

ISTUNTO KESKIVIikkONA 14. KESÄKUUTA 2000

PUHETTA JOHTI
varapuhemies GERHARD SCHMID

(Istunto avattiin klo 9.00.)

Puhemies. - Ennen kuin siirrymme esityslistalla oleviin asioihin, käytetään vielä muutamia työjärjestystä koskevia puheenvuoroja.

Bethell (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, valitettavasti minun on ilmoitettava parlamentille radio-, televisio- ja sanomalehtialan Most-Media-konsernin pääjohtajan, Vladimir Alexandrovich Gusinskyn eilisestä pidätyksestä Moskovassa.

Gusinsky on johtava venäläinen yhteisöjohtaja, Venäjän juutalaiskongressin puheenjohtaja ja maailman juutalaiskongressin varapuheenjohtaja. Tänä aamuna hän on niin sanotussa yleiseen tarkoitukseen varatussa sellissä Butyrskyn vankilassa, jossa olot ovat sen kaltaiset, että ne on jätettävä mielikuvituksen varaan. Ainoastaan Gusinskyn tiedotusvälineet saivat kritisoida Putinia ja hänen hallitustaan. Hänen riippumaton televisionsa on ainoa, joka kyseenalaistaa venäläisten joukkojen käyttäytymisen Tšetšeniassa. Hänen ohjelmansa Dolls, joka perustuu Britannian Spitting Images -ohjelmaan, satirisoi presidenttiä tavalla, joka oletettavasti ärsyttää häntä suuresti. Moscow Echo sai ainoana venäläisenä tiedotusvälineenä merkittävän haastattelun presidentti Clintonilta.

11. toukokuuta niin kutsutut taksipoliisit – hiihtonaamariset ja maastopukuiset miehet Kalashnikov-kiväärein aseistettuina – ratsasivat Gusinskyn työpaikat. Suurin osa venäläisistä näkee yhteyden Gusinskyn kritiikin ja nyt häneen kohdistuvan kovakouraisen kohtelun välillä. Nyt hänet on pidätetty, ja Putin sanoo, ettei tiedä siitä mitään.

Tämä viimeisin tapahtuma jättää Venäjän hoippumaan reunalle. Joko Putin perääntyy ja vapauttaa Gusinskyn, tai meidän on jouduttava tekemään se johtopäätös, että Venäjän urhea yritys luoda vapaa julkinen sana on epäonnistunut ja heidän demokratiansa on muuttunut illuusioksi. Tästä aiheutuvat seuraukset ovat tuhoisat. Tämä merkitsee hyvästejä Euroopan neuvostolle, rauhankumppanuudelle ja Tacis-ohjelmalle sekä otollista maaperää uudelle aseistelukilvalle. Euroopan parlamentin on tehtävä kaikkensa torjuakseen tämän katastrofin. Pyydän teitä, arvoisa puhemies, neuvottelemaan kollegojenne kanssa, jotta kaikki EU:n ja Venäjän väliset suhteet tutkitaan, niistä keskustellaan ja jotta meidän vaikutusvaltaamme käytetään ei vähiten häilähtelevää Putinia kohtaan, sillä hän asettaa meidät kaikki vaaraan.

(Suosionosoituksia)

Puhemies. - Paljon kiitoksia, hyvä kollega! Parlamentti on huomionnut pyyntönne, kuten suosionosoituksista on kultavissa.

Oomen-Ruijten (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, toinen asia. Eilisen vastaanoton lisäksi annettiin joitakin kuukausia sitten, ja näin on tehty oikeastaan joka kuukausi, joko puheenjohtajavaltiolle tai jollekin muulle valtiolle lupa järjestää vastaanotto. Nämä vastaanotot muuttuvat syöpöttelyjuhliksi, joissa kamerat ovat läsnä. Arvoisa puhemies, tämä ei ole mielestäni parlamentin arvon mukaista.

Haluaisin pyytää teiltä, että tällaisia juhlia varten laaditaan kunnolliset säännöt. Arvoisa puhemies, olen sitä mieltä, että emme voi enää järjestää tällaisia tilaisuuksia. Minua hämmästyttää, että niihin annetaan lupa, koska minä puolestani sain parlamentin kvestoreilta viime viikolla kirjeen, jossa esitettiin kielteisiä huomautuksia vammaisille tarkoitettua näyttelyä, jonka olin järjestänyt. Sellaisiin tilaisuuksiin suhtaudutaan kielteisesti, mutta tällaiset tilaisuudet, joiden yhteydessä meidät kuvataan korppikotkiksi, sallitaan. Pyydän teitä esittämään kvestoreille, että he lopettavat tällaisten tilaisuuksien järjestämisen, sillä se ei ole arvomme mukaista.

Puhemies. - Hyvä kollega, pyytäisin teitä osoittamaan pyyntönne kirjallisena kvestoreille, jotka aloittavat sitten tarvittavat toimenpiteet. 3-007-500

Edellisen istunnon pöytäkirjan hyväksyminen

3-007-750

Puhemies. - Eilisen istunnon pöytäkirja on jaettu.

Onko huomautettavaa?

3-008

Seppänen (GUE/NGL). - Arvoisa puhemies, olen tutkinut eilisen päivän pöytäkirjaa ja olen pannut merkille, että parlamentin jäsen Elmar Brok ei ole ilmoittanut esteestä äänestettäessä digitaalitelevisiota koskevasta mietinnöstä, vaikka hän jäsenten sivutoimista pidettävässä rekisterissä on ilmoittanut tehtäväkseen *senior vice-president* yhtiössä nimeltä *Media Developments Bertelsmann*. Mielestäni tämä kysymys pitää käsitellä parlamentissa.

3-009

Puhemies. - Hyvä kollega, en aivan ymmärtänyt äskeistä. Sanotteko te, että hän äänesti vai että hän ei äänestänyt? Käännöksen mukaan hän ei äänestänyt, ja jos hän ei äänestänyt asiassa, jossa hänellä on taloudellisia intressejä, hänhän on toiminut oikein.

3-010

Seppänen (GUE/NGL). - Arvoisa puhemies, luen pöytäkirjaa ja täällä ei sanota, että hän ei olisi äänestänyt.

3-011

Puhemies. - Me selvitämme asian, hyvä kollega!

(Pöytäkirja hyväksyttiin.)

* * *

3-012

Westendorp y Cabeza (PSE). - Arvoisa puhemies, käytän puheenvuoron ainoastaan kertoakseni, että olen ollut yhteydessä mietinnön esittelijä Murphyyn ja olemme sopineet, että olisi parempi äänestää tästä mietinnöstä ilman keskustelua.

3-013

Puhemies. - Hyvä kollega, ehdotuksenne on hyvin epätavallinen, sillä siitä päätetään tavallisesti esityslistasta päätettäessä. Jos mietintöihin liittyy esityslistan mukaan keskustelu, en näe työjärjestyksestä tutkittuani oikeastaan mitään mahdollisuutta poistaa keskustelua esityslistalta. Ehdotan teille, että pidämme kiinni valitusta menettelystä, johon liittyy keskustelu.

* * *

3-015

Puhemies. - Minulla on teille vielä yksi tiedonanto. Kollega Lannoye pyysi eilen, että 185:n parlamentin jäsenen esitys...

(Välihuomautuksia jäsen Brokilta)

Hyvä kollega Brok, me käsittelemme nyt eri asiaa. Jos on kyse siitä, mihin kollega viittasi aiemmin, annan teille mielelläni heti tämän jälkeen puheenvuoron henkilökohtaisen lausuman antamista varten. Olisitteko ystävällinen ja istuutuisitte siksi aikaa, se laukaisisi ja rauhoittaisi hieman koko tilannetta.

(Naurua)

Kollega Lannoye pyysi eilen, että parlamentin päätettäväksi annetaan 185:n parlamentin jäsenen esitys, joka koskee väliaikaisen tutkintavaliokunnan perustamista työjärjestyksen 151 artiklan mukaisesti käsittelemään Echelon-tapausta ja jonka puheenjohtajakokouksen enemmistö hylkäsi kokouksessaan 13. huhtikuuta. Puhemies on ilmoittanut minulle, että puheenjohtajakokous neuvottelee väliaikaisen valiokunnan perustamisesta vielä kerran huomenna. Hyvä kollega, sen vuoksi on varmaankin järkevää odottaa näiden neuvottelujen tuloksia ennen kuin kysymystä käsitellään täysistunnossa. Itse asiahan ei muutu mitenkään, siitä on äänestettävä joko niin tai näin, kysymys on vain siitä, äänestetäänkö siitä tässä täysistunnossa vai seuraavassa.

3-016

Lannoye (Verts/ALE). - Arvoisa puhemies, en tiedä, onko kyse vain muotoseikasta, mutta en mielestäni saanut vastausta kysymykseeni. Puheenjohtajakokouksen huomiseen esityslistaan nimittäin sisältyy väliaikaisen valiokunnan, ei tutkintavaliokunnan, perustamishdotuksen käsittely. Tästä ei nyt kuitenkaan ole kyse, vaan siitä, että vaadin äänestystä puheenjohtajakokouksen päätöksestä olla asettamatta väliaikaista tutkintavaliokuntaa. Puheenjohtajakokoukselle on esitetty myös toinen pyyntö, joka ei siis ole sama kuin se, josta nyt keskustelemme. Ette siis vastannut kysymykseeni.

3-017

Puhemies. - Hyvä kollega, vastasinpa hyvinkin, sillä menettelyn osalta on olemassa kaksi mahdollisuutta. Me voimme ensinnäkin äänestää erikseen väliaikaisen valiokunnan perustamisesta ja siitä riippumatta tutkintavaliokunnan perustamisesta. Äänestykset voidaan toimittaa eri aikoina ja toisistaan riippumatta. Työjärjestyksessä ei kuitenkaan

määrätä, että asiassa menetellään näin. Ehdotus kuuluu siksi, että molemmista kysymyksistä äänestetään yhdessä yhtenä pakettina, mikä on toinen mahdollisuus. En näe, että ajatukselle tutkintavaliokunnasta, jonka te siis haluatte, aiheutuu myöskään mitään vahinkoa siitä, jos me yhdistämme äänestykset ja koko puuha kestää vielä kerran kolme viikkoa. Asia ei muutu mitenkään, parlamentin on otettava siihen kantaa jossain vaiheessa. Sanon vielä kerran: se olisi mahdollista, mutta puhemies ehdottaa sen käsittelemistä toisella tavalla, ja minä ehdotan teille samaa.

3-018

Lannoye (Verts/ALE). - Arvoisa puhemies, minusta on täysin järkevää ehdottaa kahta samalla kertaa toimitettavaa äänestystä, mutta korostaisin, että tällöin tosiaan tarvitaan kahta äänestystä: ensinnäkin meidän on äänestettävä puheenjohtajakokouksen hylkäämästä ajatuksesta perustaa tutkintavaliokunta. Toiseksi meidän on toimitettava väliaikaisen valiokunnan perustamista koskeva äänestys, joten korostankin, että äänestysten kohteet eivät ole samat. Kyse on siis kahdesta eri asiasta, ja työjärjestyksen huolellinen tarkastelu osoittaa, ettei 151 artiklassa maininta väliaikaista valiokuntaa vaan ainoastaan tutkintavaliokunta. Parlamentilla on siis mielestäni täysi oikeus ilmaista mielipiteensä puheenjohtajakokouksen kannasta.

3-019

Puhemies. - Hyvä kollega Lannoye, asiahan on täysin kiistatonta! Työjärjestys on siltä osin erittäin selvä: jos koossa on tarpeellinen määrä allekirjoituksia, asiasta on äänestettävä täysistunnossa puheenjohtajakokouksen äänestyksen jälkeen, muutenhan siinä sanottaisiin, että puheenjohtajakokous päättää täysistunnon sijasta, perustetaanko tutkintavaliokunta vai ei. Se ei tietenkään pidä paikkaansa. Puheenjohtajakokouksessa voi olla yksi jos toinenkin, joka uskoo näin, mutta se ei vastaa todellisuutta!

(Naurua, vastalauseita jäsen Poetteringilta)

Kollega Poettering sanoo, ettei kukaan usko niin, ja siten teidän ongelmanne onkin ratkaistu!

3-020

Dell'Alba (TDI). – Arvoisa puhemies, pyydän puheenvuoroa voidakseni tukea ehdotustanne. Olen tyytyväinen teidän vastaukseenne: huomenna iltapäivällä puheenjohtajakokous antaa selvityksensä tästä kysymyksestä, jonka monet jäsenet ovat esittäneet.

3-021

Puhemies. - Hyvä kollega, olen merkinnyt asian muistiin.

3-022

Päätös kiireellisestä menettelystä

3-023

Puhemies. - Esityslistalla on seuraavana äänestys kiireellistä käsittelyä koskevasta pyynnöstä, joka koskee ehdotusta neuvoston asetukseksi tukijärjestelmästä tiettyjen peltokasvien viljelijöille annetun asetuksen (EY) N:o 1251/1999 muuttamisesta kuitutuotantoon tarkoitetun pellavan ja hampun sisällyttämiseksi kyseiseen järjestelmään (KOM(1999) 576 - C5-0280/1999 - 1999/0236(CNS)) ja ehdotusta neuvoston asetukseksi kuitutuotantoon tarkoitetun pellavan ja hampun yhteisestä markkinajärjestelystä (KOM(1999) 576 - C5-0281/1999 - 1999/0237(CNS)).

Näitä ehdotuksia käsiteltiin kollega Schierhuberin mietinnössä, jota koskevaa lopullista äänestystä siirrettiin 16. toukokuuta työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Asia palautettiin valiokuntaan.

Seuraavan puheenvuoron käyttää kollega Graefe zu Baringdorf, joka esittelee asiasta vastaavan maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan lausunnon.

3-024

Graefe zu Baringdorf (Verts/ALE), maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan puheenjohtaja. - Arvoisa puhemies, arvoisat kollegat, tässä asetuksessa on kyse sekä parlamentin että komission kannalta kolmesta asiasta: ensinnäkin pellavan ja hampun tukijärjestelmään kohdistuvien väärinkäytösten estämisestä, sillä siltä osin järjestelmässä on ilmennyt tähän asti huomattavia säännönvastaisuuksia, ja toiseksi pellavan- ja hampunviljelyn mahdollistamisesta EU:ssa jatkossakin. Molemmat ovat uusiutuvia raaka-aineita, joilla on suuri ekologinen ja yhteiskunnallinen vaikutus. Kolmanneksi kyse on tämän alan eteenpäin pyrkivän jalostusteollisuuden turvaamisesta, vahvistamisesta ja myös tukemisesta. Tällä alalla valmistetaan älykkäitä, ekologisesti arvokkaita ja biologisesti hajoavia tuotteita.

Me olemme siis yksimielisiä tavoitteenasettelusta, mutta me emme ole yksimielisiä tavoitteiden saavuttamiseen johtavista keinoista. Siksi parlamentti siirsi tätä asiaa koskevaa lopullista äänestystä, ja me käymme tällä hetkellä neuvotteluja komission kanssa. Niissä on edistytty ja lähennytty huomattavasti, monissa asioissa on päästy kompromisseihin. Me istuimme eilen yhdessä vielä kerran, mutta emme saaneet valmiiksi kompromissien ja kompromissiesitysten muotoilua. Siksi nyt käsiteltävänä oleva kiireellistä käsittelyä koskeva pyyntö, jonka neuvosto tai puheenjohtajavaltio esitti, tulee liian aikaisin. Me ehdotamme siksi tämän kiireellistä käsittelyä koskevan pyynnön hylkäämistä tällä hetkellä. Me lähdemme

siitä, että olemme saavuttaneet heinäkuuhun mennessä esityskelpoisen kompromissin ja voimme sitten äänestää siitä heinäkuun täysistunnossa.

Haluaisin osoittaa tässä yhteydessä vielä kerran nimenomaisen kiitokseni komissiolle ja komission jäsen Fischlerille, joka on esiintynyt tässä asiassa erittäin yhteistyökykyisesti. Toivon, että me voimme tehdä tällä ehdotuksella oikeutta myös komission toiveelle siitä, että tämä asia ja sitä koskeva asiakirja saadaan päätökseen vielä tämän vuoden kuluessa.

3-025

Puhemies. - Paljon kiitoksia, hyvä kollega! Meillä on maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan puheenjohtajan menettelyä koskeva ehdotus. Työjärjestyksen mukaan yksi puhuja voi käyttää puheenvuoron sen puolesta ja yksi sitä vastaan. Jäsen Schierhuber on pyytänyt puheenvuoroa.

3-026

Schierhuber (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, hyvät parlamentin jäsenet, haluaisin antaa täyden tukeni maataloutta käsittelevän valiokunnan puheenjohtajan ehdotukselle! Hän havainnollisti erittäin päättäväisesti, mistä on kyse. Haluaisin kiittää myös omasta puolestani mietinnön esittelijänä lämpimästi komissiota keskusteluvalmiudesta! Te tiedätte, että meillä maataloudessa ei ole toistaiseksi yhteispäätösoikeutta. Siten selittyvät nämä kaksi epämuodollista tapaamista, jotka kestivät yli tunnin kerrallaan. Me löysimme erittäin paljon yksimielisyyttä myös komission puolelta. Meillä ei ole kuitenkaan valitettavasti mitään kirjallisia asiakirjoja, jotta voisimme todella äänestää ja hyväksyä päätöslauselmia. Haluaisin siksi pyytää nyt äänestämään kiireellistä käsittelyä koskevaa pyyntöä vastaan.

3-027

Puhemies. - Koska kukaan ei halua käyttää puheenvuoroa kiireellisyyden puolesta, annan nyt äänestää kiireellistä käsittelyä koskevasta pyynnöstä.

(Parlamentti hylkäsi pyynnön noudattaa kiireellistä käsittelyä.)

* * *

Puhemies. - Ennen kuin siirrymme esityslistalla oleviin asioihin, annan kollega Brokille puheenvuoron henkilökohtaisen lausuman antamista varten.

3-028

Brok (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, sallikaa minun antaa lyhyt henkilökohtainen lausuma. Ammatillinen toimintani on merkitty parlamentin puhemiehen rekisteriin parlamentin sääntöjen mukaisesti. Olen menetellyt kahdeksan viime vuoden aikana sen mukaisesti. En ole harjoittanut parlamentaarista toimintaa koskaan kysymyksissä, joihin liittyy suoria yritysten intressejä. En ole myöskään osallistunut sellaisissa tapauksissa äänestyksiin, vaikka sitä ei olekaan määrätty. Ei ole muuten myöskään yhtään tapausta, jossa äänestyskäyttämiseni voitaisiin tulkita välillisten intressien ajamiseksi ja jossa en olisi noudattanut ryhmän mielipidettä. Siksi se, mitä kollega Seppänen sanoi, on mahdotonta.

(Suosionosoituksia)

Puhemies. - Jäsen Korakas, työjärjestyspuheenvuoro.

3-029

Korakas (GUE/NGL). - Arvoisa puhemies, kohta keskustelemme Lalumièren päätöslauselmaesityksestä, joka koskee Euroopan turvallisuutta ja puolustusta. Tämä on tärkeä päätöslauselma, josta jokaisella on näkemyksensä, mutta uskon kuitenkin, että tästä tärkeästä asiasta olisi voitu käydä kunnan keskustelu, jos olisimme saaneet tarkistukset ajoissa. Tämä aamuna klo 8.00 - 8.30 etsimme tarkistuksia, mutta niitä ei ollut. Näin ollen, nyt kun tarkistuksista aletaan äänestää, meillä ei ole ollut mahdollisuutta keskustella niistä etukäteen. Koska näin on käynyt myös muissa keskusteluissa, haluaisin kehottaa ryhtymään toimiin, jotta tarkistukset saataisiin ajoissa ennen mietintöjen täysistuntokäsittelyä.

3-030

Puhemies. - Hyvä kollega, virkailijamme sanovat minulle, että te olette oikeassa ja että asiakirja jaettiin todellakin myöhässä, koska sen esittämiseksi asetettu määräaika oli niin myöhäinen. Koska me kuitenkin äänestämme siitä vasta torstaina, keskustelun käyminen siitä huolimatta on mielestäni perusteltua. Te olette tarkasti ottaen kuitenkin oikeassa, ja me pyrimme jakamaan asiakirjat jatkossa hieman varhaisemmassa vaiheessa¹.

3-031

Euroopan poliittiset puolueet

3-032

Puhemies. - Esityslistalla on seuraavana yhteiskeskustelu seuraavista suullisista kysymyksistä:

¹ Vastaanotetut asiakirjat: ks. pöytäkirja.

- Poettering PPE-DE-ryhmän puolesta, Barón Crespo PSE-ryhmän puolesta, Cox ELDR-ryhmän puolesta ja Lannoye VERTS/ALE-ryhmän puolesta komissiolle: Euroopan poliittiset puolueet (B5-0488/2000);
- Pasqua UEN-ryhmän puolesta komissiolle: Euroopan poliittiset puolueet (B5-0494/00).

3-033

Poettering (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, haluaisin esittää seitsemän pohdintaa tästä tärkeästä aiheesta. Ensinnäkin: eurooppalaiset valtion ja hallitusten päämiehet tunnustivat Amsterdamin sopimuksen 138 a artiklassa vuonna 1991 nimenomaisesti eurooppalaisten poliittisten puolueiden merkittävän roolin. Heitä ohjasi ajatus siitä, että myöskään Euroopan unionissa ei voi olla täysin kehittyntä demokratiaa ilman eurooppalaisia poliittisia puolueita, joilla on luotettava oikeusperusta ja vakaa rahoitus.

Toiseksi: siitä tulee ensi vuonna kuluneeksi kymmenen vuotta, eikä eurooppalaisten poliittisten puolueiden oikeudellisessa asemassa ole tapahtunut huomattavaa edistystä eikä sopimusta ole herätetty henkiin. PPE-DE-ryhmä pahoittelee tätä syvästi.

Kolmanneksi: me muistamme sen tärkeän esityön, jota tehtiin vuonna 1996 hyväksytyin Tsatsosin mietinnön samoin kuin 13. huhtikuuta 2000 hyväksytyin Kuhnen mietinnön yhteydessä. Myös muissa budjettivaliokunnan ja talousarvion valvontavaliokunnan mietinnöissä, viimeksi kollega Ferberin mietinnössä, viitataan eurooppalaisten poliittisten puolueiden ohjesäännön ja tämän kysymyksen sääntelyn kiireellisyyteen.

Neljänneksi: me pidämme siksi myönteisenä komission valmiutta kannattaa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen Euroopan tason poliittisia puolueita koskevan 191 artiklan täydentämistä. Me kiitämme komission puheenjohtaja Prodia, komission jäsen Barnieria ja koko kollegiota siitä, että he antavat tälle asialle sen ansaitseman merkityksen. Sitä kautta asian ratkaiseminen tulee mahdolliseksi. Me toivomme, että komission valitsemissa sanamuodoissa mahdollistetaan eurooppalaisten poliittisten puolueiden ohjesäännön pikainen hyväksyminen, ei noteerata liian korkealle neuvoston enemmistövaatimuksia ja kunnioitetaan Euroopan parlamentin täyttä yhteispäätös-oikeutta.

Viidenneksi: me pidämme samoin myönteisenä, että Euroopan komissio vahvistaa aivan ilmeisesti myös 308 artiklan perusteella tapahtuvan menettelyn mahdollisuuden – jos olen saanut oikeaa tietoa. 308 artiklan mahdollisuuksia on hyödynnettävä niin kauan ja sikäli kuin sopimusta ei täydennetä. Me olemme kuitenkin ehdottomasti sitä mieltä, että sopimuksen täydentäminen on parempi tapa ratkaista asia.

Kuudenneksi: Euroopan parlamentin neljän suurimman poliittisen ryhmän, siis Euroopan kansanpuolueen ja Euroopan demokraattien ryhmän, Euroopan sosiaalidemokraattisen puolueen ryhmän, Euroopan liberaali- ja demokraattipuolueen ryhmän sekä Vihreät / Euroopan vapaa allianssi -ryhmän puheenjohtajat ovat tehneet yhteisymmärryksessä puolueyhteisliittymien puheenjohtajien ja komission kanssa jo muutama kuukausi sitten ehdotuksen, joka koski eurooppalaisten poliittisten puolueiden ohjesäännön ydinkohtia, ja osoittaneet siten, että tämä kysymys on ratkaistava ja voidaan myös ratkaista laajassa poliittisessä yhteisymmärryksessä.

Me luotamme siihen, että lisäksi vielä muut ryhmät, joilla ei ole tällä hetkellä vielä omia eurooppalaisia puolueita, voidaan nivoa mukaan tähän yhteisymmärrykseen.

Seitsemänneksi ja viimeiseksi: me olemme myös tietoisia siitä, että me tarvitsemme eurooppalaisten poliittisten puolueiden ohjesäännön voimaantuloon asti siirtymäjärjestelyjä, jotka sääntelevät ja rajoittavat Euroopan parlamentin poliittisten ryhmien eurooppalaisille poliittisille puolueille antamaa tukea. Me olemme tältä osin valmiita laajaan poliittisten ryhmien väliseen aloitteeseen. Me haluamme edistää edelleen eurooppalaisten poliittisten puolueiden vapautumista poliittisista ryhmistä ja avata niille samalla tulevaisuudennäkymiä, ja meidän hartain toiveemme on, että eurooppalaisista poliittisista puolueista tulee eurooppalaisen poliittisen työn yksi tärkeä harjoittaja. Me haluamme antaa niille tämän mahdollisuuden ja me haluamme ennen kaikkea varmistaa, että meillä on kaikissa näissä eurooppalaisten poliittisten puolueiden tukemista koskevilla kysymyksillä läpinäkyvä tilanne, selkeä oikeussuhde, joka voidaan esittää sellaisenaan myös julkisuudelle. Ja se ei palvele silloin vain puolueiden vaan myös Euroopan unionin ja Euroopan parlamentin uskottavuutta.

3-034

Barón Crespo (PSE). - Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, yhdyn siihen, mitä puheenjohtaja Poettering kertoi tästä yhteisestä aloitteesta, ja mikäli sallitte, haluaisin ennen kaikkea muistuttaa siitä, että 10 vuotta sitten saimme aikaan yhdessä – meitä oli silloin mukana kristillisdemokraatit, liberaalit ja sosiaalidemokraatit – sen, että Maastrichtin sopimukseen sisällytettiin artikla, jossa tunnustettiin poliittisten puolueiden erityisluonne. Silloin tuli minun osakseni neuvotella sen ottamisesta mukaan neuvoston puheenjohtaja Lubbersin kanssa, ja haluaisin osoittaa hänelle kunnioitusta, sillä mielestäni kyseessä oli merkittävä askel.

Olisimme voineet valita sen, että kysymys olisi muotoiltu toisinpäin, koska silloin, kun komissiolla oli 10 vuoden ajan yksinomainen aloiteoikeus, se ei ryhtynyt edistämään millään lailla tämän näinkin merkittävän asian sääntelyä, mutta kantamme on rakentava. Haluamme, että ratkaistaan eräs ongelma, jossa ei ole kyse pelkästään lainsäädännöllisestä tyhjiöstä, vaan Euroopan unionin perusrakenteita koskevasta ongelmasta.

Nykytilanne mutkistuu koko ajan. Perinteisesti tiedotusvälineissä katsottiin, että Brysseliin oli lähdettävä lobbaamaan ja toimimaan painostusryhmänä. Saimme aikaan sen, että maidemme perustuslakien mukaan demokratian tukipilariksi katsottavien poliittisten puolueiden asema tunnustettiin. Kuitenkaan 10 vuodessa ei ole saavutettu edistystä, ja tilanteemme todellakin vaikeutuu koko ajan. Voitaisiin sanoa, että enimmillään ainakin 75 prosenttia tämän parlamentin jäsenistä kuuluu sellaisiin järjestöihin, jotka eivät tietenkään ole laittomia, mutta joita ei ole olemassa laillisesta näkökulmasta, ja tilintarkastustuomioistuimen taholta meille asetetaan jatkuvasti vaatimuksia, joita yritämme kunnioittaa ja noudattaa. Tilintarkastustuomioistuimhan on toimielimenä avainasemassa Euroopan unionissa, mutta sen ei pitäisi olla tosiasiaa se, joka määrää oikeudellisesta kehyksestä.

Siksi katsomme, että on täysin välttämätöntä, että komissio käyttää tällä hetkellä vastuullisesti aloiteoikeuttaan, jotta päästään siihen, ettei unionissa vallitse rahan mahti vaan nimenomaan kansalasten demokratia. Olemme esittäneet teille muutamia ehdotuksia, joista on hyötyä sellaisesta tilanteesta poispääsemiseksi, joka ei ole yksinomaan epätydyttävä vaan kielteinen demokratian kehittymisen kannalta Euroopassa.

3-035

Cox (ELDR). – Arvoisa puhemies, olennaiset asiat on käyty läpi, mutta haluaisin ottaa uudestaan esille sen, että oikeus lakialoitteisiin pysyy komissiolla. Olemme tehneet poliittisten ryhmien rajat ylittävän aloitteen, jonka me esitimme helmikuussa puheenjohtaja Prodille. Perustamissopimuksessa on ollut viittaus puolueyhmiin nyt yli seitsemän vuotta. Siinä todetaan, että puolueet ovat yhdentymistä edistäviä tekijöitä, ne edesauttavat eurooppalaisen tietoisuuden muodostamisessa, ja ne ovat elintärkeä elementti unionin demokraattisessa toiminnassa ja poliittisessa keskustelussa.

Kuitenkin, kuten useimmista melko toiveikkaista perustamissopimusten artikloista, viitatusta 191 artiklasta puuttuu tietty toiminnallinen sisältö. Kysymys kuuluu: voiko komissio tehdä aloitteen, joka tuo eloa ja antaa toiminnallista sisältöä 191 artiklan pyrkimyksille? Tästä todellisuudessa on kysymys parlamentin keskustelussa tänään.

Olen muiden puhujien lailla sitä mieltä, että tilintarkastustuomioistuimen raportit – jotka me muuten täysin ennakoimme tässä parlamentissa muutama vuosi sitten professori Tsatsosin mietinnössä, jossa osoitettiin kiireellinen tarve puolueiden vahvistamisesta lakisääteisesti – lisäävät asian kiireellisyyttä. Toimielimien täytyy olla vastuullisia ja avoimia. Parlamentilla ei ole oikeutta valmistella lainsäädäntöä: se oikeus on varattu yksinomaan komissiolle. Pyydämme apuamme, jotta tämä perustamissopimuksessa tärkeäksi todettu unionin demokraattisen toiminnan ja poliittisen keskustelun elementti vahvistetaan lailla.

3-036

Hautala (Verts/ALE). - Arvoisa puhemies, myös minun ryhmäni on ollut mukana tekemässä tätä aloitetta komission suuntaan perusteena yksinkertaisesti se, että olemme luomassa yhentyvää Eurooppaa, mutta ei suinkaan ole selvää, että kansalaiset voivat vaikuttaa tähän yhentyvään Eurooppaan siinä tahdissa kuin integraatio etenee. En halua sanoa, että poliittiset puolueet ovat ainoa tai edes välttämättä tärkein kanava, jolla kansalaiset voivat vaikuttaa asioihin nyky-yhteiskunnassa, mutta niillä on oma paikkansa ja eurooppalaisten puolueiden asema on pikaisesti määriteltävä. Aivan kuten kollegat ovat sanoneet, nämä puolueet on tuotava päivänvaloon. Ne joka tapauksessa toimivat jo tänä päivänä. Ne eivät voi korvata kansallisia puolueita, mutta kansallisten puolueiden yhteistyö ei välttämättä enää riitä.

On tärkeää, että sovitaan täysin avoimesta ja läpinäkyvästä rahoituksesta, kun eurooppalaiset puolueet määritellään. On esimerkiksi hyvin tärkeää, että on tarkkaan tiedossa, mistä nämä puolueet saavat rahaa, ja erityisesti vaalien rahoitus on tässä suhteessa erittäin tärkeä, koska raha ei saa ratkaista sitä, kuinka vaaleissa menestytään.

Minun ryhmäni tarkoitus ei ole pelkästään se, että tällä tavalla saisimme rahoituskanavan eurooppalaisille puolueille, vaan kaikkein tärkeintä on se, että nyt on tilaisuus määritellä ne peruseriaatteen, joilla eurooppalaiset puolueet voivat toimia. Meidän on lähdettävä siitä, että niiden on kunnioitettava perustavanlaatuisia demokraattisia oikeuksia, ihmisoikeuksia ja oikeusvaltioperiaatetta toiminnassaan. On ehkä tullut aika määritellä, että vain tällaiset eurooppalaiset puolueet voivat nauttia julkista tukea.

Mikäli oikeudellinen perusta on epäselvä, yhdymme niihin pyyntöihin, että komission olisi tehtävä aloite sen täsmentämiseksi ja myös hallitustenvälisen konferenssin on otettava tästä asiasta vastuunsa.

(Suosionosoituksia)

3-037

Muscardini (UEN). – Arvoisa puhemies, perustamissopimuksen mukaan juuri Euroopan poliittiset puolueet edistävät tiedottamista kansalaisille siitä, mitä unionissa ja Euroopan parlamentissa tapahtuu, ja näin ollen nämä puolueet myötävaikuttavat poliittisen toimintansa kautta eurooppalaisen omatunnon ja tietoisuuden rakentamiseen.

Mutta mitä eurooppalainen omatunto on? Sitä ei ehkä ole kirjattu perustamissopimukseen riittävän selkeästi, kun niissä ei kerran puhuta vammaisten oikeuksista eikä niiden avulla suojella riittävästi lapsuutta ja lapsia, jotka erityisesti nykypäivänä ovat Euroopassa laajalle levinneen pedofilian uhreja.

Eurooppalaisen omatunnon täytyy myötävaikuttaa sellaisen keskinäisen kunnioituksen kehittymiseen, jonka pitää estää yhdenlaista kulttuuria hallitsemasta toista ja jonka pitää estää se, ettei suvaitsevaisuutta sekoiteta liialliseen sallivuuteen ja sääntöjen ja lakien puuttumiseen tai siihen, että lait ja säännöt on tehty joidenkin suojelemiseksi eikä toisten puolustamiseksi. Eurooppalainen kulttuuri syntyy kansallisten kulttuurimme ja perinteidemme kunnioittamisesta, ja niihin liitetään uusia asioita, kunhan nämä uudet asiat eivät merkitse yhden ryhmän tekemiä väärinkäytöksiä, jotka vahingoittavat toista ryhmää.

Euroopan unionin kansalaisten oikeuksia, myös taloudellisia, pitää suojella enemmän sellaisiin maailmanlaajuisiin markkinoihin nähden, joissa yhä useimmin vallalla ovat monikansallisten yritysten ja sellaisten maailmanlaajuisien markkinoiden intressit, jotka on luotu eräiden niin sanotusti poliittistenkin suhtautumistapojen tähden. Siksi eurooppalaisia puolueita eivät ole ne, jotka omien etujensa tähden nimeävät itsensä samalla tavalla eri maissa, vaan ne puolueet, jotka ihanteiden, arvojen ja ohjelmien yhteenkuuluvuuden tähden yhdistyvät ryhmien sisällä ja tekevät työtä yhdessä antaakseen kansalaisille enemmän ääntä ja edustavuutta.

Voltaire sanoisi, että jos haluat puhua minun kanssani, päätä, mitkä ovat ehtosi. Meidän pitää selvittää, haluammeko vahvistaa, että eurooppalaiset puolueet ovat jotain sellaista, jota haluamme rakentaa nyt, jotain erilaista ja joka voidaan liittää kansallisiin puolueisiin, eli haluammeko siis talouden maailmanlaajuistumisen jälkeen kulttuuriin ja politiikan maailmanlaajuistumista eli siis täydellistä latistumista vai haluammeko sen sijaan todellakin rakentaa sellaisen Euroopan, jossa samoja yhtäläisyyksiä ja ihanteita kannattavat puolueet voivat tehdä työtä yhdessä eurooppalaisella tasolla. Eurooppalaiset puolueet, yritetään olla naruttamatta toinen toisiamme!

3-038

Puhemies. - Ennen kuin siirrymme ryhmien puolesta puheenvuoron käyttäviin, annan puheenvuoron komission jäsen Barnierille.

3-039

Barnier, komissio. - Arvoisa puhemies, hyvät parlamentin jäsenet, vastaan nyt kysymyksiin, joiden sisältö on jokseenkin samansuuntainen: niiden tarkoituksena on kuulla tai kuulustella Euroopan komissiota.

Komissio on kutsuttu parlamentin pääpuolueiden puheenjohtajien, eli Poetteringin, Barón Crespon, Coxin, Hautalan ja Lannoyen, aloitteesta parlamenttiin esittämään mielipiteitä tärkeästä ja ajankohtaisesta kysymyksestä, nimittäin Euroopan poliittisten puolueiden asemasta. Näin ollen päätimme pohtia tätä kysymystä komissiossa, ja neuvoteltuamme siitä komission eilisessä viikkokokouksessa olen nyt valmis kertomaan teille Euroopan komission kannan.

Hyvät parlamentin jäsenet, kuten moni teistä on jo maininnutkin, parlamentissanne on kymmenen vuoden aikana laadittu useita mietintöjä aiheesta: niitä ovat laatineet professori Tsatsos ja jäsen Ferber, ja hiljattain, 13. huhtikuuta, myös kolleganne Dimitrakopoulos ja Leinen. Olemme hyvin tietoisia huolenaiheistanne ja parlamentin ehdotuksista. Mekin haluamme muutoksia, joilla voidaan vahvistaa eurooppalaista demokratiaa ja äärimmäisen tärkeää Euroopan yhdentymisprosessia.

Puheenjohtaja Poettering muistutti nykyiseen EY:n perustamissopimukseen kirjatusta asiasta. Tarkoitin entistä 138 a artiklaa eli nykyistä 191 artiklaa, jossa todetaan, että "Euroopan tason poliittiset puolueet ovat tärkeä yhdentymistä edistävä tekijä unionissa. Ne myötävaikuttavat eurooppalaisen tietoisuuden muodostumiseen ja unionin kansalaisten poliittisen tahdon ilmaisemiseen." Jäsen Hautala, tekstiä lukiessa voi todeta, että se on hyödyllinen julistuksenomaisesta luonteestaan huolimatta ja etteivät Euroopan poliittiset puolueet missään tapauksessa korvaa kansallisia puolueita, mitä on syytä jatkuvasti korostaa. Jäsen Muscardini, sama koskee Euroopan kansalaisuutta, joka on niin ikään kirjattu EY:n perustamissopimukseen ja jota ei voida korvata jäsenvaltioiden kansalaisuudella, mutta jota voidaan kyllä täydentää sillä. Juuri tästä täällä parlamentissa on tänään kyse.

Kuten jo hetki sitten totesin, tuo artikla on tärkeystään huolimatta vain julistuksenomainen. Siitä ei seuraa mitään toiminnallisia järjestelyjä, joista on nähtävästi kova puute ja jotka olisivat tarpeen erityisesti siksi, että voidaan vastata tilintarkastustuomioistuimen kyselyihin ja pyyntöihin, kuten puheenjohtaja Barón Crespo mainitsi.

Vastaan siis teille kertomalla Euroopan komission aikomuksista ja korostan samalla myös niitä kahta tavoitetta ja vaatimusta, jotka meidän on jaettava. Tarkemmin sanottuna kyse on siis sekä parlamentille että komissiolle yhteisistä tavoitteista ja vaatimuksista. Ensinnäkin meiltä vaaditaan asioiden nopeaa käsittelyä: asiat ovat nimittäin todellakin

edenneet liian hitaasti näiden kymmenen vuoden aikana, ilman että ongelmiin olisi löytynyt vastauksia. Toinen vaatimus asioiden käsittelynopeuden ohella koskee poliittisten puolueiden oikeusperustan turvaamista ja pysyvyyttä. Arvoisat jäsenet, meidän on harkittava kahta mahdollisuutta ja otettava samalla edellä mainitut ehdotukset huomioon. Ferberin mietinnössä kannatusta saanut ensimmäinen vaihtoehto olisi tehdä nykyiseen EY:n perustamissopimukseen perustuva lainsäädäntöesitys. Toiminnallisena perustana olisi tällöin ainakin siirtymävaiheessa EY:n perustamissopimuksen 308 artikla yhdessä 191 artiklan kanssa, jolloin 191 artikla muodostaisi asiasisältöä koskevan perustan. Mutta – ja mutta-sana ei ole tässä mitenkään rajoittava – kerron nyt vain poliittisten puolueiden oikeusperustan turvaamista koskevasta huolestani, sillä tähän tiedätte yhtä hyvin kuin mekin, että 308 artiklan hyödyntäminen asettaa yleisesti ottaen tiettyjä rajoituksia ja edellyttää joka tapauksessa yksimielisyyttä sen jälkeen, kun Euroopan parlamenttia on kuultu asiassa. Meidän mielestämme Euroopan poliittisten puolueiden ohjesäännölle on kuitenkin saatava aukoton oikeusperusta.

Toinen vaihtoehto olisi muuttaa 191 artiklaa hallitustenvälisessä konferenssissa. Tätä vaihtoehtoa – joka turvaisi oikeusperustan 308 artiklaa kenties paremmin – suositellaan Dimitrakopoulosin ja Leinenin yhteisessä mietinnössä, ja minun itseni lisäksi sitä kannattavat eilen meille saapuneessa kirjeessä myös komission puheenjohtaja, komission jäsen Schreyer ja viiden Euroopan pääpuolueen puheenjohtajat.

Arvoisat parlamentin jäsenet, arvoisa puhemies, vastauksena esittämiinne kyselyihin haluaisin kaiken tämän sanottuani vakuuttaa, että komissio on valmis toimimaan ja kantamaan vastuunsa asiassa. Näin ollen komissio aikoo tehdä aloitteen. Teemme sen välittömästi komission, neuvoston ja parlamentin välisissä seuraavissa kolmikantaneuvotteluissa, jotta voisimme viedä ajatuksiamme eteenpäin ja löytää kaikkia kolmea toimielintä tyydyttävän parhaan mahdollisen ratkaisun. Teemme tuon aloitteen heinäkuussa käytävien keskustelujen perusteella siten, että pyrimme hyödyntämään mahdollisimman hyvin 308 ja 191 artiklan juridista yhdistämistä.

3-040

Teemme aloitteen joka tapauksessa hyvin pian ja esittelemme lähiviikkoina tai -kuukausina hallitustenvälisessä konferenssissa 191 artiklaa koskevan muutosehdotuksen, jotta tuota artiklaa voidaan täydentää ja täsmentää ja jotta se voisi tarjota paitsi toiminnallisen myös selkeän, pysyvän, avoimen ja lopullisen oikeusperustan Euroopan tason poliittisten puolueiden aseman järjestämiseksi. Se, että mainitsin äsken hallitustenvälisen konferenssin, osoittaa, että olen jo tässä vaiheessa vakuuttunut siitä, että teitä neuvotteluissa edustavat puhemies Fontaine ja kaksi muuta erittäin aktiivisen roolin ottanutta jäsentä, eli istuntosalissa läsnä oleva jäsen Brok ja professori Tsatsos, ovat valmiita puolustamaan ja selvittämään vaatimusta saada uusi oikeusperusta siten, että 191 artiklaa muutetaan komission esittämällä tavalla.

Arvoisat jäsenet, kiitän teitä siitä, että olette kiinnittäneet komission ja yleisen mielipiteen huomion tähän kysymykseen. Se ei minua yllätä ensinnäkään sen vuoksi, että – kuten monet teistä ovatkin jo maininneet – asian käsittelyä on odoteltu jo pitkään ja sitä on myös useasti vaadittu, ja toisaalta siksi, että istuntosalimme on juuri se oikea demokraattinen foorumi, jossa me voimme käydä eurooppalaista poliittista keskustelua; tämä on oikea paikka kehottaa vahvistamaan Euroopan poliittisten puolueiden välityksellä ja avulla tapahtuvan kansalaiseskustelun perusteita.

Näin ollen komissio suhtautuu myönteisesti edellä mainittuun vaatimukseen. Komissio ottaa lähipäivinä vastuun asiassa ja tekee hyvin pian juuri hetki sitten kuvailemani hengen mukaisen aloitteen varauksin, joista mainitsin aivan puheeni alussa. Tämä siis tarkoittaa sitä, että meidän kaikkien kolmen toimielimen on ensin neuvoteltava asiasta.

Arvoisat jäsenet, Euroopan komission myönteinen vastaus ei varmastikaan ole teille yllätys. Olette saaneet merkkejä siitä jo komission 26. tammikuuta antamassa, toimielinuudistusta koskeneessa Euroopan komission lausunnossa, jossa me teidän tavoin ehdotimme eurooppalaisten vaaliluetteloiden käyttöönottoa Euroopan parlamentin vaaleissa. Ehdotimme tuossa samaisessa lausunnossa, että mahdollisuus sisällyttää tietty määrä eurooppalaisia jäseniä eurooppalaisiin vaaliluetteloihin helpottaisi Euroopan poliittisten puolueiden järjestäytymistä ja asemaa. Nyt on mielestäni otollinen hetki vahvistaa ja täsmentää tätä suuntausta sekä osoittaa sille selkeä oikeusperusta. Tässä hengessä komissio siis tekee lähipäivinä toivomanne aloitteen ensin kolmikantaneuvotteluissa, sitten kartoittamalla parasta mahdollista tapaa yhdistää 308 ja 191 artikla, ja lopuksi tekemällä hallitustenvälisessä konferenssissa selkeän aloitteen EY:n perustamissopimuksen 191 artiklan muuttamiseksi.

3-041

Karas (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, hyvät parlamentin jäsenet, ymmärsimme ryhmäni puheenjohtajan kanssa toisiamme välittömästi katsekontaktin välityksellä. Voin sanoa ryhmämme, PPE-DE-ryhmän puolesta, että me annamme täyden tukemme komission jäsenen vastauksille suullisiin kysymyksiin ja pidämme myönteisenä sekä hänen siinä esittämiensä muotoilujen että aikataulun ja oikeudellisen arvioinnin osalta.

Toiseksi: olen kuitenkin iloinen, että me otamme jälleen esille eurooppalaisten poliittisten puolueiden ohjesäännöstä käytävän poliittisen keskustelun tehostamisen huolimatta hallitustenvälisen konferenssin päätösvaiheen valmistelujen aiheuttamasta kiireestä. Se ei ole vain rahakysymys. Se on myös poliittisen ominaislaadun kysymys, poliittisen identiteetin kysymys sekä kysymys kansallisten ja eurooppalaisten puolueiden roolista yhdentymisprosessissa.

Me haluamme vahvistetun Euroopan parlamentin eli sitä, että vähennetään yksimielisyyperiaatteen käyttöä ja lisätään Euroopan parlamentin toimivaltaa yhteispäätösmenettelyllä. Euroopan parlamentin vahvistaminen edellyttää vahvoja ja toimintakykyisiä poliittisia ryhmiä tässä parlamentissa. Me haluamme vahvan, eurooppalaista yhdentymisprosessia edistävän komission. Se käy ilmi muun muassa vaatimuksestamme, joka koskee komission puheenjohtajan toiminnan vahvistamista, mutta myös parlamentin hallitustenvälistä konferenssia koskevista ehdotuksista.

Me haluamme eurooppalaisten poliittisten puolueiden ohjesäännön, koska demokratiamme on parlamentaarinen kansalais- ja puoluedemokratia. Me emme saa kuitenkaan edelleenkaan aliarvioida tämän keskustelun psykologista merkitystä. Parhaillaan valitaan henkilöitä ja kansallisia puolueita. Me haluamme myös, kuten hallitustenvälistä konferenssia koskevassa ehdotuksessa sanotaan, että on mahdollista valita jäseniä eurooppalaiselta vaaliluettelolta, koska me haluamme myös vahvistaa edelleen parlamentin jäsenten Eurooppa-poliittista profiloitumista. Esille tuotiin myös hallitustenvälistä konferenssia koskeva ehdotus. Kannatan sitä, että meidän tavoitteenamme ovat eurooppalaiset vaaliluettelot ja eurooppalaiset parlamentin jäsenet. Niitä koskevat ehdotukset on tehty. Se edellyttää eurooppalaisten puolueiden ohjesääntöä.

Esille tuotiin lisäksi tilintarkastustuomioistuimen kertomus, joka sisältää vaatimuksia poliittisille ryhmille. Me tulemme täyttämään nämä vaatimukset. Ryhmäni on ottanut askelia tähän suuntaan jo ennen tilintarkastustuomioistuimen kertomusta tehdäkseen lopullisesti selväksi tämän avoimuuden ja tämän eron. Se ei voi kuitenkaan koitua eurooppalaisten poliittisten puolueiden rasitteeksi, sillä se merkitsi sitä, että meidän käsityksemme omasta eurooppalaisuudestamme huonontuisi. Siksi myös puolueiden ohjesääntö on yksi edellytys sille, että me voimme todella täyttää pikaisesti tehtävämme, mitä meiltä vaaditaan ja mitä me itse edistämme.

(Suosionosoituksia)

3-042

Barón Crespo (PSE). - Arvoisa puhemies, panen merkille komission jäsen Barnierin lausuman ja komission antaman sitoumuksen. Sallinette, että ilmaisen olevani hieman hämmästynyt oikeusperustan koskemattomuudesta, eikä kyse ole arvostelusta. Euroopan unionin perustamissopimus, jonka tuolloin kaikki 12 valtion ja hallituksen päämiestä allekirjoittivat ja jonka kaikki jäsenvaltioiden parlamentit vahvistivat ja Euroopan parlamentti hyväksyi ja jossa kansalaisuus tunnustetaan, ei näytä olevan riittävä oikeusperusta. Huomioni kiinnittyy tähän asiaan, sillä poliittiseen puolueeseen liittyminen on perusluonteisen kansalaisoikeuden harjoittamista, ja meillehän myönnetään kansalaisuus, mutta tätä ei. Emme onnistuneet siinä, että asia olisi otettu huomioon Amsterdamin sopimuksessa. Komissio toimii äärimmäisen huolellisesti ja ajattelee, että tarvitaan kaksi vaihetta, melkein kolme komission jäsenen mukaan.

Ymmärrän, että ehdotus kolmen osapuolen vuoropuhelumenettelystä 308 artiklan nojalla on vain väliaikainen lainsäädäntöehdotus, ja ainakin omassa kotimaassani parhaimmat lait ovat väliaikaisia, sillä ne ovat kestäneet kauimmin. Tämän avulla pääsisimme pois tilanteesta, jossa olemme lain ulkopuolella, minkä panen merkille, ja mielestäni meidän olisi tehtävä tämänsuuntaista työtä.

Toinen vaihe on perustamissopimusten tarkistaminen. Mielestäni voidaan sanoa, että me kaikki kannatamme sitä, mutta tällä hetkellä tärkeintä on ensinnäkin se, että komissio on sitoutunut julkisesti siihen, että se harjoittaa aloiteoikeuttaan, että sillä on yhteinen pyrkimys lujittaa Euroopan kansalaisuutta perusluonteisesti ja että se myötävaikuttaa välittömästi siihen, että poliittiset puolueet saavat osakseen oikeudellista tunnustusta, eivätkä ne ole pelkästään olemassa, sillä mielestäni tämä on merkittävä askel demokraattisen Euroopan rakentamisessa.

3-043

Maes (Verts/ALE). - Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, hyvät kollegat, olen luonnollisesti samaa mieltä jäsen Hautalan kanssa avoimuudesta. Haluan kiittää myös komission jäsentä hänen ehdotuksestaan, joka antaa meille mahdollisuuden keskusteluun täällä parlamentissa, koska parlamentilla on kuitenkin oikeus keskustella asiasta. Siihen tarvitaan kuitenkin komission aloite, ja se tulee oikeastaan liian myöhään. Euroopan vapaa allianssi on tehnyt 20 vuotta työtä yhdistääkseen poliittiset puolueet, jotka haluavat rakentaa Eurooppaa kulttuurien, kansojen ja alueiden erilaisuudesta käsin. Olemme pyrkineet siinä yhteydessä aina antamaan äänen pienille ja heikoille, jotka eivät voi olla läsnä tässä suuressa parlamentissa, mutta joiden ongelmiin me pyrimme puuttumaan. Tähän asti se ei ole voinut tapahtua täysin avoimesti, sillä muun muassa eurooppalaisten puolueiden menoista ja tuloista ei ole ollut olemassa selvyyttä.

On kuitenkin esitettävä kysymyksiä tulevaisuutta ajatellen. Arvoisa komission jäsen, tätä ei ole vielä mainittu, mutta esitän kuitenkin kysymyksen. Tuetaanko Euroopan demokraattisia puolueita, jotka esiintyvät tulevaisuudessa Euroopan poliittisina puolueina, vain silloin, jos ne puolustavat niitä arvoja, joille Euroopan unioni on rakennettu? Kysymyksen esittäminen merkitsee mielestäni siihen vastaamista. Toivon, että komissio löytää siihen yksiselitteisen vastauksen.

3-044

Kaufmann (GUE/NGL). - Arvoisa puhemies, hyvät parlamentin jäsenet, ryhmässäni on täysin erilaisia mielipiteitä eurooppalaisista poliittisista puolueista. Ennen kaikkea esitetään kysymys, missä määrin ne voivat todellakin edustaa

eurooppalaista yleisöä. Suoraa yhteyttä ihmisiin ei ole nimittäin olemassa koko Euroopan tasolla vaan kansallisella tai alueellisella tasolla. Sinne puolueet ovat ankkuroituneet, siellä niillä on jäsenensä ja valitsijansa.

Meillä on tältä osin oikeastaan paradoksaalinen tilanne. Ensinnäkin: on olemassa eurooppalaisia poliittisia puolueita. Toiseksi: on olemassa EY:n perustamissopimuksen 191 artikla, jossa todetaan, että "Euroopan tason poliittiset puolueet ovat tärkeä yhdentymistä edistävä tekijä unionissa". Kolmanneksi on samalla kuitenkin täysin epäselvää, mitä eurooppalaiset puolueet oikeastaan ovat.

12. joulukuuta 1999 Euroopan sosiaalidemokraattisen puolueen, Euroopan kansanpuolueen, Euroopan kansojen demokraattisen puolueen sekä Vapaan eurooppalaisen liiton puheenjohtajat ja Euroopan vihreiden pääsihteeri vaativat itse yhteisessä julistuksessa, että pitäisi selvittää, mikä on eurooppalainen puolue. Minä olen kuitenkin nyt vakuuttunut siitä, että tuskin kukaan tämän parlamentin ulkopuolella voi samastua siihen tai ymmärtää sitä. Puolueilla on lisäksi taipumus yliarvioida omaa merkitystään. Kansalaisethan eivät suhtaudu aivan sattumalta – muuallakin kuin minun kotimaassani – erittäin epäilevästi esimerkiksi jäsenyyteen puolueessa. Jos he osallistuvat, niin ennen kaikkea kansalaisaloitteisiin, kansalaisjärjestöihin, eri muodoissa kansalaisyhteiskunnan sisällä.

Minulla ei ole mitään eurooppalaisia puolueita vastaan. Niillä on mielestäni todellakin edessään haaste koordinoita työtään ylikansallisesti yhentymisen edetessä. Yksi asia ei kuitenkaan käy mielestäni päinsä, nimittäin se, että eurooppalaiset puolueet ovat olemassa ja saavat taloudellisia varoja, mutta samanaikaisesti niitä ei ole määritelty. Tilintarkastustuomioistuimen kritiikki oli oikeutettua.

Haluaisin sanoa vielä lopuksi kannattavani myös sitä, että tässä sekavassa kysymyksessä löydetään ratkaisu. Tähän ratkaisuun pitää kuitenkin sisältyä se, että niitä Euroopan poliittisia demokraattisia voimia, jotka määrittelevät itsensä toisin ja jotka ovat esimerkiksi myös EU-kriittisiä, kohdellaan tasa-arvoisesti eikä suljeta sellaisen ratkaisuprosessin ulkopuolelle.

(Suosiosoituksia)

3-045

Vanhecke (TDI). – Arvoisa puhemies, haluaisin ensin muistuttaa erityisesti niitä saksalaisia kollegoja, jotka yhä välittävät oikeusvaltion kunnioituksesta, Karlsruhen perustuslaillisen tuomioistuimen päätöksestä, jossa Euroopan unioni määriteltiin hyvin selvästi valtioiden liitoksi, joka on siis liittovaltion vastakohta. Suurin osa jäsenvaltioidemme kansalaisista muuten kannattaa tätä näkemystä Euroopan unionista, heille unionimme merkitsee vapaiden kansojen ja valtioiden kiinteitä yhteistyötä, johon sisältyy hyvin selvästi kunnioitus toissijaisuusperiaatetta kohtaan. Euroopan poliittisten puolueiden hanke onkin ties kuinka mones pohjimmiltaan epädemokraattinen hanke, koska se voi vain laajentaa äänestäjämme ja Euroopan poliittisten päättäjien välillä vallitsevaa valtavaa kuilua. Se on nähtävästi kuitenkin hinta, jonka jotkut epämääräisen kielenkäytön taakse piiloutuvat henkilöt täällä haluavat maksaa saadakseen vielä enemmän veronmaksajien rahoja ohjattua jo nyt liian suureen puoluerahoitukseen. Lisäksi on kyse sellaisten ihmisten ajamista hankkeista, joiden tavoitteena on eurooppalainen liittovaltio. Se on sellaisten ihmisten ajama hanke, jotka näkevät hyvin erilaisissa asioissa, kuten rahaliitossa, Euroopan parlamentin jäsenten yhdenmukaistetussa ohjesäännössä, jopa maantieteellisesti Euroopan ulkopuolella sijaitsevien maiden, kuten Turkin, mahdollisessa liittymisessä ja nyt Euroopan parlamentin jäsenten ohjesäännössä, monia kiertoteitä heidän epädemokraattisen superliittovaltionsa läpiviemiseen pakolla.

Euroopan unionissa, joka todella kunnioittaa toissijaisuuden periaatetta, ei tarvita eurooppalaisia poliittisia puolueita. Sen, jolla on tähtäimessään toisenlainen Eurooppa, tai sen, joka haluaa lisätä veronmaksajien rahojen pumppausta Euroopan poliittisille puolueille, pitää uskaltaa sanoa asia selvästi, mutta sitä uskallusta teillä ei ole.

3-046

Bonde (EDD). - Arvoisa puhemies, kannatan voimakkaasti kansojen välistä yhteistyötä. Monet ongelmat voidaan ratkaista vain yhdessä. Maailmanlaajuiset ongelmat on ratkaistava YK:ssa. Täällä Strasbourgissa sijaitseva tuomioistuin voi tukea meitä ihmisoikeusasioissa. Brysselissä tehdään tiivistä, yhteismarkkinoita koskevaa taloudellista yhteistyötä EU:n ja ETA:n välillä. Saammeko kuitenkin aikaan parempia ratkaisuja, jos keskitämme kaiken päätöksenteon Brysseliin? Saammeko paremman demokratian, jos nitistämme kansalliset puolueet ja luomme yhteiset ylikansalliset puolueet? Ilmoittautuvatko entistä useammat ihmiset mukaan, muuttuvatko he aktiivisiksi ja ottavatko he osaa keskusteluun vaalien ja päätöksenteon yhteydessä? Ylikansalliset EU:n puolueet ovat keinotekoisia tuotteita, joita ei voi koskaan rahoittaa vapaaehtoisilla jäsenmaksuilla, vaan ne voidaan rahoittaa vain EU:n kassasta. Monien kansallisten puolueiden tilanne on tehnyt tämän kaavan tutuksi, sillä puolueet ovat etäännyneet valitsijoistaan ja ne antavat sen sijaan valtion, elinkeinoelämän ja järjestöjen rahoittaa toimintansa. On täysin hyväksyttävää, että julkinen toiminta tukee parlamentaarista työtä ja antaa tietoja kansalaisille. Se ei kuitenkaan saa olla propagandakoneisto, joka ajaa enemmistön näkökantaa. "Sekä Loken että Thorin vapauden" on toteuduttava - kansanvalituksen tanskalaista mestaria Grundvigia lainatakseni. Ylikansallisista EU:n puolueista ei muodostu kansallisia puolueita. Kyseiset puolueet muodostuvat sen sijaan isänmaattomista, korkeasti palkatuista virkamiehistä, organisaatioihmisistä, joilla ei ole juuria paikallisissa valitsijajärjestöissä. Ohjelmat kirjoitetaan pienissä asiantuntijaryhmissä, joilla ei ole minkäänlaista kosketusta kansalaisten elämään. Tällainen keinotekoinen tuote ei

ansaitse EU:lta mitään taloudellista tukea. Ryhmäni vastustaa ylikansallisille EU:n puolueille myönnettävää tukea ja sitä, että perustamissopimusta taivutetaan käyttämällä joustavuuspykälää tähän tarkoitukseen.

3-047

Seppänen (GUE/NGL). - Arvoisa puhemies, kyse on demokratiasta. Demokratia on avoimuutta, julkisuutta, kansanvaltaa ja osallistumista. Nykyiset Euroopan tason poliittiset puolueet eivät edusta avoimuutta tai julkisuutta. Kysyn retorisesti, kuka meistä tietää jotakin Euroopan tason poliittisista puolueista. Ainoa varma tieto on, että jotkut Euroopan parlamentin ryhmät ovat antaneet europuolueille taloudellista tukea vastoin sääntöjä parlamentin rahoista. Ne ovat jääneet siitä kiinni tilintarkastustuomioistuimen tutkinnassa. Epäilen, että nyt peitellään näitä väärinkäytöksiä.

Euroopan tason poliittiset puolueet eivät edusta demokratiaa. Ne ovat puolueiden puolueita eikä sellainen tee mahdolliseksi kansalaisten suoraa osallistumista niiden toimintaan. Jotta olisi kansanvaltaa, on oltava kansa. Eurooppa ei ole kansa, vaan kansoja. Meillä ei ole konseptia ylikansallisesta demokratiasta. Nyt ylikansallisia pelisääntöjä suurten maiden hallitsemille europuolueille määräävät komission tuella suurten maiden suuret puolueet. Puolueiden puolueet eivät ole demokratiaa.

3-048

Dupuis (TDI). - Arvoisa puhemies, kiitän jäseniä Seppänen, Brok ja Vanhecke, sillä olen sitä mieltä, että toisin kuin liberaaliryhmän puheenjohtaja väitti, kaikkein tärkeintä asiaa ei ole täällä korostettu.

Istuntosalissamme vallitsee täysi yksimielisyys siitä, että tärkeintä on nyt raha, jokainen penni, se rahamäärä, jonka jopa istuntosalin perällä istuvat kollegamme ovat valmiit jakamaan. Tärkeintä on siis julkisen eurooppalaisen rahoituksen järjestäminen, joten kyse ei ole demokratian vaan sellaisen puoluevallan vahvistamisesta, joka on jo tehnyt tuhojaan monissa jäsenvaltioissa, kuten tiedämme. Tämä oli ensimmäinen tärkeä asia.

Toinen tärkeä asia, jonka jäsen Maes unohti mainita, on se, että nyt on tarjoutunut tilaisuus sellaisten uusien byrokraattisten sääntöjen laatimiseen, jotka mahdollistavat paitsi puolueiden syrjinnän, joka ei perustuisi rikosoikeudellisiin sääntöihin eikä niiden rikkomiseen vaan uusiin mielivaltaisiin sääntöihin, myös mielipiteiden esittämisen rangaistavuuden institutionalisoimisen, johon te nyt pyritte, jäsen Maes.

Monista toiveikkaista ilmeistä päätellen ennustan, että jäsenten enemmistö tulee hylkäämään tuon ehdotuksen, jonka tarkoituksena on vakiinnuttaa yhä voimissaan oleva parlamentaarinen byrokraatia. Kansalaisille on mielestäni tehtävä selväksi, mitä meille nyt tyrkytetään: ei ainakaan kansalaisten Eurooppaa vaan veronmaksajien Eurooppaa, joten meidän on jälleen kerran uhrauduttava, jotta byrokraatia pääsisi levittämään lonkeroitaan myös tulevaisuudessa. Tämä on erittäin kaukana demokratiasta, joten meidän on mielestäni torjuttava tämänsuuntainen aloite. Poliittiset puolueet ovat kuin liittoja. Olisi kenties hyvä, jos ne julkistaisivat talousarvionsa. Tämähän ei tosin ole jäsenvaltioiden käytäntönä, mutta meidän on kenties kuljettava siihen suuntaan, jotta olisimme vastedes perillä siitä, mitä puolueet tekevät rahoillaan.

3-049

Barnier, komissio. - Arvoisa puhemies, muutamien täydentävien huomautusteni tarkoituksena ei ole vastata jokaiselle puheenvuoron käyttäneelle erikseen. Täällä esitetyt näkökannat itse asiassa vain osoittavat, kuinka ajankohtainen ja hankala tämä keskustelu on.

Samalla kun kiitän useimpia teistä ja erityisesti jäseniä Karas ja Barón Crespo, jotka ovat ymmärtäneet oikein komission kannan sisällön, haluan selvyuden vuoksi täsmentää puheenjohtaja Barón Crespolle, että aiomme – sanoin jo tämän nimittäessäni 308 artiklaa toiminnalliseksi perustaksi – kartoittaa välittömästi kaikki mahdollisuudet. Mutta ennen sitä meidän on keskusteltava 308 artiklasta – jonka sisältö ja rajoitteet ovat tiedossanne – kolmen toimielimen välisissä kolmikantaneuvotteluissa. Aloitamme neuvottelut välittömästi, ja kuten hetki sitten selostin, pyrimme yhdistämään toiminnalliseksi perustaksi mielestämme sopivan 308 artiklan ja 191 artiklan sillä ehdolla, että asiasta neuvotellaan kolmikantaneuvotteluissa, joissa asiasta annetaan lausunto. Sen jälkeen – sanon tämän nyt jo toisen kerran – komissio kantaa oman osuutensa vastuusta hallitustenvälisessä konferenssissa, jossa aion puolustaa minulle tyyppillisen tarmokkaasti ehdotusta, jonka komissio tekee lähiviikkoina.

Jäsen Maes, esille ottamanne aihe on erittäin hankala, joten on selvää, että kysymys voidaan ymmärtää monin eri tavoin. Tässä vaiheessa rohkenen sanoa oman mielipiteeni asiasta. Jos me onnistumme muuttamaan Euroopan poliittisten puolueiden oikeusperustaa, niin en usko, että ne poliittiset puolueet, jotka vaatisivat tällöin EY:n perustamissopimuksessa tunnustetun uuden aseman hyödyntämistä, jättäisivät noudattamatta Euroopan unionin perustan muodostavia demokraattisia arvoja.

Moni teistä on esittänyt mielipiteitä, joita kunnioitan. Kuten sanoin jäsen Vanheckelle, kyse ei ole demokratianvastaisuudesta. Poliittiset puolueet ovat teidän välityksellänne kokoontuneet tänne, ja ne muodostavat yhteistyössä toimivia ryhmiä. Euroopan parlamentin ulkopuolella on mahdollista järjestää yhteisiä kokouksia ja mielenosoitustilaisuuksia sekä esittää yhteisiä ajatuksia. Pohjimmiltaan on kyse siitä, että tunnustetaan eurooppalainen poliittinen keskustelu, jolle tarjotaan kiinteät puitteet sekä selkeä ja avoin oikeusperusta. Jäsen Dupuis, tältä näkökannalta

katsottuna kyse on mielestäni edistyksestä sekä kansalaisten että veronmaksajien kannalta, sillä kysehän on yleensä samoista henkilöistä.

Lisäisin, tai oikeammin toistaisin vielä, että poliittiset puolueet, joiden järjestäytymistä koskeva perusta on nyt vielä vakiintumaton ja joiden tuleva järjestäytyminen selkiytyy ja vahvistuu juridisesti muutosten onnistuessa, eivät korvaa jäsenvaltioiden poliittisia puolueita, vaan täydentävät niitä ja antavat niille eurooppalaisen ulottuvuuden. Saman logiikan mukaisesti Euroopan kansalaisuus ei ole koskaan korvannut eikä korvaa jäsenvaltioiden kansalaisuutta, vaan täydentää sitä ja tuo sille eurooppalaisen leiman.

Arvoisa puhemies, tämän minä halusin sanoa – ja esittää samalla myös joitakin henkilökohtaisia mielipiteitä – hetki sitten kertomastani komission kannan asiasisällöstä sekä oikeusperustasta, jonka parissa työskentelemme lähipäivinä, jotta pääsisimme mitä pikimmin mahdollisimman hyviin tuloksiin.

(Suosionosoituksia)

3-050

Puhemies. - Paljon kiitoksia, arvoisa komission jäsen!

Keskustelu on päättynyt.

Äänestys toimitetaan tänään klo 12.00.

3-051

Turvallisuus ja puolustus

3-052

Puhemies. - Esityslistalla on seuraavana yhteiskeskustelu seuraavista suullisista kysymyksistä:

- Brokin ulkoasioiden, ihmisoikeuksien sekä yhteisen turvallisuuden ja puolustuspolitiikan valiokunnan puolesta esittämä suullinen kysymys neuvostolle (B5-0315/2000) Euroopan yhteisestä turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta Feirassa pidettävää Eurooppa-neuvoston kokousta silmällä pitäen;

- Brokin ulkoasioiden, ihmisoikeuksien sekä yhteisen turvallisuuden ja puolustuspolitiikan valiokunnan puolesta esittämä suullinen kysymys komissiolle (B5-0475/00) Euroopan yhteisestä turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta Feirassa pidettävää Eurooppa-neuvoston kokousta silmällä pitäen.

3-053

Brok (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, hyvät parlamentin jäsenet, olen iloinen, että voimme keskustella tästä aiheesta jo tänään, ja haluaisin tuoda heti alussa ilmi, että tarkastelen tätä aihetta pääasiassa Lalumièren mietinnön ensimmäisenä käsittelynä, sillä juuri jäsen Lalumièrehan on pannut tähän hankkeeseen erittäin paljon asiantuntemusta ja työtä.

Amsterdamin, Kölnin ja Helsingin jälkeen meidän on todettava, että ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikan kehittämisessä on edistytty huomattavasti, ja me kiitämme neuvostoa ja komissiota siitä, että ne ovat mahdollistaneet tämän edistyksen näillä aloilla. Tämä on viimeinkin seurausta siitä oivalluksesta, ettei Balkanilla tapahtuneen kaltainen katastrofi saa toistua. Meidän on taattava ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikan alalla oma eurooppalainen toimintakyky, joka antaa meille mahdollisuuden ajaa etujamme yhteisönä, mutta meidän on lisäksi ilmaistava samalla, että se ei ole mikään vaihtoehto transatlanttiselle yhteisölle. Tämä kehitys täydentää NATOa, joka vastaa jatkossakin Euroopan kollektiivisesta turvallisuudesta.

Me Euroopan parlamenttina olemme tehneet siitä myös jo yhden johtopäätöksen tehostamalla yhteistyötä ja vakiinnuttamalla yhteistyön NATO:n parlamentaarisen yleiskokouksen kanssa. Meidän on nähtävä, että Länsi-Euroopan unionin (WEU) Petersbergin tehtävät siirtyivät Amsterdamin sopimuksen myötä Euroopan unionin toimivaltaan, ja siten kaikki WEU:n käytännön alat kuuluvat nykyään Euroopan unionin toimivaltaan.

Jäljelle jäi 5 artikla. Meidän pitäisi mielestäni pohtia tämän hallitustenvälisen konferenssin yhteydessä, eikö 5 artiklaa voida sisällyttää sopimukseen Euroopan unionista pöytäkirjana ja eikö jokaisen jäsenvaltion tehtäväksi pitäisi jättää riippumattomana päätöksensä sen määrittäminen, hyväksyykö se tämän pöytäkirjan vai ei. Tämä on varmasti juuri liittoutumattomille ja puolueettomille valtioille tapa löytää oma tiensä Euroopan unionin jäsenenä, mutta päästä samalla kuitenkin osallistumaan yhteistyöhön käytännön tapauksissa.

Euroopan unionin on harjoitettava yhteistä ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa uskottavasti pitkällä aikavälillä. Me olemme unioni, jolla on oma lainsäädäntö, joka on johtanut omaan oikeusjärjestykseen, sekä omat sisämarkkinoihin ja valuuttaunioniin perustuvat intressit. Euroopan unionin sisällä ei voi siksi olla enää pitkällä aikavälillä alueita, joiden

turvallisuuden laatu vaihtelee. Se tulee varmasti myötävaikuttamaan tiiviin ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikan kehittämiseen.

Me näemme, että Euroopan unionilla on juuri yhteisöllisellä alalla lukuisia välineitä, jotka ovat tärkeitä ulko- ja turvallisuuspolitiikan ja erityisesti ei-sotilaallisen kriisinhallinnan kannalta, että me voimme antaa tästä syystä enemmän ulkomaanapua kuin Amerikan yhdysvaltojen kongressi, että kauppapolitiikka kuuluu komission toimivaltaan, että toimintamahdollisuuksiemme ydinala on tästä syystä yhteisöllinen tehtävä ja että me emme saa jättää ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikan kehittämistä edelleen hallitustenvälisen yhteistyön tehtäväksi.

Euroopan parlamentti tulee kannattamaan sitä, että me nostamme tältä osin etusijalle yhteisön kannan ja yhteisön osuuden. Niin iloisia kuin me olemmekin siitä, että meillä on Javier Solanan myötä käytettävissämme erittäin pätevä korkea edustaja, Euroopan parlamentin tavoite on kuitenkin ollut aina saada pitkällä aikavälillä eurooppalainen ulkoministeri, joka on komission kautta yhteydessä yhteisön asioihin. Tätä ei voida saavuttaa tietyistä syistä vielä tällä hetkellä, mutta meidän pitäisi pyrkiä siihen. Se pysyy tavoitteenamme.

Me näemme, että komissiolla on suuri osuus siihen, että ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa muotoillaan Eurooppa-neuvostossa. Puolustus kuuluu edelleenkin kansalliseen toimivaltaan, jos kyse on varustautumisesta ja muista samantapaisista kysymyksistä. Tämä on yhdistettävä myös käytännössä, jotta sellaisia tolkkuttomuuksia ei enää tapahdu. Jos me muistutamme mieleemme, että 15 ulkoministeriä, ulkoasioista vastaava komission jäsen ja korkea edustaja ottavat tänään vastaan Kazahstanin ulkoministerin, ne tuntuvat minusta erinomaisilta neuvoston kokouksilta. Se ei ole kuitenkaan mikään merkki Euroopan unionin erityisestä toimintakyvystä. Meidän on uskoakseni puhuttava tältä osin voimakkaammin yhdellä suulla, ja siksi Amsterdamin sopimuksen myötä mahdolliseksi tulleen troikan, jonka muodostavat neuvoston puheenjohtaja, korkea edustaja ja ulkoasioista vastaava komission jäsen, pitäisi ensin saada aikaan toimintakykyä. Meillä ei pitäisi olla tällä alalla käytössä mitään muita määritelmiä.

Meidän on huolehdittava tämän sopimuksen myötä myös siitä, että päätöksentekomekanismeja parannetaan, emmekä saa unohtaa niitä suuria puutteita, jotka käyvät ilmi Kosovon organisaatiokatastrofista ja jotka ovat syynä puutteelliseen aseidenvientipolitiikkaan ja jotka ovat toistaiseksi estäneet yhtenäisyyden Euroopan unionia koskevassa sopimuksessa. Meidän on oivallettava kansallisten talousarvioiden pirstaleisuus. Me käytämme puolustuspolitiikkaan enemmän rahaa kuin amerikkalaiset, mutta saavutamme olennaisesti vähäisempiä tuloksia. Kuljetusta, satelliitteja tai muita sellaisia koskevat kysymykset kuuluvat siihen.

Euroopan parlamentti on sopimuksen mukaan parlamentaarisen valvonnan harjoittaja erityisesti Petersbergin tehtävien osalta. Euroopan parlamentin valvontatoimintaa on tästä syystä myös vahvistettava. Me pyrimme lisäksi yhteistyössä kansallisten parlamenttien ulko- ja puolustuspoliittisten valiokuntien kanssa saamaan aikaan yhteistyötä, jotta myös tähän liittyvät puutteet paikataan, ja sen lisäksi tehdään yhteistyötä ehdokasvaltioiden ja muiden maiden parlamenttien kanssa. Sopimuksessa ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikan parlamentaariseksi valvojaksi määrätään kuitenkin Euroopan parlamentti eikä mikään muu elin!

3-054

Seixas da Costa, neuvosto. - Arvoisa puhemies, hyvät jäsenet, Portugali otti Euroopan unionin puheenjohtajakautensa yhdeksi painopistealueeksi yhteisen puolustus- ja turvallisuuspolitiikan, mikä ilmaistiin myös siinä asiakirjassa, jonka esitimme Portugalin puheenjohtajakauden alussa. Siinä tilanneselvityksessä, jonka Portugali esittää Santa Maria da Feiran Eurooppa-neuvostossa, käsitellään Helsingissä vastaanotettujen toimeksiantojen osalta tapahtunutta edistystä, erityisesti Euroopan sotilaallisten voimavarojen kehittämisen, yleistavoitteen, pysyvien poliittis-sotilaallisten elinten kehittämisen, Euroopan unionin ja kolmansien maiden tätä alaa koskevien suhteiden, Euroopan unionin ja NATOn välisten suhteiden, tarpeen muuttua tai olla muuttamatta sopimusta Euroopan unionista sekä siviilikriisinhallintavälineiden osalta.

Ulkopolitiikan ja yhteisen puolustus- ja turvallisuuspolitiikan alalla unioni päätti kehittää yhtä aikaa sotilaallista ulottuvuutta ja siviiliulottuvuutta. On ilmeistä, että nämä kaksi ulottuvuutta, erityisesti ne sotilaalliset ja siviilitoimet, jotka unioni päättää ottaa käyttöön kriisinhallinnassa, on sovittava yhteen. Tämä yhteensovittaminen toteutetaan yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan uusissa rakenteissa, erityisesti poliittisten ja turvallisuusasioiden komiteassa, tulevassa sotilaskomiteassa ja kriisinhallintakomiteassa. Haluaisin painottaa, että tilapäiset elimet ovat ryhtyneet hoitamaan tehtäviään maaliskuussa 2000 ja että siviilikriisinhallintakomitea on perustettu muodollisesti Portugalin puheenjohtajakauden aikana.

Kuten puheenjohtajavaltion tilanneselvityksestä Feiran Eurooppa-neuvostolle voi todeta, kriisinhallinnassa tarvittavia sotilas- ja siviilivoimavaroja pyritään kehittämään samanaikaisesti. Sen lisäksi, että jäsenvaltiot ovat päätyneet asettamaan yleistavoitteen – eilissä yleisten asioiden neuvoston kokouksessa, jossa puolustusministerit olivat läsnä, käsiteltiin tätä kysymystä – jäsenvaltiot sopinevat Feiran Eurooppa-neuvostossa, että ne kehittävät vuoteen 2003 mennessä siviilipoliisivoimavarojaan (5000 henkeen asti) kriisinhallintaoperaatioita varten. Jäsenvaltiot ponnistelevat siis lujasti kehittääkseen kestävästi ja samanaikaisesti näitä kahta rauhan ja vakauden kannalta keskeistä ulottuvuutta.

Toiseen jäsen Elmar Brokin kysymyksessään käsittelemään asiaan viitaten haluaisin sanoa, että yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan vahvistaminen kehittämällä Euroopan yhteinen puolustus- ja turvallisuuspolitiikka sellaiseksi, että se mahdollistaa unionin varustautumisen sotilaallisin voimavaroin ja vahvistaa myös kriisinhallintavälineiden tehokkuutta, ei välttämättä edellytä jäsenvaltioiden puolustusmäärärahojen kasvua. Pääasiallisena tavoitteena on itse asiassa hyödyntää paremmin ja järkevämmin valtioiden sotilaallisia keinoja ja voimavaroja. Tässä yhteydessä on tärkeää mainita, että Euroopan unioni käyttää yleistavoitteen kehittämisessä NATO:n puolustus suunnittelua, suunnittelu- ja arviointiprosessia liittoon kuulumattomille maille ja lopuksi liiton tämänhetkistä puolustuskykyaloitetta.

Kaikki voitava tehdään, jotta kaikkia voimavaroja voitaisiin käyttää tehokkaasti ja välttää siten sitä päällekkäisyyttä, joka voisi syntyä puolustuksen mahdollisista lisämenoista. Myöskään yhteisön talousarvioon ei ole suunnitteilla mitään lisämenoja, sillä nämä pyrkimykset toteutetaan jäsenvaltioiden vapaaehtoisen yhteistyön avulla. Kaiken kaikkiaan tämän politiikan vaikutuksesta talousarvioon voidaan antaa lopullinen vastaus vasta sitten, kun syksyllä on järjestetty sitoutumiskykyä koskeva konferenssi, jossa tarkastellaan niitä sotilaallisia voimavaroja, jotka jäsenvaltiot ohjaavat tähän yhteisyritykseen ja yrityksen mahdollisesti paikkausta tarvitsevia aukkoja.

Euroopan parlamentin tähän prosessiin osallistumisesta kannattaa mainita ja muistaa, että yhteinen puolustus- ja turvallisuuspolitiikka on osa yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Unioni pyrkii tehostamaan ulkoista ulottuvuuttaan ja tekemään sen uskottavammaksi sotilaallisia ja ei-sotilaallisia kriisinhallintavoimavarojaan kehittämällä. Puheenjohtajavaltio kuulee siis Euroopan unionista solmitun sopimuksen 21 artiklan mukaisesti parlamenttia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan olennaisimmista näkökohdista ja keskeisimmistä vaihtoehdoista. Euroopan unionin neuvosto ottaa huomioon Euroopan parlamentin ilmaisemat kannat. Euroopan parlamentille tiedotetaan myös säännöllisesti yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan kehittymisestä, ja se voi kyseenalaistaa neuvoston mielipiteen tärkeinä pitämissään asioissa ja antaa paremmaksi katsomiaan suosituksia. Euroopan yhteisen puolustus- ja turvallisuuspolitiikan taustalla on myös tarve välttää tarpeetonta päällekkäisyyttä ja hyödyntää kaikkia jo olemassa olevia voimavaroja. Niinpä on luonnollista, että Euroopan unionin jäsenvaltiot ovat alusta alkaen kannattaneet Länsi-Euroopan unionin tehtävien siirtämistä, sillä ne voisivat olla hyödyllisiä Euroopan unionissa meneillään olevan prosessin kannalta.

Portugali on pyrkinyt WEU:n eli Länsi-Euroopan unionin puheenjohtajavaltiona toimiessaan edistämään kyseisen elimen tehtävien siirtämistä Euroopan unionille.

3-055

Niinpä puheenjohtajavaltio Portugali on laatinut poliittis-sotilaallisen käsite- ja menettelypaketin, jonka se välittää Portossa pidettävän WEU:n ministerikokouksen jälkeen Euroopan unionille ja joka on olennainen osa säilyttämisen arvoista yhteistä säännöstöä.

Vielä Länsi-Euroopan unionin puheenjohtajakautemme aikana on aloitettu myös WEU:n turvallisuusalan instituutin ja satelliittikeskuksen siirtäminen, joka toteutettaneen seuraavan puheenjohtajakauden aikana. WEU on jo päättänyt sallia Euroopan unionin välittömän pääsyn näihin rakenteisiin. Jäsenvaltioiden tahdon mukaan on siis näin ollen ryhdyttävä siirtämään turvallisuusalan instituuttia ja satelliittikeskusta. WEU:n tehtävien siirtäminen ei merkitse, tai ainakaan se ei ole jäsenvaltioiden tämänhetkisen tahdon mukaista, WEU:n loppua. Brysselin muutettu sopimus pysyy voimassa ilman minkäänlaisia tarkistuksia, minkä seurauksena sen 5 artiklan määräys yhteisestä puolustuksesta pysyy myös voimassa tämän sopimuksen piiriin kuuluvien valtioiden osalta, samoin kuin parlamentaarinen edustajakokous, joka jatkaa toimintaansa täysimääräisesti.

Aikeena on tyypistää koko organisaatorakennetta, jonka tehtävänä on jatkossa ainoastaan varmistaa tuki vain tarvittaessa kokoontuvalle pysyvälle neuvostolle ja muille jatkossakin ylläpidettäville rakenteille, erityisesti Länsi-Euroopan varustelujärjestölle. Tämän järjestön talousarviota pienennetään myös merkittävästi.

Euroopan yhteinen puolustus- ja turvallisuuspolitiikka edellyttää tiivistä, voimakasta ja avointa suhdetta Euroopan unionin ja NATO:n välille. Puheenjohtajavaltio Portugali on halunnut erityisesti kehittää järjestelyjä tämän suhteen vakiinnuttamiseksi, suhteen, jonka on perustuttava yhteistyöhön, vuoropuheluun ja avoimuuteen ilman, että näiden kahden järjestön itsenäisyys kuitenkaan vaarantuisi.

Feiran Eurooppa-neuvostolle esitettävään tilanneselvitykseen sisältyy asiakirja, jossa on määritelty ne periaatteet ja menettelyt, joiden perusteella suhteessa toimitaan tämän väliaikaiskauden aikana. Näin ollen unionin ja NATO:n välille luodaan neljä ad hoc -työryhmää, jotka hoitavat seuraavia asioita: turvallisuus, Euroopan sotilaalliset voimavarat, kehitystyö NATO:n voimavarojen siirtämiseksi Euroopan unionin johtamiin operaatioihin ja viimeisenä Euroopan unionin ja NATO:n välisiä suhteita koskevien pysyvien menettelyjen määrittäminen. Erityiskysymyksiä hoitamaan voidaan perustaa muitakin työryhmiä, mikäli sitä pidetään tarpeellisena.

Pyrkinessään kehittämään Euroopan sotilaallisia voimavaroja unionin on otettava huomioon tarve ylläpitää Euroopan unioniin kuulumattomien eurooppalaisten liittolaistensa ja ehdokasvaltioiden kanssa yhteistyölle, vuoropuhelulle ja neuvonpidolle rakentuvaa suhdetta. Lisäksi on tärkeää huomata, että Helsingissä määritelty yleistavoite on avoin sille, että

myös nämä valtiot ovat mukana toiminnassa ja voivat siten antaa oman panoksena eurooppalaisiin joukkoihin. Feiran Eurooppa-neuvoston tilanneselvitykseen olennaisena osana kuuluvan Euroopan unionin hyväksymän asiakirjan mukaisesti luodaan yhteinen ja monenvälinen rakenne, johon osallistuvat Euroopan unionin 15 jäsenvaltiota ja 15 kolmatta maata. Tämä rakenne on vastuussa valtioiden välisestä vuoropuhelusta, yhteistyöstä ja neuvonpidosta. Samalla kun tunnustetaan kuuden Euroopan unioniin kuulumattoman liittolaisen keskeinen rooli ja muistetaan se, että NATO voi myös evätä voimavarojensa käytön Euroopan unionin johtamissa operaatioissa, unionin 15 jäsenvaltion ja niiden kuuden maan välille järjestetään tuon yhteisen rakenteen puitteissa kokouksia, joissa keskustellaan Euroopan sotilaallisten voimavarojen kehittämiseen liittyvistä kysymyksistä.

Kriisiä edeltävässä vaiheessa, toisin sanoen kriisin uhatessa, vuoropuhelua, yhteistyötä ja neuvonpitoa tietenkin vahvistetaan ja mikäli unioni harkitsee NATO:n voimavarojen käyttöä, kuuden Euroopan unioniin kuulumattoman eurooppalaisen liittolaisen kanssa käytävään vuoropuheluun, neuvonpitoon ja yhteistyöhön on kiinnitettävä aivan erityistä huomiota. On korostettava sitä, että Helsingissä sovitun mukaisesti unionin operaatiot ovat periaatteessa avoimia niiden valtioiden osallistumiselle. Myös Venäjä, Ukraina ja muut Euroopan valtiot voivat osallistua Euroopan unionin johtamiin operaatioihin.

Puheenjohtajavaltio Ranskalle annetaan tehtäväksi esittää Nizzan Eurooppa-neuvostolle ehdotuksia näiden valtioiden neuvonpito- ja osallistumismenettelyistä. Feiran Eurooppa-neuvostossa Euroopan unioni kirjaa muistiin sen kiinnostuksen, jota Kanada on osoittanut tätä eurooppalaista yhteisyritystä kohtaan.

Arvoisa puhemies, viimeisenä Helsingissä annettiin puheenjohtajavaltio Portugalille tehtäväksi esittää Feiran Eurooppa-neuvostossa näkemys siitä, onko Amsterdamin sopimusta tarpeellista muuttaa vai ei. Käydystä keskustelusta ja esitetystä mielipiteistä on voitu päätellä, että unionin päätösten toimeenpano Euroopan yhteisen puolustus- ja turvallisuuspolitiikan alalla ei edellytä Amsterdamin sopimuksen muuttamista, sillä se on oikeudellisesti mahdollista nykyisinkin voimassa olevien määräysten puitteissa. Koska kyseessä on kuitenkin jatkuvasti kehittyvä prosessi, jäsenvaltiot olivat yhtä mieltä tarpeesta jatkaa tämän kysymyksen pohtimista.

3-056

Patten, komissio. – Arvoisa puhemies, pidän myönteisenä tätä ajankohtaista ja hyödyllistä keskustelua, johon johdatti mietityssä ja hyödyllisessä puheessaan arvoisa ystäväni jäsen Brok hänelle tunnusomaisella ja voimallisella tavalla. Olen tyytyväinen jäsen Lalumièren päätöslauselmaesitykseen. Se on poikkeuksellisen hyödyllinen asiakirja. Se, mitä siinä sanotaan ei-sotilaallisesta kriisinhallinnasta, antaa meille muistilistan, toimintalistan asioista, joiden hoitaminen kuntoon meidän pitäisi varmistaa muutamien seuraavien vuosien aikana. Se on erittäin hyvä päätöslauselmaesitys, ja haluaisin onnitella arvoisaa jäsentä vilpittömästi siitä, mitä hän on sanonut.

Komissio on aktiivisesti ottanut osaa ei-sotilaalliseen kriisinhallintaan jo kauan ennen Kölnin ja Helsingin huippukokouksia. Nämä huippukokoukset ovat muistuttaneet meitä siitä, että meillä on pikainen tarve muuttaa politiikkojamme kunnianhimoisemmiksi, johdonmukaisemmiksi ja tehokkaammiksi. Meidän on parannettava kykyämme nopeaan ja kohdistettuun toimintaan. Meidän on lisättävä koordinoitupyrimyksiä. Meidän on parannettava analyysin ja tiedon vaihdon saatavuutta, ja meidän täytyy radikaalisti lisätä kapasiteettiamme toteuttaa ennalta ehkäiseviä toimintaperiaatteita.

Lisävälineiden luominen tai lisärahoituksen hankkiminen ei arvioni mukaan ole nykyisissä suunnitelmissa keskeisellä sijalla; ei myöskään ole tarpeen saada kauaskantoisia muutoksia perustamissopimukseen. Sen sijaan painopisteemme on olemassa olevien työvälineiden ja taloudellisten resurssien huomattavasti tehokkaammassa käyttämisessä. Parlamentti tietää, minkä prioriteetin komissio ja minä annamme nykyisten tehtävien suorittamiselle hyvin paljon energisemmin ja pystyvämmin kuin aikaisemmin. Tämä antaa meille melkoisen toimintaohjelman tuleville vuosille. Toivon, että meillä on parlamentin tuki sen toteuttamisessa.

Meidän on rakennettava olemassa olevien voimavarojen varaan. Meidän pitäisi kohdistaa ne tehokkaammin kahteen päämäärään, konfliktin ehkäisyyn ja kriisinhallintaan. Sanomalla "ei" institutionaaliselle vallankumoukselle emme tarkoita, että käännämme selkämme innovaatiolle.

Komissio käsitteli äskettäin esitystä nopean toiminnan välineen luomisesta. Meidän mielestämme tähän välineeseen vaaditut rajatut varat löydetään nykyisistä budjettivaroista siirroilla.

Uskon myös, että ajatus yhteisen eurooppalaisen poliisin luomisesta ansaitsee huolellisen tarkastelun neuvoston toteutettavuustutkimuksen muodossa, kuten Euroopan parlamentin asiaa koskevassa päätöslauselmaesityksessä ehdotettiin. On myös ilmeistä, että komission henkilöresurssien puute sekä konfliktin ehkäisyssä että kriisinhallinnassa suuresti haittaa kykyä edistyä nopeammin tällä alalla, vaikka me yritämme nyt löytää juuri siihen ratkaisua.

Sallikaa minun selventää komission roolia. Me emme yksinkertaisesti ole vastuussa kriisinhallinnan sotilaallisen ja siviilipuolen osatekijöiden koordinoinnista. Komissio yrittää varmistaa yhteisön tehokkaan ja yhdenmukaisen panoksen koko unionin koordinoitussa toiminnassa tällä alalla.

Olen puhunut aikaisemminkin siitä, että kriisien ehkäisemisessä tai niiden hallinnassa on mahdotonta tehdä selvä ero sotilas- ja siviilikomponenttien välillä. Tärkeää on tunnistaa näiden kahden välinen suhde. Katsokaa, mitä komissio tekee ympäri maailmaa: rahoitamme poliisien koulutusta terrorisminvastaiseen toimintaan Palestiinassa. Autamme luomaan rajapalveluita Balkanilla. Käytämme rahaa miinanraivaukseen käytännöllisesti katsoen joka mantereella. Tällaisilla tavoilla komissio edistää ehkäisevää diplomatiata, ja toivon, että tulevaisuudessa Eurooppa selviytyy noista tehtävistä johdonmukaisemmalla tavalla.

Tämä ei ole meidän ensimmäinen yrityksemme luoda ikään kuin yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Meillä oli Pleven-suunnitelma. Meillä oli de Gasperi. Meillä oli Fouchet. Me teimme vuosia eurooppalaista poliittista yhteistyötä, jonka aikana annettiin useita kauas kiiriviä julistuksia, ehkä hieman liian monia, ja joitakin viikkoja myöhemmin kuin niillä oikeastaan olisi voinut olla vaikutusta tapahtumiin. Maastrichtissa tehty päätös, Amsterdamissa tehty päätös, Helsingissä tehty päätös – ne kaikki merkitsevät huomattavaa askelta eteenpäin, tunnustusta, että emme ole aiemmin tehneet tarpeeksi varmistaaksemme, että Euroopan ääni kuuluu riittävästi ympäri maailmaa ja että Euroopan kykyä ehkäistä ja hallita kriisejä käytetään riittävällä taidolla ja päättäväisyydellä.

Tällä kertaa meidän on toimittava ratkaisevalla tavalla. Tällä kertaa meidän on varmistettava, että yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka takaa sen, että Eurooppa suorittaa velvollisuutensa tapahtumien vaatimalla tasolla, arvioni mukaan tasolla, jota kansalaiset nyt vaativat. Me komissiossa haluamme tehdä täysin osuutemme varmistettaessa, että tällä kertaa yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka on valtaisa menestys.

(Suosionosoituksia)

3-057

PUHETTA RYHTYI JOHTAMAAN *varapuhemies* **PROVAN**

3-058

Morillon (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, arvoisa ministeri, arvoisa komission jäsen, teitä kuultuani minäkin haluan kollegani Elmar Brokin tavoin kiittää Euroopan puolustuspolitiikan yhtenäistämässä saavutetusta edistyksestä.

Muistuttaisin, että Bosnian kriisin aikana sanottiin, että Eurooppa "kuoli" Sarajevossa. Minun käsitykseni mukaan poliittista ja sotilaallista Eurooppaa ei ollut edes olemassa Bosnian kriisin puhkeamishetkellä. Eurooppa heräsi siellä vasta Kosovon kriisin aikana. Komission jäsen Patten, kuten juuri totesitte, tuolloin Eurooppa osoitti yksimielisyyttään, toi esille näkemyksiään, määritteli hyväksyttävyyden rajat ja kaikkien muiden poliittisten, taloudellisten ja diplomaattisten painostuskeinojen epäonnistuttua tarttui lopuksi aseisiin. Jos amerikkalaiset kumppanimme eivät olisi tuolloin tukeneet meitä, Eurooppa ei olisi kyennyt tehokkaaseen toimintaan.

Eurooppalainen yleinen mielipide koki järkytyksen tajutessaan eurooppalaisten riippuvuuden amerikkalaisista, joita riippuvuuden syntymisestä ei tosin voida arvostella. Amerikkalaisia ei voida arvostella siitä, että he lähtivät kanssamme Kosovoon, sillä muistan hyvin, että kun he eivät osallistuneet Bosnian ja Hertsegovinan sotaan, syyksi väitettiin sitä, ettei Bosniassa ole öljyä, jota kyllä löytyi Kuwaitista. Näin ollen amerikkalaiset kumppanimme osallistuivat rinnallamme Kosovon taisteluihin, joista emme olisi ilman heidän apuaan selviytyneet niin tehokkaasti.

Meidän ei pidä kuvitella turhia siitä, että tahto, jota tuotiin esiin Kosovon kriisin jälkeen ja josta yli kaksi kolmasosaa unionin 15:n jäsenvaltion kansalaisesta oli tietoinen, johtaisi heti hyvään lopputulokseen. Siihen vaaditaan aikaa ja rahaa. Kuten te kaikki tiedätte, siihen vaaditaan aikaa sen vuoksi, että asevarusteluohjelman kehittämiseen menee vähintään 10–15 vuotta. On selvää, että kaiken sen, mitä me tuona aikana teemme ja päätämme erityisesti suhteista NATOon, täytyy olla täysin tyydyttävää. Tarvitsemme nyt siis rahaa, ja samalla kun annan tunnustukseni esittelijämme Lalumièren rohkeudelle, toteaisin hänen tavoin, että emme voisi käyttää rahojamme paremmin kuin niitä nyt käytetään.

3-059

Lalumière (PSE). - Arvoisa puhemies, arvoisa neuvoston puheenjohtaja, arvoisa komission jäsen, olette varmaankin huomanneet, että Euroopan parlamentti seuraa erittäin tarkoin Euroopan uutta yhteistä turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa, josta meidän on keskusteltava vielä useaan otteeseen tulevaisuudessa.

Nyt kun tiedämme, että tämä kysymys on otettava esille Feiran huippukokouksessa, haluaisimme tiedustella teiltä neuvoston ja komission aikeita ja kertoa teille reaktioistamme ja toiveistamme, jotka on sisällytettävä päätöslauselmaan, jonka hyväksymme toivon mukaan huomenna.

Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, kiitän teitä hetki sitten tekemistänne alustavista täsmennyksistä, myös siitä, jonka mukaan perussopimusten mahdollinen tarkistaminen olisi hyödyöntä. Esitän mielipiteitäni ulkoasioiden, ihmisoikeuksien sekä yhteisen turvallisuuden ja puolustuspolitiikan valiokunnan esittelijänä, mutta yleisesti ottaen voin sanoa, että Euroopan parlamentin suuri enemmistö hyväksyy minun itseni tavoin – ei siis kuitenkaan yksimielisesti – ne uudet virikkeet, joita turvallisuus- ja puolustuspolitiikka on saanut Kölnin ja Helsingin huippukokouksissa Amsterdamin sopimuksen voimaantulon jälkeen.

Kuten puheenjohtaja Brok muistutti hetki sitten, Bosnia ja Kosovo osoittivat – jos siihen nyt oli tarvetta – Euroopan puutteet sekä kriisien ennaltaehkäisyssä että tavassa hallita ja ratkaista niitä. Olemme myös panneet merkille, että olemme turvallisuusasioissa edelleen aivan liian riippuvaisia Yhdysvalloista. Toisin sanoen olemme tyytyväisiä vuoden aikana laadittuihin suuntaviivoihin ja tehtyihin päätöksiin, mutta odotamme Feiran huippukokoukselta ja seuraavalta puheenjohtajavaltiolta Ranskalta, että yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan toteuttaminen jatkuu ja nopeutuu käytännössä. Olemme nyt itse asiassa Balkanin kriisin jälkeen tilanteessa, jota voitaisiin kutsua "mahdollisuuksien ikkunaksi". Jos emme käytä hyväksenne suotuisia olosuhteita, pelkäämme pahoin, että tämä uusi politiikka jumiutuu heti alkuunsa.

Näin ollen Euroopan parlamentti tekee selvän eron kriisien ei-sotilaallisen ja sotilaallisen hallinnan välillä. Kannatamme luonnollisesti tuota ensimmäistä vaihtoehtoa. Komissiolla on merkittävä asema kriisien ei-sotilaallisessa hallinnassa, joten, arvoisa komission jäsen, annamme tunnustuksen komission hiljattaisille ponnisteluille. Saanen kuitenkin korostaa joitakin konkreettisia kysymyksiä. Millä tavoin voisimme tehostaa entisestään nopeaa päätöksenteko- ja toimintavalmiutta? Millä tavoin voisimme myös – tämä on niitä ikuisuus-kysymyksiä – varmistaa moitteettoman koordinoinnin neuvoston ja sen korkean edustajan sekä toisinaan myös jäsenvaltioiden, kansalaisjärjestöjen jne. välillä? Tässä tarkoituksessa – tämä on kolmas huomautukseni – kannustamme voimakkaasti neuvostoa ja komissiota asettamaan etukäteen yhteiset yleistavoitteet, (*headline goals*), jotta jokainen tietäisi jo etukäteen, mitä hän voi tehdä tai mitä hänen on tehtävä vaikeissa kriiseissä.

Lopuksi muistuttaisin sitoumuksestamme luoda eurooppalaiset ei-sotilaalliset rauhanturvajoukot edellä mainitsemissani nopeuden ja tehokkuuden hengessä. Arvoisa komission jäsen, mitä te aiotte tehdä? Tiedämme aivan hyvin, että riippumatta siitä, millaisen kriisien ei-sotilaallisen hallintatavan me valitsemme, me tarvitsemme myös sotilaallisia keinoja jo yksistään pelotteeksi ja ehkäisemään sotia.

Paljon on vielä tehtävää, jotta Euroopan unionilla olisi käytössään tyydyttävät sotilaalliset keinot, joten siksi esitämme teille nyt kysymyksiä. Kysymme teiltä kolmen vuoden kuluessa toimintavalmiuteen saatettavien nopean toiminnan joukkojen perustamisesta, muutama kuukausi sitten aloitetusta päätöksentekorakenteiden sekä poliittisten ja sotilaallisten rakenteiden kehittämistä, tuon kehitystyön nykytilasta sekä sotavoimien rakenneuudistuksesta, jonka tarkoituksena on tehostaa ammatillista koulutusta, uudistaa sotakalustoa ja parantaa yhteistyökykyä sotajoukkojen alkuperämaasta riippumatta. Kysymme teiltä myös ase- ja varusteluteollisuuden tarpeellisen rakenneuudistuksen nykytilasta sekä tarvittavista budjettivaroista.

Arvoisa neuvoston puheenjohtaja, kuuntelin erittäin tarkkaan puhettanne suhteistamme NATOon. Tämä on erittäin tärkeä ja hankala aihe myös EU:n tulevaisuuden kannalta.

Arvoisa puhemies, lopuksi sanon vielä lyhyesti, että minäkin haluan korostaa kysymystä, johon Euroopan parlamentti kiinnittää erittäin suurta huomiota, kuten varmasti ymmärrätte: kyse on turvallisuus- ja puolustuspolitiikan parlamentaarista olottuvuudesta. Mutta vaikka toimeenpanosta vastaavalla komissiolla on edelleen erityinen vastuu asiassa, korostamme myös parlamenttien, kansallisten parlamenttien ja Euroopan parlamentin asemaa. Tähän asti ette juuri ole kommentoinut tätä asiaa.

3-060

Väyrynen (ELDR). - Arvoisa puhemies, Helsingin Eurooppa-neuvostossa tehdyt päätökset yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan kehittämistä ovat tulkinnanvaraisia. Useat liittoutuneet jäsenvaltiot katsovat, että yhteisen sotilaallisen joukon muodostaminen merkitsee alkua unionin yhteisen puolustuksen järjestämiselle. Heidän suunnitelmansa on selvä. Perussopimusten mukaan unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tavoitteena on turvata unionin riippumattomuus ja koskemattomuus sekä lujittaa unionin turvallisuutta kaikissa sen muodoissa. Muodostettavana oleva sotilaallinen joukko on heidän katsannossaan väline näiden tavoitteiden toteuttamisessa, siis liittovaltioksi kehittyvän unionin yhteinen armeija. Puolueettomien jäsenvaltioiden mielestä on päätetty vain kriisinhallintajärjestelmän luomisesta. Ne korostavat, että kukin maa päättää osallistumisestaan erikseen. Ne katsovat, ettei niillä ole velvoitetta osallistua rauhaanpakottamiseen. Puolueettomat jäsenvaltiot eivät halua unionin muuttuvan sotilasliitoksi ja sotilaalliseksi suurvallaksi. Nämä näkemys- ja tulkintaerot tulee ottaa huomioon.

Myös turvallisuuspolitiikassa on viisasta toteuttaa eriytyvää yhdentymistä. Euroopan unionin yhteisiä joukkoja tulisi käyttää vain kriisinhallintatehtäviin. Delorsin, Giscard d'Estaingin, Schmidtin ja Fischerin ehdottamaan liittovaltioytimeen kuuluvat maat voisivat luoda puolustusyhteisön, joka muodostaisi vahvan eurooppalaisen pilarin Naton puitteissa.

Eurooppalaisten Nato-maiden ymmärrettävä ja kannatettava pyrkimys kehittää eurooppalaista puolustusidentiteettiä toteutuisi siis Naton puitteissa. Turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan liittyvät päätökset ovat äärimmäisen tärkeitä, siksi ne on tehtävä korostetun avoimesti ja kansanvaltaisesti.

3-061

Legendijk (Verts/ALE). – Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, on hyvä muistuttaa itseämme siitä ja ymmärtää se, että käymme täällä ensimmäistä keskustelua monista Euroopan turvallisuuteen liittyvistä keskusteluista. Se merkitsee sitä, että olemme asettaneet itsellemme joitakin rajoituksia. Me suuntaudumme nimittäin hyvin pitkälti huippukokoukseen, Feiran Eurooppa-neuvoston kokoukseen. Se on oikeutettua, mutta silloin emme keskustelee kaikista asioista, jotka ovat olennaisen tärkeitä Euroopan turvallisuuden kannalta.

Mainitsen niistä yhden. Emme keskustelee tänään nopean toiminnan interventiojoukkojen käytön kriteereistä. Keskustelemme niistä tulevaisuudessa Lalumièren uuden mietinnön pohjalta, mutta sillä välin kohtaamme joukon rajoituksia. Niistä rajoituksista huolimatta on uskoakseni mahdollista esittää hyvä arvio tällä hetkellä. Haluan tehdä ensin myönteisen huomautuksen. Mielestäni päätöslauselmassa kohdistetaan oikeutetusti paljon huomiota ei-sotilaalliseen kriisinhallintaan. Komission jäsen puhui siitä pitkään ja se on mielestäni oikein. Ryhmäni mielestä EU:lla on siihen ainutlaatuiset mahdollisuudet, joita ei tähän asti ole juurikaan käytetty. Onneksi on olemassa esimerkkejä siitä, kuinka asia voidaan hoitaa. Mainitsen niistä yhden: vakautussopimuksen. Siinä yhdistyvät taloudellinen jälleenrakentaminen, ihmisoikeuksien edistäminen ja siviiliyhteiskunnan rakentaminen. Se on hyvä esimerkki siitä, kuinka unioni voi tulevaisuudessakin käyttää miltei rajattomia mahdollisuuksiaan ei-sotilaallisen kriisinhallinnan alueella. Siihen sisältyy kuitenkin myös sotilaallisia keinoja, ja suuri osa ryhmääni tukee myös niitä, tosin muutamin ehdoin, mikä ehkä hämmästyttää joitakin kollegoita.

Mainitsen kaksi tällaista ehtoa. Yksi on EU:n määräysvalta. Mielestäni on oltava hyvin selvää, että EU:lla on autonominen päätösvalta ja että EU:n jäsenvaltiot voivat itse päättää panoksestaan ilman NATOn, eli Yhdysvaltojen, lupaa, mitä ei sanota nykyisessä tekstissä.

Viimeinen kohta, arvoisa puhemies. Ei voi olla niin, että tarvittavat uudet sotilaalliset välineet hankittaisiin jo olemassa olevien välineiden lisäksi, jolloin olisi kyse uudesta kilpavarustelusta sotilaallisten välineiden alueella. On kyse uudesta analyysistä ja uudesta turvallisuuspolitiikasta. Siihen ei välttämättä tarvita uusia välineitä.

3-062

Brie (GUE/NGL). - Arvoisa puhemies, on tietysti aiheita, joiden kohdalla mielipide-erot ovat perustavia. Näin on ilmeisesti tässä kysymyksessä. Arvoisa kollega Lalumière, te saitte näkemysten tueksi valiokunnan suuren enemmistön ja te tulette saamaan enemmistön myös täysistunnossa. Se puhuu työnne ammatillisen laadun ja huolellisuuden puolesta. Se puhuu kuitenkin myös sen puolesta, miten heikkoja kriittisistä äänenpainoista on tällä välin tullut. Kenenkään ei pitäisi mielestäni riemuita siitä. Jopa virallisissa uhkakuva-analyseissa todetaan, ettei Länsi-Euroopan maille ole olemassa sotilaallista uhkaa. Sen puuttuessa valtaviin sotilasmenojen oikeutukseksi on haettava ennusteita, kuten Kosovon sodan ennuste, tai tulevaisuuden kuviteltuja kriisejä, islamilainen fundamentalismi tai, kuten saksalaisissa puolustusuuntaviivoissa, jopa mahdolliset ekologiset uhat. On politiikan ja älymystön luovuttamista, jos sellaisiin ongelmiin on tarkoitus vastata sotilaallisesti.

Poimin vain yhden kysymyksen, joka on näytellyt keskeistä roolia kaikissa kannanotoissa myös tänään: Kosovon sota. Olen sitä mieltä, että neuvosto, komissio ja me itse teemme periaatteessa väärästä sodasta periaatteessa väärät johtopäätökset. Ensinnäkin kansainvälisen oikeuden loukkaaminen, jota NATO harjoitti Kosovon sodassa ja joka on muuten edelleenkin osa NATOn virallista sotilasstrategiaa, ei voi eikä saa leimata tulevaa turvallisuuspolitiikkaa. Toiseksi olen edelleen vakuuttunut siitä, että sota Jugoslaviaa vastaan olisi voitu ja pitänyt välttää johdonmukaisella, ennalta ehkäisevällä ja pitkän aikavälin politiikalla, etenkin kun näinä päivinä vaikuttaa jälleen dramaattisesti siltä, että sodan oletettu tai tosiasiallinen tavoite ihmis- ja vähemmistöjen oikeuksien takaamisesta epäonnistui katastrofaalisesti. Sota on siihen ylipäättään huonoin ja tehottomin väline.

Kun lopuksi jälleen väitetään Kosovon sodan osoittaneen, että EU tarvitsee suurempaa sotilaallista riippumattomuutta USA:sta, siihen on mielestäni todettava, että kansainvälisten suhteiden ja turvallisuuspoliittisen ajattelun militarisoiminen ei vähennä vaan vahvistaa riippuvuutta USA:sta. Sotavoimat ovat nimittäin USA:n kotikenttää. Omalla ryhmälläni on ainakin kolmessa kysymyksessä periaatteessa tällä hetkellä hallitsevan eurooppalaisen turvallisuuspolitiikan vastaiset käsitykset.

Ensinnäkin: turvallisuuspoliittista esikuvaa leimaa sotilaallisuus, ei politiikka, siviilinäkökohdat eikä yhteistyö. Sitä ennalta ehkäisevän ja ei-sotilaallisen turvallisuuspolitiikan lähtökohta ei voi sivuuttaa. On kuvaavaa, että Helsingin huippukokouksesta lähtien sotilaalliset päätökset on toteutettu mitä suurimmalla vauhdilla, kun taas konfliktien syitä painottavan ei-sotilaallisen turvallisuuspolitiikan alalla ei tehdä käytännössä mitään.

Toiseksi: me torjumme eurooppalaisen sotilaallisen liittoutumisen. Tulevaisuuden kannalta järkevää on meidän mielestämme vain YK:n keskeisen roolin palauttaminen kansainväliselle turvallisuudelle, ETYJ:n määrätietoinen vahvistaminen, yhteistyöhön perustuvat turvallisuuskonseptit ja radikaali aseistariisunta.

Kolmanneksi: me olemme hyvin huolestuneita siitä, miten itsestään selvää on tällä välin tullut niiden vaatimusten torjumisesta, jotka olivat vielä äskettäin osa laajaa poliittista yhteisymmärrystä, ainakin jäsen Lalumièren ja esimerkiksi minun ryhmässäni edustettavien näkökantojen välillä. Enemmistön tukea valiokunnassa eivät missään tapauksessa saaneet vaatimukset yksiselitteisestä sitoutumisesta YK:n peruskirjaan, torjuntaohjuksia koskevan ABM-sopimuksen puolustamisesta, muutamien EU-maiden puolueettomuuspolitiikan kunnioittamisesta tai rauhankasvatuksen ja rauhantutkimuksen varojen lisäämisestä.

Saksassa myönnetään tänä vuonna liittovaltion budjetista 17,5 miljoonaa Saksan markkaa konfliktien ei-sotilaallista sovittelua koskeviin hankkeisiin. Se on uskoakseni tyypillistä. Sen osuus sotilasmenoista on – sanon sen hyvin hitaasti – 0,00029 prosenttia. Pelkään, että tämä politiikka luo ensin ne kriisit, jotka se aikoo sitten ratkaista. Siksi meille jää vaihtoehdoksi vain selkeä "ei"!

3-063

Souchet (UEN). - Arvoisa puhemies, emme lähesty kollegamme Brokin tavoin kysymystä, jonka hän esitti neuvostolle erittäin tärkeästä aiheesta. Se on tärkeä, sillä erittäin vakavien Balkanin kriisien jälkeen sekä Eurooppa-neuvosto – erityisesti Kölnissä kesäkuussa ja Helsingissä joulukuussa 1999 antamissaan julistuksissa – että neuvoston puheenjohtajavaltio – lähinnä niissä kahdessa selvityksessä, joissa se käsittelee unionin sotilaallisia ja ei-sotilaallisia kriisinhallintakeinoja – ilmaisivat toiveensa siitä, että unioni osallistuisi aiempaa enemmän unionin turvallisuutta, etuja ja arvoja uhkaavien kriisien hallintaan.

Osa Euroopan unionin jäsenvaltiosta ja myös unionin ulkopuolisista Euroopan valtioista saattaa kokea nuo uhkatekijät yhteisiksi. Näin ollen meitä askarruttaa se, kuinka voitaisiin toteuttaa sellainen Euroopan valtioiden erilaiset tarpeet huomioon ottava hallitustenvälinen prosessi, johon kaikki halukkaat voisivat osallistua ja joka mahdollistaisi eri valtioiden vahvojen puolien yhdistämisen siten, että valtioita, jotka eivät halua osallistua prosessiin, ei voitaisi pakottaa toimintaan, jota ne eivät voi hyväksyä.

Toimintavalmiuksien järjestämistä ei nimittäin pidä suunnitella ideologiselta pohjalta siten, että se sitoisi valtioita poliittiseen yhdentymiseen. Tällainen vaihtoehto on tuomittu epäonnistumaan. Sitä pitäisi suunnitella konkreettisten ja mahdollisten kriisitilanteiden perusteella siten, että kunnioitetaan kaikkien valtioiden vapautta ja tahtoa. Euroopan valtioiden erilaiset tarpeet huomioon ottava prosessi mahdollistaisi tämän, jolloin kriiseihin voitaisiin reagoida kriisityyppittäin ja kansojen mielipiteiden mukaisesti.

Ratkaiseva merkitys on luonnollisesti myös kysymyksellä, joka koskee yhdistämiskelpoisen ei-sotilaallisen ja sotilaallisen kapasiteetin kehittämiseen myönnettyjä taloudellisia resursseja. Kehittäminen edellyttää huomattavia budjettivaroja ja näin ollen myös jyrkkää muutosta suuntauksissa, jotka – toisin kuin Yhdysvalloissa – ovat olleet vallalla useimmissa jäsenvaltioissa kylmän sodan jälkeen. Olisi hyvä tietää, onko neuvosto sitä mieltä, että Euroopan talouskasvun uudelleen käynnistyminen olisi omiaan jouduttamaan äsken mainitsemiani välttämättömiä muutoksia, ja miten neuvosto aikoo edistää muutosten toteutumista.

3-064

Gollnisch (TDI). - Arvoisa puhemies, Feirassa 19. ja 20. kesäkuuta kokoontuvassa Eurooppa-neuvostossa käsitellään puolustukseen liittyviä kysymyksiä 15 jäsenvaltion ulkoministerikokouksessa Açoreissa sekä WEU:n jäsenvaltioiden puolustusministerien kokouksessa laadittujen päätelmien perusteella.

Ehdotuksilla pannaan täytäntöön Helsingissä määritellyt, Euroopan yhteistä turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa koskevat periaatteet, joiden mukaan NATO on edelleen jäsentensä yhteisen puolustuksen perusta. Euroopan unioni toimii vain siinä tapauksessa, että NATO osallistuu toimintaan vain osittain. YUTP:n korkea edustaja ja WEU:n pääsihteeri Javier Solana edustaa Euroopan puolustuksen "natolaistumista".

Valitettavasti Feiran tulokset ovat ennakoitavissa. Euroopan yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka taipuu NATON välityksellä Washingtonin johdon tahtoon.

NATO, joka perustettiin vuonna 1949 suojelemaan Länsi-Eurooppaa Neuvostoliiton imperialismilta, olisi pitänyt lakkauttaa Neuvostoliiton hajottua vuonna 1991. Jostain ihmeen syystä kävi kuitenkin päinvastoin. Ranska liittyi uudelleen NATOon, josta se oli eronnut 30 vuotta aikaisemmin. 50 000 eurojoukkojen sotilasta on kuulunut NATON alaisuuteen vuodesta 1993 lähtien, ja vaikka NATO ei tehnyt mitään berliinilaisten, unkarilaisten, tšekkien tai puolalaisten hyväksi, se tuhosi julmin ja massiivisin pommituksin etenkin Serbian siviili-infrastruktuurin ja jätti Kosovon ongelmat ratkaisematta.

NATO on varsinkin nykyään pelkkä väline, jolla amerikkalaiset voivat pitää Euroopan kansakuntia otteessaan. Taannoin toteutettuja menetelmiä on myös tässä suhteessa käytetty Eurooppaa vastaan: NSA:n 100 000 agenttia vakoilevat puhelin- ja tietoliikennettä ja tähtien sota on käynnistetty uudelleen, mikä johtaa kauhun tasapainon murenemiseen.

Nämä pyrkimykset, joiden tarkoituksena on Yhdysvaltain varapresidentti Al Goren sanoin "varmistaa Yhdysvaltain valta-aseman säilyminen puolustuskeskymyksissä" eivät sinänsä ole hänen mielestään tuomittavia. Sitä vastoin vakavaa on se, että eurooppalainen puolustuspolitiikka taipuu Washingtonin sanelemaan politiikkaan Euroopan poliittisten päättäjien myötävaikutuksen ja aktiivisen osallistumisen avulla.

3-065

Belder (EDD). - Arvoisa puhemies, olen hyvin kiitollinen suullisten kysymysten esittäjille siitä, että he ovat tarjonneet mahdollisuuden keskustella salaisuuksien verhoamasta yhteisestä ulko- ja turvallisuuspolitiikasta ennen Feiran huippukokousta. Monet aloitteet ja yhä vaihtuvat koalitiot ovat tehneet siitä hyvin hämäräperäisen. Haluan kuitenkin tehdä muutaman huomautuksen.

Ensiksi esitän epäilyni siitä, että ovatko eurooppalaisen identiteetin aikaansaamisen taustalla olevat motiivit hyviä. Haluan painottaa, että emme saa antaa valtamotiivien johtaa meitä. Jos me tavoittelemme vain Euroopan johtavaa asemaa maailman näyttämöllä, olemme väärässä. Ei ole kyse vallasta vaan vastuun ottamisesta. Se ei ole mahdollista ilman NATO:n kanssa tehtävää yhteistyötä, sillä sieltä löytyvät tarvittavat välineet.

Sen lisäksi haluaisin varoittaa liian suurista odotuksista, jotka liittyvät jäsenvaltioiden väliseen yhteistyöhön tällä alueella. Realistinen katsaus Euroopan tämänhetkiseen tilanteeseen osoittaa, että Saint-Malon, Kölnin ja Helsingin julistuksiin ei ole tähän mennessä liitetty aitoja turvatakuita. Niihin tarvittava päätöslauselman 19 artiklan mukainen "kaikkien jäsenvaltioiden voimakas poliittinen sitoutuminen" puuttuu.

Nämä huomautukset eivät tarkoita sitä, etteikö olisi tärkeää ottaa tätä aihetta HVK:n esityslistalle. On tehtävä selkeitä sopimuksia valtuuksista tällä alueella. Meidän mielestämme ne kuuluvat yhä ennen kaikkea kansallisille valtioille.

3-066

Salafranca Sánchez-Neyra (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, on pakko myöntää, että viime kuukausina turvallisuus- ja puolustuspolitiikan alalla tapahtunut edistyminen on epävirallisen Sintran puolustusministerien neuvoston ansiota, ja se on kirjattava puheenjohtajavaltio Portugalin onnistumisten joukkoon.

Kysymys toimielinyhteyksistä ja -rakenteesta on yksi tällaisen politiikan kehittämiseen liittyvistä monista ja monimutkaisista ongelmista. Tällainen politiikkahan edellyttää välttämättä valtionvarainministerien ja puolustusministerien suurempaa mukaantuloa. Arvoisa puhemies, tässä ensimmäisessä vaiheessa tarvitaan sitä, että parlamentti olisi tiiviimmin mukana tämän politiikan kehittämisessä.

On edettävä niin, että pohditaan sellaista yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan parlamentaarista puolta, jossa harkitaan niiden mekanismien luomista, joita tarvitaan siihen, että parlamentti voi itselleen kuuluvan toimielinroolin mukaisesti osallistua tämän politiikan määrittelyyn ja päämääriin. Samoin on ryhdyttävä tarvittaviin toimiin, jotta parlamentti voi harjoittaa parlamentaarista valvontaa turvallisuus- ja puolustuspolitiikan alalla ja jotta sille tiedotetaan jatkuvasti ja riittävässä määrin alalla tehtävästä työstä sekä niistä tilapäisistä elimistä, jotka työskentelevät tällä hetkellä Euroopan unionin ministerineuvoston alaisuudessa.

Arvoisa puhemies, se, mitä äsken sanoin parlamentista, pätee yhtä hyvin myös komissioon. Toimielinten välinen tasapaino ei saisi järkkäyä näin tärkeässä kysymyksessä. Toimivaltuudet olisi selvitettävä komission ja neuvoston välillä, koska jännittyneisyyden syyt ovat yhä ratkaisematta hallitusten välisen tason ja yhteisön toimivallan välillä.

Komission toimivaltuuksien rajojen monitulkintaisuus on erityisen näkyvää turvallisuuden alalla, ja siitä olisi kerta kaikkiaan päästävä eroon, emmehän saa myöskään unohtaa, että parlamentin ja komission välinen harmoninen yhteistyö on Euroopan yhdentymishankkeen menestymisen lähtökohta, ja tämän yhteistyön palauttamisen hyväksi on ponnisteltava ja tehtävä työtä.

Arvoisa puhemies, lisäksi tämä hanke Euroopan unionista ei ole ainoastaan poliittiseen, taloudelliseen tai sotilaalliseen unioniin liittyvä hanke. Hankkeemme perustuu tai sen olisi perustuttava pääosin yhteisiin arvoihin. Euroopan unionissa emme katso enää olevamme ainoastaan kuluttajia suurilla markkinoilla vaan unionin kansalaisia. Ja unionin kansalaiset, joita parlamentti edustaa, haluavat olla yhä enemmän mukana kehittämässä sitä teemaa, josta he ovat huolestuneet ja joka koskettaa heitä suoraan, eli yhteistä turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa.

3-067

Schori (PSE). – Arvoisa puhemies, vietimme viime kuussa Eurooppa-päivää. Sen keskipisteenä oli Ranskan ulkoministeri Robert Schumanin 9. toukokuuta 1950 pitämä puhe. Monet asiat ovat muuttuneet tuon päivän jälkeen, mutta ulkoministeri Schumanin ja komission ensimmäisen puheenjohtajan Monnet'n perusoletus, jonka mukaan kestävä rauha luodaan

sitomalla kansat ja kansakunnat molemminpuoliseen rikastavaan riippuvuuteen, pätee edelleenkin. Rauha luodaan yksinkertaisesti yhteistyön sekä yhdentymisen ja laajentumisen avulla.

Schuman aloitti puheensa sanomalla: ”Maailmanrauha voidaan turvata ainoastaan luovin, rauhaa vaarantaviin tekijöihin suhteutetuin ponnisteluin.” Tämä kaukonäköinen näkökulma leimaa sosialistiryhmän näkemystä Euroopan ulko- ja turvallisuuspolitiikasta, ja se on myös punaisena lankana jäsen Lalumièren päätöslauselmaesityksessä, joka on laadittu Feiran huippukokouksen kynnyksellä, ja ryhmämme tukee täysin tätä päätöslauselmaesitystä.

Meidän sosiaalidemokraattien mielestä 2000-luvun turvallisuuspoliittinen haaste muodostuu kahdesta ulottuvuudesta, jotka muodostavat kokonaisuuden. Ensimmäinen on maailmanlaajuinen ulottuvuus, ja toinen on puhtaasti eurooppalainen ulottuvuus. Maailmanlaajuisesti katsottuna on selvää, että turvallisuutta on mahdotonta jakaa osiin. Maapallomme ja kohtalomme ovat yhteisiä. Nykyisessä maailmanlaajuisessa kylmän sodan jälkeisessä maailmassa köyhyys ja syrjäytyneisyys ovat rauhan ja demokratian pahimpia vihollisia. Mitkään asevarastot, mikään uusi ydinasevarustelu eivät pysty varmasti suojaamaan meitä köyhien katkeruudelta. Sen vuoksi anteliaan, oikeamielisen ja kaukonäköisen avun sekä kauppapolitiikan, jolla puututaan köyhyyden ja epävarmuuden syihin, on oltava olennainen osa ulko- ja turvallisuuspolitiikkaamme. Samalla tavalla meidän on tarkasteltava konfliktien ehkäisyä ja kriisinhallintaa uudessa eurooppalaisessa turvallisuuspolitiikassamme.

Olemme ilman muuta uskollisia Helsingissä tehdyille päätöksille. Meidän on kehitettävä rakentavasti sitä sotilaallista suorituskykyä, jonka tarpeen erityisesti Kosovon sota on tuonut esiin. Asetetut yhteiset yleistavoitteet ovat tärkeitä, ja ne on toteutettava täysin, viivyttämättä ja ilman poikkeuksia. Samalla meidän on kuitenkin vastustettava niitä, jotka haluavat liioitella sotilaallisia kykyjämme ja sotilaallista asemaamme. Meidän on kannettava enemmän vastuuta maanosamme turvallisuudesta, mutta meidän ei pidä korvata NATOa tai kylvää pysyvän itsenäisen eurooppalaisen puolustuksen siementä. Sellaiset tavoitteet kuuluvat mielikuvitusmaailmaan ja ne pitää jättää Don Quijotelle.

Asevarastostamme puuttuu konflikteja ehkäisevä politiikka. Sen vuoksi meidän on tuettava aktiivisesti komission jäsen Pattenin esittämiä ehdotuksia, joita myös neuvosto on ehdottanut, sekä jäsen Lalumièren päätöslauselmaesityksessä esiintyviä ehdotuksia.

3-068

Malmström (ELDR). – Arvoisa puhemies, yhteinen eurooppalainen turvallisuuspolitiikka on muodostumassa hitaasti ja aivan liian myöhään. Voidaan sanoa, että se rakennetaan Kosovon raunioille ja siitä jää paha maku suuhun. EU ei pystynyt pysäyttämään ajoissa Balkanin katastrofia, ja tästä kyvyttömyydestä joudumme olemaan ikuisesti vastuussa lapsillemme.

Meidän liberaalien mielestä on aivan välttämätöntä, että EU:lla on jatkossa henkilöstö- ja materiaaliresurssit lähialueilla tapahtuvaa toimintaa varten ja että se pystyy huolehtimaan ei-sotilaallisesta kriisinhallinnasta, humanitaarisista panoksista, rauhanturvatoimista, jotka perustuvat eurooppalaisiin arvoihin ja ihmisoikeuksiin. EU:n on luotava tätä aluetta koskeva uskottava ja itsenäinen politiikka, mutta on tärkeää, että Yhdysvaltojen osallisuus ja Atlantin yli ulottuva yhteys säilyvät. NATO on nykyisin tärkein järjestö Euroopan rauhan ja turvallisuuden kannalta.

EU:n jäsenvaltioiden on kuitenkin pian tehtävä yhteistä turvallisuuspolitiikkaa koskevia konkreettisia päätöksiä. Feiran huippukokouksessa on löydettävä vastaus erityisesti kolmeen kysymykseen, jotka haluan esittää neuvostolle. Millaiseksi EU:n ja NATO:n välinen työnjako muodostuu? Meidän on laadittava täydentäviä, ei päällekkäisiä rakenteita. Miten liittoutumattomien valtioiden osallistuminen voidaan taata esiin hahmottuvassa turvallisuuspolitiikassa? Kolmanneksi kysymys, johon jäsen Lalumièren erinomaisessa päätöslauselmaesityksessä on useita hyviä ehdotuksia: kuinka Euroopan parlamentille ja kansallisille parlamenteille voidaan taata mahdollisuus vaikuttaa ja osallistua näihin päätöksiin, niin että ne tehtäisiin avoimesti ja demokraattisesti ja että niissä otettaisiin huomioon Euroopan kansalaisten edut?

3-069

Schroedter (Verts/ALE). - Arvoisa puhemies, arvoisa neuvoston puheenjohtaja, arvoisa komission jäsen, hyvät kollegat, toisin kuin Feiran kokouksen prioriteeteissa, Euroopan unionin on vahvistettava politiikkansa konfliktien ei-sotilaallisen ehkäisemisen ulottuvuutta. Välineiden painotuksen kysymyksessä painopisteen on siis oltava taloudellisesti ja aineellisesti konfliktien ehkäisyn tehokkaassa politiikassa. Sillä nykyiset konfliktilinjat löytyvät pääasiassa valtioiden sisäisistä konflikteista, mikä on todiste siitä, että juuri rikkailta valtioilta puuttuu halu tehdä tarpeeksi kriisialueiden kestävän ja yhteiskunnallisen tasapainoisen kehityksen hyväksi.

Helsingissä laiminlyötiin tilaisuus konkretisoida aktiivinen ehkäisy politiikka sekä tehokas ja oikea-aikainen kriisinhallinta. Tämä laiminlyönti on korjattava pikaisesti. Onnittelen komission jäsen Pattenia hänen toimistaan tällä suunnalla sekä haluan tukea ja olla mukana kehittämässä niitä edelleen. Konfliktien ehkäisyn ja jälkihoidon välineiden kehittämisessä on korostettava enemmän asetotuannon ja asekaupan vähenemisen sekä tiukan valvonnan välistä yhteyttä.

Ja vielä yksi asia: parlamentin merkitys. Useissa epämuodollisissa piireissä piilee nimittäin vaara, että eurooppalaisen turvallisuuspolitiikan demokraattinen valvonta on täysin riittämätöntä. Siksi Euroopan parlamentilla on oltava keskeinen rooli. Sen asemaa on vahvistettava, ja tämä asia on otettava Feiran kokouksen esityslistalle.

3-070

Herman Schmid (GUE/NGL). – Arvoisa puhemies, Eurooppa on sellaisessa ainutlaatuisessa tilanteessa, että meitä ei uhkaa sotilaallisesti mikään vihollinen. Sen vuoksi Euroopassa olisi toteutettava laajaa aseistariisuntaa, mutta todellisuudessa varustaudumme uudestaan. Tätä uutta 50 000 – 60 000 miehen sotilaallista valmiusjoukkoa ei ole myöskään tarkoitus käyttää EU:n omilla alueilla. Mitään yhteistä puolustusvelvoitettahan ei ole olemassa, vaan kyse on EU:n rajojen ulkopuolella tapahtuvasta toiminnasta. Kyse on asioihin puuttumisesta. Jotkut saattavat jopa sanoa, että ehkä jonnain kauniina päivänä kyse on hyökkäyksestä.

Minua huolestuttavat sanamuodot, joiden mukaan EU:n on pystyttävä puuttumaan kaikkialla maailmassa sellaisiin tilanteisiin, joissa unionin turvallisuus, edut ja arvot ovat uhattuina. Minusta kuulostaa siltä, että tässäkin asiassa EU:n kehityksen esikuvana on Yhdysvaltojen suurvaltapolitiikka.

3-071

Oostlander (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, minäkin haluan ilmaista arvostavani suuresti Lalumièren työtä, hän on laatinut poikkeuksellisen hyvän tekstin, joka on myös tarkkaan punnittu ja josta on keskusteltu perusteellisesti ulkoasioiden valiokunnassa ja joka auttaa meidät oikealle tielle.

Arvoisa puhemies, Euroopan unioni, jolla ei ole selkeää roolia turvallisuus- ja puolustuspolitiikan alueella, on epävarmuutta aiheuttava tekijä maailman näyttämöllä. Euroopan parlamentti haluaa antaa yhteistyössä komission ja neuvoston kanssa oman panoksensa avoimeen ja vakuuttavaan politiikkaan. Euroopan unionihan ei voi välttyä vastuulta, joka kuuluu sille sen taloudellisen ja kulttuurisen painoarvon perusteella. Kristillisdemokraatit toivovat, että Länsi-Euroopan unionin eli WEU:n tehtävien ja valtuuksien siirtäminen Euroopan unionille voi osaltaan vaikuttaa selvyuden aikaansaamiseen. Se tarkoittaa luonnollisesti sitä, kuten neuvoston puheenjohtaja sanoi, että WEU:n mahdollisesti jäljelle jäävien toimintojen talousarviota pienennetään merkittävästi, mutta hämmästyimme kovin, kun samalla kävi ilmi, että neuvoston puheenjohtaja suhtautuu melko kielteisesti siihen ajatukseen, että Euroopan unionin talousarviota suurennettaisiin vastaavasti tällä alueella. Se ei ole mielestäni lainkaan loogista, ja siitä saa sen käsityksen, että tähän kehitykseen ei suhtauduta ollenkaan vakavasti.

Arvoisa puhemies, painotamme päätöslauselmissamme sitä, että tällä politiikalla on siviili- ja sotilaallinen puoli. Molemmilla on suuri merkitys ja sotilaallinen puoli tulee sisällyttää nimenomaan siviilipuolen laajoihin puitteisiin. Nämä eivät ole vain hurskaita sanoja, niillä on myös välitön vaikutus siihen tapaan, jolla tätä politiikkaa valvotaan. Siksi on erittäin tärkeää, että Euroopan parlamentista, jossa me keskustelemme jatkuvasti kaikenlaisista siviiliasioista, tulee keskus, jossa sotilaalliset asiat sisällytetään laajemmin parlamentaariseen valvontaan. Tiedämme, että siviiliasiat ovat aina etusijalla ja että sotilaallisia käytetään ensisijaisesti painostuskeinona ja viimeisenä keinona. Olisikin vaarallista, jos tämän politiikan valvontaa ei harjoitettaisi täältä käsin. Minun on sanottava myös, että niitä tehtäviä, joita tarkoitamme tässä, eli Petersbergin tehtäviä, voidaan käsitellä erinomaisesti myös täällä. Yhteisöllisen politiikan kannattajina pidämme erityisen tärkeänä sitä, että komission panos on myös optimaalinen, kuten komission jäsen Patten juuri sanoi. Se merkitsee myös sitä, että neuvoston on annettava mahdollisuus siihen ja että siihen liittyvän henkilöstön ja budjettivarojen tulee olla riittäviä.

Arvoisa puhemies, meidän mielestämme tässä ei ole kyse tehtävien irrottamisesta Pohjois-Amerikan kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Ei todellakaan. Mielestämme on jopa erittäin tärkeää, että turvallisuuttamme ei jaeta. Siksi olemmekin vaatineet toisessa päätöslauselmassa kannan määrittystä Yhdysvaltojen pyrkimyksiin määrittellä oma turvallisuutensa yksipuolisesti ABM-sopimuksen (Antiballistic Missile Treaty) puitteissa. Emme halua sitä, arvoisa puhemies. Haluamme yhteistyötä Pohjois-Amerikan kanssa myös näissä asioissa, mutta ennen kaikkea neuvoston hyvällä tuella.

3-072

Sakellariou (PSE). - Arvoisa puhemies, arvoisa neuvoston puheenjohtaja, arvoisa komission jäsen Patten, hyvät parlamentin jäsenet, meillä on kollegamme, mietinnön esittelijä Catherine Lalumièren, erinomaisen työn ansiosta tänään mahdollisuus esitellä parlamenttimme kanta vähän ennen Eurooppa-neuvoston Feiran kokousta. Hän on onnistunut esittämään hyvin täsmällisen ja tasapainoisen kannan, johon tämän parlamentin poliittisten voimien erittäin suuri enemmistö voi samastua. Suuret kiitokset, Catherine Lalumière!

Sota Kosovossa ja sen ympäristössä välitti eurooppalaisille kolme ehdottoman tärkeää oivallusta. Ensinnäkin sen, että meidän on luotava itsellemme kyky ehkäistä konflikteja. Meiltä puuttuvat toistaiseksi sekä poliittiset mekanismit että välineet välttää ja sovittaa konflikteja. Jos me haluamme välttää sotia, meidän on hankittava tämä kyky. Komission jäsen Patten, olen iloinen, että te näette tämän asian myös niin, ja odotan jännittyneenä ehdotuksianne, komission ehdotuksia.

Me olemme toiseksi oppineet, että me emme pysty puuttumaan tilanteeseen itsenäisesti omassa maanosassamme ja omassa naapurustossamme, vaikka olisikin kyse erittäin rajallisesta sotilaallisesta toimesta.

Kolmanneksi me olemme oppineet, että tarvitsemme riippumattomuutta amerikkalaisista ystävistämme, jos haluamme valvoa, mitä keinoja sotilaallisessa yhteenotossa käytetään. Toisin muotoiltuna: jos me olemme muista riippuvaisia tiedustelun, kuljetuksen, hyökkäyskapasiteetin ja muiden vastaavien osalta, me emme myöskään käy omaa sotaamme vaan heidän sotaansa. Nämä oivallukset ovat johtaneet siihen, että Euroopan unioni on aloittanut viimeinkin yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan uudelleenstrukturoida, organisaatiota ja määritelmää koskevat pyrkimyksensä ja myös vauhdittanut niitä.

Tämänpäiväisen keskustelun on määrä olla Euroopan parlamentin panos näihin koko Euroopan unionin pyrkimyksiin.

3-073

Van den Bos (ELDR). – Arvoisa puhemies, sitä mukaa kuin Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikka kehittyy, komissio ja Euroopan parlamentti joutuvat yhä useammin paitsioon. Euroopan parlamentilla pitää olla suurempi vaikutusvalta sotilaalliseen toimintaan myös talousarvion kautta, ja neuvoston pitää antaa sille merkittävä vastuu. Jos Euroopan unioni päättää vain siviili- ja poliisiasioista ja hallitukset yksinomaan sotilaallisesta puolesta, ensimmäiseksi uhriksi kriisitilanteissa uhkaa joutua eurooppalainen yhtenäisyys.

Humanitaarista apua ja sotilaallista puuttumista ei saa erottaa keinotekoisesti toisistaan. Ajatusta yhteisestä eurooppalaisesta ja kansallisesta neuvostosta ei ole vielä käsitelty riittävästi. Pitääkö siitä tulla enemmän kuin vapaaehtoisuuteen perustuva keskustelukerho? Annettaanko sille valtuuksia kansallisten parlamenttien kustannuksella? Se ei ainakaan saa johtaa siihen, että parlamentti joutuu yhä useammin paitsioon eurooppalaisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan kehittämisen yhteydessä.

3-074

Maes (Verts/ALE). - Arvoisa puhemies, toivon, että Lalumièren erinomainen mietintö ei saa tällä kertaa aikaan konsensusta vain parlamentissa, vaan että myös neuvosto ottaa sen huomioon. Neuvosto jättää turhan usein huomiotta sen, mistä Euroopan parlamentti on yksimielisesti päättänyt. Euroopan yhdentymisen on syntynyt kaipuusta kestäväan rauhaan. Se on johtava ajatus, jonka olen kuullut monissa puheenvuoroissa. Yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan pitääkin olla tekijä, joka yhdistää poliittisen päätöksenteon, konfliktien torjunnan, kriisinhallinnan, sotilaallisen puuttumisen – mieluummin ei, mutta tarvittaessa – ja rauhansuunnitelman sekä rauhan säilyttämisen. En tarkoita tässä vain Kosovoa, jolla oli niin tärkeä merkitys silmiemme avaajana. Epäonnistuminen koko entisen Jugoslavian alueella on näyttänyt meille, että eurooppalainen kyvyttömyys ja eri hallitusten välinen erimielisyys eivät luo edellytyksiä näkemykselle yhteisestä rauhasta. Tuo rauha on yhteinen ja se edellyttää kaikkien tukea.

3-075

Korakas (GUE/NGL). - Arvoisa puhemies, Lalumièren esittelemän päätöslauselman tarkoitus on käsitellä parlamentaarisesti Euroopan unionin julistautumista maailmanpoliisiksi yhdessä NATO:n kanssa varsinkin silloin, kun NATO epäro, kuten asia Helsingissä konkretisoitiin, samalla kun ehdotettiin myös tarvittavia välineitä ja rakenteita.

Kuten keskustelusta kävi ilmi, tämä ajattelutapa on valitettavasti vallalla paitsi neuvostossa ja komissiossa myös Euroopan parlamentissa, joka sen sijaan, että se edustaisi kansojen tunteita ja etuja, vahvistaa Euroopalle ja koko ihmiskunnalle erittäin vaarallisen politiikan. Jugoslaviassa tehtyä ja meneillään olevaa törkeää rikosta ei ainoastaan sivuuteta, vaan siihen vedotaan perusteluna tarpeelle toistaa se parempien keinojen ja menettelyjen avulla.

Herää väistämättä kysymyksiä: kuka meille antaa oikeuden millä tahansa verukkeella pommittaa, tappaa ja tallata maahan kansainvälisen oikeuden peruseriaatteita? Miten pitäisi luonnehtia sellaista, joka yllyttää kansanryhmien välisiä jännitteitä ja yhteenottoja valtioiden sisällä ja jatkossa käyttää näitä jännitteitä hyväkseen saadakseen maat valvontaansa ja voidakseen yöstää ne?

Kuitenkin vaikka vielä nykyään kansainväliset yhteenliittymät hyötyvät tällaisista rikoksista, on varmaa, että kansat hyvin pian kokoavat oman voittamattoman rauhanrintamansa näitä rikollisia politiikkoja vastaan. Minä en onnittele esittelijä Lalumièrea. Tuon julki vastenmielisyteni tämän ehdotuksen osalta.

3-076

Newton Dunn, (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, haasteenamme on nyt se, miten Eurooppa voi lisätä toimiaan kriisintorjunnassa ja -hallinnassa, ja nämä ehdotukset, joista keskustelemme, ovat ainoa keino, jonka avulla pystymme saavuttamaan päämäärämme tehokkaammin. Onnittelen komission jäsentä tavoitteesta, jonka hän asettaa tehokkuuden lisäämiseksi ei vain avunannossa vaan myös tällä alalla. Kiitän häntä erityisesti siitä, että hän lupaa ottaa tarkastelun kohteeksi ehdotukseni Euroopan yhteisistä turvajoukoista, koska Euroopassa on lukuisia organisaatioita, jotka voisivat tarjota kokemustaan, ei vähiten Pohjois-Irlannin poliisivoimat (RUC) Pohjois-Irlannissa.

Haluaisin osoittaa muutaman sanan Lontooseen. Sanomalehdissä on kirjoitettu, että tietyt ihmiset Lontoossa sanovat, että he lopettaisivat EU:n osallistumisen puolustusprosessiin. Sanon Lontoolle: te ette voi tehdä sitä, olkaa realistisia! Voisitte mahdollisesti lopettaa Yhdistyneen kuningaskunnan osallistumisen, mutta ette voi lopettaa sitä, mitä Euroopan unioni

tekee. Kohdatkaa todellisuus. Tämä on arvokasta uutta kehitystä, jossa olemme mukana ja josta keskustelemme. Meidän on yritettävä muokata sitä myönteisesti.

Odotan jatkoa keskustelulle näistä kysymyksistä, koska olen parlamentin esittelijä nopean toiminnan joukoista, jota käsittelemme myöhemmin tänä vuonna.

3-077

Wiersma (PSE). – Arvoisa puhemies, saanen aloittaa onnittelemalla esittelijä Lalumièrea. Onnitelut siitä erittäin tasapainoisesta tekstistä, jonka hän on laatinut parlamenttillemme.

Euroopan yhteinen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka on saanut sisällön Kölnin ja Helsingin kokousten jälkeen. Neuvosto on tehnyt joukon tärkeitä päätöksiä harvinaisen dynaamisesti, mikä todettakoon ja mistä kiitokset. Tavoitteena on omien joukkojen kehittäminen, jotta voitaisiin toteuttaa niin sanotut Petersbergin tehtävät. On päätetty siihen tarvittavien joukkojen koosta. On olemassa konsepti välttämättömiä päätöksentekomekanismeja varten. Ollaan kehittämässä jonkinlaista NATOa pienoiskoossa.

Haluan painottaa tässä yhteydessä kahta tärkeää kysymystä. Valitsen muutaman niistä monista asioista, joista täällä on tänään puhuttu.

Euroopan unionin on voitava toimia itsenäisesti. Se kuulostaa itsestään selvältä, mutta tämä toteamus merkitsee myös merkittävää ongelmaa. Mitä tarkoittaa itsenäinen suhteessa NATOon? Asiassa vallitsee Atlantin valtameren molemmin puolin jonkinlainen sekaannus, joka ei saa kestää liian kauan. Se ei saa missään tapauksessa johtaa poliittiseen vaihtokauppaan yhteisen eurooppalaisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan ja Yhdysvaltain kansallisen ohjuspuolustuksen (*national missile defence*) välillä, kuten eräs amerikkalainen senaattori ehdotti hiljattain NATO:n kokouksessa Budapestissä. Lyhyesti, kysymys, jonka haluan esittää neuvostolle, kuuluu: mitä itsenäisyys merkitsee tässä yhteydessä? Onko esiintyminen NATO:n kanssa aina ensimmäinen vaihtoehto, kuten amerikkalaiset sanovat? Pitääkö NATO:n saada ensin oikeus kieltäytyä ennen kuin Euroopan unioni voi toimia itsenäisesti vai saako Euroopan unioni enemmän tilaa? Saamani vaikutelman mukaan tätä kysymystä vältellään valtameren molemmin puolin. Se rasittaa tulevaa yhteistyötä.

Toinen kohta liittyy demokraattiseen valvontaan. Alankomaissa on viime aikoina keskusteltu paljon siitä, kuka teki mitään päätöksiä Bosniassa ja Kosovossa. Se liittyy erityisesti hallitukseen. Jos tällä tasolla jo joskus on kyse jonkinlaisesta väistämättömien tosiasioiden politiikasta, kuinka on parlamentaarisen valvonnan laita? Tuleeko yhteisestä eurooppalaisesta turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta hallitusten välinen asia vai pääsevätkö kansalliset parlamentit ja Euroopan parlamentti todella osallisiksi siitä? Myös tässä on esitettävä painokas kysymys siitä, kiinnittääkö neuvosto ylipäätään huomiota tähän? Epämuodollisella toiminnalla on etunsa, mutta niin ei ole sodan ja rauhan kysymyksissä. EU:n sotilaallisen välineen käyttö edellyttää paljon suurempaa kannatuspohjaa kuin sen luominen.

Lalumièren päätöslauselma on relevantti esitys uhkaavaan demokraatiavajeeseen puuttumisesta. Hallitustenvälinen konferenssi voi käyttää sitä hyväkseen. Vähin, mitä Euroopan parlamentti voi pyytää, on se, että sitä pidetään täysiarvoisena kumppanina tässä erittäin tärkeässä keskustelussa.

3-078

McKenna (Verts/ALE). – On järkyttävää huomata kova ryntäys kohti Euroopan unionin militarisoitua. Edellinen puhuja sanoi, että pienen mittakaavan NATO on tulossa. Monilla jäsenillä, etenkin puolueettomien maiden kansalaisilla, ei ole sanomista siihen, onko tämä se, mitä he haluavat. Laaja enemmistö omassa maassani on Euroopan militarisoitua vastaan, etenkin sellaista Eurooppaa, jolla olisi käytössään ydinaseita, jossa aseteollisuus vie aseita ympäri maailmaa paikkoihin, joissa ihmisoikeuksia rikotaan laajalti ja räikeästi.

Jos tarkastelemme Euroopan unionin historiaa sen osalta, mitä se on tehnyt monilla konfliktialueilla ympäri maailmaa, näemme, että aseteollisuus on ollut osana tätä ongelmaa. Meidän on puututtava tähän. Mitä tulee puolueettomiin maihin, jotkut yhteistä puolustusta koskevat sanamuodot tässä päätöslauselmassa ovat äärimmäisen epäselviä. Meille puolueettomissa maissa on sanottu, että yhteinen puolustus ei tule olemaan osa sitä, mutta tietenkin kun olemme mukana tiettyyn pisteeseen asti, emme enää voi perääntyä.

Lopuksi olin kovin hämmästynyt kuullessani, että jäsen Newton Dunn mainitsi Pohjois-Irlannin poliisivoimat (RUC) hyvänä esimerkkinä poliisitoiminnasta. Jos tarkastelee ympäri maailmaa ihmisoikeusjärjestöjen kokoamia tuomitsevia raportteja tästä organisaatiosta, on uskomatonta, että se otetaan esimerkiksi. Olen varma, että hyviä esimerkkejä on, mutta RUC ei ole yksi niistä.

3-079

Laschet (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, monet täällä ovat maininneet eurooppalaisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan merkityksen. Haluaisin keskittyä käsittelemään tämän politiikan demokraattisen ja parlamentaarisen valvonnan kysymystä. Rauha ja turvallisuus eivät sovellu salaisiin neuvoston kokouksiin. Tältä osin on harjoitettava parlamentaarista valvontaa. Tärkeää on, että sotilaallisen voiman käyttöä koskevat päätökset kuuluvat jatkossakin

kansallisten parlamenttien toimivaltaan. Tärkeää on myös, että kansallisissa parlamenteissa päätetään edelleenkin talousarviokysymyksistä ja kansallisista puolustusbudjeteista. Mutta kaikki, mikä ei kuulu siihen, kaikki siviilipolitiikan kysymykset kuuluvat Euroopan parlamentin toimivaltaan. Tähän eurooppalaiseen turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan on liityttävä kiinteästi tämän parlamentin harjoittama parlamentaarinen valvonta.

Arvoisa neuvoston puheenjohtaja puhui avoimuuden ja selkeyden tarpeesta. Oli viisasta määritellä tavoitteeksi Länsi-Euroopan unionin (WEU) integroiminen Euroopan unioniin, ja siksi nämä tällä hetkellä WEU:n sisällä käytävät keskustelut ovat niin järjettömiä. Niissä yritetään löytää uusia legitimitettejä WEU:n parlamentaariselle edustajakokoukselle. Kaikki voimat käytetään tällä hetkellä uusien tehtävien määrittelemiseen. Se ulottuu aina uuteen turvallisuus- ja puolustusasioita käsittelevään eurooppalaiseen parlamenttienväliseen elimeen saakka, joka ei edistä selkeyttä vaan pikemminkin sekasortoa. Se muistuttaa minusta hieman politiikkaa, jossa yritetään lykätä väistämätöntä. Olisi hyvä, jos tämä asia olisi selvempi ja me hyväksyisimme, että Euroopan parlamentti on sopiva väline.

Me olimme muutama päivä sitten NATON parlamentaarisessa yleiskokouksessa, ja Pohjois-Atlantin yhteistyöneuvoston puheenjohtaja sanoi siellä: "Länsi-Euroopan unioni sulautuu Euroopan unioniin. EU:lla on parlamentti. NATOlla on parlamentti. WEU:n edustajakokouksen olemassaololle ei ole enää minkäänlaista oikeutusta." Tämä on mielestäni myös meidän kantamme, ja se pitäisikin ottaa huomioon tässä huippukokouksessa.

(Suosiosoituksia)

3-080

Titley (PSE). – Arvoisa puhemies, myös minä haluaisin onnitella jäsen Lalumièrea hänen laatimastaan päätöslauselmaesityksestä, jossa argumentit ja asiaankuuluvat intressit ovat hyvässä suhteessa. Se on huomattava saavutus. Haluaisin myös onnitella neuvostoa siitä, että se pystyi luomaan viime huippukokouksessa periaatteen yhteisistä yleistavoitteista. On tärkeää ymmärtää näiden pääsuuntaviivojen tavoitteiden merkitys, koska kerrankin, sen sijaan, että kulutetaan vuosia keskustelemalla toimielimistä, Euroopan unioni on pannut tulokset keinojen edelle. Tämä, kuten jo havaitsemme, vie toimintaohjelmaa eteenpäin hyvin nopeasti.

Jos aiomme onnistua pyrkimyksissämme hinnalla, johon meillä on varaa, meidän on varmistettava, että me saamme rahoillemme parempaa vastinetta puolustuksesta ja erityisesti puolustusteollisuudesta. Tarvitsemme vahvan ja kilpailukykyisen Euroopan puolustusteollisuuden. Huolimatta haltuunotoista ja fuusioitumisista yksityisellä sektorilla, tällä alueella on silti aivan liian paljon pirstoutumista. Me olemme edelleen vahvasti riippuvaisia hallitusten välisestä toiminnasta. Länsi-Euroopan unionin (WEU) varustelujärjestö esimerkiksi etenee hyvin hitaasti yksimielisyysperiaatteen pohjalta. Jopa ne kuusi EU:n jäsenvaltiota, jotka allekirjoittivat kaksi vuotta sitten aiesopimuksen, eivät ole silti vielä sopineet puitesopimuksesta tämän sopimuksen panemiseksi täytäntöön. Me tarvitsemme selvästi kiireellisempää toimintaa tällä alueella, ja me tarvitsemme yhtenäiset, johdonmukaiset puitteet, joiden sisällä puolustusteollisuus voi toimia.

Sen vuoksi olen pettynyt kuullessani, mitä puheenjohtajavaltion edustaja sanoi tarkoituksesta jatkaa Länsi-Euroopan varustelujärjestön työtä. Uskon, että EU:n pilarirakenne antaa meille parhaimman mahdollisuuden kehyyksiin, joissa teollisuus voi toimia. Toisessa pilarissa on kantoja sellaisista asioista kuten asevientit, ja voisimme työskennellä Euroopan asehankintalaitoksen luomiseksi, joka yhdistäisi puolustusmateriaaliyhteistyötä käsittelevän järjestön, OCCARin, ja Länsi-Euroopan varustelujärjestön.

Komissiolla on tässä keskeinen rooli. Edellinen komissio vei eteenpäin toimintaohjelmaa puolustusteollisuuden uudelleenjärjestämisestä: annettiin kaksi tiedonantoa. Nykyinen komissio on vaiennut täysin tästä aiheesta. Vaikuttaa siltä, että se pelkää kohdata roolinsa vaatimukset perustamissopimusten valvojana. Meidän on taattava, että yhtenäismarkkinoita sovelletaan puolustusteollisuudessa niin pitkälle kuin mahdollista ja että 296 artiklaa sovelletaan ainoastaan niillä aloilla, jotka perustamissopimukseen on kirjattu.

Haluaisin kehottaa komission jäsen Pattenia kulkemaan komission jäsenten Bangemann ja van den Broek jalanjalkia ja edistämään komission vastuuta tehokkaan ja kilpailukykyisen Euroopan aseollisuuden luomisessa niin, että se tukee toimia joita teemme politiikan alalla.

3-081

Cushnahan (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, huomattavaa edistystä on tapahtunut Euroopan yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan luomisessa. Kölnin, Helsingin ja Lissabonin Eurooppa-neuvostot edesauttoivat kaikki merkittävästi tässä asiassa. Totuuden nimissä on kuitenkin sanottava, että näissä huippukokouksissa tehdyt päätökset ja mitkä tahansa päätökset, joita Feirassa ehkä tehdään, eivät jää juuri enempää kuin pyrkimyksiksi kunnes unionilla on tarvittavat voimavarat tämänkaltaisen politiikan toteuttamiseen.

Yhdyn komission jäsen Pattenin äskeisiin kommentteihin, kun hän kritisoi EU-valtioiden hallituksia kauaskiirivistä julistuksista, joita he vastahakoisesti toteuttavat talouden ja henkilöstön kannalta. Jos jäsenvaltiot ovat todella vakavissaan luomassa todellista turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa, heidän on siirryttävä sanoista tekoihin.

Tällä välin meidän on oltava realistisia sen suhteen, mitä me voimme saavuttaa, ja tällä hetkellä emme voi puhua minkään eurooppalaisen joukon operatiivisesta itsenäisyydestä. Se liittyy aina riippuvuuteemme NATOsta, joka edelleen omistaa tarvittavan sotilaskaluston ja joka mahdollisti EU:n hallitusten sijoittaa joukkojaan Bosniaan ja Hertsegovinaan ja Kosovoon.

Ellei meillä ole tai kunnes meillä on riittävä USA:n veroinen tiedustelukapasiteetti ja kyky siirtää EU:n sotilasvoimia maailman ongelmakesäkkeisiin nopeasti, me tulemme jatkossakin tarvitsemaan läheistä yhteistyötä NATO:n kanssa, ja tätä tukee strukturoitu EU-NATO-vuoropuhelu, joka ei ole pelkkä toisto WEU/NATO-säännöstölle.

Näiden tosiasioiden täytyy hillitä keskustelujamme Feirassa ja muualla, samoin tarpeen pitää mielessä Yhdistyneiden Kansakuntien status ja rooli.

Sallikaa minun lopettaa sanomalla, että pidän myönteisenä pohdiskelua siitä, että Feiran Eurooppa-neuvosto hyväksyy konseptin nopean toiminnan poliisijoukoista, jotka voisi saattaa toimintaan sotilaallisten toimien päättymisen jälkeen. Kosovon kokemus korosti tällaisen aloitteen tarvetta, ja suhtaudun myönteisesti siihen, että se voitaisiin tehdä Feirassa.

3-082

Swoboda (PSE). - Arvoisa puhemies, arvoisa neuvoston puheenjohtaja, arvoisa komission jäsen, Euroopan unionissa on kehittynyt viime aikoina yhteinen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikka, joka olisi ollut todennäköisesti mahdoton ajatus vielä muutama vuosi sitten. Se on syntynyt, koska ennen kaikkea kaksi jäsenryhmää Euroopan unionissa on muuttanut kantaansa: ne, joiden mielestä vain NATO vastaa turvallisuudesta ja puolustuksesta, ja ne, joiden mielestä turvallisuus ja puolustus eivät ylipäätään kuulu yhteisölle, vaan yksittäisten valtioiden pitäisi hoitaa näitä asioita puolueettomana tai osana sotilaallista liittoutumaa.

Uskon, että nyt kehittymässä oleva myönteinen merkki yhteisyydestä ja myös solidaarisuudesta. Uskon myös, että 5 artiklan, jota siteerattiin tänään jo useaan otteeseen, on kuvattava viime kädessä yhteistä perustaa kaikille Euroopan unionin jäsenille, vaikka se voikin tapahtua vain vähitellen. Kosovo mainittiin tänään usein. Mielestäni katse kohdistetaan joskus liian yksipuolisesti Kosovosta tai Bosniasta saatuun opetukseen.

Todellisuudessa kyse on neljästä asiasta. Ensinnäkin ennaltaehkäisystä. Sitä ei ollut juuri lainkaan Kosovon tapauksessa. Toiseksi pelottelusta. Se oli Kosovon tapauksessa varmasti aivan liian vähäistä, koska yhteistä tahtoa ei ollut vielä nähtävissä. Kolmanneksi mahdollisuudesta puuttua tilanteeseen nopeasti ja määrätietoisesti. Se toimi ehkä joiltakin osin, joskin myös kiista väliintulon parhaasta muodosta esti joitakin asioita. Ja neljänneksi kyse on rauhan palauttamisesta ja vakauttamisesta myös sotilaallisen väliintulon jälkeen. Näiden päivien kehitys osoittaa, että se ei ole mahdollista niin helposti kuin ajatellaan. Olen siksi erityisen kiitollinen, että tänään mainittiin jo useampaan kertaan Kosovon poliisin ja turvallisuusvoimien kysymys. On nimittäin ehdottoman välttämätöntä aikaansaada turvallisuutta käyttämällä poliisijoukkoja tehostetusti.

Kyse on myös siitä, että Euroopassa kehitetään alueellisen vastuun järjestelmä, joka ei ole ristiriidassa Yhdistyneiden kansakuntien järjestelmän kanssa, kuten toistuvasti väitetään, vaan joka päinvastoin rakennetaan Yhdistyneiden Kansakuntien järjestelmän ja Yhdistyneiden Kansakuntien ideoiden sisään.

Viimeinen huomautus: komission jäsen Patten oli sitä mieltä, että me emme tarvitse välttämättä institutionaalista vallankumousta, ehkä vain uudistuksia. Meidän pitäisi yrittää institutionaalista vallankumousta. Pelkään meidän estävän oman toimintamme sen myötä, mitä tänään on mainittu lähiaikoina luotavista instituutioista. Meidän ei pitäisi säilyttää liian monia instituutioita. Tällä linjalla on juuri WEU:n ja EU:n yhdentymisen.

(Suosionosoituksia)

3-083

Van Orden (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, meille vakuutellaan säännöllisesti, että Euroopan yhteiseen turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan käytettyjen toimenpiteiden tarkoituksena on vahvistaa NATOa. Tämä on jotenkin harhaanjohtavaa. Jos tarkoituksena olisi tämä, ei tarvitsisi luoda erillisiä rakenteita, jotka suurelta osin sulkevat ulkopuolelle amerikkalaiset ja kanadalaiset ja jättävät syrjään sellaisia luotettavia eurooppalaisia kumppaneita kuten Turkin.

Viiden viime vuoden aikana NATO on jo tehnyt uudelleen järjestelyjä, jotta toiminta Euroopassa olisi mahdollista, jos liitto ei kokonaisuudessaan haluaisi ottaa osaa. Kuitenkaan tämä ei ole ilmeisesti riittä. Todellinen halu on luoda jotakin NATOsta erillään olevaa. Tietenkin me haluamme nähdä, että eurooppalaiset uudistavat ja tehostavat sotilaallisia valmiuksiaan, mutta en käsitä, miten jatkuvat leikkaukset, joita näemme eurooppalaisissa puolustusbudjeteissa, selvimmin Saksassa, osoittavat sitoumusta tukea voimakkaammin lännen puolustustoimia.

Lalumiären päätöslauselmaan esittämiemme tarkistusten tarkoituksena, on painottaa merkitystä, joka on pohjoisamerikkalaisten liittolaistemme jatkuvalla sitoutumisella Euroopan turvallisuuteen ensisijaisena prioriteettina; tehdä selväksi, että Euroopan unionin pitäisi ainoastaan toimia sotilaallisesti yhteisymmärryksessä liiton kanssa ja kun NATO

kokonaisuudessaan on päättänyt olla toimimatta, vaatia, että minkä tahansa nopean toiminnan joukon pitäisi myös olla NATOn alaisuudessa, ja joka tapauksessa sillä ei pitäisi olla negatiivista vaikutusta NATOn jäsenten kapasiteettiin täyttää liittolaisvelvollisuuksiensa. Haluamme, että EU:n päätökset sotilasvoiman käyttöä koskevissa asioissa, myös yhteisen strategian pohjalta tai yhteisiä toimia toteutettaessa tehdyt päätökset, tehdään yksimielisesti.

Euroopan yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan varjolla ei pitäisi yrittää luoda Euroopan aseistettuja poliisijoukkoja. Pohjois-Irlannin poliisivoimat on hieno joukko, jolla on komea ansioluettelo terrorismin vastaisesta taistelusta, mutta tämä ei ole lainkaan olennaista juuri tässä keskustelussa. Yleinen huolenaiheemme on, että Euroopan yhteinen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka on todellakin jälleen askel kohti Euroopan poliittista yhdentymistä, ja se on keskeinen vastustuksemme aihe.

3-084

Katiforis (PSE). - Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, jotta voitaisiin taata Euroopan valtioiden turvallisuus ja edistää turvallisuutta muissa alueemme ulkopuolella olevissa valtioissa, jotka mahdollisesti tarvitsevat Euroopan tukea, tarvitaan autonomista sotilaallista läsnäoloa, joka on erillään NATOn tarjoamasta osallistumisesta.

Kosovon tapahtumat ja koko entisen Jugoslavian traaginen hajoaminen ovat osoittaneet meille tuskallisella tavalla Euroopan riittämättömyyden NATOn puitteissa. Voidaankin sanoa, että Eurooppa uskoi sotilaallisen läsnäolon taakan NATOn johtaville voimille ja vastaavasti höllensi omia ponnistuksiaan vuosikymmenten aikana siinä määrin, että se ei enää pysty kunnolla vastaamaan edes NATOn asettamista velvoitteista.

Asialle löytyy psykologinen selitys. Kun joku, joko yksilö, valtio tai joukko valtioita, katsoo, että sillä ei ole käsissään aloitetta, se joko menettää kiinnostuksensa ja laiminlyö velvoitteensa tai täyttää ne muodollisesti ilman halua ja tarmoa. Kölnin, Helsingin ja Lissabonin huippukokousten ehkä merkittävin lopputulos on juuri se, että ne antavat Euroopalle takaisin aloitteen, mikä on välttämätön kannustin vastuiden kantamiselle, ponnistuksiin ryhtymiselle ja velvollisuuksien täyttämiseksi.

Tästä näkökulmasta käsiteltävänä olevat suunnitelmat eivät millään tavoin uhkaa NATOn yhteenkuuluvuutta. Päinvastoin sotilaallisesti aloitteellinen Eurooppa voisi täyttää paremmin myös atlanttiset velvoitteensa ja näin rauhoittaa myös niitä Yhdysvaltojen poliittisia voimia, jotka protestoivat amerikkalaisten asevoimien ja varojen sitomista Euroopan puolustukseen. Arvoisa puhemies, jatkossa meidän on katsottava, että välittömät päätöksemme ulottuvat yhtenäiseen Eurooppaan ja yhteisen rajan puolustamiseen, johon meidän pitää joskus päästä.

3-085

Stenzel (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, arvoisa neuvoston puheenjohtaja, arvoisa komission jäsen, hyvät kollegat, yhteisen eurooppalaisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan luomista koskeva päätöslauselmaesitys on Euroopan parlamentin tärkeä viesti kahteen eri suuntaan ennen Feiran huippukokousta.

Ensinnäkin se on viesti sitoutumisesta Euroopan unionin itsenäiseen turvallisuuspoliittiseen rooliin siviili- ja sotilasalalla selvästi määritellyssä tehtäväkehyksessä sellaisena kuin se ilmenee rauhanturvaamista ja rauhanrakentamista koskevista Petersbergin tehtävistä.

Toiseksi se on viesti Euroopan parlamentin roolin huomioon ottamisesta ja vahvistamisesta yhteisen eurooppalaisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan muotoilemisen yhteydessä.

Euroopan unionilla on yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan alalla tarvetta kiinnikuromiseen, jos ajatellaan sitä, että sen puolustusmenot eivät yllä edes 60 prosenttiin USA:n vastaavista menoista ja näillä menoilla saavutetaan kuitenkin vain 10 prosenttia USA:n operationaalisesta tehosta. Konkreettinen sitoumus perustaa korkeintaan 60 000 sotilaan vahvuiset eurooppalaiset joukot näiden Petersbergin tehtävien toteuttamiseksi vaatii Euroopan unionin kaikkien jäsenmaiden solidaarisuutta.

Todellisen yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan puute kärjistyi Balkanin kriisin myötä. Se paljasti Euroopan unionin heikkouden tällä alueella. Kyse ei voi olla NATOn toimintojen kaksinkertaistamisesta maailmanlaajuisen turvallisuuden alalla. Kyse ei voi olla myöskään kalliin rinnakkaisrakenteen kehittämisestä. Petersbergin tehtävien toteuttaminen on kuitenkin taattava. Sen lisäksi periaatteena on oltava, että turvallisuus on jakamaton. Siksi myös keskinäisen avunannon WEU-sopimuksen 5 artiklaan kirjatussa muodossa on oltava kaikille avoinna tarkistetussa sopimuksessa Euroopan unionista.

Ajatus liittää 5 artikla tarkistettuun sopimukseen lisäpöytäkirjassa, johon yksittäiset jäsenvaltiot voivat mahdollisesti liittyä, on siksi järkevä ratkaisulähtökohta.

3-086

Dimitrakopoulos (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, arvoisa ministeri, arvoisa komission jäsen, hyvät kollegat, on oikein, että Euroopan ulkopolitiikan ja puolustuksen päätavoitteeksi asetetaan kriisien hallinta. Kriisit joka puolella maailmaa ovat

sitä paitsi asia, joka hallitsee siirtymistä 2000-luvulle. On tietysti olemassa muitakin asioita ja kysymyksiä, jotka ovat seurausta nykytilanteesta ja vehkeilystä kansainvälisen järjestelmän sisällä ja jotka ovat mielestäni erottamaton osa niitä asioita ja ongelmia, joiden pohjalta konkreettinen ehdotus Euroopan ulkopoliitikaksi pitää laatia.

Haluun onnitella Lalumièrea, koska hänen mietintönsä on suuri edistysaskel. Siinä ei ainoastaan tehdä konkreettisia ehdotuksia, vaan korostetaan tarvetta löytää tapa, jolla kaikki ehdotetut Euroopan ulkopoliitikan välineet voisivat toimia yhdessä. Euroopan ulkopoliitikan ongelma ei ole määrällinen, se ei koske numeroita. Se on laadullinen, sisällöllinen ongelma. Arvoisa puhemies, tämän lähtökohdan pohjalta haluaisin ehdottaa, että olisimme hyvin varovaisia sellaisissa kysymyksissä kuin WEU:n liittäminen NATOon tai sen NATO-suhteet.

Hyvät kollegat, minun ehdoton vaatimukseni on, että on löydettävä järjestelmä, toimintatapa kaikille tässä salissa kuulluille ehdotuksille. Ulkopoliitikka ei nykyään voi eikä saa olla vain pelkän hallitustenvälisen yhteistyön tuotetta. Sen pitää päivittäin olla sellaisen moniulotteisen järjestelmän lopputulos, jossa parlamentaarisella osapuolella on tärkeä rooli.

3-087

Carlsson (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, Kosovon sodasta on kulunut vuosi ja kiihkeä jälleenrakennustyö on alkanut. Suunnattomia arvoja on tuhoutunut. Vastaavien katastrofien välttämiseksi otamme nyt uusia askeleita kohti Euroopan yhteistä turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa. Tarkoituksena on luoda yhdessä välineet, joiden avulla voisimme suojata turvallisuuden peruspilarin, nimittäin vapauden ja rauhan Euroopassa.

Olen erittäin iloinen siitä, että tämä hanke on käynnissä. Tätä yhteistä toimea toteutetaan ja syvennetään nyt EU:n toimivallan puitteissa. Mielestäni on tärkeää, että EU:ssa keskitytään sen vahvoihin puoliin, nimittäin kauppaan, yhteyksien luomiseen, konfliktien ehkäisyyn liittyviin toimiin, mutta tärkeää on myös se, että uskottavuutta luodaan "lihaksia kasvattamalla" ja lisäämällä mahdollisuuksia puuttua asioihin ajoissa.

Jos halutaan, että EU otetaan maailmalla vakavasti, mitä EU tahtoo ja mihin se pyrkii, sen on todistettavasti voitava ottaa enemmän vastuuta myös omasta alueestaan. Tämän vuoksi on tärkeää, että luomme rakenteita, jotka ovat yhteensopivia NATO:n kanssa, koska NATOlla on pätevyyttä, kapasiteettia, johtamistaitoa ja uskottavuutta. EU täydentää sitä, ja sen vuoksi jäsen Lalumièren päätöslauselmaesitys on niin hyvä.

Tämän luonnoksen lähtökohdana on, että yksittäiset jäsenvaltiot toteuttavat hoidettaviksi otetut velvoitteet. Meidän tehtäväksemme Euroopan parlamentissa jää lähinnä valvonta. Olen aiemmin ottanut esiin jäsenvaltioiden kutistuvat puolustusbudjetit. Nämä puolustusbudjetit kutistuvat, samalla kun tarvitsemme sijoituksia uudelleenjärjestelyihin ja materiaalin uudistamiseen.

Sen jälkeen kun viimeksi keskustelimme tästä, Saksan puolustusvoimien komentaja on vastalauseeksi eronnut tehtävistään, mikä on mitä parhain merkki asiasta. Jotta valtioidemme ja hallitstemme päämiehet olisivat uskottavia vuoden 2003 paikkeilla, heidän ei pidä pelkästään keskustella Feiran huippukokouksessa, vaan heidän on sen jälkeen myös matkustettava kotiin ja käytävä läpi se, mitä jokaisen valtion vastuulla on ja mitä velvoitteita ne ovat ottaneet toteuttaakseen.

3-088

Costa Neves (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, arvoisa valtiosihteeri, arvoisa komission jäsen, hyvät jäsenet, jotta yhteisen Eurooppamme rakennushanke säilyisi elinvoimaisena, mikä on sen olemassaolon ehto, jokaisen päätepisteen täytyy merkitä myös jonkin uuden asian alkua. Nyt kun talous- ja rahaliitto on toteutunut, jonossa on muita hankkeita, joiden toteuttamiseen meillä ei ole aikaa 50:tä vuotta. Yksi niistä on tehokkaan yhteisen puolustus- ja turvallisuuspolitiikan kehittäminen Eurooppaan. Jäsenvaltioiden on tarkasteltava tätä kysymystä eurooppalaisesta lähtökohdasta, jonka on sen lisäksi sovittava täydellisesti yhteen NATO:n puitteissa solmittujen sopimusten kanssa.

Vaikka saatamme toivoa toisin, on ilmeistä, ettei Berliinin muurin murtuminen ole siirtänyt Euroopan puolustusta ja turvallisuutta koskevia kysymyksiä taka-alalle. Balkanin mutkikas tilanne on esillä joka päivä, Kosovon opetuksen seuraukset anteeksiantamattomasti läsnä ja Välimeren altaan haasteet pitävät meidät valppaina. Vuosikymmenien ajan vallinneen kaksinapaisen maailman jälkeen olisi tärkeää, että yksinapaisuus olisi ohimenevä vaihe, ja tässä tehtävässä Euroopan unionilla on ratkaiseva osuus. Rauhan on oltava jatkossakin yhteisen Eurooppamme rakentamisen suuri tavoite, mutta se ei synny tyhjästä. On siis välttämätöntä ottaa käyttöön tehokkaat välineet kriisien hallitsemiseksi ei-sotilaallisin keinoin, kehittää ja yhteensovittaa jäsenvaltioiden sotilaallisia voimavaroja, vapauttaa käyttöön riittävät taloudelliset voimavarat jäsenvaltioiden ja unionin talousarvioissa sekä kehittää tehokkaat päätöksentekomekanismit. Vaihtoehdot vaikuttavat selkeiltä, tavoite on vaativa ja sen toteuttaminen ratkaisevan tärkeää. On tehtävä uudistuksia sekä osoitettava, yhteensovitettava ja vapautettava käyttöön merkittäviä taloudellisia voimavaroja, ja tässä tehtävässä jäsenvaltioiden panostus on keskeisessä osassa.

Kuluvan aikakauden haasteet eivät kestä viivytyksiä eivätkä salli enempää epäröintiä. Feiran Eurooppa-neuvoston on oltava, pikemmin kuin tahtojen uudelleen vahvistamiseksi järjestetty tapahtuma, eräänlainen käännekohta, jota luonnehtii tarvittavien taloudellisten voimavarojen määrittäminen ja Euroopan yhteisen puolustus- ja turvallisuuspolitiikan

liittäminen hallitustenvälisen konferenssin institutionaalisten asioiden asialistalle. Onnittelen kollegaani Lalumièrea hänen tekemästään työstä.

3-089

Seixas da Costa, neuvosto. - Arvoisa puhemies, haluaisin mainita hyvin lyhyesti, että tämä keskustelu on ollut hyödyllinen ja sen aikana esitetyt puheenvuorot ovat olleet erittäin tärkeitä neuvoston päteväyttämiseksi tässä asiassa. Haluan aloittaa mainitsemalla, että jäsen Catherine Lalumièren esittelemä mietintö on arvokas, erityisesti hänen tekstinsä tasapainoisuus ja monien siinä esitettyjen huomioiden tarkoituksenmukaisuus, ja haluaisin sanoa, että se selvitys, jonka puheenjohtajavaltio Portugalin suunnittelee esittelevänsä ensi viikolla Feiran Eurooppa-neuvostossa, on mielestäni omiaan hälventämään monia niistä epäilyksistä ja selvittämään useita niistä näkökohdista, joita täällä on käsitelty. Tuo selvitys on seurausta lupauksestamme toteuttaa täysimääräisesti Helsingissä annettu tehtävä. Olemme sitä mieltä, että joistakin täällä kirjatuihin puolustus- ja turvallisuuskulttuurin tai erityisesti puolustuskulttuurin eroista huolimatta – oletamme, että turvallisuuskulttuurissa ei ole eroja – olemme kaikki samaa mieltä siitä, että Euroopan unioni tarvitsee nopeasti niin sotilaallisia kuin ei-sotilaallisiakin kriisinhallintavoimavaroja. Tärkeää on saada selville se, miten nämä järjestelyt ja useiden ulottuvuuksien yhteensovittaminen saadaan tehtyä siten, että niistä käyvät ilmi ne moninaiset pyrkimykset, jotka ilmenevät täällä.

Siitä konkreettisesta näkökohdasta, että sopimusta Euroopan unionista voitaisiin tässä vaiheessa muuttaa siten, että unionin käytössä nykyään olevat sotilaalliset välineet vahvistettaisiin, haluan sanoa, että niin puheenjohtajavaltio Portugalin kuin neuvostonkin tulkinta tästä asiasta on se, ettei perustamissopimuksen muuttamiseen ole välitöntä tarvetta ja että nykyiset mekanismit sisältyvät riittävässä määrin sopimuksen 17 artiklan määräyksiin. Portti pidetään joka tapauksessa auki sitä varten, että asiaa harkitaan tulevaisuudessa uudestaan, sillä tuleva kehitys ja mahdollisesti myöhemmin vahvistettavat pysyvät rakenteet on otettava huomioon.

Olen sitä mieltä, että kaikki ne huolenaiheet, jotka on esitetty Euroopan unionin ja NATO:n yhteistyöstä ovat perusteettomia siltä osin kuin ne liittyvät siihen, että Euroopan yhteisen puolustus- ja turvallisuuspolitiikan luominen voisi vaikuttaa kielteisesti NATO-suhteisiin. Olemme päinvastoin sitä mieltä, että tämä mekanismi auttaa meitä vahvistamaan itsenäisesti erästä ulottuvuutta, ilman että rajoittaisimme NATO-suhteitamme millään tavalla. Lisäksi olemme sitä mieltä, että ne järjestelyt, jotka olemme panneet täytäntöön lujittaaksemme Euroopan unionin NATO-maiden ja NATOon kuulumattomien maiden suhdetta, samoin kuin ne menetelmät, jotka olemme ottaneet käyttöön lujittaaksemme Euroopan unionin ja siihen kuulumattomien NATO-kumppaneiden suhdetta puolustus- ja turvallisuuskysymyksissä, ovat mielestämme saaneet aikaan varman tasapainon ja luulemme, että Feiran Eurooppa-neuvostossa ne vahvistetaan lopulliseksi malliksi.

Parlamentaarisen edustuksen osalta on ilman muuta selvää, että olemme tietoisia parlamentin toiveesta saada enemmän päätösvaltaa näissä asioissa. Olemme kuitenkin sitä mieltä, että tämä aihe on tavallaan puolustus- ja turvallisuuskysymyksen ylärajoilla. Se kuuluu yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan ja niiden tunnettujen vaatimusten tasolle, joita Euroopan parlamentti on esittänyt osallistumisestaan näihin kysymyksiin. Tätä asiaa on käsitelty ja käsitellään hallitustenvälisessä konferenssissa; nähtäväksi jää, suhtaudutaanko näihin pyrkimyksiin suopeasti vaiko ei. Mielestämme on joka tapauksessa välttämätöntä taata erityisesti kansallisille parlamenteille niiden mukanaolo kaikessa siinä kehityksessä, jota täällä alalla tulevaisuudessa tapahtuu. Myös me kannamme huolta tästä asiasta.

Siviilikriisinhallinnasta haluan sanoa, että se on ollut yksi puheenjohtajavaltio Portugalin eniten painottamista asioista ja että erityisesti on otettu huomioon neuvostossa esitetyt ja myös parlamentissa ilmaistut tätä ulottuvuutta koskevat huolenaiheet. Ylihuomenna pidetään ensimmäinen – nimenomaan Portugalin puheenjohtajakauden aikana asetetun – siviilikriisinhallintakomitean kokous.

Lopuksi haluaisin sanoa viimeisestä puolustusmateriaalialan ryhmää koskevasta kysymyksestä, että puolustusmateriaalialan ryhmä jatkaa työskentelyään ja pysyy aktiivisena Länsi-Euroopan unionin puitteissa.

3-090

Tervetuloitotukset

3-091

Puhemies. - Hyvät kollegat, minulla on suuri ilo toivottaa tervetulleeksi Australian parlamentin ja senaatin valtuuskunta, joka on juuri saapunut lehterille. Osoitan lämpimän tervetuliaistoivotuksen Australian valtuuskunnalle, joka osallistuu täällä 24:nteen Euroopan ja Australian parlamentin väliseen kokoukseen, joka pidetään täällä Strasbourgissa 14. ja 15. kesäkuuta.

Arvoisa Bruce Baird johtaa Australian valtuuskuntaa, joka koostuu parlamentin kolmesta ja senaatin kahdesta jäsenestä.

Euroopan ja Australian parlamentit aloittivat suoran poliittisen vuoropuhelun 1981, ja vuosien aikana tässä kanssakäymisessä on käsitelty laajasti eri aiheita. Nyt me odotamme voivamme vahvistaa yhteistyötä Australian kanssa.

Toivotan teille kaikille menestyksellistä ja miellyttävää oleskelua täällä Strasbourgissa.

(Suosiosoituksia)

3-093

PUHETTA RYHTYI JOHTAMAAN
puhemies FONTAINE

3-094

ÄÄNESTYKSET

3-095

Puhemies. – Jäsen Perry käyttää nyt menettelyä koskevan puheenvuoron.

3-096

Perry (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, tämän istuntosalin oven ulkopuolella on joku pukeutuneena savukeaskiksi. Minä en vastusta sitä, että ihmiset pukeutuvat savukeaskiksi, mutta vastustan poliittiseksi katsomiani mielenilmaisuja aivan tämän istuntosalin oven ulkopuolella. Onko tämä sallittua työjärjestyksemme mukaan?

3-097

Puhemies. – Jäsen Perry, panemme merkille menettelyä koskevan puheenvuoronne, jonka huumori ei varmaan jäänyt keneltäkään huomaamatta.

Onko muita menettelyä koskevia puheenvuoroja?

3-098

Van Orden (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, ymmärtääkseni äänestämme jäsen Lalumièren päätöslauselman tarkistuksista huomenna eikä tänään. Haluaisin huomauttaa, että tarkistuksessa 39, joka jäsenillä varmaankin on, on huomattava kirjoitusvirhe. Siinä sanotaan "Kanadan presidentti". Siinä pitäisi lukea: "Kanadan parlamentti". Kanadassa ei ole presidenttiä. Kanadan valtionpäämies on hänen majesteettinsa kuningatar, joka on myös Australian valtionpäämies.

* * *

3-099

Euroopan parlamentin istuntokalenteri - 2001

Dell'Alba (TDI). – Arvoisa puhemies, käytän menettelyä koskevan puheenvuoron ensimmäisestä pakollisesta äänestyksestä, sillä olemme esittäneet yhdessä 40 muun jäsenen kanssa kaksitoista tarkistusta, joiden tarkoituksena on siirtää Strasbourgin täysistunnot Brysseliin. Tarkistuksiamme ei ollut hyväksytty käsiteltäväksi. Myönnän kyllä, että työjärjestyksessämme vaaditaan neuvotteluja EY:n perustamissopimuksessa määrätyistä ehdoista, mutta muistuttaisin, että parlamentti hyväksyi viime huhtikuussa nimenomaan käynnissä olevan hallitustenvälisen konferenssin huomioon ottamiseksi päätöslauselman, jossa suuri enemmistö vaatii, että parlamentin koti- ja toimipaikoista päättää Euroopan parlamentti. Näin ollen olisimme aivan hyvin voineet äänestää tarkistuksistamme, odottaa HVK:n tuloksia ja sovittaa aikataulua sen mukaisesti. Ilmoitan vastustavani päätöstä olla ottamatta tarkistuksiamme käsiteltäväksi, vaikka useat kollegat tukevat niitä.

3-100

Puhemies. – Hyvät kollegat, haluan vain kertoa, että jäsen Dell'Alban äsken mainitsemia tarkistuksia ei todellakaan ole hyväksytty käsiteltäväksi, koska parlamentti äänestää ainoastaan istuntojaksojen ajankohdista puheenjohtajakokouksen tekemien ehdotusten perusteella. Näin ollen äänestyksen kohteesta on vallinnut sekaannusta. Siksi emme ole voineet ottaa tarkistuksia käsiteltäväksi. Sitä vastoin kaikki muut tarkistukset on otettu käsiteltäväksi, kuten aina ennenkin.

3-101

(Parlamentti hyväksyi istuntokalenterin näin muutettuna.)

Yksinkertainen menettely – menettely ilman mietintöä

Luxemburgin suurherttuakunnan aloite neuvoston päätöksen tekemiseksi tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyn yleissopimuksen 40 artiklan 4 ja 5 kohdan, 41 artiklan 7 kohdan ja 65 artiklan 2 kohdan muuttamista koskevasta menettelystä (7217/00 - C5-0216/2000 - 2000/0803(CNS)) (Kansalaisvapauksien ja -oikeuksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta)

(Parlamentti hyväksyi aloitteen.)

Ehdotus neuvoston päätökseksi Euroopan laajuisen korkeakouluopetusta koskevan yhteistyöohjelman kolmannen vaiheen (TEMPUS III) (2000-2006) hyväksymisestä 29 päivänä huhtikuuta 1999 tehdyn päätöksen 1999/311/EY muuttamisesta (KOM(2000) 184 - C5-0231/2000 - 2000/0074(CNS)) (Kulttuuri-, nuoriso-, koulutus-, tiedonvälitys- ja urheiluvaliokunta)

(Parlamentti hyväksyi komission ehdotuksen.)

Oikeudellisten ja sisämarkkina-asioiden valiokunnan suositus toiseen käsittelyyn neuvoston 28. helmikuuta 2000 antamasta yhteisestä kannasta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen antamiseksi jäsenvaltioiden välisen tavarakaupan tilastoista annetun neuvoston asetuksen (ETY) n:o 3330/91 muuttamisesta erityisesti tuotenimikkeistön yksinkertaisen soveltamisen osalta (14100/1/1999 - C5-0134/2000 - 1997/0162(COD)) (Esittelijä: Beysen)

(Puhemies julisti yhteisen kannan hyväksytyksi.)

Maatenin laatima ympäristöasioiden, kansanterveyden ja kuluttajapolitiikan valiokunnan mietintö (A5-0156/2000) ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi tupakkatuotteiden valmistamista, esittämismuotoa ja myyntiä koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä (KOM(1999) 594 - C5-0016/2000 - 1999/0244(COD))

3-102

Fiori (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, ryhmäni puolesta pyydän, että Maatenin mietintöä koskeva äänestys siirretään heinäkuun istuntoon.

3-103

Puhemies. – Jäsen Fiori, asioiden selvyuden vuoksi toteaisin vielä, että kyse on siis työjärjestyksemme 146 artiklan 1 kohdan nojalla esitetty pyyntö äänestyksen siirtämisestä seuraavalle istuntojaksolle.

Onko puhujien joukossa joku, joka haluaisi käyttää puheenvuoron tukeakseen tai vastustakseen pyyntöä?

3-104

Lechner (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, tämä on varmasti hyvin tärkeä mietintö, johon sisältyy epäilemättä vakava asia. Omasta oikeusperustasta koskevasta käsityksestäni huolimatta kunnioitan todella syvästi esitettyjä tarkistusehdotuksia ja ennen kaikkea kollega Maatenin työtä, hänen piti käsitellä uskomattoman lyhyessä ajassa uskomattoman suuri määrä tarkistusehdotuksia valiokunnassa sekä myös täällä parlamentissa täysistuntoa varten.

Olen sitä mieltä, että me emme tee oikeutta tämän asian merkitykselle ja tärkeydelle, jos me käsittelemme tämän mietinnön nyt loppuun niin lyhyessä ajassa. On esitetty niin monta tarkistusehdotusta – 120 – että pelkään, että syntyy enemmistöjä ja lopuksi paljastuu tuloksia, jotka eivät ole keskenään yhteensopivia. Olisi ehdottoman välttämätöntä, että sekä poliittisissa ryhmissä että ryhmien välillä järjestettäisiin vielä kerran huolellisia äänestyksiä ja koordinoiteja, jotta lopulta saavutetaan tulos, jota kelpaa katsoa. Parhaalla tahdolla ja todella kaikella kunnioituksella asiaa kohtaan ei saa kuitenkaan unohtaa, että meillä ei todellakaan ole kiire. Meidän kaikkien pitäisi käyttää vielä kerran tämä aika huolelliseen paranteluun tai asian pohtimiseen.

3-105

Lannoye (Verts/ALE). – Arvoisa puhemies, haluan käyttää puheenvuoron, jossa vastustan äänestyksen lykkäämistä koskevaa pyyntöä, ja vastustukselleni löytyy kyllä perusteita. Tiedän, että tupakkateollisuuden lobbaajat haluaisivat välttyä tältä direktiiviltä, joten lykkäämispyyntö on mielestäni jälleen vain tempu estää selvästikin erittäin tärkeä äänestys. Muistuttaisin, että neuvosto lykkäsi asian käsittelyä kuullakseen parlamentin kannan. Jos lykkäämme nyt äänestystä, tupakkateollisuus voittaa jälleen lisää aikaa, sillä neuvosto ei voi enää kesäkuun lopussa esittää kantaansa.

Maaten sekä ympäristöasioiden, kansanterveyden ja kuluttajapolitiikan valiokunta ovat lisäksi tehneet mielestäni hyvä työtä. On kyllä totta, että on esitetty paljon tarkistuksia, ja totta on myös se, että meidän on tulevaisuudessa pyrittävä parantamaan työskentelyämme täysistunnossa käsiteltävien tarkistusten vähentämiseksi. Mutta olen sitä mieltä, että tässä tilanteessa äänestyksen lykkäämistä ei missään tapauksessa voida perustella tarkistusten lukumäärällä. Kaikki on nyt valmista äänestyksen toimittamiseksi.

(Suosionosoituksia)

3-106

(Parlamentti hylkäsi äänestyksen lykkäämispyynnön.)

3-107

(Parlamentti hyväksyi lainsäädäntöpäätöslauseلمان.)

Puhemies. – Kiitän esittelijä Maatenia, ja hyvät kollegat, käytän nyt tilaisuutta hyväkseni ilmoittaakseni, että olen saanut useita kirjeitä, joissa kollegat toivovat tupakointikieltoalueiden noudattamista heidän astmaongelmiensa vuoksi.

(Suosionosoituksia)

Fusterin laatima talous- ja raha-asioiden valiokunnan mietintö (A5-0142/2000) ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi neuvoston direktiivien 85/611/ETY, 92/49/ETY, 92/96/ETY ja 93/22/ETY muuttamisesta kolmansien maiden kanssa harjoitettavan tietojen vaihdon osalta (KOM(1999) 748 - C5-0011/2000 - 2000/0014(COD))

(Parlamentti hyväksyi lainsäädäntöpäätöslauseلمان.)

Lullingin laatima talous- ja raha-asioiden valiokunnan mietintö:

I. ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi direktiivien 69/169/ETY ja 92/12/ETY muuttamisesta väliaikaiseksi määrälliseksi rajoitukseksi tuotaessa olutta Suomeen (KOM(2000) 76 - C5-0137/2000 - 2000/0038(CNS))

II. ehdotuksesta neuvoston asetukseksi asetuksen (ETY) N:o 918/83 muuttamisesta väliaikaiseksi poikkeukseksi tuotaessa tullitta olutta Suomeen (KOM(2000) 76 - C5-0138/2000 - 2000/0039(CNS))

(Parlamentti hyväksyi perättäisissä äänestyksissä molemmat lainsäädäntöpäätöslauseلمان.)

Vidal-Quadras Rocan laatima teollisuus-, ulkomaankauppa-, tutkimus- ja energiavalikunnan mietintö (A5-0159/2000) komission tiedonannosta Euroopan parlamentille ja neuvostolle - Ydinlaitosten menneisyyden taakka, joka on syntynyt yhteisen tutkimuskeskuksen (YTK) Euratom-perustamissopimuksen nojalla toteuttamista toimista - Vanhentuneiden ydinlaitosten purkaminen ja jätehuolto (KOM(1999) 114 - C5-0214/1999 - 1999/2169(COS))

(Parlamentti hyväksyi päätöslauseلمان.)

3-108

PUHETTA RYHTYI JOHTAMAAN

varapuhemies COLOM I NAVAL

Puhemies. - Jäsen Posselt pyytää minulta puheenvuoroa työjärjestyspuheenvuoroa varten.

3-109

Posselt (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, haluaisin vain viitata siihen, että tämä parlamentti teki mielestäni istuntokalenteria koskevassa äänestyksessä laittoman päätöksen, koska nelipäiväiselle viikolle Strasbourgissa ei olisi estettä vain silloin, jos Brysselissä ei järjestettäisi lisätäysistuntoja, tai päinvastoin, lisätäysistunnot Brysselissä ovat mielestäni oikeutettuja vain, jos koko istuntoviikko on hyödynnetty kokoisuudessaan. Pyydän teitä hartaasti, että annatte lakimiesten tarkistaa tämän asian. Me olemme tehneet yksiselitteisesti päätöksen, joka on ainakin sopimuksen hengen, todennäköisesti kuitenkin myös sopimuksen kirjaimen vastainen. Sillä tämä voi johtaa siihen, että meillä on kohta yksipäiväisiä istuntojaksoja täällä ja viisipäiväisiä muualla. Se ei voi olla kompromissin tarkoitus.

Siitä riippumatta on valtavaa rahantuhlausta lyhentää istuntoviikkoa täällä päivällä ja pitää sitten lisätäysistuntoja!

3-110

Puhemies. – Jäsen Posselt, ensinnäkin minua epäilyttää, onko kyseessä työjärjestyspuheenvuoro, ja toiseksi, jos otetaan huomioon, että tietenkin puheenjohtajisto on valmis ottamaan kaikesta siitä selvää, mitä pyydetään, teidän arvostelevanne tarkistusta ei olisi hyväksytty täysistunnossa toimitetussa äänestyksessä, jos tällainen tulkinta olisi kyseenalainen.

ÄÄNESTYSELITYKSET

- Euroopan parlamentin istuntokalenteri - 2001

3-111

Flesch (ELDR). - Arvoisa puhemies, käytän puheenvuoron kiistääkseni oman ryhmäni tarkistukset sekä ne, joilla pyritään poistamaan Strasbourgin perjantain istunto tai hajottamaan istuntoviikko kahdeksi erilliseksi istunnoksi Strasbourgin istuntojaksojen keinotekoiseksi lisäämiseksi. Kiistan myös Pannellan ja kumppaneiden tarkistukset, joilla pyritään poistamaan Strasbourgin maanantain ja perjantain istunnot tai pidentämään ylimääräisiä istuntoja kahdella, kolmella tai jopa viidellä päivällä.

Kaikkien näiden tarkistusten tavoitteena on vesittää Amsterdamin sopimukseen liitetty, Euroopan yhteisöjen toimielinten kotipaikan sijainnista laadittu pöytäkirja sekä poistaa Strasbourg istuntopaikkana keskittämällä parlamentin toiminta Brysseliin. Koska noudatan lakia, äänestin myös niitä tarkistuksia vastaan, joiden tarkoituksena on poistaa Brysselin ylimääräiset istunnot.

En kannata perussopimusten muuttamista istuntopaikkojen osalta, vaikka siihen on laillinen oikeus. Perussopimusten määräysten ja liiteasiakirjojen asteittainen murentaminen ei ole parlamentaarisen toimielimen arvon mukaista.

3-112

Speroni (TDI). – Arvoisa puhemies, äänestin sen puolesta, että perjantai ei olisi Strasbourgissa työpäivä, vaikka kannatankin kovasti täällä pidettäviä kokouksia. Kun perjantaina ei kerran ole paikalla juuri ketään, minusta oli sopivaa äänestää perjantaityöpäivän poistamisen puolesta.

Haluaisin tähdentää seuraavaa asiaa: teemme paljon ja huonoa työtä, ja saamme aikaan vähän verrattuna esimerkiksi Italian parlamenttiin, joka siitäkkin huolimatta, että se kokoontuu harvemmin – se ei koskaan kokoontunut maanantaisin äänestämään eikä se kokoontunut perjantaisin – saa aikaan jopa 500 lakia vuodessa. Me tuhlamme jatkuvasti aikaa keskusteluihin ja ennen kaikkea äänestyksiin, päätöslauselmiin, esityksiin, kiireellisiin asioihin ja muihin, emmekä lopulta saa aikaan yhtään konkreettisia tuloksia, ja nämä toimenpiteet vahingoittavat varsinaista lainsäädäntötoimintaa, jonka pitäisi olla sellaisen parlamentin pääasiallista toimintaa, joka ei ole neuvo-antava vaan päätösvaltainen elin.

3-113

Fatuzzo (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, minua hieman hävettää tunnustaa tätä, mutta vasta päättyneiden äänestysten aikana torkahdin muutaman kerran, ja onnistuin havahtumaan vasta viime hetkellä ja äänestämään. Miksi näin? Siksi, että jokin parlamentin töiden järjestelyissä ei toimi. Äänestin istuntokalenterin puolesta, mutta kuten jäsen Speroni juuri sanoi, haluan tähdentää, että käytämme paljon aikaa turhaan toimintaan.

Johdanto-osan kappaleissa olevista tarkistuksista äänestäminen kaikissa lainsäädäntötoimenpiteissä, vieläpä niissä, jotka luovat jonkin suuntauksen, johtaa lopulta siihen, että toimikauttamme on mahdotonta saattaa päätökseen. Uskon, että meidän pitäisi toteuttaa parlamentin äänestämiä direktiivejä ja säännöksiä, mutta parlamentin ei pidä kuitenkaan tärvätä aikaa muunlaisiin keskusteluihin, joita voidaan käydä valiokunnissa.

3-114

Lulling (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, olen täysin samaa mieltä siitä, mitä jäsen Posselt ja myös jäsen Flesch sanoivat tästä kovan onnen äänestyksestä olla kokoontumatta enää perjantaisin täällä Strasbourgissa. Olen sitä mieltä, että se on sopimuksen ja parlamentin toimipaikkaa koskevan sopimuksen vastainen. Olen todella iloinen, että parlamentti ei määrittele toimipaikkaansa, vaan sen tekevät edelleenkin ministerineuvoston ministerit, ja toivon, että se ei muutu myöskään hallitustenvälisen konferenssin myötä. On toki vaikea ymmärtää meidän päättävän täällä, että työviikkomme kestävät enää vain neljä päivää, kun sopimuksessa puhutaan istuntoviikoista. Yhteisön kaikkien työntekijöiden, satojen miljoonien ihmisten työviikot koostuvat viidestä päivästä. Jos meillä on kerran nelipäiväinen viikko kaikilla muilla työntekijöillä – sillä yrittäjäthän työskentelevät muutenkin, milloin haluavat – silloin voimmekin sanoa, että istuntoviikossa on enää vain neljä päivää.

Pidän sitä järkyttävänä, se on rahantuhlausta, ja se on todellakin kevytmielistä, mitä eri ...

(Puhemies keskeytti puhujan.)

3-115

Goebbels (PSE). - Arvoisa puhemies, yhdyin omasta puolestani kollegani ja liberaaliryhmän jäsen Fleschin äskeiseen ilmoitukseen.

Haluaisin lisätä seuraavaa. On totta, ettei monikaan jäsen ole läsnä täällä Strasbourgissa perjantaiamuisin. Minusta on kuitenkin ennenkuulumatonta, että jotkut jäsenet yrittävät estää muita jäseniä työskentelemästä perjantaiamuisin, ja vielä järkyttävämpää on se, että nuo samat jäsenet ovat sitä mieltä, että vaikka – ja minulla on näyttää teille jäsen van Hulthenin

muille jäsenille lähettämä sähköpostiviesti asiasta – perjantain istunto poistettaisiinkin, jäsenet voisivat siitä huolimatta ilmoittautua istuntoon palkan toivossa ja tarvitsematta tehdä työtä.

Kehotan puheenjohtajakokousta johdonmukaisuuteen ja pitämään huolen siitä, ettei perjantain palkkaa olisi mahdollista nostaa työtä tekemättä!

3-116

Berthu (UEN), kirjallinen. – Nyt kun äänestämme vuoden 2001 istuntokalenterista, monet Euroopan parlamentin jäsenet katsoivat olevansa oikeutettuja poistamaan perjantain istunto Strasbourgin kuukausittaisesta istuntojaksosta. Strasbourgin vastustajat käyvät jälleen kerran ikuisuussotaa perussopimusten kirjainta vastaan.

Strasbourgin vastustajat kärsivät kirvelevän tappion Euroopan yhteisön tuomioistuimessa jo vuonna 1997 yritettyään poistaa 12:sta kuukausittaisesta normaali-istunnosta yhden kokonaisen istuntojakson. Tällä kertaa he ovat olleet viekkaimpia ja pyrkineet lyhentämään jokaisen normaali-istunnon kestoja niiden lukumäärää muuttamatta. Euroopan yhteisön tuomioistuin muistuttikin itse asiassa 1. lokakuuta 1997 antamassaan tuomiossa, että Edinburghin Eurooppa-neuvoston 12. joulukuuta 1992 tekemä päätös (joka sai sittemmin Amsterdamin sopimuksessa pöytäkirjan arvon) EY:n perustamissopimuksen 216 artiklan soveltamiseksi on samanarvoinen kuin tuo perustamissopimus ja koskee siten Euroopan parlamenttia. Parlamentti koki siis kovan nöyryytyksen saatuaan muistutuksen siitä, ettei se ole riippumaton kansallisten parlamenttien tavoin, vaan ainoastaan EY:n perustamissopimuksella luotu kansanedustuslaitos, jonka on noudatettava tuossa perustamissopimuksessa asetettuja ehtoja ja rajoituksia.

Amsterdamin sopimuksen pöytäkirjaan sisällytyksessä, Edinburghissa tehdyssä päätöksessä sanotaan, että *Euroopan parlamentin kotipaikka on Strasbourgissa, jossa pidetään 12 kuukausittaista täysistuntojaksoa*. Yleinen syyttäjä Lenz korosti vuonna 1997, että jos tekstiin sisältyy maininta "jossa pidetään 12 kuukausittaista täysistuntojaksoa" (eikä esimerkiksi mainintaa "Strasbourgin täysistuntojaksojen lukumäärä vahvistetaan kahdeksitoista"), se merkitsee sitä, että jäsenvaltioiden hallitusten edustajien on noudatettava parlamentin toiminnassaan noudattamaa käytäntöä. Tämä tarkoittaa meidän osaltamme sitä, että normaalit istuntojaksot järjestetään Strasbourgissa ja että ne kestävät koko viikon.

Tätä käytäntöä, johon perustamissopimus nojautuu, on noudatettava. Jos me suostuisimme lyhentämään päivällä tavanomaisia täysistuntojaksoja, olisi vaara, että lyhentämisessä mentäisiin vieläkin pidemmälle, jolloin Strasbourgista tulisi vähitellen vain täysistuntojen keskus. Se merkitsisi EY:n perustamissopimuksen kirjaimen asteittaista rikkomista.

Haluan käyttää tilaisuutta hyväkseni ja muistuttaa, että Brysselin ylimääräisten istuntojaksojen vahvistaminen yli yhden vuoden etuajassa ei myöskään ole mielestäni EY:n perustamissopimuksen mukaista. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen vuonna 1997 antamassa tuomiossa täsmennetään, että *ylimääräisten täysistuntojaksojen ajankohta voidaan määrätä pidettäväksi jossakin toisessa toimipaikassa ainoastaan, jos parlamentti pitää kaksitoista normaalia istuntojaksoaan Strasbourgissa, joka on parlamentin kotipaikka*. Näin ollen Euroopan yhteisöjen tuomioistuin oli täysin loogisesti sitä mieltä, että "ylimääräisestä" istuntojaksosta on kyse ainoastaan, jos kaksitoista normaalia istuntojaksoa on pidetty ja jos on osoittautunut, etteivät ne riitä kaikkien keskeneräisten asioiden käsittelyyn. Teen tästä sen johtopäätöksen, ettei Euroopan parlamentilla ole oikeutta vahvistaa ylimääräisten istuntojaksojen ajankohtaa yli yhden vuoden etuajassa, kuten se nykyisin tekee. Parlamentin on tiedettävä, riittävätkö Strasbourgissa pidettävät normaalit istuntojaksot keskeneräisten asioiden käsittelyyn vai eivät. Mutta sitähän parlamentti ei voi tietää vuosi etukäteen.

On sitä paitsi ristiriitaista, että parlamentti haluaa lyhentää Strasbourgin normaaleja täysistuntoviikkoja ja säilyttää samalla Brysselin ylimääräiset istuntojaksot. Jos me vietämme parlamentin mielestä liikaa aikaa täysistuntoihin, niin ensimmäiseksi on poistettava Brysselin ylimääräiset istuntojaksot.

Toivon hartaasti, että Ranskan hallitus jättäisi asian uudelleen Euroopan yhteisön tuomioistuimen käsiteltäväksi, kuten se teki jo vuonna 1995. Toivon myös, että parlamentti ponnistelisi tosissaan helpottaakseen ulkomaisten kollegoidemme pääsyä Strasbourgisiin. Onko mikään ihme, jos ne kollegat, joiden matka kestää 10–12 tuntia huonojen rautatie- tai lentoyhteyksien takia, kyllästyvät lopulta ja alkavat inhota koko Strasbourgia?

3-117

Caudron (PSE), kirjallinen. – Koska en ole ollut kertaakaan poissa täysistunnosta, paitsi kenties kerran kesäkuun 12. päivän jälkeen vuonna 1999, jolloin uusi parlamentti aloitti työskentelynsä, haluan todeta erittäin selkeästi vuotta 2001 koskevasta Euroopan parlamentin istuntokalenterista, että olen vastustanut, vastustan ja tulen vastustamaan kaikkia Strasbourgin täysistuntojaksojen vesittämiseen tähtääviä päätöksiä, joiden enemmän tai vähemmän tunnustettuna tarkoituksena on kiistää, että Strasbourg on täysistuntojaksojen kotipaikka.

Tällainen päätös vaarantaisi kaikkien jäsenvaltioiden hyväksymän institutionaalisen tasapainon, ja vielä vakavampaa olisi se, jos se vaarantaisi myös tietynlaisen, Strasbourgin symbolisoiman "mielikuvan Euroopasta": nimittäin mielikuvan poliittisesti yhdenmukaisesta ja rauhanomaisesta Euroopasta. Kuka voisikaan loppujen lopuksi kiistää se, etteikö olisi todella hullua perustaa yksi ainoa pääkaupunki federalistiseen Eurooppaan, jossa on 10 vuoden kuluttua yli 500 miljoonaa asukasta? Sehän merkitsisi kaupunkien ja ympäristön tuhoa, eli inhimillistä katastrofia!

2000-luvun nykyaikaisuus tarkoittaa sitä, että haluamme moninapaista pääkaupunkia, jonka sydämessä Strasbourgilla olisi aina ainutlaatuinen asema. Edellä mainituista syistä vastustan kaikkien niiden Strasbourgia vastustavien ideologisia ja voitonhimoisia temppuja, jotka alkavat riehua heti, kun saavat siihen tilaisuuden!

3-118

Clegg, Davies, Duff, van der Laan, Malmström, Ries, Schmidt, Sterckx ja Thors (ELDR), kirjallinen. – Nykyisestä käytännöstä, että parlamentti liikkuu Brysselin ja Strasbourgin välillä, koituu korkeita kuluja eurooppalaisille veronmaksajille, ja se vähentää parlamentaarisen työn tehokkuutta. Se heikentää parlamentin uskottavuutta ja poliittista vaikutusta. Ongelman ratkaisu olisi keskittää parlamentin työ ainoastaan yhteen paikkaan. Me vetoamme jäsenvaltioihin, jotta ne harkitsisivat muutosta perustamissopimukseen, ja sallivat Euroopan parlamentin päättää omasta toimipaikastaan.

Tehdäksemme tämän selväksi, olemme äänestäneet kaikkien niiden tarkistusten puolesta, joiden tarkoituksena on vähentää Strasbourgissa vietettävää aikaa ja lisätä Brysselissä vietettävää.

3-119

Miller (PSE), kirjallinen. – En ole ollut poissa yhdestäkään parlamentin istunnosta vaalien jälkeen, ja luullakseni olin pois ainoastaan kahdesta istunnosta edellisen parlamentin aikana.

Sen tähden epäröin hieman, kun äänestin perjantain poistamisesta Strasbourgin istunnoista. Olen tullut siihen johtopäätökseen, että perjantain istuntojen esityslistat on räätälöity vain täyttämään istunto ja että niistä on tulossa yhä merkityksettömpiä. Tälle toimielimelle ei ole suotuisaa, jos perjantaisin on alle sata jäsentä keskustelemassa merkityksettömästä päätöslauselmasta. Tämän parlamentin on järjestettävä uudelleen toimintatapaansa vastaamaan muuttuneita työoloja.

3-120

Poos (PSE), kirjallinen. – Todettakoon jälleen kerran, että esityslistan kyseinen kohta on antanut tekosyyn vesittää Euroopan toimielinten kotipaikan sijaintia koskevan pöytäkirjan asiasisällön.

Se Euroopan parlamentin jäsenten suuri enemmistö, joka äänesti perjantain istunnon poistamisen puolesta, jatkaa strategiaa, jonka tavoitteet ovat ilmiselviä: tuo enemmistö haluaa lisätä Brysselin täysistuntojen määrää. Perjantain istunnon jälkeen heidän tähtäimessään on torstai. Sitten kun Strasbourgin istuntojaksoa on lyhennetty vastaamaan mini-istuntojen kestoja, samat henkilöt vaativat Strasbourgin istuntojaksojen lopettamista vedoten toiminnan järkiperaistämiseen.

En äänestänyt asiaa koskevien tarkistuksen puolesta, koska en halua olla tukemassa tällaista strategiaa. Olen myös sitä mieltä, että on täysin epäloogista poistaa puoli päivää istuntopäivästä, kun samaan aikaan päivitellään, että Euroopan parlamentti on liian työllistetty. Kukaan ei ole vaivautunut harkitsemaan perjantai-istunnon menetettyjen tuntien siirtämistä vuoden 2001 istuntokalenteriin!

3-121

- Schengenin sopimus

3-122

Speroni (TDI). – Arvoisa puhemies, äänestin aloitteen puolesta, ja tässä yhteydessä haluaisin esittää tämän huomion: Italiassa Schengenin sopimusta ei aina noudateta asianmukaisesti. Viitataan täällä ennen kaikkea niihin järjestelmällisiin tarkastuksiin, joita poliisit rajalla yhdessä tulliviranomaisten kanssa suorittavat niille, jotka matkustavat Italiasta toiseen Schengenin sopimuksen allekirjoittaneeseen maahan ja jotka käyttävät lentokoneita, erityisesti yleislentokoneita, joita ammattikielessä kutsutaan yksityiskoneiksi.

Schengenin sopimuksen mukaan järjestelmällisiä tarkistuksia ei pitäisi tehdä, eikä pitäisi olla minkäänlaista velvollisuutta ilmoittautua rajaviranomaisille tai ilmoittaa heille maasta poistumisesta. Näin ollen pyydän, että komissio puuttuisi asiaan, jotta Schengenin sopimusta noudatettaisiin ilman, että Italian viranomaiset vaikeuttavat tilannetta entisestään byrokraattisilla toimillaan.

3-123

- Beysenin suositus (A5-0153/2000)

3-124

Fatuzzo (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, äänestin Beysenin mietinnön puolesta, mutta tämä on juuri perinteinen esimerkki siitä, mihin viittasin perjantaityöpäivän poistamista koskevassa äänestyssestityksessäni. Tässä asiakirjassa Euroopan parlamentti määrittelee, mitkä ovat ne tavaroita koskevat otsakkeet, jotka otetaan huomioon, kun laaditaan tilastoa rajan yli valtiosta toiseen kulkevista tavaroista, eikä tiedetä, mihin tätä tilastoa tarvitaan. Tarvitaanko sitä siihen, että tiedetään, miten paljon makeisia on mennyt Italiasta Ranskaan, montako traktoria on mennyt Saksasta Ruotsiin ja niin edelleen? Minusta tämä on yleisesti ottaen byrokraattista liioittelua, ja lisäksi se merkitsee ylimääräistä työtä parlamentille.

Kun kerran kuitenkin luetteloimme, paljonko tavaraa paikasta toiseen menee, miksi emme sitten tee luetteloa niistä ihmisistä, jotka menevät paikasta toiseen Euroopan unionin alueella? Mutta mitä se hyödyttäisi? Meidän pitää helpottaa kansalaisten elämää ja lainsäädäntöä!

3-125

- Maatenin mietintö (A5-0156/2000)

3-126

Berthu (UEN). - Arvoisa puhemies, olemme kannattaneet esittelijän jyrkkiä tarkistuksia, jotka koskevat tupakkatuotteiden valmistamista, esittämismuotoa ja myyntiä koskevaa uusittua direktiiviä, sillä olemme vakuuttuneita siitä, että tupakoinnin yhteiskunnalliset kustannukset ovat huomattavat ja että se on vakava terveysriski tupakoitsijoille, vakavampi kuin he osaavat edes kuvitella.

Olemme kuitenkin samaan aikaan vakuuttuneita myös siitä, että sisämarkkinoita koskevien sääntöjen lähentämistä koskeva 95 artikla, johon esitys perustuu, on väärä oikeusperusta. Esitettyjen säännösten tarkoituksena on nimittäin suojella kansalaisten terveyttä eikä luoda esteitä tuotteiden vapaalle liikkumiselle. Kansanterveyttä koskevassa EY:n perustamissopimuksen 152 artiklassa yhteisölle annetaan lupa edistää jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä, mutta se ei itse voi toteuttaa jäsenvaltioiden lakien ja asetusten sitovaan yhdenmukaistamiseen tähtääviä toimenpiteitä, jotka kielletään selväsanaisesti tuon artiklan 3 kohdan c alakohdassa.

Näin ollen olemme hyvin perillä siitä, että komissio takertuu nyt – kuten usein ennenkin – oivalliseen tekosyyhyn, eli tällä kertaa tupakoinnin torjuntaan, kahmiakseen itselleen uusia toimivaltuuksia piittaamatta EY:n perustamissopimuksen kirjaimesta tai toissijaisuusperiaatteesta. Hyväksyimme siis tarkistukset voidaksemme osoittaa, että pohjimmitamme olemme olleet vakavissamme, mutta samaan aikaan kehotamme neuvostoa muuttamaan direktiiviesitys suosituksiksi 152 artiklan nojalla, jotta jäsenvaltioita voidaan kannustaa vastuuseen. Niillä on täydet valmiudet ottaa vastuuta, ja vaikka tämä kansallinen toimivalta johtaisikin kuluttajatiedotusta koskevien, eri kulttuurit huomioon ottavien maakohtaisten sääntöjen laatimiseen, tupakkateollisuuden ei auta kuin sopeutua niihin. Jos emme toimisi tällä tavoin, voitaisiin väittää, ettei toissijaisuusperiaatteella ole enää mitään merkitystä yhteisössä.

3-127

Fatuzzo (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, kannatan ehdottomasti tätä mietintöä, jonka tarkoituksena on varmistaa kansalaisten terveydellinen turvallisuus sekä tupakoitsijoiden että niiden, jotka joutuvat olemaan tupakoitsijoiden lähellä. Milloin historian aikana on muka onnistuttu vähentämään savukkeiden kulutusta? Arvoisa puhemies, yhden ainoan kerran. Te tietenkin kysytte, milloin tämä tapahtui. Vuonna 1848, kun Milanossa taisteltiin Itävalta-Unkarin imperiumin ylivaltaa vastaan, milanolaiset vapaustaistelijat onnistuivat vähentämään savukkeiden kulutusta vahingoittaakseen imperiumin rahataloutta. Meidän olisi siis pitänyt kirjoittaa askeihin: tupakointi tappaa ja hallitukset kiittävät eläkkeissä saavutetuista säästöistä.

3-128

Newton Dunn (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, äänestin tarkistusta 54 vastaan, jossa sallittiin poikkeukset savukkeiden polttamisesta syntyvien haitallisten aineiden määrien raja-arvoihin kolmansiin maihin vietävien savukkeiden osalta.

Kaikki savukkeet ovat haitallisia. Mikään niistä ei tee mitään hyvää. Tupakointi on riippuvuutta, itse asiassa se on hidas itsemurha, kuten me äänestimme, ja valmistajat ovat myöntäneet ja tienneet jo jonkin aikaa, että se aiheuttaa syöpää ja muita sairauksia. Olen samaa mieltä siitä, että kolmansien maiden pitäisi asettaa omat terveysäädöksensä, mutta meidän ei pitäisi hyväksyä kaksinaismoraalia. Jos me valitsemme tiukan suojelun kansalaisillemme, meidän ei pitäisi sallia vaarallisempien tuotteiden vientiä, joilla hyödytään toisten riippuvuudesta. Kukaan ei ole eristyksissä. Kaikki ihmiset ovat tekemisissä toistensa kanssa. En voi suvaita, että kolmannen maailman kansalaisten heikosta terveydestä hyödytään.

3-129

Swoboda (PSE). - Arvoisa puhemies, halusin antaa äänestysselfityksen, jossa totean, että pidättäydyin suurimmaksi osaksi äänestämästä Maatenin mietinnön kohdalla. Tämä ei tapahtunut siksi, että en olisi samaa mieltä terveyspoliittisista tavoitteenasetteluista vaan siksi, että en voi mitenkään ymmärtää, miten komissio ja parlamenttikin voivat päättää Euroopan tasolla niin yksityiskohtaisesti säännöksistä, jotka tekevät meistä viime kädessä epäuskottavia. Jos me sääntelemme savukepakkausten päällä olevien merkintöjen ja kuvien koon, värin ja sijainnin, se ei ole se Eurooppa, johon minä uskon. Toisin kuin Newton Dunn, haluan todeta, että kyse ei ole kaksinkertaisista standardeista. Me olemme kuitenkin vastuussa kansalaistemme terveydestä. Meidän on löydettävä siltä osin sääntöjä. Muiden alueiden on löydettävä omat säännöksensä. Me emme saa joutua kärsimään viennissämme siksi, että muut vievät sitten tupakkaa näille alueille. Toivon, että neuvoston ja komission kanssa päästään tässä mielessä sopimukseen, joihin sisältyvät selkeät ja yksiselitteiset terveydelliset säännökset, jotka eivät kuitenkaan kata sellaisia yksityiskohtia, joista me emme voi päättää lainkaan hyvällä omallatunnolla tässä parlamentissa.

3-130

Sbarbati (ELDR). – Arvoisa puhemies, haluan lyhyesti ilmoittaa, että minäkään en kannata täysin Maatenin mietintöä. Vaikka ymmärrän, että on olemassa velvoite tiedottaa kuluttajille niistä riskeistä, joita he joutuvat kohtamaan, minun mielestäni meillä ei ole velvollisuutta luoda kieltävää lainsäädäntöä etenkin, kun kyseessä on jokin toinen maa. Eräät

liiallisuudet saivat minut ajattelemaan tietynlaista terroristista propagandaa, joka ei uskoakseni ole hyväksi toimenpiteelle, jolla edistetään asioiden tiedostamista jo siitäkkin syystä, että joka kerta, kun näillä aloilla ja näissä asioissa liioitellaan, seurauksena on päinvastaisia vaikutuksia.

Toinen asia, jota haluaisin korostaa – minä, joka olen kotoisin Italiasta, siis Välimeren maasta – on se, että pyrkimys vähentää tupakkaviljelmille suunnattuja tukia on erittäin arkaluonteinen asia, jota pyytäisin komission pohtimaan uudelleen, koska pelissä on todellakin tuhansia työpaikkoja sekä suoraan että epäsuorasti. Kaikkeen tähän kytkeytyy muita toimintoja, joita meidän pitää ehdottomasti varjella.

3-131

Laguiller (GUE/NGL). - Arvoisa puhemies, olen Cauquilin ja Bordesin kanssa samaa mieltä äänestysselytyksestä. Sillä, että hyväksymme mietinnön sen puutteista ja etenkin tupakoinnin rajoittamiseen tähtäävien jäsenvaltioiden toimien tekopyhydestä huolimatta, osoitamme, että vastustamme meille suotujen mahdollisuuksien rajoissa tupakanvalmistajien oikeutta myrkyttää kansalaisia omien voittojensa nimissä.

Toimenpiteillä pitäisi voida määrätä samoja rajoituksia ainakin eurooppalaisille tupakanvalmistajille, jotka valmistavat tuotteita lisenssillä tai myyvät myrkyllisiä tuotteitaan Itä-Euroopan maihin, Afrikkaan tai muualle. Yhteiskunnan etujen kanssa räikeässä ristiriidassa oleva tupakanvalmistajien toiminta vastaa kaikkien niiden suurten öljy-, asbesti-, varusteluteollisuuden ja maatalouden elintarvikeyritysten toimintaa, jotka ovat valmiita vaarantamaan kansalaisten terveyden tai vahingoittamaan ympäristöä voittojensa kasvattamiseksi.

Olemme hylänneet kaikki tarkistukset, joiden tarkoituksena on heikentää esitettyjen toimenpiteiden jo ennestään rajoitettua soveltamisalaa tai pimentää tupakoinnin tappavia vaikutuksia koskevia tietoja, sillä tuonsuuntaisilla tarkistuksilla vastataan tupakkateollisuuden lobbaajien toiveisiin. Sitä vastoin tunnemme myötätuntoa niitä alan palkansaajia ja tupakan pienviljelijöitä kohtaan, joiden tulot sekä siirtyminen hyötytuotantoon on rahoitettava tupakanvalmistajien jättivoittoja verottamalla.

3-132

Raschhofer (NI). - Arvoisa puhemies, arvoisat kollegat, direktiivissä 89/552 säädetty kaikenlaisen savukkeiden ja muiden tupakkatuotteiden mainonnan kieltäminen sekä tupakkatuotteiden merkintävelvoitteiden laajentaminen tässä direktiivissä ovat osoitus Euroopan unionin kaksijakoisesta suhtautumisesta tupakkaan.

Toisaalta Euroopan unionin tupakanviljelyä tuetaan yli miljardilla eurolla, ja toisaalta pyritään mahdollisuuksien mukaan vähentämään tupakan kulutusta unionissa. Tästä tavoiteristiriidasta on päästävä eroon yhteisön politiikan uskottavuuden säilyttämiseksi. Euroopan unionin on asetettava tavoitteekseen sellaisen politiikan toteuttamisen, jota kansalaiset voivat ymmärtää. Toisaalta tupakanviljelyn tukemista ja toisaalta mainoskieltoa ei mitenkään saa sovitettua yhteen. Jos tätä ristiriitaa ei pystytä ratkaisemaan yhteisön tasolla, unionin on asetettava kannattamaan kansainvälisesti tupakanviljelyn vähentämistä ja myötävaikutettava näin osaltaan terveyden suojelun korkean tason saavuttamiseen.

3-133

Thyssen (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, äänestin vakaumuksella uuteen tupakkadirektiiviin liittyvän muutetun ehdotuksen ja lainsäädäntöpäätöslauselman puolesta. On varmasti niin, että tekstejä pitää vielä hioa ja karsia, sillä me olemme hyväksyneet melko paljon tekstejä, jotka eivät missään tapauksessa sisälly tähän direktiiviin laillisuussääntöjen perusteella. Silti näilläkin teksteillä on merkitystä, sillä ne antavat merkin. Ne antavat merkin siitä, että parlamentti asettaa kansanterveyden etusijalle.

Kansanterveyden tehokas suojelu on meidän tehtävämme. Vaikka yhdenmukaistammekin lainsäädäntöä, emme saa tehdä kompromisseja kansanterveyden alalla. Kansanterveys ei ole mikä tahansa etu, se liittyy yhteen yleisen edun kanssa. Olemme tänään todistanee, että me puolustamme sitä ja niin pitääkin olla.

3-134

Goebbels (PSE). - Arvoisa puhemies, itse en ole koskaan polttanut, mutta olen hyvin perillä tupakan vaaroista ihmisten ja kansalaisten terveyden kannalta.

Näin ollen vastustan tupakointia. Äänestin tässä taannoin joitakin mielestäni kohtuuttomia tarkistuksia vastaan ja olen useaan otteeseen äänestänyt tyhjää, koska olemme mielestäni nyt tyyppillisessä tilanteessa, jossa pyritään tupakan liialliseen sääntelyyn Euroopassa.

Jotkut kollegat ovat nähtävästi huonosti perillä lainsäätäjän toimenkuvasta. Lainsäätäjä kieltää tai valtuuttaa, mutta hänen ei pidä esittää vähäpätöisiä asioita lainsäädäntöteksteissä, kuten me nyt jatkuvasti teemme. Vähemmän merkityksettömiä asioita voidaan esittää perusteluosissa, mutta ei lainsäädännöllisissä teksteissä.

Olen kotoisin maasta, jossa ei viljellä tupakkaa. Voin siis puhua vapaasti tuottajia koskevasta ongelmasta. Tupakointia ei mielestäni voida lopettaa lopettamalla tupakanviljelyn tukeminen, koska tukien lopettaminen avaisi ovet Euroopan yhteisön ulkopuolelta peräisin olevien tupakkatuotteiden tuonnille.

3-135

Ahern (Verts/ALE), kirjallinen. – Oli tärkeää, että tupakkateollisuus ei voinut estää tänään järjestettävää äänestystä parlamentissa.

Yli puoli miljoonaa ihmistä kuoli tupakkariippuvuuden seurauksena EU:ssa vuonna 1990. Huolimatta tupakkateollisuuden valtavasta lobbauksesta, johon lukeutui myös yritykset väittää käsittelyä laittomaksi, Euroopan parlamentti pitää lujasti kiinni kansanterveydestä.

Suhtaudun myönteisesti sitoumukseen lisätä tietoja tupakkatuotteiden merkinnöissä. Terveysvaroitukset tulevat kattamaan 40 prosenttia pakkauksen etupuolesta ja 50 prosenttia takapuolesta. Teollisuus on saatava antamaan yksityiskohtaista tietoa savukkeiden sisältämistä aineista, myös tupakasta, sekä yhtä lailla filttereistä ja lisäaineista, joita on käytetty niiden valmistamiseen.

Kaikista merkeistä pitäisi luetteloida kaikki lisäaineet eikä vain kiellettyjä aineita. Tästä on tehtävä julkista tietoa, eikä sitä saa piilottaa "kauppasalaisuuden" eli luottamuksellisuuden verhon taakse. Ihmisillä on oikeus tarkkaan tietoon tupakan terveysriskeistä.

Vihreät haluavat kieltää monet yli 600:sta savukkeiden lisäaineista. Meidän on tiedettävä, mitä nämä aineet ovat, ja varmistettava, että ne ovat kunnolla testattuja. Tupakoijilla on oikeus tietää tarkalleen, mitä savuke sisältää.

3-136

Ainardi (GUE/NGL), kirjallinen. – Komission direktiiviehdotuksen perimmäisenä tarkoituksena on muuttaa etenkin savukkeiden tervapitoisuudesta ja tupakkatuotteiden merkinnöistä annettuja nykyisiä direktiivejä. Ehdotuksen tarkoituksena on myös täydentää nykyisiä säännöksiä, jotta voidaan ottaa huomioon tieteelliset löydöt ja parantaa kansanterveyden suojelun tasoa.

Direktiiviehdotuksen ansiona voidaan pitää sitä, että sen avulla voidaan selkiyttää nykyistä tupakkalainsäädäntöä, lähentää jäsenvaltioiden välistä sääntelyä, parantaa kuluttajien suojelua ja torjua tupakointia. Kannatan direktiiviä ja olen järkyttynyt niiden monikansallisten tupakanvalmistajien sopimattomasta lehdistökampanjasta, jotka vähät välittävät kansalaisten terveydestä ja ovat kiinnostuneita vain markkinaosuuksistaan ja voitoistaan. Kansallisten toimien toteuttaminen olisi näin ollen välttämätöntä, jotta voidaan torjua tupakanvalmistajien hyökkäykset kehitysmaihin, joissa niiden mainos- ja myyntikampanjat yleistyvät voimakkaasti ilman valvontaa.

Kannatan komission esitystä sekä ympäristöasioiden, kansanterveyden ja kuluttajapolitiikan valiokunnan mietintöön tehtyjä tarkistuksia, joilla parannetaan kansanterveyden suojelua.

Emme peittele myöskään ongelmia, jotka ovat syntyneet päätöksestä kyseenalaistaa yhteisön myöntämä tupakan tuotantotuki. Meidän on otettava huomioon tupakantuotannon sosioekonomiset näkökohdat.

Meidän on kohdattava myös nämä ongelmat, ryhdyttävä toimiin ja otettava huomioon, että Euroopan unioni tuo muualta lähes 80 prosenttia kuluttamastaan tupakasta. Tämän vuoksi allekirjoitin yhdessä muiden kollegojen kanssa tarkistuksen, jossa vaaditaan kunnioittamaan yhteisön etuuskohtelua, jotta voidaan vähentää amerikkalaisten monikansallisten yritysten osuutta tupakkatuotannosta.

3-137

Alavanos (GUE/NGL), kirjallinen. – Kukaan ei voi kiistää tupakan haitallisia vaikutuksia, eikä kukaan voi vastustaa toimia, joilla pyritään vähentämään tupakointia. Tässä mielessä monia komission direktiiviehdotukseen sisältyvistä määräyksistä voidaan pitää myönteisenä. Voidaan kuitenkin vakavasti kyseenalaistaa, pystyvätkö komission ehdotukset vähentämään kulutusta, mutta on varmaa, että seuraukset sekä yhteisön tupakantuottajille että tupakkateollisuudelle ja -kaupalle ovat erittäin kielteisiä. Kulutuksen vähentämiseen liittyvät tarkistukset ovat täysin näennäisiä, niiden tarkoituksena on pienentää budjettimenoja (noin miljardi euroa vuodessa, kun taas 15 jäsenvaltion tupakasta saamat verotulot nousevat 60 miljardiin euroon vuodessa) ja niiden mahdollinen hyväksyntä aiheuttaisi valtavia ja korvaamattomia sosiaalisia, poliittisia ja taloudellisia vahinkoja alueellisille talouksille, ja Kreikalle vahingot olisivat vielä suuremmat.

Maallemme aiheuttaa suuria ongelmia myös se, että ei hyväksytä komission ehdottamaa kolmen vuoden siirtymäkautta direktiivin täytäntöönpanossa, samoin kuin se, että direktiiviä sovelletaan paitsi EU:ssa kulutettaviin tupakkatuotteisiin myös niihin, jotka on tarkoitettu vietäväksi maihin, joissa direktiivin ankarat määräykset eivät ole voimassa.

3-138

De Rossa (PSE), kirjallinen. – Suhtaudun myönteisesti tämän mietinnön hyväksymiseen sillä perusteella, että se takaa oikeuden korkeamman tasoiseen yleiseen terveydensuojeluun ja se voisi mahdollisesti tasoittaa tietä tupakkariippuvuuden lopulta tapahtuvaan hävittämiseen EU:ssa pitkällä aikavälillä.

Jos otamme esimerkiksi yhteisön asenteen lainsäädäntöön elintarvikesuojasta, jonka lainsäädäntö perustuu periaatteeseen, että kuluttajilla on oikeus tietää, mitä he kuluttavat, siten samaa periaatetta täytyy soveltaa tupakkatuotteisiin: tupakoijilla on oltava oikeus tietää tarkalleen, mitä he polttavat ja mitkä ovat seuraukset. Me lainsäätäjät jaamme vastuun valmistajien kanssa siitä, että varmistetaan yleisön täysi tietoisuus tupakkariippuvuuden vaaroista.

Suosituksien varoituksista pakkauksien etupuolella ovat myönteisiä, koska ne murtavat myytin siitä, että nämä tuotteet eivät olisi niin vahingollisia ihmisen terveydelle.

3-139

Figueredo (GUE/NGL), kirjallinen. – Tästä mietinnöstä käyty keskustelu ja siitä toimitettu äänestys osoittivat parlamentin jäsenten mielipiteiden jakautuneen syvästi. Omasta puolestamme kannatimme niitä ehdotuksia, joissa ajateltiin kuluttajien terveyttä muttei vaarannettu työpaikkoja, sillä se olisi estänyt Eurooppaan maanviljelijöitä jatkamasta tupakan tuottamista ja Euroopan teollisuutta jatkamasta sen valmistamista: kun maahantuonti ei ole kiellettyä, ne, jotka hyötyisivät tupakantuotannon ja -valmistuksen vähentämisestä, olisivat amerikkalaiset monikansalliset yritykset.

Siksi äänestimme Euroopan unionin tupakantuotantoalalle annettavan suoran tuotantotuen jatkamisen puolesta, sillä se takaa paremmin yhteisötuotannon suosimisen, koska se pienentää amerikkalaisten monikansallisten yhtiöiden kiintiöosuutta tupakka-alan kuluttajamarkkinoilla ja puolustaa portugalilaisten maanviljelijöiden etuja ilman että yleistä terveyttä vahingoitettaisiin.

Esitimme myös ehdotuksen portugalilaisen merkin "Português Suave" puolustamiseksi, sillä mielestämme ei ole olemassa mitään syytä siihen, että se kyseenalaistettaisiin.

3-140

Kauppi (PPE-DE), kirjallinen. – Äänestin purutupakan, niin sanotun nuuskan, myyntikiellon poistamisen puolesta EU:ssa. Ymmärrän täysin, että kaikki tupakkatuotteet ovat vaarallisia ihmisen terveydelle ja aiheuttavat erilaisia syöpiä ja sydän- ja verisuonisairauksia. Mielestäni kuitenkin kaikkia tupakkatuotteita, joilla voi olla eri haitallisuuden asteita, pitäisi kohdella sellaisella tavalla, joka vastaa sitä vaaratasoa, joka niistä on ihmisen terveydelle.

Haluan myös, että erilaiset rajoitukset perustuvat tieteellisiin tosiasioihin. Sen vuoksi esitin kollegoideni kanssa tarkistuksen terveysvaikutusten seurannasta vuoteen 2002 mennessä vuoden 2005 sijaan, joka oli alun perin komission ehdotus. Tämä ehdotus aikataulun muuttamisesta on myös hyvin tärkeä kansanterveyden kannalta.

Valitettavasti esitystäni ei hyväksytty. Olen silti sitä mieltä, että vaikka tieteelliset tiedot tulevat vasta vuonna 2004, tämä tieto tulee olemaan hyvin tärkeää meille Euroopan parlamentin jäsenille, kun luomme tulevaa lainsäädäntöä tupakkatuotteiden alalla.

3-141

Lulling (PPE-DE), kirjallinen. - Toimin tässä parlamentissa yli 30 vuotta sitten esittelijänä raakatupakan yhteisen markkinajärjestelyn asiassa.

Nuoruuden kevytmielisyysessäni toivoin silloin, että voisin saada 141 kollegaani vakuuttuneiksi siitä, että he eivät kehittäisi raakatupakkamarkkinajärjestelyä, joka aiheuttaisi meille myyntikelvottoman raakatupakan vuoria interventiota varten.

Jos minua olisi kuultu silloin, nyt ei tarvitsisi päivitellä raakatupakan miljarditukia.

En halua kuitenkaan harjoittaa tässä yhteydessä mitään menneisyyden työstämistä. Asiat ovat nyt niin kuin ovat, ja meidän on elettävä sen kanssa, koska eihän voida vaatia, että tupakanviljelijät jätetään nyt yhtäkkiä yksin raakatupakan yhteisen markkinajärjestelyn 30 olemassaolovuoden jälkeen. Me olemme totuttaneet heidät tukiin, ja raakatupakanviljelyn uudelleenstruktuurointi jäi siten pitkälti toteuttamatta. Nyt terveysapostolit tässä parlamentissa haluavat lopettaa raakatupakanviljelyn EU:ssa, tietysti tuontitupakan eduksi – sillä sitä he eivät voi eivätkä halua pysäyttää – saamatta ketjupolttajia tietenkään luopumaan tupakoinnista.

EU:ssa, kuten myös maailmanlaajuisesti, kuolee varmasti aivan liian paljon ihmisiä keuhkosyöpään, joka kohtaa tupakoivan henkilön paljon useammin kuin tupakoimattoman. Kielto menetelmät, suorastaan kohtuuttomat eurooppalaisen tupakkateollisuuden verot, jotka ympäristövaliokuntamme on näperrellyt kokoon ottamatta huomioon erityisesti naisille aiheutuvia työpaikkojen menetyksiä, eivät kuitenkaan johda siihen, että EU-kansalaisista tehdään tupakoimattomia, kuten jo olemassa olevien mainontaa ja päällymerkintää koskevien merkittävien toimien kautta todistettiin. Suorastaan perverssi on ehdotus määrätä tuottajat EU:ssa noudattamaan tervan, nikotiinin ja hiilimonoksidin kohdalla samoja määräyksiä myös kolmansiin maihin vietävissä savukkeissa. Tarkoitus on varmasti hyvä, kun halutaan tuntea olevansa vastuussa myös kolmansien maiden tupakoitsijoiden terveydestä. Jos tämä vakuuttuneisuus omasta kutsumuksesta johtaa kuitenkin siihen, että tupakkateollisuus siirtää kolmansiin maihin vietäväksi tarkoitettua tuotantonsa sinne, me olemme aikaansaaneet vain

työpaikkojen vähenemisen. Sellainen toimi aiheuttaisi pelkästään pienessä Luxemburgin suurherttuakunnassa sen, että 12 prosenttia savuketuotannosta siirtyisi muualle. Niin ei toki voi olla.

Tämä nyt luotava ehdotus direktiiviksi on suhteeton, kohtuuton tupakanviljelijöille ja syrjii Euroopan tupakkateollisuutta.

Ei voi välttyä vaikutelmalta, että eri terveysapostolit lähettäisivät tupakoitsijat mieluiten maanpakoon.

Minä kannatan varoituksia pakkauksissa, mutta en pääkalloa, joka täyttää 60 prosenttia pakkauksen pinta-alasta.

Minä kannatan tavoitteellista erityisesti nuorille kohdistettavaa tiedotuskampanjaa, jotta heidän huomionsa kiinnitetään tupakoinnin heidän terveydelleen aiheuttamiin vaaroihin. Minä vastustan kuitenkin kaikkia tähän mietintöön sisältyviä liioittelua enkä voi siksi hyväksyä mietintöä käsiteltävänä olevassa muodossa.

3-142

Malmström, Paulsen ja Olle Schmidt (ELDR), kirjallinen. – On epäloogista, että nuuska kielletään EU:ssa täydellisesti, samalla kun savukkeet ja muut tupakkatuotteet ovat sallittuja koko unionissa. Sen vuoksi on kumottava nuuskan kieltö, joka on voimassa kaikissa muissa EU:n valtioissa paitsi Ruotsissa.

Nuuskan etu on se, että ympäristö ei kärsi sen käytöstä. Siinä missä tupakointi aiheuttaa kärsimyksiä ja sairauksia myös sellaisille ihmisille, jotka eivät tupakoi, erityisesti allergiasta kärsiville ihmisille, nuuskan käytön mahdollisille haittavaikutuksille altistuu vain nuuskan käyttäjä itse.

Nuuska aiheuttaa riippuvuutta. Sen vuoksi tupakkateollisuus ei saa markkinoida nuuskaa terveellisenä aineena. Markkinointidirektiiviä, joka pian kieltää tupakan mainonnan EU:ssa, on puolustettava, ja sen on koskettava kaikkia tupakkatuotteita.

3-143

Miller (PSE), kirjallinen. – Euroopan parlamentin Labour-puolueen edustajat tukevat täysin Maatenin mietinnön päälinjaa, jolla tähdennetään tupakkaan liittyviä terveysriskejä.

Uskomme kuitenkin, että on lukuisia teknisiä alueita, joita on tarpeen selvittää ensimmäisen käsittelyn jälkeen neuvottelussa komission ja neuvoston kanssa.

Kysymystä tupakanviljelytuista ei ole käsitelty tässä mietinnössä. Vaikka monien jäsenten mielestä se on osa koko keskustelua tupakasta ja terveydestä ja se olisi pitänyt sisällyttää tähän, me uskomme, että olisi oikeampaa tuoda se esille YMP:n uudistuksen yhteydessä.

3-144

Ries (ELDR), kirjallinen. – Tupakka tappaa: siihen kuolee unionissa 500 000 ihmistä vuodessa, 1400 päivässä ja lähes yksi ihminen minuutissa. Joka toinen tupakoitsija kuolee ennemmin tai myöhemmin tupakoinnin aiheuttamiin sairauksiin. Luvut puhuvat puolestaan ja ovat pelottavia.

Lisäperusteluja ei varmasti tarvitse esittää meille esitetyn, esittelijämme Jules Maatenin täysin perustellusti muuttaman direktiivin tueksi, joten kiitänkin häntä tuosta merkittävästä työstä, jonka suuntaviivoja olen noudattanut.

Tupakka ei ole mikä tahansa tuote. Se vaatii erityistä sääntelyä, ja komissio ehdottaakin nyt tuoreiden tutkimusten valossa erittäin sopivaan aikaan tupakkalainsäädännön uudistamista.

Vaikka halu poistaa tupakointi voi tuntua naiivilta, olen kuitenkin sitä mieltä, että meillä on mahdollisuus vähentää sitä merkittävästi kuluttajatiedotusta tehostamalla. Olemme juuri ilmoittaneet kannattavamme – ja olen siitä iloinen – sellaista varoitusta, joka peittäisi 35 prosenttia tupakka-askin etupuolesta ja 45 prosenttia sen takapuolesta.

Kannatin tarkistusta 75, jossa kehoitetaan kieltämään tupakkatuotteiden myynti alle 16-vuotiaille. Kieltoja vastustaville, joiden mielestä tällainen kieltö vain lisäisi nuorten halua maistaa tupakkaa, vastaan eettisin argumentein. Yhteiskuntamme on asetettava tietyillä osa-alueillaan moraalisia raja-aitoja, joiden ylittäminen ei ole sallittua. Kyse on inhimillistä käyttäytymistä koskevasta ongelmasta. Kyse on myös kasvatuksesta, varsinkin terveyskasvatuksesta, joka on aloitettava jo nuorten varhaislapsuudessa. Rajojen asettaminen taas olisi mielestäni sopivinta aloittaa lasten tultua murrosikään.

Unionin ulkopuolelta tuotavien ja kansalaistemme terveyttä vaarantavien tuotteiden tuonnin kieltämistä voidaan mielestäni niin ikään perustella eettisin syin. Näin ollen äänestin jyrkästi tarkistusta 54 vastaan. Euroopalla on käytössään muita keinoja ja luovuuden lähteitä vientimarkkinoiden voittamiseksi.

Jotkut kollegat muistuttivat eilisessä keskustelussamme, että tupakkaa tappaa tuberkuloosia, Aidsia tai muita tartuntatauteja useammin. Jo yksistään tämä on riittävä syy tarttua ongelmaan kaikin voimin. Jules Maatenin mietintö on

askel hyvään suuntaan, mutta vain yksi askel. Taistelu elämän ja terveyden puolesta on jatkuvaa, ja sen on saatava meidät kaikki liikkeelle.

3-145

Sacrédeus (PPE-DE), kirjallinen. – Ruotsalaiset kristillisdemokraatit ovat tänään kannattaneet tupakkateollisuuden sääntöjen huomattavaa tiukentamista, mukaan luettuna sitä, että savukepakkausten ulkopinnasta katetaan varoituksin suurempi osa (40 prosenttia) kuin komissio on ehdottanut (25 prosenttia). Kannatamme myös sitä, että mitään merkintöjä "kevyt" tai "mieto" tupakka ei enää sallita, ja että EU:ssa myönnettävä tupakkatuki lakkautetaan mahdollisimman pian, sillä tämä tukimuoto on suoraan ristiriidassa niiden panosten ja sen työn kanssa, joita EU:ssa tehdään kansanterveyden parantamiseksi. Haluamme lisäksi poistaa omituisen Kreikkaa koskevan poikkeuksen.

Muihin EU:n valtioihin tapahtuvan nuuskan myyntikiellon jatkamisesta me ruotsalaiset kristillisdemokraatit olemme sitä mieltä, että meidän on otettava huomioon näiden maiden haluttomuus tuoda markkinoille uusi tuote, jota ne pitävät riippuvuutta aiheuttavana ja kielteisenä kansanterveyden kannalta.

Ruotsin ei pidä vapaakaupan ja sisämarkkinoiden nimissä pakottaa muita maita ja kansoja ottamaan vastaan nuuskatuotteita, jos ne eivät niitä halua. Samalla tavalla komission olisi pitänyt kunnioittaa ruotsalaista alkoholipolitiikkaa pidentämällä Ruotsille vuonna 1994 myönnettyä yksityistä alkoholin tuontia koskevaa poikkeusta ja vakinaistamalla se.

3-146

Savary (PSE), kirjallinen. – Koska minut on valittu parlamenttiin tupakanviljelyalueelta, haluaisin kertoa suhtautuvani varauksellisesti tähän "tupakkadirektiiviehdotusta" koskevaan mietintöön. Kukaan ei voi kiistää mietinnön tavoitteiden aiheellisuutta: tupakka tappaa 500 000 ihmistä vuodessa yksistään Euroopan unionissa. Tupakointia on siis torjuttava päättäväisesti samalla tavoin kuin on väsymättä torjuttava huumeidenkäyttöä, alkoholismia ja kaikkia riippuvaisuutta aiheuttavia vaarallisia aineita, olipa kyse sitten luontoperäisistä tai kemiallisista aineista.

Tässä mielessä voimme vain hyväksyä mietinnön ehdotukset, joiden tarkoituksena on varoittaa ja valistaa kuluttajia entistä tehokkaammin kohtuuttoman tupakoinnin vaaroista, sekä tiedottaa heille niistä. Meidän olisi syytä mennä merkintöjä tai vaarallisten aineiden rajoittamista pidemmälle ja hyödyntää nykyistä tehokkaammin tupakka-alan yhteisen markkinajärjestelyn yhteydessä perustettua erityisrahastoa, jota tuottajat ylläpitävät vähemmän vahingollisten tupakkalajikkeiden tutkimuksen ja kehittämisen rahoittamiseksi. Mutta meidän on varottava horjuttamasta liian jyrkästi tätä maatalouden osa-aluetta, ilman että tupakanviljelijöille jäisi aikaa vaihtaa tuotannonalaa, sillä alalla työskentelee jopa 135 000 tuottajaa, ja se työllistää 400 000 kausityöntekijää usein heikossa asemassa olevilla maatalousalueilla.

Näin ollen katson, että toimintaamme pitäisi ohjata yksinkertaiset periaatteet: meidän pitäisi toimia oikeudenmukaisesti ja torjua kaikkia riippuvaisuusriskejä, myös tupakkamainontaa ja kohtuutonta tupakointia, joiden rahoitus hoidetaan vieläpä sosiaaliturvasta. Meidän on torjuttava myös riippuvuutta vaarallisista lääkeaineista ja toimittava siten, että sisäisen tupakantuotannon rajoittamisen ohella rajoitetaan ja valvotaan myös tuontia, jotta ei mitätöitäisi tuotannon rajoituksen vaikutuksia tupakan kulutukseen. Meidän on annettava tupakanviljelijöille tarpeeksi aikaa, jotta he voisivat mukauttaa tuotantoaan tupakan tervapitoisuutta koskeviin uusiin vaatimuksiin, sekä torjuttava kaikki tupakan tuotantotuen rajoittamiseen tähtäävät toimet ilman, että tuo tuki korvattaisiin alan vaihtoon kannustavalla tuella.

Ansiokkaan, mutta meille esitettyssä muodossa liian ehdottoman sääntelyn maksumiehiksi eivät siis saa ilman vastinetta tai siirtymäaikaa joutua yksistään Euroopan unionin tuottajat, jotka tuottavat vain 25 prosenttia Euroopassa kulutetusta raakatupakasta.

3-147

Titley (PSE), kirjallinen. – Tuen täydestä sydämeistäni tarkistuksia komission tarkistettuun ehdotukseen, joka vahvistaa savukepakkausten terveystarpeita EU:ssa. Uudet terveystarpeet kattavat puolet savukepakkausten pinnasta, 40 prosenttia pakkauksen etupuolesta ja 50 prosenttia takapuolesta.

Tupakointi tappaa, eikä sitä voi ilmaista mukavalla tavalla. Puolet pitkään tupakoineista kuolee lopulta tupakkaan, ja puolet heistä kuolee keski-ikäisenä ja menettävät 20–25 vuotta elämästään. Peräti puoli miljoonaa ihmistä Euroopassa kuolee tupakkaan, ja 85 prosenttia keuhkosyövästä on tupakan aiheuttamaa.

Arvoisa puhemies, olisin tukenut radikaalia ehdotusta käyttää kuvia kuvaamaan vaurioita, joita tupakointi aiheuttaa terveydelle, kuten Kanadassa. Jos järkyttävät kuvat savun täyttämistä keuhkoista tai mätänevästä hampaista näyttävät tupakoinnin haitalliset vaikutukset, painetaan vain ne pakkauksiin. Olen pettynyt, että tätä ei hyväksytty.

On törkeää, että tupakkayritykset yrittävät tuhota tämän lainsäädännön. Olen kyllästynyt niiden yrityksiin estää nämä ehdotukset. Ne ovat johtaneet liian kauan ihmisiä harhaan. Nyt varoitukset on ovelasti piilotettu asettelulla tai värillisellä pakkauksella. Tupakoijien tai tupakoinnin aloittamista harkitsevien on tiedettävä valintansa kaikki riskit.

Ehdotus tulee kieltämään harhaanjohtavat ilmaiset kuten "ultrakevyt" ja "vähänikotiininen". Ihmiset on saatu koukkuun ajatuksella, että "miedot" ja "vähänikotiiniset" savukkeet ovat terveellisempiä. Tämä ei yksinkertaisesti ole totta. Vähänikotiiniset savukkeet aiheuttavat yhtä paljon vahinkoa kuin tavalliset savukkeet. Tämä lainsäädäntö tekee selväksi tupakoinnin vaarat ja pelastaa tuhansia henkiä.

3-148

Wuermeling (PPE-DE), kirjallinen. - Äänestin voimakkaampien savukkeiden vientikieltoa vastaan seuraavista syistä:

Komission ehdotuksen mukaan on määrä kieltää sellaisten savukkeiden vienti kolmansiin maihin, jotka sisältävät yli 10 milligrammaa tervaa, yli 1 milligramman nikotiinia ja yli 10 milligrammaa hiilimonoksidia. Siitä seuraisi valtava äkillinen lasku savukkeiden EU-viennissä ja sitä kautta useamman 10 000 työpaikan menettäminen EU:ssa.

Sellainen kielto ei hyödytä ketään, sillä savukkeet tuotetaan sitten EU:n ulkopuolella. Me menetämme kuitenkin työpaikat. EU ei ylipäättään ole oikeutettu määräämään sellaista kieltoa. Kyse ei ole yhteisön sisäisistä sisämarkkinoista. Tupakan vastaisten kiihkoilijoiden ei pitäisi toimia aivan kuin tupakan vienti vastaisi kaliumsyaniidien liikkeellelaskua. EU toimii ristiriitaisesti, kun se samalla tukee tupakan viljelyä ja vientiä 1 miljardilla eurolla.

EU esittää vientikiellolla koko maailmalle olevansa terveysapostoli. Se on mahtailevaa muiden maiden tapoja ja käytäntöjä kohtaan. Olisi oikein edistää maailmanterveysjärjestössä jo alkanutta maailmanlaajuisesti yhtenäisiä tupakkatuotteiden tuotenormeja käsittelevää työtä. EU:n yksipuolinen toimi jää tuloksettomaksi.

3-149

- Berenguer Fusterin mietintö (A5-0142/2000)

3-150

Fatuzzo (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, äänestin tämän mietinnön puolesta, joka koskee etupäässä taloudelliseen toimintaan liittyvää tiedonvaihtoa. Mutta haluaisin lisätä tähän myönteiseen kantaan kaksi kysymystä: ensimmäiseksi, kuka valvoo valvojia? Toiseksi, miksi Euroopan parlamentti ei laajenna valvontaa, kuten toivon, kansalaisten kaikkiin rahankäyttötapoihin, myös sen rahan osalta, jota käytetään eläkejärjestelmien rahoittamiseen? Eläkeläisten puolueen jäsenet eivät vielä tiedä, miten ne maksut käytetään, joilla pitäisi maksaa heidän eläkkeensä. Mielestäni tätä direktiivitä pitäisi laajentaa siten, että se koskisi tämältyypistä valvontaa.

3-151

- Lullingin mietintö (A5-0144/2000)

3-152

Fatuzzo (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, äänestin Lullingin Suomen oluentuontia koskevan mietinnön puolesta, mutta minun on sanottava, että vastustan tällaisia valmisteveroja; minä haluaisin vapaat markkinat. Muistan, kun olin 21-vuotias, ja purjehdin New Yorkin ja Bahaman väliä miehistön jäsenenä; ja joka kerta, kun astuin laivasta satamaan, ja menin keskelle New Yorkia, minulla oli lupa kuljettaa mukani kaksi pulloa viskiä, jotka kuitenkin ostettiin minulta kolminkertaisella hinnalla heti noustuani bussiin, koska siellä tuo tuote maksoi paljon enemmän. Eli asian ytimenä on siis tämä erilaisesta verotuksesta johtuva valtioiden välinen kauppa. Mikäli haluamme välttää tällaisen tilanteen, meidän pitää pyrkiä poistamaan kaikki valmisteverot Euroopan unionista.

3-153

Hautala (Verts/ALE), kirjallinen. - Esittelijä Lulling kritisoi mietinnössään voimakkaasti Suomen alkoholin verotusta, jota hän pitää kohtuuttoman korkeana, sekä pyrkimystä rajoittaa oluentuontia poikkeussäännöin. Mielestäni komission esitys on kuitenkin varsin hyvä kompromissi. Sen mukaan Suomi säilyttäisi oikeuden poistaa tiukemmat tuontirajoitukset muista EU-maista asteittain vuoden 2003 loppuun mennessä. Kolmansista maista kuten Venäjältä ja Virossa oluentuonnin saisi rajoittaa kuuteen litraan vuoteen 2006 asti.

EU:n ulkorajoilla ei ole missään saatavilla niin halpaa alkoholia kuin Suomen lähialueilla. Mielestäni Suomella on näin ollen hyvät perusteet säilyttää muita EU-maita tiukemmat tuontirajoitukset. Sisämarkkinapolitiikassa on Amsterdamin sopimuksen mukaisesti otettava huomioon myös kansanterveydelliset ja ympäristönsuojelulliset näkökohdat. Poikkeukset yhteisölaainsäädäntöön on sallittava, jos niiden perusteena on korkeampi terveydensuojelun taso.

3-154

Sacrédeus (PPE-DE), kirjallinen. – Suomi on joutunut vakaviin ongelmiin kolmansista maista, erityisesti Virossa ja Venäjältä tapahtuvan oluen tuonnin seurauksena. Sen vuoksi on erittäin myönteistä, että komissio myöntää nyt Suomelle kuuden vuoden poikkeuksen ottaa käyttöön kolmansia maita koskeva oluen tuontirajoitus. Suomelle annetaan siten mahdollisuus rajoittaa kolmansista maista tapahtuvaa oluen tuontia kuuteen litraan päivässä matkustajaa kohti 1. tammikuuta 2006 saakka.

Tästä asiasta käy ilmi, että Suomen tapauksessa komissio tajuaa, että yksityisten lähes vapaa alkoholin tuonti maan rajojen yli ei ole vain kauppa- ja verokysymys vaan sitäkin enemmän kyse on kansanterveydestä ja yhteiskunnallisesti suuntautuneesta alkoholipolitiikasta, jonka tarkoituksena on taistella väärinkäytön kauhuja vastaan.

Komissio olisi voinut osoittaa tällaista näkemystä myös käsitellessään Ruotsille vuonna 1994 myönnettyjä poikkeuksia, jotka koskevat yksityisten alkoholin tuontia Ruotsiin. Samalla kun Suomelle myönnetään uusi poikkeus, Ruotsin poikkeus poistetaan, ja näin komissio sekä asiasta vastuussa oleva komission jäsen Bolkestein tekivät merkityksettömiksi ne tuontirajoituksia ja korkeita veroja koskevat alkoholipoliittiset välineet, joista Ruotsin eduskunta ja hallitus ovat demokraattisesti päättäneet.

3-155

- Vidal-Quadras Rocan mietintö (A5-0159/2000)

3-156

Fatuzzo (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, minun täytyy sanoa hämmästyneeni kovasti siitä, että joudun äänestämään tämän mietinnön puolesta, koska tässä Euroopan unioni antaa hieman periksi yhdelle niistä siemenistä, jotka antoivat alun Euroopan unionille, eli Euratom: ydinenergian käyttö rauhanomaisiin tarkoituksiin. Muistelen, että kirja, johon nuorena poikana syvennyin kaikkein eniten ja jota en ikinä unohda, oli Walt Disneyn "Ystävänä atomi", kirja, jossa selvästi kerrottiin, että tulevaisuutemme olisi parempi atomienergian rauhanomaisen käytön myötä.

Nykyään meidän on kuitenkin valitettavasti tiedostettava se, että joku esti tämän tuloksen saavuttamisen. Kuka se oli? Meidän pitäisi lähettää ydinjätteiden hävittämisestä kertynyt tuhansien miljardien suuruinen lasku sille, joka on asiasta vastuussa ja jota en vielä tunne. Arvoisa puhemies, toivon teidän voivan auttaa minua.

3-157

Caudron (PSE), kirjallinen. – Tänään keskustelun kohteena olleen ohjelman tarkoituksena on järjestää yhteisen tutkimuskeskuksen ydinlaitosten purkaminen sekä keskuksen toiminnasta syntyneiden jätteiden huolto. Minulla ei ole suuria erimielisyyksiä ehdotuksen asiasisällöstä, mutta minulla on esittää joitakin kysymyksiä ohjelman talousarvion suuruudesta. Esittelijä ei nimittäin ole tehnyt siitä konkreettisia ehdotuksia.

Hän tosin hylkäsi Euroopan komission esityksen. Meidän on syytä muistaa, että komissio ehdotti meille operaation rahoittamista siten, että budjettiotsakkeessa 3 käyttämättä jääneet määrärahat otettaisiin käyttöön aina vuoden lopulla. Tässä tarkoituksessa komission olisi tarkoitus hyödyntää nykyiseen alaluokkaan B4 (energia, Euratomin ydinenergian turvallisuuden valvonta ja ympäristö) kuuluvaa vierailumäärärahoja koskevaa otsaketta.

Vaikka tämä ratkaisumalli onkin tyydyttävä siinä mielessä, että rahoitus hoidetaan tutkimuksen puiteohjelmien ulkopuolella, mitä Euroopan parlamentti on vaatinutkin, ydinvoimaloiden purkamisen pitkän aikavälin rahoitusta ei kuitenkaan voida järjestää "ylijäämäisestä" budjettiotsakkeesta, jonka suuruudesta ei ole varmuutta. Käytän nyt tilaisuutta hyväkseni ja kerron vastustavani sitä, että tällaisiin otsakkeisiin turvaudutaan yhä useammin!

Luulisin, että juuri tämä sai esittelijän "panemaan komission esityksen korvan taakse", vaikkei siitä seurannutkaan jatkotoimenpiteitä. Mietinnössä ehdotetaan toimielinten välisten kolmikantaneuvottelujen aloittamista ratkaisun löytämiseksi. Muista harkituista rahoitusmahdollisuuksista ei mietinnössä sanota mitään. Näin ollen petollisin vaihtoehto olisi se, että ydinvoimaloiden purkamisen rahoitus jätettäisiin jäsenvaltioiden niskoille sellaisten menettelytapojen mukaisesti, joista olisi myöhemmin sovittava. On selvää, että tämä aiheuttaisi kuohuntaa niissä jäsenvaltioissa, joita tätä tämä ongelma ei juurikaan koske.

Sitä vastoin sopivin ratkaisu olisi se, että ohjelma rahoitettaisiin erillisestä budjettiotsakkeesta. Olen täysin tietoinen siitä, ettei tämä ratkaisu ole täysin ongelmaton, sillä se edellyttää ylimääräisten määrärahojen hyväksymistä budjetinäkymien tarkistusten yhteydessä. Meidän on kuitenkin keksittävä keinot näiden tavoitteiden toteuttamiseksi etenkin, kun kyse on ydinvoimasta.

Neuvostoa on siis pitkällä aikavälillä painostettava hyväksymään erillisen budjettiotsakkeen perustaminen. Lyhyellä aikavälillä ja käytännössä meidän ei mielestäni pidä lyödä jarruja ohjelman nopealle toteuttamiselle. Sitä vastoin kannattaisin seuraavanlaista kompromissia: perustetaan kiireesti komission ehdottama "ylijäämäotsake" ja aloitetaan pikaisesti kolmikantaneuvottelut erillisen budjettiotsakkeen perustamisen hyväksymiseksi.

3-158

(Istunto keskeytettiin klo 13.40 ja sitä jatkettiin klo 15.00.)

3-159

PUHETTA RYHTYI JOHTAMAAN
varapuhemies **IMBENI**²

3-160

Yhdistyneiden kansakuntien erityisistunto "Naiset 2000"

² Pyyntö Ribero e Castron parlamentaarisen koskemattomuuden pidättämiseksi – parlamentin kokoonpano: ks.pöytäkirja

3-161

Puhemies. – Esityslistalla on seuraavana neuvoston ja komission julkilausumat Yhdistyneiden Kansakuntien erityisistunnon "Naiset 2000: sukupuolten tasa-arvo, kehitys ja rauha" tuloksista.

3-162

Maria de Belém Roseira, neuvosto. - Arvoisa puhemies, kiitän tästä tilaisuudesta kertoa Pekingin vuonna 1995 järjestettyä konferenssia ja sen toimintaohjelman seuranta käsittelevän Yhdistyneiden Kansakuntien erityisistuntoon liittyvistä töistä. Pekingin konferenssi muodostui merkittäväksi virstanpylvääksi naisten oikeuksien tunnustamisen ja 189 valtion allekirjoittaman toimintaohjelman hyväksymisen kannalta siinä mielessä, että silloin noille oikeuksille annettiin sisältö ja hyväksyttiin toimintaohjelman jatkuvan toteuttamisen mahdollistavat välineet; kuten tämänkaltaisten kansainvälisten välineiden kohdalla on tavallista, oli tarpeellista suorittaa sen seuranta, kun mainitsemastani tilaisuudesta, jolloin 189 valtiota allekirjoitti toimintaohjelman, oli kulunut 15 vuotta.

Tämä seuranta suoritettiin lukuisten istuntojen aikana, joita olivat ensimmäisessä vaiheessa valmistelevat kokoukset eräässä valmistelevan komitean päämajassa. Niiden etenemisessä oli jatkuvia vaikeuksia siinä mielessä, että joistakin kysymyksistä, joita yksi erityisesti yleisesti kehittyneimpinä pidetyistä maista koostuva maaryhmä piti tärkeänä edistää, oli vaikeahkoa päästä sopuun, samoin kuin siinä mielessä, että käydyt sanamuodot herättivät jonkin verran vastarintaa. Se ei koskenut poliittista julkilausumaa, joka kyettiin hyväksymään aiemmin, vaan neljästä osasta koostuvaa päätössiakirjaa, jonka yksi osa koski niitä toimia ja politiikkoja, jotka hallitusten pitäisi hyväksyä, jotta Pekingin toimintaohjelman lisäksi saataisiin toteutettua käytännössä myös kaikki ne näkökohdat, jotka lukuisat maat olivat jo saaneet toteutettua.

Tämä prosessi oli suhteellisen monimutkainen ja sen aikana jotkin, erityisesti Euroopan unioniin kuuluvat maat, liittoutuivat pääasiassa Latinalaisen Amerikan maiden kanssa, minkä seurauksena 77-ryhmä hajosi määrättyssä vaiheessa, mikä taas vaikeutti jonkin verran töiden edistymistä.

Tehdäksemme mahdollisimman nopean yhteenvedon voimme joka tapauksessa sanoa, että naisten oikeuksien tunnustamisessa osaksi ihmisoikeuksia saavutettiin merkittävää edistystä. Istunnossa esitettiin erittäin vahvoja poliittisia lausumia, jotta näiden ihmisoikeuksien loukkaamista ei hyväksyttäisi ja jotta kaikki ihmisoikeuksia loukkaavat käytännöt kitkettäisiin pois. Niissä puhuttiin myös naisten asemaa pohtivasta komissiosta ja lisäpöytäkirjasta sekä rasismien ja rotusyihin perustuvan väkivallan torjumisesta. Naisiin kohdistuvaa väkivaltaa koskevissa kysymyksissä otettiin melkoisia edistysaskelia, joista mainitsen erityisesti sen, että kokouksessa päästiin yhteisymmärrykseen naiskaupan torjumisesta kansainvälisen yhteistyön avulla, jonka avulla tuetaan lisäksi toimia muilla kansainvälisillä tasoilla, sekä myös kaikkien maiden hyväksymän ajatuksen yleisten väkivallan vastaisten kampanjoiden toteuttamisesta, missä pohjana on Euroopan unionin johtama nollatoleranssi-kampanja. Keskustelua käytiin myös köyhyyden poistamiseen tähtäävistä politiikoista, työstä yhtenä naisten taloudellisen osallistumisen varmistavana tekijänä, pakottavasta tarpeesta kehittää politiikkoja työ- ja perhe-elämän yhteensovittamiseksi, naisten kasvatuksesta ja koulutuksesta keskeisenä naisten itsenäisyyden takaavana tekijänä, ja ensimmäistä kertaa esitettiin hyvin voimakas puheenvuoro äitiyteen ja isyyteen – miehen rooli oli aina mukana – liittyvistä kysymyksistä ja tehtävienjaon tarpeellisuudesta.

Terveydenhuollon osalta todettiin tarve lähestyä terveystieteitä kokonaisvaltaisesti seksuaalisen itsemääräämisoikeuden muttei lisääntymisen osalta. Mukaan liitettiin, jälleen Euroopan unionin aloitteesta, vammaisia maahanmuuttajanaaisia, iäkkäitä naisia ja naispuolisia alkuperäisasukkaita koskevat erityismaininnat. Kuten jo aiemmin mainitsin, lisäksi painotettiin melkoisesti miesten roolia sekä tarvetta vahvistaa naisten osallistumista yhä pasifistisimpien yhteiskuntien rakentamiseksi; käsiteltiin myös erään Pekingin toimintaohjelmassa keskeisenä pidetyn välineen käyttöön ottamista, sellaista kuin mainstreaming sukupuolikielissä, joka on sisällytettävä kaikkiin ihmisoikeuksia koskeviin järjestelyihin, Yhdistyneiden Kansakuntien ja vuosituhannenvaihteen huippukokouksen piirissä tehtyihin sopimuksiin, ja joka on erityisen tärkeä saavutus.

Niiden menettelytapojen osalta, joita käytetään arvioimaan valtioiden edistymistä sitoumustensa täytäntöönpanossa, suosittiin vahvasti mitattavia ja täydellisen kiinteitä tavoitteita, jotka mahdollistavat seurannan suorittamisen siten, että sen lopputulos olisi aina puolueettomampi kuin tämä nyt saavutettu. Lisäksi puhuttiin kansalaisjärjestöjen roolin vahvistamista siinä mielessä, että ne toimisivat kaikkien politiikkojen eteenpäin viejinä ja valtiovallan etuoikeutettuina kumppaneina takaamassa toimintaohjelman toteutumista. Keskeiset ongelmat liittyvät paljolti siihen, mikä meillä Euroopan unionissa sisältyy jo Amsterdamin sopimuksen 13 artiklaan ja joidenkin maiden vaikeuksiin hyväksyä kysymyksiä, jotka liittyvät seksuaalisiin oikeuksiin ja niihin sisältyviin seksuaalisen suuntautumisen eroihin.

Tässä asiayhteydessä, jossa noudatettiin Euroopan unionin strategiaa, jonka mukaan tämä erityisistunto ei ollut uusi konferenssi vaan eräänlainen välivaihe, katsottiin tarpeelliseksi käyttää näissä arkaluonteisemmissa kysymyksissä Pekingin sanamuotoja, jolloin Euroopan unioni teki päätöksen laatia julistuksen, jossa se vahvisti saavutetun edistyksen sekä aikomuksensa jatkaa taisteluaan, jotta se mikä meillä kuuluu Euroopan unionin perustuslaissa – viittaan nimenomaan 13 artiklaan – mainittuihin sitoumuksiin, voitaisiin vahvistaa tulevissa asiakirjoissa.

3-163

Patten, komissio. – Arvoisa puhemies, olen hyvin tyytyväinen siitä, että olen täällä tänään tuomassa teille komission näkökannan viimeviikkoisen erittäin tärkeän konferenssin tuloksesta New Yorkissa. Haluan pyytää anteeksi sitä, että kollegani komission jäsen Diamantopoulou ei voi olla täällä tänä iltapäivänä. Kuten jotkut teistä varmasti tietävät, hän myöhästyi väistämättömästi lupauduttuaan muualle ennen kuin tämän keskustelun ajankohta sovittiin. Kuten arvoisat jäsenet myös varmaan tietävät, hän on tulossa valiokuntaan ensi viikolla keskustellakseen yksityiskohtaisesti jäsenien kanssa, ja monet heistä tietenkin ovat olleet osallisina viime viikolla saavutettuun menestykseen. Jäsenillä on mahdollisuus seurata muita yksityiskohtia komission jäsen Diamantopouloun kanssa käytävässä keskustelussa ensi viikolla.

Haluaisin aloittaa kiittämällä komission puolesta puheenjohtajavaltio Portugalin siitä, että jäsenvaltioiden näkökannat oli koordinoitu niin tehokkaasti ja että neuvottelut muiden valtuuskuntien kanssa oli hoidettu niin taitavasti käsitykseni mukaan ajoittain äärimmäisen vaikeissa olosuhteissa.

Meidän pitäisi myös kiittää parlamenttia sen erityisen yhteistyöhalukkaasta asennoitumisesta tähän erityisistuntoon. Naisten oikeuksien ja tasa-arvoasioiden valiokunnan jäsenet antoivat äärimmäisen arvokkaan panoksen valtuuskunnan osana. Sen lisäksi he tekivät vielä aloitteen yhteistyöstä jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden parlamentaarikkojen kanssa. Tämä oli äärimmäisen hyödyllistä poliittista koordinoitua.

Suhtaudumme komissiossa hyvin myönteisesti parlamentin päätöslauselmaesitykseen: se on luja, rakentava kannanotto parlamentin sitoutumisesta sukupuolten tasa-arvoon.

Euroopan unioni voi olla ylpeä siitä, että se oli edistyksellisin alueellinen ryhmä, joka oli edustettuna New Yorkissa. Yhdessä me taistelimme lujasti jatkaaksemme eteenpäin Pekingistä. Jos me onnistuimme, se on osittain seurausta siitä tavoitteiden yhtenäisyydestä, jota osoitettiin eri elimissä. Ja luulen, että voimme sanoa epäilemättä onnistuneemme! Saavutettu asiakirja ylittää monilla aloilla huomattavasti sen, mitä saavutettiin viisi vuotta sitten Pekingissä – konferenssissa, jota muistan seuranneeni hieman lähemmin kuin olisin tehnyt nyt. Onnistuimme siinä tarvitsematta myöntyä Pekingin toimintaohjelman minkäänlaiseen vesittämiseen muilla aloilla.

Asiakirjassa vahvistetaan uudelleen naisten oikeudet *ihmisoikeuksina*. Siinä kehoitetaan kaikkia YK:n jäseniä allekirjoittamaan CEDAW:n vapaaehtoinen pöytäkirja ja vaaditaan voimakasta tietoisuutta tasa-arvoasioista kansainvälisen rikostuomioistuimen työskentelyssä. Siinä huomioidaan, että naisten syrjintään yhdistyy usein lisäksi muista syistä tapahtuvaa syrjintää. Vaikka emme saavuttaneet erityisiä mainintoja kaikista EY:n perustamissopimukseen listatuista syrjintäperusteista, puheenjohtajavaltio teki Euroopan unionin kannan selväksi viimeisessä lausunnossa ennen yleiskokousta. Meillä on uutta, paljon selkeämpää tekstiä valtion velvollisuudesta naisiin kohdistuvan väkivallan lopettamiseksi, perheväkivalta mukaan luettuna, ja kauhistuttavan mutta yhä kasvavan naiskaupan lopettamiseksi.

Lopullisessa asiakirjassa tunnustetaan yhteys sukupuolten tasa-arvon ja suuremman vaurauden välillä. Jos naisten annetaan täysivaltaisesti osallistua yhteiskunnalliseen ja taloudelliseen elämään, heidän on parempi nostaa itsensä ja yhteisönsä köyhyydestä. Jonkin verran tästä alasta vastuullisena minusta vaikuttaa uskomattomalta, että meillä on taloudellisen kehityksen kestävä malli, jossa ei ole otettu tasa-arvoasioita keskeisiksi.

Asiakirjassa vahvistetaan jälleen koulutuksen ensisijainen tärkeys naisten ja tyttöjen aseman vahvistamisen keinona. Siinä viitataan myös tarpeeseen jakaa työ oikeudenmukaisesti miesten ja naisten välillä, kotityöt mukaan luettuina, ja tarpeeseen saavuttaa keinot, joilla sovitetään yhteen työ ja perheestä huolehtiminen. Asiakirjassa on myös sanottavaa metodologiasta, toisin sanoen siitä, miten varmistetaan, että nämä hienot pyrkimykset sovelletaan käytäntöön. Euroopan unionin vaatimuksesta asiakirjassa tunnustetaan mittapuiden ja edistysmittareiden luomisen tärkeys. Lopuksi, meitä ilahduttaa viittaus miesten roolista paremman sukupuolten tasa-arvon saavuttamiseksi, koska myös heillä on selkeästi huomattava vastuu.

Unioni pystyy nyt paremmin kuin koskaan toteuttamaan Pekingin sitoumuksensa, kun sillä on lujempi kanta ihmisoikeuksiin, sukupuolten tasa-arvoon ja syrjintään. Amsterdamin sopimus antaa unionille laajemmat mahdollisuudet viedä eteenpäin Pekingin toimintaohjelman täytäntöönpanoa. Toivon, että kukaan ei epäile komission päättäväisyyttä tehdä täsmälleen niin. Hanketta johtaa tietenkin kollegani, komission jäsen Diamantopoulou, mutta se on ponnistus, jossa me kaikki komission jäseninä haluamme olla täysin osallisina.

3-164

Smet (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, kiitän komissiota, puheenjohtajavaltiota ja kaikkia kollegojani siitä erinomaisesta yhteistyöstä, jota olemme tehneet ja joka on vaikuttanut suuresti konferenssiin. Konferenssi osoitti, että viime vuosina on todellakin saatu aikaan edistystä. Edistystä on tapahtunut monilla alueilla. Mainitsen muutamia niistä: naiset osallistuvat rauhanneuvotteluihin, naisten terveysongelmiin liittyvällä alueella on saatu aikaan edistystä, naisten työllisyys on parantunut muutamien vuosien aikana ja naisiin kohdistuva väkivalta on otettu asialistalle joissakin maissa. Voimmekin laatia luettelon niistä asioista, joissa on edistytty, mutta samalla on luonnollisesti syntynyt uusia ongelmia.

Ajatellaanpa vaikka naisten Aids-ongelmaa, joissakin afrikkalaisissa kaupungeissa 40 prosentilla raskaana olevista naisista on Aids. Voidaan mainita myös naiskaupan ongelma, naisten raiskaukset aseellisten konfliktien yhteydessä ja niin edelleen. Sen vuoksi Pekingin seurantakokous ei voi rajoittua vain siihen edistykseen, jota on saavutettu Pekingin päätöksien toteuttamisessa. Pekingin seurantakokouksen piti sisällyttää myös joitakin uusia asioita tekstiin. Niin tapahtuikin, sillä sen puolesta taisteltiin kovasti.

Arvoisa puhemies ja arvoisa komission jäsen, mielestäni Euroopan unionilla on kolme tehtävää. Ensiksi unionin tulee toimia jäsenvaltioiden moottorina. Aikaisemmin unioni olikin voimakas moottori ja sen on oltava sellainen tulevaisuudessakin. Viides toimintaohjelma ja siihen myönnettävät varat ovat todisteena siitä, että komissio suhtautuu vakavasti Pekingin seurantakokouksen päätösten toteuttamiseen tulevina vuosina.

Meillä ei ole velvollisuutta vain jäsenvaltioitamme kohtaan, meillä on velvollisuus myös ehdokasvaltioita kohtaan, niitä, jotka Euroopan parlamentin jäsenet saattoivat yhteen New Yorkissa. Ehdotimme yhteistyön jatkamista niiden kanssa ja pyysimme komissiota tutkimaan myös Pekingin seurantakokoukseen liittyviä saavutuksia sen tarkkailun puitteissa, jota se harjoittaa yhteisön säännösten toteuttamiseen liittyen.

Meillä on myös velvollisuus kolmansia maita kohtaan. On hirvittävää kuulla kolmannen maailman naisten ongelmista. Sukupuolielinten silpomisesta, tappamisesta uskottomuuden tai esiaviollisten suhteiden vuoksi ja muista vastaavista asioista. Tällainen väkivallan muoto on kaikkein hirvein naisiin kohdistuvan väkivallan muoto. Mielestäni Euroopan unionin on asetettava ehtoja kolmannen maailman maille annettavaan apuun, jotka liittyvät siihen, miten näiden maiden tulee suhtautua naisten ongelmien ratkaisuun.

Lopuksi, olen katolinen, mutta vapaamielinen katolinen. Mielestäni on hirveää, että kirkko, johon kuulun, tuntee yhteenkuuluvuutta yhteiskunnan kaikkein fundamentalistisimpien ryhmittymien kanssa. Mielestäni se on hirveää, etenkin koska kirkkoni antaa omien rakenteidensa puitteissa niin vähän mahdollisuuksia naisille.

(Suosiosoituksia)

3-165

Gröner (PSE). - Arvoisa puhemies, Euroopan unioni on edistänyt naisten oikeuksia New Yorkissa maailmanlaajuisesti. Ne olivat kovia neuvotteluja. Erityinen kiitos kuuluu siksi puheenjohtajavaltio Portugalille, joka ei puhunut vain 15 jäsenvaltion vaan myös assosioituneiden maiden puolesta Puolaa lukuun ottamatta, sekä komissiolle ja komission jäsenelle sekä hänen neuvottelijoilleen, jotka tekivät myös esikuvallista yhteistyötä parlamentin valtuuskunnan kanssa. Se ei ole tavallista, siksi myös tässä yhteydessä erityinen kiitos. Myös hedelmällinen yhteistyö kansalaisjärjestöjen kanssa on vahvistanut Euroopan unionin asemaa. Yhtenäisyys on tuonut meille mielipidejohtajan aseman vähitellen kehittyvissä maissa ja merkittävää edistystä 12:lla kriittisellä alalla.

Euroopan unioni ei ole missään vaiheessa ryhtynyt vesittämään Pekingin toimintaohjelmaa. Siksi on tietysti valitettavaa, että me emme menestyneet kaikkialla ratkaisevasti ja että Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 13 artiklan syrjinnän torjumista ja seksuaalisia oikeuksia koskeva selkeä sanamuoto ei sisälly New Yorkin päätösasiakirjaan. Se on fundamentalististen valtioiden – se mainittiinkin jo – Iranin, Irakin, Libyan, Sudanin ja jopa myös Vatikaanin syytä.

Sen ei pidä kuitenkaan estää meitä näkemästä sitä, että New Yorkissa edistyttiin todella naisten oikeuksissa ja että me saavutimme jo mainituilla aloilla merkittävää edistystä. Meillä on nyt aivan konkreettisesti monissa maissa sukuelinten silpomisen järkyttävän käytännön vastaisia toimia, HIV- ja Aids-aihetta käsiteltiin, ja naisten toistaiseksi puuttuva rooli rauhanprosessissa nostettiin esille. Väkivallan torjuminen nousi esille maailmanlaajuisesti. On vielä edistettävä mahdollisuutta päästä käsiksi pääomaan ja miesten roolia – erittäin tärkeä asia, me toivoisimme myös täällä, että useammat miehet osallistuisivat prosessiin.

Asiakirjamme eli mietintömme, joka toimi New Yorkissa virallisena YK-asiakirjana, oli myös suuri menestys. Tältä osin kaikilla mailla on uskoakseni nyt mahdollisuus tutustua parlamentin päätöslauselmiin sekä meidän Euroopan unionissa ja parlamentissa saavuttamaamme edistykseen. Meidän aloitteemme, joka koski parlamentaarikkojen kutsumista koolle kaksi kertaa, oli toki erittäin menestyksellinen, ja me vauhditimme toimintaohjelman täytäntöönpanoa.

Me teimme näiden assosioituneista maistamme tulevien kumppaneiden kanssa aivan selkeästi sen johtopäätöksen, että meidän on tehtävä tiiviimpää yhteistyötä edistääksemme naisten oikeuksia. Me haluamme kahden vuoden kuluttua naispuolisten parlamentaarikkojen konferenssin tarkistaaksemme Pekingin seurantakokouksen tuloksia. Me vaadimme, että pidämme viiden vuoden kuluttua uuden naisten maailmankonferenssin, joka jatkaa tätä prosessia. Meidän on ponnisteltava yhdessä kaikin tavoin, jotta tasa-arvonäkökohdat huomioon otettava politiikka sekä naisten ja miesten välinen tasa-arvo pysyvät maailmanpoliittisella esityslistalla. On meidän etujemme mukaista taistella sen puolesta. Uskon, että tämä on minun hyvin henkilökohtainen mielipiteeni, mutta on myös meidän etujemme mukaista taistella sen puolesta, että tasa-arvo toteutuu Itä-Euroopassa.

(Suosionosoituksia)

3-166

Sanders-Ten Holte (ELDR). – Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, saanen aloittaa sanomalla, että olen tyytyväinen Yhdistyneiden Kansakuntien erityisistuntoon, jonka aiheena oli "Naiset 2000: sukupuolten tasa-arvo, kehitys ja rauha". Mielestäni tästä Pekingin seurantakokouksesta, jossa keskusteltiin toimintasuunnitelmien toteuttamisesta, voidaan kiittää kansalaisjärjestöjä, mutta myös Euroopan parlamenttia, jota edusti viisi vahvaa naista ja luonnollisesti komissiota, joka on Diamantopouloun nimissä tehnyt paljon tämän seurantakokouksen eteen. On saavutettu jonkin verran edistystä. Voin sanoa sen. Edelliset puhujatkin mainitsivat jo siitä. Hoitotyön jakaminen on mielestäni tärkeää, kuten myös naiskaupan vastainen toiminta ja naisten vaikutusvallan lisääminen. Olen tyytyväinen siihen, että osallistuvat maat tukevat yhä Pekingin julistusta ja toimintasuunnitelmaa. Silti on valitettavaa, että vain kahdeksan maata maailmassa on onnistunut täyttämään niistä seuraavat velvoitteet, jotka liittyvät yhtäläiseen opetukseen, palkkatyöhön ja naisten 30 prosentin vähimmäisedustukseen kansallisissa parlamenteissa. Olen luonnollisesti tyytyväinen siihen, että Alankomaat on yksi niistä maista, vaikka en itse olekaan täysin tyytyväinen emansipaatiopolitiikkaan tai paremmin sanottuna sen puutteeseen Alankomaissa, ja että myös Saksa, Skandinavian maat ja Etelä-Afrikka kuuluvat niihin maihin.

Keskittykäämme kuitenkin Eurooppaan. On erittäin huolestuttavaa, että juuri ehdokasvaltiot ovat taantuneet, kun tarkastellaan naispuolisten työntekijöiden ja oppilaitoksiin kirjoittautuvien tyttöjen määrää. Mielestäni Euroopan parlamentin on kiinnitettävä paljon huomiota tähän. Koulutus ei ole vain paras tapa saavuttaa naisten ja miesten välistä tasa-arvoa, se on myös nopein ja ainoa tapa, jos haluamme varmistaa sen, että lastemme ja lastenlastemme ei enää tarvitse käydä tätä keskustelua.

Meidän pitäisi pyytää jäsenyyttä hakeneita maita saamaan aikaan parannus tässä asiassa. Toinen seikka, josta haluan puhua, on islamilaisten ja aasialaisten valtioiden harjoittama naisten oikeuksien vastustaminen, jonka yhteydessä ne vetoavat islamilaiseen lakiin, shariaan. Mielestäni on hävettävää, että me naiset emme voi yhdistyä ympäri maailmaa. Pyydän teidän huomiotanne tähän. Ei ole kyse vain islamilaisista ja aasialaisista maista vaan esimerkiksi myös Puolasta.

Lopuksi haluan kysyä teiltä, kaipaannimmekin lukuja ehdokasvaltioiden tilanteesta, että onko mahdollista tehdä analyyseja ehdokasvaltioissa vallitsevasta tilanteesta, mieluummin mahdollisimman nopeasti, jotta myös me voimme todeta, saadaanko parannuksia aikaan. Lopuksi haluan pyytää sitä, että kansalaisjärjestöille annettaisiin merkittävä rooli, sillä ne edistävät tietoisuuden kehitystä ja myös miesten tietoisuuden tason on nouseva, ei vain naisten. Miehet pitää ottaa mukaan tähän prosessiin.

Loppujen lopuksi kyse on koko yhteiskunnan poliittisesta tahdosta panostaa asiaan, joka liittyy demokratiaan ja ihmisoikeuksiin ja joka ylittää kaikki kulttuurit ja uskonnot.

3-167

Hautala (Verts/ALE). - Arvoisa puhemies, minä en nyt kuitenkaan tasa-arvon nimissä vaadi yhtä ylimääräistä minuuttia, koetan pysyä kahdessa minuutissa. Liityn niiden joukkoon, jotka sanoivat äsken, että New Yorkin kokouksessa todella saavutettiin edistystä monissa asioissa. Naisten ihmisoikeudet, naisilla käytävä kauppa, naiseen kohdistuva väkivalta, naisten taloudelliset oikeudet, kansalaisyhteiskunnan asema, kaikki nämä ovat asioita, joissa me voimme iloita edistymisestä. Täytyy kiittää Euroopan unionin erittäin määrätietoista toimintaa. Mehän olimme siellä tarkkailijoina, mutta toivoaksemme meillä oli siellä myös vaikutusta neuvottelujen kulkuun - ainakin jossakin määrin.

Minusta oli erityisen ilahduttavaa, että kaikki jäsenvaltiot ja melkein kaikki ehdokasvaltiot neuvottelivat yhdessä Portugalin johdolla. Tämä antaa meille lupauksen siitä, että me voimme myös Euroopan unionin piirissä vahvistaa tasa-arvolainsäädäntöä. En muista itse nähneeni näin yksituumaista toimintaa, ja siitä kiitos puheenjohtajalle ja tietysti myös komissiolle. Ehdokasvaltioista ainoa poikkeus oli Puola, joka ei todellakaan halunnut tukea naisten oikeuksien vahvistamista samalla tavalla kuin Euroopan unionin jäsenvaltiot ja muut ehdokasvaltiot. Vetoaisinkin komission jäsen Patteniin, että kun laajentumisneuvotteluja käydään, otetaan vakavasti se, että myös Puola noudattaa Euroopan unionin tasa-arvolainsäädäntöä ja tunnustaa naisten oikeudet. Mielestäni myös Välimeren maiden kanssa tapahtuvassa yhteistyössä meidän täytyy kiinnittää entistä enemmän huomiota naisten oikeuksiin, koska siellä tapahtuu nimenomaan naiseen kohdistuvia räikeitä ihmisoikeusloukkauksia.

Uskon, että tämä konferenssi on antanut toivoa kaikille niille miljoonille naisille, jotka ovat vailla perustavanlaatuisia ihmisoikeuksia, ja me tarvitsemme uuden seurantakonferenssin viiden vuoden kuluttua.

(Suosionosoituksia)

3-168

Eriksson (GUE/NGL). – Arvoisa puhemies, haluaisin kiittää puheenjohtajistoa. En ole suoraan osallistunut New Yorkin yleiskokoukseen, mutta ne kertomukset, joita olen sieltä kuullut, niin osallistujilta kuin muutenkin, ovat todellakin ylistäneet Euroopan unionia nimenomaan edistyksen moottorina.

Voimme mielestäni iloisina todeta Pekingin toimintaohjelman vaikutuksen. Nimenomaan tämä hyväksytty toimintasuunnitelma on ollut hyvin vakaalla pohjalla. Huomasimme sen nyt, kun arvioimme tilannetta kaikkialta maailmasta tulleiden aktiivisten naisten kanssa, jotka eivät tee työtä pelkästään pienten vaan hyvin merkittävienkin asioiden parissa, esimerkiksi naisiin kohdistuvan väkivallan parissa.

Haluaisin myös kiittää jäsen Smetiä. En kuulu mihinkään kirkkoon ja tulen maasta, jossa kirkko on nyt myös erotettu valtiosta. Haluan kiittää kaikkia aktiivisia katolilaisia, jotka ottavat etäisyyttä Vatikaaniin, joka toimii kuten toimii. Jos emme jatkossa saa aikaiseksi vuoropuhelua Vatikaanin kanssa, meidän on kyllä kyseenalaistettava sen perusta.

3-169

Varaut (UEN). - Arvoisa puhemies, aloitan puheenvuoroni kääntymällä parlamentin penkkirivistön puoleen, sillä haluan kehottaa eräitä parlamentin jäseniä panemaan merkille sen vähäisen huomion, jota mieskollegamme kiinnittävät naisten oikeuksiin parlamentissa, jossa miehiä on viisi 30:tä naista kohti. Ihmettelenpä vain näiden lukujen valossa, onko meillä muka oikeus läksyttää New Yorkia ja suojella erityisen näkyvästi naisten oikeuksia. Tämän lähes konsensusta muistuttavan alkupuheen jälkeen sanon nyt läsnä olevia kollegoitamme kenties hieman vähemmän miellyttäviä asioita.

New Yorkissa käydyt keskustelut toivat nähdäkseni esille kaksi ongelmaa: toinen koskee asiasisältöä ja toinen muotoa. Kaksi unionin valtuuskunnan ongelmaa voidaan vielä hyväksyä, vaikka ne ovatkin huomattavia. Ensimmäinen ongelma on se, että valtuuskunnilla on taipumus puhua asioista parlamenttimme nimissä. Meidän on kuitenkin muistettava, ettei asioita pidä esittää lainsäädännöllisen edustuslaitoksen vaan toimeenpanosta vastaavan toimielimen nimissä! Lainsäädännöstä vastaava toimielin ilmaisee mielipiteitään yksistään äänestämällä, ja parlamenttissamme ei ole valtuutettuja, joilla olisi oikeus puhua parlamentin nimissä: he voivat puhua vain omasta puolestaan ja he ovat valtuutettuja vain protokollamielessä.

Nämä parlamentin nimissä puhuneet edustivat New Yorkissa ääriä vähemmistöä, joka pyrkii ajamaan malthusilaista politiikkaa. Meidän niin sanotut edustajamme esittivät konkreettisia uhkauksia vapaalle ja riippumattomalle Puolalle. Uhkailut äityivät jopa herjauksiksi.

Uhkailua oli se, kuten juuri hetki sitten täällä muistutettiin, kun Puolan ministerille ilmoitettiin, että jos hän ei taivu Euroopan parlamentin niin sanottujen valtuutettujen tahtoon, Puolan liittymisprosessia hidastetaan. Voitte hyvin kuvitella, että Puolan kaltaiselle maalle on kauheaa, että sen pakottaminen unionin tahtoon tapahtuu Amsterdamin sopimukseen vedoten.

Herjausta taas oli se, kun Puolan ministeriä verrattiin ajatollahiin sillä verukkeella, että hän puolustaa perhearvoja ja vastustaa malthusilaista politiikkaa.

Arvoisa puhemies, muistuttaisin lopuksi jälleen kerran, että Euroopan unioniin liittyminen riippuu EY:n perustamissopimuksen kriteereiden noudattamisesta ja parlamentin puoltavasta lausunnosta eikä parlamentin jäsenten henkilökohtaisista mieltymyksistä.

3-170

Avilés Perea (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, arvoisa ministeri, arvoisa komission jäsen, Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksessa on jälleen tartuttu tilaisuuteen ja tuotu esiin, millaista kehitystä on saatu aikaan viisi vuotta sitten pidetyn Pekingin kokouksen jälkeen sekä mitkä ongelmat ovat yhä ajankohtaisia ja mitkä ovat ne ongelmat, jotka olisi ratkaistava.

Koulutus on yhä tehokkain väline siinä, että naiset voivat harjoittaa vapaasti oikeuksiaan ja jotta heidän olisi useammin mahdollista päästä vastuullisiin tehtäviin sekä työmarkkinoilla että julkisessa elämässä.

Uusien teknologioiden tunteminen on katsottu erittäin tärkeäksi, jotta on mahdollista olla täysimääräisesti mukana tulevaisuuden yhteiskunnassa. Tiedotusvälineiden merkitys on valtavan tärkeä siinä, että naiset saavat äänensä kuuluville ja siinä, että välitetään ei-stereotyyppinen yhteiskunnallinen kuva ja etsitään ratkaisuja arkipäivän ongelmiin.

Naisten terveys on yksi yleiskokouksen lopullisen asiakirjan painopisteistä, ja siinä on otettu erityisesti huomioon Aidsin leviäminen varsinkin maapallon tietyissä osissa, millä on vaikutuksia erityisesti naisten kannalta ja joka edellyttää erityisiä ennalta ehkäiseviä ja muita toimia.

Yksi tavoitteista on perheväkivallan kitkeminen, mitä pidetään tulevaisuudessa julkisena asiana ja siksi kansallisen lainsäädännön alaisena. Naisiin ja tyttöihin kohdistuvasta väkivallasta rangaistaisiin lain nojalla, mikä edellyttäisi lainsäädännöllisiä uudistuksia niissä maissa, joissa sitä ei vielä pidetä rikoksena.

Köyhyys, josta varsinkin naiset joutuvat kärsimään, on kitkettävä, minkä vuoksi sopimuksen allekirjoittaneet maat osoittavat 0,7 prosenttia bruttokansantuotteestaan niihin kehitysohjelmiin, joilla pyritään poistamaan se, mitä kutsutaan köyhyyden naisistumiseksi.

Maailmanlaajuistuminen on aiheuttanut uusia ongelmia, jotka kohdistuvat erityisesti naisiin, ja niitä ovat esimerkiksi ihmisillä käytävä kauppa, prostituutio ja huumekauppa, joita on torjuttava, jotta naiset voisivat elää tasa-arvoisina ihmisarvoista ja vapaata elämää.

Kaikissa näissä päämäärissä on seuraavina vuosina onnistuttava, ja jotta niiden saavuttaminen olisi taattu, toivomme, että viiden seuraavan vuoden kuluessa järjestettäisiin uusi kokous.

Euroopan komission käynnistämällä viidennellä tasa-arvoa edistävällä ohjelmalla on hyödytettävä naisten aseman kehittämistä ja olemassa olevien epäkohtien poistamista niin, että sukupuolipoliitikat otetaan huomioon kaikissa yhteisön ohjelmissa.

Näin ollen tällä kokouksella oli valtavasti merkitystä naisten tilanteen kehittymisen kannalta kaikkialla maailmassa. Euroopan unionin asema, unionin suurempi kehittyneisyys ja sen tähden naisten parempi asema eivät saa johtaa siihen, että unohdamme naisten tilanteen muilla alueilla, joissa päivittäisten ongelmien lisäksi esiintyy aliravitsemusta ja äärimmäistä köyhyyttä eikä naisten perusoikeuksista välitetä millään lailla.

3-171

Theorin (PSE). – Arvoisa puhemies, haluan kiittää ministerineuvostoa ja komissiota niiden antamista julkilausumista. New Yorkissa pidetty naisten oikeuksia käsittelevä YK:n yleiskokous oli vaarallisen lähellä epäonnistua. Pienehkö ryhmä katolisia ja islamilaisia fundamentalistisia maita pyrki selvästi heikentämään niitä edistyksiä, joita maailman naiset saavuttivat Pekingissä viisi vuotta sitten.

Eniten ongelmia aiheuttivat kysymykset, jotka liittyivät naisten oikeuksiin saada seksuaalivalistusta, tehdä abortti ja harjoittaa turvaseksiä, jotta he eivät saisi HIV:tä ja aidsia. Nämä kysymykset yhdistivät tiettyjä islamilaisia ja katolisia maita Sudanista, Iranista ja Libyasta Vatikaanivaltioon, Nicaraguaan ja Puolaan, jotka johtivat näiden oikeuksien vastaista taistelua. Muutamat maat yrittivät poistaa kirjoituksia, jotka koskivat hallitusten vastuuta suojella naisia väkivallan eri muodoilta. Vaikka me viime viikolla olimmekin vaarassa joutua ajassa taaksepäin, oltiin lopulta kuitenkin yhtä mieltä päätösasiakirjasta, jossa sekä otetaan huomioon Pekingissä pidetyn naisten oikeuksia käsittelevän kokouksen edistysaskeleet että annetaan samalla suuntaviivat, joiden avulla tasa-arvo voitaisiin toteuttaa paremmin tulevaisuudessa.

Haluaisin mainita, että EU:n puheenjohtajisto, erityisesti ministeri De Belém Roseira, osallistui aktiivisesti onnistuneen loppuratkaisun saavuttamiseen, mistä haluamme kiittää häntä. Päätösasiakirjasta käy ilmi tietyt edistysaskeleet. Kunniamurha ja avioliittoon pakottaminen mainitaan ensimmäistä kertaa yksimielisessä kansainvälisessä asiakirjassa. Kirjoituksia on tiukennettu avioliitossa tapahtuvan raiskauksen, omistusoikeuden ja perintöoikeuden sekä sukupuolivainosta johtuvaan turvapaikkaan liittyvän oikeuden osalta. Naisten oikeus yhtäläiseen osallistumiseen makrotaloudellisessa päätöksenteossa sekä kiintiöt, joiden tarkoituksena on lisätä naisten osallistumista poliittisiin puolueisiin ja parlamentteihin, otetaan myös esiin.

Päätöslauselmassa, josta aiomme äänestää, vaaditaan, että EU:n toimielimet, jäsenvaltiot ja ehdokasvaltiot tekevät aktiivisesti töitä toteuttaakseen Peking+5 -päätösasiakirjan. On erittäin tärkeää, että *kaikki* ehdokasvaltiot, Puola mukaan luettuna, sitoutuvat noudattamaan naisten oikeuksia koskevaa EU:n politiikkaa. Päätösten toteuttamiseen sekä toteuttamisen valvontavälineisiin tarvitaan nyt taloudellisia välineitä.

3-172

Morgantini (GUE/NGL). – Arvoisa puhemies, Pekingin seurantakokouksessa ei todellisuudessa saavutettu merkittäviä edistysaskeleita siihen nähden, mitä Pekingin vuoden 1995 toimintaohjelmassa määriteltiin.

Naisten kulkema taival kohti sukupuolten välistä tasa-arvoa ja erilaisuuksien vahvistamista on vielä hyvin pitkä ja tosi asiassa täynnä vaarallisia polkuja. Tämä nähtiin New Yorkissa, kun islamilaiset fundamentalistit hyökkäsivät niitä asioita vastaan, jotka on näinä vuosina luonnehtineet naisten esittämiä vaatimuksia: kotona tapahtuvan väkivallan ja raiskauksien, kunniarikosten ja sukupuolielinten silpomisen loppuminen. Mutta kuten komission jäsen Patten muuten sanoi, meidän on varmasti arvostettava sitä, että kokouksessa on kaiken kaikkiaan onnistuttu vahvistamaan ja lujittamaan naisten oikeuksia ihmisoikeuksina.

Kuitenkin juuri seksuaalisten oikeuksien, suvun jatkamiseen liittyvän terveyden, naisten itsemääräämisen osalta on syntynyt pyhä liitto – se, jonka näimme Pekingissä – kristittyjen ja islamilaisen fundamentalistien välillä: Vatikaanin, Puolan, Nicaraguan ja monien islamilaisen maiden välillä.

Tämän lisäksi, sukupuolinäkökohdan huomioonottamista (*mainstreaming*) ja naisten vaikutusvallan lisäämistä (*empowerment*) on uskoakseni vahvistettu tässä kokouksessa, samoin kuin köyhyyden ja naiskaupan vastaista taistelua. Siitä jäivät kuitenkin puuttumaan konkreettiset ja todistettavissa olevat tavoitteet, esimerkiksi suurempi naisten määrän tarve instituutioissa ja lisäksi köyhyyden vastaiset hankkeet. Olen iloinen siitä, että Eurooppa on omaksunut merkittävän roolin tiivistäessään suhteitaan muihin maihin ja kansalaisyhteisöihin.

3-173

Izquierdo Rojo (PSE). - Arvoisa puhemies, se, että New Yorkin kokouksen lopputulos oli niinkin myönteinen kuin tänään huomaamme, ei saa johtaa siihen, että unohdamme vakavat puutteet ja huomattavan tekopyhyiden, joita ilmenee jopa Euroopan unionissa ja jotka innostavat minua kaksinkertaistamaan ponnistelut tältä istumalta. Viittaisin esimerkiksi neuvostoon palkkasyrjinnän alalla. Neuvostossa on otettu esiin, että samasta työstä, jota miehetkin tekevät, naiset saavat palkkaa 50 prosenttia, jopa 80 prosenttia, vähemmän. Tämä ei ole lakiemme mukaista. Kuitenkin Euroopan unioni näyttää hyväksyvän sen. Kysyisin, voisiko puheenjohtajavaltio Portugali ennen puheenjohtajakautensa päättymistä antaa suosituksen tässä asiassa. Arvoisa komission jäsen Patten, New Yorkin kokouksesta sanoisin, että minusta oli myös varsin tärkeä asia, kun puhuttiin politiikasta, joka liittyy mikrotason velkoihin – lainoihin, joiden avulla naisten on mahdollista saavuttaa taloudellinen riippumattomuus – että maissa myönnettiin, että nämä mikrovelkaohjelmat ovat onnistuneet loistavasti.

Mikseivät komissio ja Euroopan unioni käynnistä näin myönteisten tulosten pohjalta vastaavia ohjelmia niin, että myös Euroopan unioni voisi taata varattomille naisilleen mahdollisuuden hyötyä tällaisesta politiikasta? Vastatkaapa minulle, arvoisa Patten.

Arvoisa puhemies, Euroopan parlamentin valtuuskunta toimi hienosti hakijavaltioiden osalta. Tässä mielessä tekemämme työ on ollut merkittävää. Puolaanhan suhtaudun varauksellisesti, mutta juuri parlamentin valtuuskunta toimi erittäin tärkeässä roolissa. Jäsen Varaut, te olette huonosti perillä asioista, olette esiintynyt naurettavassa valossa. Te ette ollut New Yorkissa mukana, minä olin. Teidän tietonne eivät ole oikeita, eivätkä totta. Puheenvuoronne oli varsin epäonnistunut, koska se oli valetta. Minun on kiistettävä se, mitä sanoitte, koska mikään ei pitänyt paikkaansa.

3-174

Ghildardt (PSE). – Arvoisa puhemies, minäkin haluaisin kiittää Portugalia sen puheenjohtajakaudesta, ja erityisesti ministeri Maria de Belemia sekä komissiota komission jäsen Diamantopouloun kautta siitä suuntaa antavasta työstä ja yhteistyöstä, jota on toteutettu sekä konferenssin valmisteluvaiheessa että paikan päällä, mikä on antanut Euroopan unionille mahdollisuuden omaksua juuri tuo merkittävä rooli lopullisen asiakirjan saavuttamiseksi.

Monet ovat jo sanoneet samaa: YK:n töistä ja New Yorkin kokouksen töistä on käynyt selvästi ilmi, että joitakin edistysaskeleita on saavutettu Pekingin seurantakokouksesta lähtien. Naisista on syntynyt sellainen näkemys, jonka mukaan he eivät ole enää eivätkä pelkästään heikompia osapuolia, joita pitää suojella, vaan sosiaalisia keskushahmoja ja yhteiskunnan välttämättömiä voimavaroja muutosten keskellä. On käynyt ilmi, että taistelua kaikenlaista syrjintää vastaan pitää jatkaa, syrjintää, jota esiintyy maailmalla edelleen erittäin paljon ja jota harjoitetaan sukupuolen, rodun, etnisen alkuperän, uskonnon, iän, vammaisuuden ja seksuaalisen suuntautumisen osalta.

On käynyt ilmi, että hallituksilta kaivataan täsmällistä sitoumusta, johon yhdistetään tällainen näkemys kaikissa hallituspolitiikoissa: kehitystyöstä sosiaalipolitiikkoihin ja väkivallan vastaiseen taisteluun. Ilmeni myös, että on tarpeen jatkaa ja vahvistaa vuoropuhelua ja yhteistyötä naisten muodostamien itsenäisten järjestöjen kanssa siviiliyhteiskunnassa, politiikassa ja instituutioissa.

Avoimeksi jäävät muutamat haasteet, joiden pitää koskea kansallisia ja kansainvälisiä tasoja ja Euroopan unionia myös sen harjoittaman kehitysyhteistyöpolitiikan osalta. Haluaisin tässä asiassa kiinnittää komission jäsen Pattenin huomion juuri siihen, että joskus komissio ei nimenomaan kiinnitä huomiota niiden hankkeiden hyväksymiseen, jotka liittyvät Välimeren maiden kanssa tehtävään kehitysyhteistyöhön ja jotka koskettavat naisia.

Köyhyydellä on naisen kasvot. Asian ytimen pitää siis olla sellaisten selkeiden politiikkojen kehittäminen, jotka koskevat naisten yhteiskunnallisen syrjäytymisen vastaista taistelua, poliittiseen muutokseen ja taloudelliseen kehitykseen vaikuttavien aktiivisten osapuolten arvostamista. Jotta maailmanlaajuistuminen merkitsisi uusien mahdollisuuksien maaperää, kaikkien ihmisoikeuksista, tasavertaisuudesta, sukupuolisesta tasa-arvosta on tultava maailmanlaajuisia.

Kehityksen pitää merkitä vapauksien laajentumishanketta, joista kaikkien ihmisten täytyy voida nauttia. Oikeuksien tunnustaminen ilman minkäänlaista syrjintää täytyy kuitenkin olla meidän ja kansainvälisten organisaatioiden ensisijainen tavoite.

3-175

Swiebel (PSE). - Arvoisa puhemies, viisi vuotta sitten pidetty YK:n maailman naisten konferenssi merkitsi läpimurtoa naisten oikeuksien maailmanlaajuiselle tunnustamiselle osana ihmisoikeusautonomiata ja vaikutusvallan lisäämistä. Sitä taustaa vasten viime viikolla New Yorkissa pidetty YK:n konferenssi herättää minussa ristiriitaisia tunteita. Toisaalta vahvistettiin hallitusten vastuu taata yhtäläiset oikeudet naisille ja harjoittaa hyvää emansipaatiopolitiikkaa eikä ole otettu askelia taaksepäin, kuten monet pelkäsivät. Toisaalta arkaluonteisista aiheista, joita ei ratkaistu Pekingissä, ei päästy yksimielisyyteen, sellainen on muun muassa naisten itsemääräämisoikeuden tunnustaminen heidän yksityiselämässään, johon sisältyy raskauden ja seksuaalisen käyttäytymisen tai seksuaalisen suuntautumisen vapaa valinta. Se oli suuri pettymys. Naisten todellinen tasa-arvo on mahdollista vain, mikäli heillä on vapaus valita kaikista vaihtoehdoista eikä heille tarjota perinteistä perhemallia ainoana oikeana vaihtoehtona. Hallitusten, diplomaattien ja virkamiesten viime

viikolla esittämät vastalauseet merkitsevät kuitenkin puolustustaistelua. Vallankumousta ei voida pysäyttää ovelilla sanapeleillä ja peräkamari politiikalla. Taistelu jatkuu.

Todellinen inspiraatio, jonka sain kokea viime viikolla New Yorkissa, liittyy voimakkaaseen kansainväliseen naisliikkeeseen, joka, päinvastoin kuin monet ajattelevat, ei missään tapauksessa ole taantunut ja on hyvin toiminnassa ja jota ylläpitää osaksi uusi nuorten naisten sukupolvi, joka käyttää asiantuntemuksensa ja voimansa monien asioiden eteenpäin viemiseen.

Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden edustajat painottivat konferenssissa naisten seksuaalisen itsemääräämisoikeuden teeman ja 13 artiklan mukaisen syrjinnänvastaisuusperiaatteen merkitystä. Ei ole heidän syynsä, että sitä ei onnistuttu saamaan päätösasiakirjaan. Neuvostolta ja komissiolta voidaan kuitenkin odottaa, että ne ryhtyvät sanoista tekoihin omalla alueellaan. Sen viime viikolla saamamme direktiiviehdotuksen lisäksi, joka liittyy yhtäläiseen kohteluun työssä ja ammatissa, niiden pitää tehdä ehdotus uudeksi täydentäväksi direktiiviksi sukupuoleen perustuvan syrjinnän vastustamiseksi koko yhteiskunnallisen elämän alueella. Siihen tarjoutuu mahdollisuus 13 artiklan avulla ja Pekingin seurantakokous antaa sen tehtäväksi.

Euroopan unionin, joka puolustaa kansainvälisissä konferensseissa kauniita tekstejä sukupuoleen perustuvan syrjinnän kieltämisestä, on kehitettävä toisissaan tehokkaat politiikan välineet, joiden avulla tuo tavoite voidaan toteuttaa itse unionissa.

* * *

3-176

Khanbhai (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, työjärjestyspuheenvuoro. Monet ystävät ja naiset, jotka ovat kollegoitani parlamentissa ovat juuri huomauttaneet, että nimeni on niiden joukossa, jotka allekirjoittivat naisten oikeuksia vastaan. Haluan tehdä tiettäväksi, että *en* vastusta naisten oikeuksia. Olen aina tukenut naisten oikeuksia. Sen täytyy olla virhe. Joskus kollegat tuovat valtuuskuntien vetoamuksia ja me allekirjoitamme ne. Valitan tapahtunutta.

3-177

Puhemies. – Jäsen Khanbhai, se ei ollut menettelyä koskeva esitys. Te puhuitte kysymyksestä, jota kukaan ei ole tuonut esille: keskustelun aikana kukaan ei tehnyt viittausta teidän nimeenne, eikä listaan ilkeistä ja pahoista ihmisistä. En todellakaan käsitä, mihin te viittaatte.

* * *

3-178

Torres Marques (PSE). – Arvoisa ministeri, arvoisa komission jäsen, hyvät kollegat, toivon teidän ymmärtävän, kuinka ylpeä olen portugalilaisena siitä, että puheenjohtajavaltio Portugalin erinomainen toiminta naisten oikeuksien tasavertaisuuden ja erityisesti Yhdistyneiden Kansakuntien Pekingin seurantakokouksen osalta tämän puolivuotiskauden aikana on yleisesti tunnustettu.

Naisiin kohdistuvasta väkivallasta, naisilla käytävästä kaupasta ja työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisesta järjestetyt konferenssit, joihin liittyy vielä Yhdistyneiden Kansakuntien Pekingin seurantakokous, ovat selkeitä esimerkkejä puheenjohtajavaltio Portugalin toiminnasta tällä alalla. Ne, jotka olivat minun itseni tavoin viime viikolla Yhdistyneissä Kansakunnissa, saivat heti huomata, että vain alle kolmasosa päätösasiakirjasta oli hyväksytty. Vaikeuksia oli valtavasti, ja olen sitä mieltä, että niin puheenjohtajavaltion, komission kuin kaikkien läsnä olleiden Euroopan parlamentin sekä hakijavaltioiden parlamenttien kollegoideni mukanaolo Puolaa lukuun ottamatta sai aikaan sen, että päätösasiakirjan laatimisessa edistyi siten, että siitä tuli melkoisesti enemmän toiveidemme kaltainen kuin mitä se oli ollut ennen työmme aloittamista.

Haluaisin päättää puheenvuoroni sanomalla, että Euroopan unioni on tässä asiassa ratkaisevassa osassa. Meidän on puolustettava naisten oikeuksia eturintamassa, meidän on jatkettava siihen suuntaan: Euroopan parlamentin hyväksymää päätöslauselmaa arvostettiin aivan erityisen paljon Yhdistyneissä Kansakunnissa. Lopuksi haluan kiittää arvoisaa ministeriä siitä, että hän, jonka tiedän viime viikon maanantaista lähtien käsitelleen lakkaamatta naisiin liittyviä asioita niin Yhdysvalloissa kuin Kanadassakin, on saapunut suoraan Kanadasta Strasbourgiin, jottei hän olisi poissa tästä meille niin tärkeästä kokouksesta.

3-179

Maria de Belém Roseira, neuvosto. - Arvoisa puhemies, haluaisin kiittää kaikista niistä ylistävistä lausunnoista, joita puheenjohtajavaltio on saanut työstään, mutta haluaisin kuitenkin mainita hyvin rehellisesti ja suunnattoman kiitollisena, että töiden vieminen eteenpäin tällä tavoin oli mahdollista ainoastaan siksi, että me kaikki, puheenjohtajavaltio, komissio, Euroopan parlamentti ja kansalaisjärjestöt, teimme yhteistyötä ja siksi, että ne kahdenväliset kontaktit, joita meillä kaikilla oli ja jotka lisääntyivät ja moninkertaistivat siten tehokkuuttaan, olivat elintärkeitä lopputuloksen kannalta. Myös siksi haluan kiittää kaikkia.

Toiseksi haluaisin mainita, että käyttäessäni puheenvuoron käytin sitä tietenkin kaikkien Euroopan unionin jäsenvaltioiden nimissä sekä kaikkien hakijavaltioiden nimissä Puolaa lukuun ottamatta. Haluan mainita, että yhteydenotoista Puolan kanssa kävi erittäin selvästi ilmi, ettei Euroopan unioniin voi liittyä, ellei naisten oikeuksia tunnusteta. Euroopan unioni ei voinut ottaa toista kantaa tämänkaltaiseen asiaan: naiset eivät enää hyväksy sitä, että heidän perusoikeuksiaan pidetään pelkkänä poliittisena vaihtorahana.

Kolmanneksi haluaisin vielä sanoa, että Euroopan pitää jatkossakin toimia liikkeellepanevana voimana näiden asioiden kehittämisessä. Sen on noudatettava tavallista toimintatapaansa, ja se tarkoittaa yhteistyötä erityisesti kaikkien samoin ajattelevien maiden kanssa ja joidenkin sellaisten maiden kanssa, kuten esimerkiksi Kanadan, jotka ilmaisevat kannattavansa täysimääräisesti erityisistunnon päätteeksi laadittua puheenjohtajavaltion lausuntoa. Meidän on käytettävä hyväksenne kaikki nämä mahdollisuudet. Tuo kehitys on saatava aikaan myös esikuva-analyyysien avulla ja käyttämällä hyväksi Lissabonin ylimääräisen huippukokouksen päätelmiä, joiden mukaan Eurooppa ei kehity taloudellisesti ilman sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Euroopan unioni voi siis tavallaan itse kehittää ja levittää muihin maihin seurannan, mittauksen ja hyvien käytänteiden vaihtamisen välineitä, jotka mahdollistavat tehokkaan ja jatkuvan etenemisen.

Mainitsin myös puheenjohtajavaltio Portugalin työn Euroopan unionissa tapahtuvaa syrjintää koskeissa asioissa. Portugalilla on ollut suuri ilo nähdä, että viimeisimmässä sosiaali- ja työllisyysasioiden neuvostossa hyväksyttiin päätöslauselma työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisesta. Naisten jatkuva rankaiseminen heidän perheeseensä käyttämän ajan takia antaa tilaisuuden löytää syitä, jotka oikeuttavat työnantajien mielestä naisten palkkasyrjintään. Olemme siten mielestämme jo toteuttaneet sen, mitä meiltä pyydettiin.

Lopuksi haluaisin kiittää puhemiestä ja koko edustajainhuonetta hyväntahtoisuudesta sekä kaikista käytetyistä puheenvuoroista ja komissiota sen tuesta. Kauttansa nyt lopetteleva puheenjohtajavaltio Portugali toivoo mitä hartaimmin, että seuraavat puheenjohtajavaltiot, erityisesti Ranska ja Ruotsi, voisivat syventää meidän kaikkien yhdessä tekemääme työtä ja pystyttävä uuden virstanpylvään naisten oikeuksien toteutumiseksi käytännössä.

3-180

Puhemies. – Kiitos, arvoisa neuvoston puheenjohtaja, se on myös kaikkien meidän toiveemme.

Keskustelu on päättynyt.

Ilmoitan vastaanottaneeni työjärjestyksen 37 artiklan 2 kohdan mukaisesti neljä päätöslauselmaehdotusta.³

Äänestys toimitetaan huomenna klo 12.00.

* * *

3-181

Lulling (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, pyysin teiltä menettelyä koskevaa puheenvuoroa istuntosalin paikalla n:o 662 istuvan kollegani puheenvuoron jälkeen sen vuoksi, että tuo kollega on joko saanut väärää tietoa tai sitten hän on käsittänyt asian väärin.

Niillä New Yorkin kokoukseen osallistuneilla Euroopan parlamentin jäsenillä, jotka kuuluivat 15 tarkkailijajäsenestä koostuneeseen Euroopan unionin valtuuskuntaan, ei ollut virallista puheenvuorolupaa, sillä YK:n ylimääräisiä yleiskokouksia koskevan nykyisen menettelyn nojalla Euroopan unionin kantoja esitti unionin puheenjohtajavaltio Portugali. Komission jäsen sai käyttää puheenvuoron New Yorkin täysistunnossa. Meillä ei ollut oikeutta puheenvuoroon edes työryhmissä, joissa sen sai käyttää niin ikään puheenjohtajavaltio Portugali.

Näin ollen meidän ei pidä syyttää New Yorkin kokoukseen osallistuneita parlamentin jäseniä tapahtuneesta. Emme missään nimessä esittäneet virallisia kantoja, ja vielä vähemmän esitimme niitä parlamentin nimissä. Kävimme kuitenkin hyödyllisiä keskusteluja komission ja neuvoston sekä jäsenvaltioiden ja assosioituneiden valtioiden parlamentin jäsenten kanssa, joten saatoimme vertailla keskinäisiä näkökantojamme. Puolustimme näissä kokouksissa varsinkin Smetin ja Grönerin mietinnössä hyväksytyjä parlamentin kantoja, emme mitään muuta.

Arvoisa puhemies, Puolaa on moitittu paljon, joten haluan sanoa, että olemme panneet merkille, että Puola on noudattanut yhteisön säännöstöä. Jos Puola viestittää meille olevansa vapaa...

(Puhemies keskeytti puhujan.)

Arvoisa puhemies, haluan kuitenkin selventää, että nimenomaan kollegani esitti meille syytöksiä. Minulla on oikeus tehdä tämä oikaisu, muutoinhan tämä ei olisi parlamentti.

³ ks. pöytäkirja

Arvoisa puhemies, saatte kuulla äänestyselitykseni vasta huomenna, koska keskeytite puheenvuoroni.

3-182

Puhemies. – Jäsen Lulling, olemme jo kuulleet Puolaa koskevia puheenvuoroja sekä neuvoston että puheenjohtajan että komission jäsenen taholta. Te piditte puheenvuoron menettelykysymyksestä.

Jäsen Varaut sai jo asiaa koskevan vastauksen jäsen Izquierdo Rojolta, ja näin ollen hän ei voinut käyttää hyväkseen menettelyä koskevaa puheenvuoroaan asian esille tuomiseen. Tämä tietenkin aiheutti sen, että jäsen Varaut pyysi saada puheenvuoron henkilökohtaisesta kysymyksestä.

3-183

Varaut (UEN). – Aivan niin, arvoisa puhemies. Lyhyesti sanottuna olen täysin samaa mieltä tarpeesta keskustella perusteellisesti aiheesta parlamentissa, vaikka olisimmekin eri mieltä asioista. Kuultuani useimpien puhujien ajatuksia Puolan kysymyksestä, en epäile käytävillä käytyjä keskusteluja enkä sitä painostusta, jota kuulemani mukaan on harjoitettu tuon vapaan valtion edustajia vastaan.

Olen kuullut kaikenlaista myös Vatikaanista, mutta huomaan kyllä, että Euroopan parlamentti on sortunut vähintäänkin tekopyhään saivarteluun.

3-184

Puhemies. – Jäsen Varaut, emme voi aina järjestää keskustelujamme sen pohjalta, mitä käytävillä puhutaan: minusta tuo ei vaikuta ollenkaan luotettavalta tiedonlähteeltä, joka on kaikkien saatavilla kaikilla kielillä ja samaan aikaan. Käytävät on tehty tarkoituksella luottamuksellisia, epävirallisia ja yksityisiä keskusteluja varten.

3-185

Tunisia - Ihmisoikeudet Tunisiassa - EU:n ja Tunisian välinen sopimus

3-186

Puhemies. – Esityslistalla on seuraavana yhteiskeskustelu seuraavista suullisista kysymyksistä:

- Wurtz GUE/ENGL-ryhmän puolesta (B5-0477/2000) neuvostolle Tunisian ihmisoikeusolokuvatilanteesta;
- Schori, Napoletano, Obiols I Germà ja Sakellariou PSE-ryhmän puolesta (B5-0478/2000) neuvostolle ja (B5-0479/2000) komissiolle Tunisiasta;
- Van den Bos ELDR-ryhmän puolesta (B5-0480/2000) neuvostolle ja (B5-0480/2000) komissiolle Tunisia-sopimuksesta;
- Flautre, Cohn-Bendit ja Maes Verts/ALE-ryhmän puolesta (B5-0484/2000) neuvostolle ja (B5-0483/2000) komissiolle UN:n ja Tunisian suhteista;
- Dupuis ja Turco (TDI-ryhmä) neuvostolle (B5-0484/2000) ja (B5-0485/2000) komissiolle Tunisian tilanteesta;
- Queiró UEN-ryhmän puolesta (B5-0486/2000) neuvostolle Euroopan unionin ja Tunisian välisistä suhteista;
- Salafranca Sánchez-Neyra ja Hernández Mollar PPE-DE-ryhmän puolesta (B5-0530/2000) neuvostolle ja komissiolle (B5-0531/2000) Tunisiasta.

3-187

Boudjenah (GUE/NGL) . - Arvoisa puhemies, toivotan ensinnäkin tervetulleiksi istuntosalissa läsnä olevat Tunisian kansallisen vapauskomitean edustajan Moncef Marzouhin sekä Tunisian ihmisoikeusyhdistyksen edustajan Khemmaï Ksilan.

Arvoisa komission jäsen, arvoisa neuvoston puheenjohtaja, emme ole muiden kollegojen kanssa säästelleet voimiamme saadaksemme potkua tähän keskusteluun. Miksi Tunisiasta pitää keskustella juuri nyt? Kyse ei ole maan sisäisiin asioihin puuttumisesta, sillä maan tulevaisuus kuuluu Tunisian kansalle. Kyse on siitä, että avaamme silmämme Tunisian todellisuudelle ja kannamme Euroopan unionille kuuluvan vastuun maasta, johon se on sitoutunut nyt jo viisi vuotta sitten allekirjoitetun assosiaatiosopimuksen välityksellä.

Toimittaja Taoufik Ben Brikin nälkälakko paljasti, että maassa ei ole lehdistön vapautta ja että siellä vainotaan niitä, jotka eivät ole samaa mieltä presidentti Ben Alin hallituksen kanssa. Tunisia ei todellakaan ole pelkästään se mainosmiesten ylistämä hymyilevä maa, jonne matkustaa 4 miljoonaa eurooppalaista turistia joka vuosi. Tunisia on myös maa, josta löytyy ihmisoikeustaistelijoita, naisdemokraatteja, valvonnan ja häirinnän uhreiksi joutuneita opiskelijoita, joilta riistetään puhelinnyhteydet, passi ja joskus jopa oikeus liikkua vapaasti Tunisian alueella. Ensi näkemältä tavanomainen hallintokulttuuri saattaa osoittautua todelliseksi poliittiseksi taistelulentäksi. Näin on käynyt esimerkiksi ATTAC-liikkeen tunisialaisen haaran RAIDin kannattajille, joilta on evätty jäsenyyslupa ja joista kolme on passitettu vankilaan.

Tunisia on myös kontrolloidun oikeuslaitoksen maa. Juuri militantteja vangitaan ja kidutetaan. Muistan hyvin erään Nourredine-nimisen nuorukaisen kokemat kärsimykset. Tapasin hänet, kun neljä parlamentin jäsentä matkusti Tunisiaan kuukausi sitten. Häntä kidutettiin ja pidettiin vangittuna yli 20 kuukautta pelkästään yliopistolakon järjestämisen takia.

Onneksi viime viikkoina on ilmoitettu useista vapauttamisista ja kansalaisten passeja on palautettu. Haluankin tulkita tämä Tunisian viranomaisten haluksi ottaa demokraattiset vaatimukset huomioon. Paljon enemmän vaaditaan kuitenkin vielä siihen, että todellinen edistys näkyisi myös käytännössä. Sadat sietämättömissä vankilaoiloissa viruvat mielipidevangit on vapautettava, tähän asti tunnustamattomat järjestöt, erityisesti RAID ja CNLT, on laillistettava ja RAIDin kolmeen johtajaan – joiden oikeudenkäynti pidetään 27. kesäkuuta – kohdistetut vainot on lopetettava.

Meidän on siis edelleen tuettava niitä, jotka tuomitsevat poliisivaltion. Jotkut pitävät vapauden tavoittelua nykyään niin vastenmielisenä, että he yrittävät jopa Ranskassa estää – toisinaan väkivaltaisain keinoin – Tunisian vapauksien edistämiseksi järjestettävien julkisten kokousten pitämisen. Olin itse viikko sitten Pariisiin lähellä todistamassa, että näin todella tapahtuu. Emme todellakaan voi hyväksyä tällaista toimintaa Euroopan alueella.

Minun on pakko todeta, että ihmisoikeuslausukseen sisältävää assosiaatiosopimusta – jota ei ole vielä vahvistettu – ei ole noudatettu. Kehottaisin kollegoitani hyväksymään kompromissipäätöslauseelman. Kehotan hartaasti myös neuvostoa ja komissiota toteuttamaan kaikki assosiaatiosopimuksessa huomioon otetut keinot, jotta maassa noudatettaisiin demokraattisia vapauksia siten, että mahdollistetaan kansalaisyhteiskunnan osallistuminen ja lykätään tarvittaessa sopimuksen täytäntöönpanoa.

Näin ollen eri yhteiskuntatahot kyseenalaistavat Tunisian hallituksen harjoittaman talouspolitiikan, jossa se haluaa näyttää hyvää mallia liberaaleille asiantuntijoille. Erityisesti vapaakauppaan perustuva Euroopan unionin esittämä kumppanuus saattaa pahentaa sopimuksen kielteisiä vaikutuksia Tunisian kansalaisiin siinä määrin, että – kuten suhteista Maghreb-maihin vastaavassa parlamentin valtuuskunnassa huomautettiin – kaikki julkiset ja yksityiset tunisialaiset järjestöt suhtautuvat kielteisesti assosiaatiosopimukseen.

Näin ollen kehotan komissiota tarkistamaan myös Euroopan unionin Välimeren-politiikkaa ottamalla huomioon sopimuksen taloudelliset ja sosiaaliset seuraukset Tunisian talouteen ja työllisyyteen.

3-188

Napoletano (PSE). – Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen Patten, arvoisa ministeri Da Costa, se ilmapiiri, jossa käymme tätä keskustelua ja jossa laadimme kysymykset neuvostolle ja komissiolle, on sellaisten ihmisten luoma ilmapiiri, jotka tuntevat vastuuta kumppanuussuhteesta Tunisian, eli sellaisen maan kanssa, jonka merkitystä pidämme ratkaisevana koko Euro-Välimeri –politiikan onnistumisen kannalta. Tunisia on näet ensimmäinen maa, jonka kanssa Euroopan unioni on tehnyt assosiaatiosopimuksen sen prosessin puitteissa, joka aloitettiin Barcelonassa vuonna 1995.

Meille on erittäin tärkeää säilyttää tämä sopimus ja vahvistaa sitä, ja sanon hyvin selkeästi, että meidän mielestämme sopimusta ei voi pitää kyseenalaisena. Sen sijaan on totta, että seuraamme kiinnostuneina ja osallistumishalukaina Tunisian tilannetta, ja arvostamme tilanteen myönteisiä näkökohtia, kuten taloudellista ja sosiaalista kehitystä, jota emme kiellä tapahtuneen erityisesti koko alueen tilanteen kannalta ja sen roolin kannalta, joka tuolla maalla on Maghreb-maiden alueella. Siitä syystä aikomuksemme ei ole mitenkään puuttua suvereenin maan sisäisiin asioihin, ja tänään käymällämme keskustelulla on merkitystä, jos molemmat tahot voivat sen avulla uudistaa niitä arvoja ja sitoumuksia, joita kumppanuutemme tuo tullessaan.

Yhtä vilpittömästi minun on sanottava, että ihmisoikeuksien kunnioittamista koskeva tilanne tuossa maassa huolestuttaa meitä kovasti varsinkin, kun olemme vakuuttuneita siitä, että kun ottaa huomioon sen sosiaalitaloudellisen ja kulttuuriympäristön, johon viittaamme, lehdistövapauden, sanavapauden, yhdistymisvapauden, liikkumisvapauden, vankilalojen ja oikeuden itsenäisen harjoittamisen tasoa on mahdollista parantaa tuntuvasti siten, että oikeusvaltio voidaan saavuttaa täydellisesti. Juuri tämä on oikea hetki sen saavuttamiselle.

Tästä syystä pyydämme komissiota ja neuvostoa tukemaan tätä prosessia ja myös vetoamaan maan viranomaisiin. Ei pidä unohtaa, että kumppanuuspolitiikan ehdoton päämäärä ei ole vapaan kauppalueen luominen, eikä myöskään sitä, että kumppanuuden ei pidä merkitä pelkkää hallitusten välistä suhdetta, vaan sen avulla pitää voida tukea siviiliyhteiskuntaa ja nostaa niiden itsenäisten yhdistysten arvoa, jotka tekevät työtä ihmisoikeuksien ja naisten vapauden ja roolin vahvistamiseksi, naisten, jotka elävät ja toimivat tuossa maassa ja joutuvat tekemään suuria uhrauksia, ja joskus hintana ovat sanoin kuvaamattomat vaaratilanteet ja kärsimykset.

Mielestämme meidän pitää osoittaa, että Euro-Välimeri –politiikka on ensisijaisen tärkeä asia koko unionille ja että se ei perustu niiden itsekkyyteen, jotka haluavat valloittaa uusia markkinoita omille tavaroilleen tai halpaa työvoimaa yrityksillemme. Tämä politiikka perustuu yhteisiin arvoihin, kulttuurien, uskontojen ja kielten erilaisuuden kunnioittamiseen ja sellaisiin politiikkoihin, joiden avulla kyetään luomaan hyvinvointia ja turvallisuutta koko Välimeren alueelle.

Haluamme tämänpäiväisessä keskustelussa muistuttaa tästä kaikesta meitä itseämme ja kumppaneitamme.

3-189

Van den Bos (ELDR). – Arvoisa puhemies, miksi Euroopassa vaietaan Tunisian ihmisoikeuksista? Johtuuko se tämän matkailumaan vakaudesta ja taloudellisesta edistyksestä? Johtuuko se poliittisista yhteyksistä Ranskaan tai eurooppalaisiin sosialisteihin? Tai siitä, että se esiintyy rakentavasti Lähi-idän rauhanprosessissa? Vai näemmekö Tunisian ennen kaikkea nousevan muslimifundamentalismien vastustajana? Presidentti Ali ajattelee ainakin vain uskonnollisia kiihkoilijoita. He näyttävät olevan hänelle pakkomielle. Huolestuneisuus on pikemminkin alibi kuin oikeutus maan ihmisoikeustilanteelle. Muslimifundamentalistien lisäksi myös kaikkien muiden poliittisten vastustajien suut tukitaan järjestelmällisesti. Tunisia nimittää itseään demokratiaksi, mutta maassa ei ole oppositiota, ei lehdistönvapautta, ei puolueetonta oikeuslaitosta, vaan siellä harjoitetaan kidutusta ja poliittiset vangit ja heidän perheenjäsenensä eliminoidaan. Tunisia on tehnyt Euroopan unionin kanssa assosiointisopimuksen, johon sisältyy selkeä ihmisoikeuslauseke. Ei missään tapauksessa voi olla niin, että presidentti Ben Ali vaatii sopimuksen tarjoamat oikeudet, mutta ei täytä sen edellyttämiä velvollisuuksia. Jos ihmisoikeuksien loukkaukset jatkuvat, sopimuksen noudattaminen on valitettavasti lopetettava. Onko komission jäsen Patten samaa mieltä kanssani?

Tunisia on ensimmäinen Välimeren alueen kumppani, jonka kanssa tällainen assosiointisopimus toteutetaan. Tunisia voi olla esimerkkinä koko alueelle taloudellisen kehityksensä ansiosta, mutta silloin sen on tietenkin täytettävä poliittiset ehdot. Euroopan unioni ei voi sallia yhdelle sopimuskumppanille sitä, minkä se kieltää toiselta. Assosiointineuvoston on siksi puututtava painokkaasti ihmisoikeustilanteeseen ja laadittava demokratisointiohjelma. Jos unioni vaikenee edelleen, se on osasyylinen Tunisian ihmisoikeuksien loukkaamiseen.

3-190

Flautre (Verts/ALE). - Arvoisa puhemies, toivotan uudelleen Moncef Marzoukin ja Khemais Ksilan tervetulleeksi parlamenttiin, ja annan samalla tunnustukseni heidän sitkeydelleen, jota he ovat osoittaneet osallistuakseen täysistuntoomme, minkä vuoksi he joutuivat raivaamaan tieltään Tunisian viranomaisten asettamia esteitä, jotka ovat hyvin tuttuja kaikille niille demokratian kannattajille, jotka ovat toivoneet voivansa jonakin päivänä kertoa vapaasti tilanteestaan.

Näin ollen Sihen Ben Sedrine ei ole voinut harjoittaa ammattiaan sen jälkeen, kun hänen Aloès-kustantamonsa suljettiin siitä syystä, että hän oli ottanut siellä vastaan toimittaja Taoufik Ben Brikin. Nyt hän on lisäksi edelleen ilman passia.

Taoufik Ben Brikin nälkälakko toi vihdoinkin lukiolaisten kapinan jälkeen päivänvaloon ja yleiseen tietoisuuteen kansainvälisten ihmisoikeusjärjestöjen ja joidenkin tunisialaisten demokraattien puheet ja kirjoitukset useimpien vuosien ajalta: Tunisian repressiivinen poliisivaltio ahdistelee, antaa mielivaltaisia rangaistuksia, kiduttaa ja vangitsee ihmisiä, syyllistyy ihmisarvon loukkauksiin, estää ihmisiä puhumasta, kirjoittamasta, liikkumasta ja kokoontumasta. Tämä koskee kaikkia niitä, jotka haluavat vain elää vapaasti. Kuka voi siis vielä nykyään väittää, ettei tämä muka ole totta, tai ettei hän ole tästä tietoinen?

Tunisialaisen "ihmeen" asemasta meidän olisi syytä puhua ennemminkin tunisialaisesta "harhasta". Mitä hyötyä on taloudellisesta toimintakyvystä, jos se on saavutettu "rautaisella otteella" tai jos siitä hyöttyy ensisijaisesti pieni etuoikeutettujen joukko? Mitä hyötyä on kansainvälisten rahoituslaitosten kiitoksista, jos YK samaan aikaan syyttää maata kidutuksesta?

Kun sanomme, että demokratia ja oikeusvaltio ovat elintärkeitä ja muodostavat Tunisian ja meidän välisen assosiaation ytimen, se tarkoittaa siis sitä, että todellisen assosiaation rakentaminen ei onnistu ilman demokratiaa. Ja kaikki ne, jotka minun laillani ponnistelevat vahvistetun kumppanuuden, oikeudenmukaisen assosiaation ja kestävä yhteistyön puolesta, ovat vaikean haasteen edessä. Tässä tapauksessa haasteena on tuoda konkreettista demokratiaa sellaisen hallituksen kanssa tehtyyn sopimukseen, joka hyväksyy sen kyllä muodollisesti mutta kiistää sen kuitenkin käytännössä. Sen vuoksi meidän on hyödynnettävä kaikkia saatavilla olevia juridisia ja institutionaalisia välineitä, luonnollisesti myös itse sopimukseen sisällytettyjä välineitä, jotta voidaan täyttää muodon ja asiasisällön, sanojen ja tekojen sekä julistusten ja päätösten välinen kuilu. Tämän useita vuosia toivotun keskustelun järjestäminen on jo sinänsä menestys. Se merkitsee sekä unionin että Tunisian demokraateille luottamuksellisen ja tehottoman hienovaraisen painostukseen perustuvan strategian loppumista.

Haluamme järjestää EU:n assosiaationeuvoston kokouksen, jossa voitaisiin käsitellä assosiaatiosopimuksen 2 artiklan täytäntöönpanossa tapahtuneita laiminlyöntejä! Haluamme aloittaa hyvin valmistellun ja sitovan prosessin, jossa olisi tarkoitus viitoittaa, millaista konkreettista ja todellista kehitystä Tunisia kaipaa: kidutus on lopetettava, kansalaisten passit on palautettava ja puhelinyhteydet on korjattava välittömästi, ja siihen meillä on myös mahdollisuus! CNLT:n, RAD:n ja Demokraattisen foorumin kaltaisten poliittisten ja riippumattomien järjestöjen sekä yhdistysten tunnustamisen, ammattijärjestöjen vapauksien kunnioittamisen, oikeuslaitoksen koskemattomuuden ja lehdistösäännösten uudistamisen toteuttamiselle on laadittava tarkka aikataulu, jota on myös noudatettava. Euroopan unionin on oltava valmis tukemaan kansalaisyhteiskuntaa ja demokratiaa vahvistavia hankkeita alistumatta Tunisian viranomaisten sanelupolitiikkaan! Meidän on otettava Tunisian yhteiskunnallisten toimijoiden koko riippumaton kirjo mukaan vuoropuheluun!

3-191

Dupuis (TDD). - Arvoisa puhemies, arvoisa neuvoston puheenjohtaja, arvoisa komission jäsen, hyvät kollegat, meillä on aihetta murheeseen. Meiltä meni neljä vuotta tämän keskustelun aloittamiseen, neljä vuotta tuhraantui sen vuoksi, että

sosialistiryhmä ja PPE-DE-ryhmä ovat viivytäneet keskustelua tuon neljän vuoden ajan. Tämä on parlamenttinne tilanne Tunisian kysymyksessä.

Tunisian kysymys on äärimmäisen surullinen aihe asenteemme vuoksi. Jäsen Napoletano, Tunisian kysymys ei liity yksistään ihmisoikeuksiin, vaan siinä on kyse demokratian ja oikeusvaltion toteutumisesta. Silti me asetamme jälleen kerran – kuten vastarinnatta myös Syyrian tapauksessa – etusijalle vahvan johtajan takaamisen silläkin uhalla, että hänen kuoltuaan valtaan nousee hänen poikansa: me suljemme silmämme emmekä halua nähdä, että Tunisia, jonka olot ovat huomattavasti sen naapurimaita Marokkoa ja Algeriaa paremmat, ei ole ottanut yhtäkään askelta oikeusvaltion suuntaan kahteentoista vuoteen Ben Alin valtaannousun jälkeen, tai että demokratiaa ei rakenneta maan sosio-ekonomisia oloja vahvistamalla, toisinaan jopa parantamalla – tosin parantamisesta voimme olla monta eri mieltä. Siten ei rakenneta oikeusvaltiota, sillä se ei takaa mitään, vaan koituu yksistään valtaa pitävien hallitsijoiden voitoksi.

Mikä siis neuvoksi? Meillä on assosiaatiosopimus, jota on tarjottu meille mallisopimuksena, vaikka kehitystä on tapahtunut muissa maissa, jälleen kerran Marokossa ja Algeriassa. Olemme tehneet tämän mallisopimuksen sellaisen maan kanssa, jolla oli eniten mahdollisuuksia huimaan edistykseen demokratian ja oikeusvaltion toteutumisessa. Jäsen Napoletano, meidän on pidettävä lujasti, jopa armottomasti, kiinni tinkimättömydestämme ja oikeudestamme puuttua Tunisian asioihin. Emme voi sallia, että hallitus, jolla on niin monia kehittymisen mahdollisuuksia, pidättää, vangitsee ja kiduttaa kansalaisia kivenheiton päästä Sisilian, Espanjan ja Ranskan rannikosta. Emme voi sietää sellaista. Meidän on järjestettävä ylimääräinen assosiaationeuvoston kokous tilanteen kartoittamiseksi ja jotta voisimme vihdoinkin ryhtyä toimiin auttaaksemme Tunisian kansalaisia ja osoittaaksemme solidaarisuuttamme heille.

3-192

Hernández Mollar (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, suhteista Maghreb-maihin ja Pohjois-Afrikan arabivaltioiden liittoon vastaava valtuuskunta, jonka varapuheenjohtaja olen, kävi maaliskuussa vierailulla Tunisiassa, jossa saimme havaita, että kiistattomasta taloudellisesta edistymisestä huolimatta demokratiassa oli puutteita vapauksien osalta varsinkin lehdistön ja audiovisuaalisten viestimien alalla.

Saatoimme myös huomata – ja minusta tätä olisi korostettava – että Tunisian viranomaiset ovat tietoisia näistä puutteista, joita he perustelivat useaan otteeseen tarpeella sovittaa poliittinen avoimuus yhteen maan ominaispiirteiden ja kulttuurin sekä islamilaisen fundamentalismin leviämisestä Tunisian yhteiskunnalle aiheutuvan vaaran kanssa. Niinpä meiltä pyydettiin ymmärtämystä ja kärsivällisyyttä. Ja minun on sanottava, että jotkin Tunisian hallituksen eleet kertovat hyvistä pyrkimyksistä. Näimme tällaisia eleitä juuri tämän vierailun aikana, ja tämä käy ilmi valtuuskunnan parlamentille esittelemästä raportista.

PPE-DE-ryhmän mielestä meidän on siis käytävä sellaista keskustelua – jota pidämme muuten tarpeellisena – jossa meidän käsityksemme mukaan ei saa tuomita liikaa eikä kauhistella, kuten on tapana tehdä, vaan on tunnustettava tietyt meitä huolestuttavat tosiasiat, koska niillä on suoraan vaikutusta kumppanuussopimuksen kannalta, esimerkiksi ihmisoikeuksien ja demokratian periaatteiden kunnioittaminen, joka on lisäksi ratkaistava poliittisen ja sosiaalisen vuoropuhelun avulla ja sen kunnioittaminen, että Tunisian hallitus näkee vaivaa sen hyväksi, että se saa aikaan sellaisen lainsäädännön, jolla taataan poliittinen moniarvoisuus tosiasiallisesti eikä ainoastaan muodollisesti, ja varsinkin se, että kunnioitetaan aina tarpeellista vapautta, jotta kansalaiset voivat ilmaista käsityksensä ja jotta joukkoviestimet pystyvät välittämään niitä.

On kyse viestistä, jonka välittäminen Tunisian viranomaisille on parlamentin velvollisuus, ja Tunisian viranomaisten on otettava tämä viesti vastaan parlamentaarisen keskustelun heille tarjoamana myönteisenä asiana.

Siksi on välttämätöntä, että Euro-Välimeri-yhteistyön puitteissa komissio, neuvosto ja parlamentti eivät ryhdy tinkimään Meda II -ohjelman puitteissa toteutettavista tukiohjelmista.

Demokratian periaatteiden opettaminen ja siihen liittyvä koulutus ovat peruslähtökohta moniarvoisen ja demokraattisen yhteiskunnan ylläpitämisessä. Nuorison, tuomareiden, poliisin ja lehdistön on tunnettava perinpohjaisesti, mitä oikeuksia heillä on hallussaan ja mitä oikeuksia he puolustavat. Juuri tällä alalla Euroopan unionin täytyy ja se voikin tehdä yhteistyötä.

Minua huolestuttaa myös se, että täällä läsnä oleva komission jäsen Patten ei ole ottanut riittävässä määrin huomioon niitä vakavia ongelmia, jotka tällä hetkellä uhkaavat Välimeren eteläpuolisia maita, joiden joukossa Tunisiassa on varsin tärkeä rooli.

Siirtolaisuutta, fundamentalismia, köyhyyttä ja poliittista epävakautta ei hoideta julistamalla päätöksiä ja tekemällä vapaaehtoistyötä. Täytäntöönpanoa varten tarvitaan todellista poliittista tahtoa sekä taloudellisia ja inhimillisiä voimavaroja. Joka tapauksessa, ja tämä voisi olla yhteenveto käydystä keskustelusta, emme saa rajoittaa yhteistyötämme kolmansien maiden kanssa ainoastaan kaupallisiin tai taloudellisiin asioihin. Tästä syystä pyydämme Tunisialta myös sitä,

että se taloudellisten uudistusten lisäksi edistäisi poliittisia uudistuksia vapauksien takaamiseksi, mutta tässä asiassa se voi tietysti nyt ja jatkossakin luottaa meidän, ainakin minun ryhmäni, tukeen ja yhteistyöhaluun.

Samoin pidämme sellaista yhteistä Välimeren strategiaa välttämättömänä – mikä päätöslauselmassa tuodaan esiin – jossa poliittisten, sosiaalisten tai turvallisuusseikkojen lisäksi kiinnitetään erityistä huomiota kulttuuriin ja inhimilliseen puoleen. Tästä juontuu tarve vahvistaa parlamenttien välistä vuoropuhelua sekä vuoropuhelua kansalaisyhteiskunnan edustajien kanssa.

Kuten kotimaassani on tapana sanoa "ihmisiä voidaan ymmärtää puhumalla". Ajatusten ja sanojen rikkaus, jos jokin, on tyypillistä Välimeren rannalla asuville kansoille, ja se, arvoisat parlamentin jäsenet, on varsin halpaa.

3-193

Seixas da Costa, neuvosto. - Arvoisa puhemies, hyvät jäsenet, luulen, että ryhtyessämme käsittelemään tämänkaltaista kysymystä, on syytä palauttaa mieleen Euroopan unionin yleinen asennoituminen sen ulkoisia suhteita koskevissa asioissa. Euroopan unionilla on käytössään eräänlainen arvojen ja periaatteiden malli, jota se pyrkii luonnollisesti ilmentämään suhteissaan ja jota se yrittää soveltaa kaikissa sen kolmansien maiden kanssa pitämiensä yhteyksien kaikkiin ulottuvuuksiin. Toisin kuin erään jäsenen puheenvuorossa annetaan ymmärtää, Euroopan unioni ei käytä eräänlaista maantieteellistä lähestymistapaa, toisin sanoen sellaista, jossa lähimmiltä mailta vaaditaan enemmän ja kaukaisimmilta vähemmän. Me emme ajattele tällä tavoin. Yleisenä ajatuksenamme on työskennellä yhdenmukaisten perusteiden pohjalta ja aivan erityisesti käsityksemme on se, että on parempi järjestää mahdollisuuksia vuoropuheluun saadaksemme maat säännöllisten kahdenvälisen arviointien piiriin kuin edistää valikoivuutta väärinymmärryksen muurien rakentamista. Arvoisa puhemies, hyvät jäsenet, tästä näkökohdasta haluan sanoa, että neuvosto ja komissio – erityisesti komission jäsen Christopher Patten, joka on, mitä minun ei tarvitsisi edes mainita, ihmisoikeusasioissa erittäin luottokelpoinen, luottokelpoisempi kuin useimmat meistä – ovat täysin ja selkeästi samaa mieltä siitä, miten tässä asiassa on toimittava.

Siitä konkreettisesta kysymyksestä, joka esitettiin Tunisiasta, haluaisin sanoa, että neuvosto on täysin tietoinen Tunisian ihmisoikeustilanteesta ja että se on pannut tarkasti muistiin kaikki parlamentissa esitetyt huolenaiheet; se on siis pannut tarkasti muistiin myös ne huomattavat huolenaiheet, jotka täällä on esitetty tänään.

Neuvosto on ilmaissut useita kertoja Tunisian viranomaisille huolensa määrättyjen tilanteiden esiintymisestä, nimenomaan sellaisten, jotka liittyvät oikeuksien puuttumiseen ja tiedotusvälineiden ilmaisunvapausongelmiin. Kuten jäsenet jo mainitsivatkin, ihmisoikeuskysymyksistä keskustellaan erityisesti sen poliittisen vuoropuhelun puitteissa, jota neuvosto käy Tunisian kanssa assosiaationeuvostossa ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden Tunisian-valtuuskunnan johtajien välityksellä, sillä nämä tapaavat säännöllisesti Tunisian merkittäviä näistä asioista vastaavia hallitusviranomaisia.

Tämä vuoropuhelu keskittyy täällä hetkellä erityisesti niihin muutoksiin, joita tehdään parastaikaa uuteen lehdistölakiin, rangaistukset toimeenpanevan tuomarin toimintaan ja tehtäviin sekä vaalilain muutoksiin. Mahdollisuus käydä tätä vuoropuhelua, josta Tunisia oli kieltäytynyt jo pitkään, merkitsee edistystä, jonka osalta emme mielestämme voi jäädä välinpitämättömiksi. Tunisian-suhteiden piiriin kuuluvassa kahdessa assosiaationeuvoston kokouksessa, joissa minäkin olin läsnä, neuvosto muistutti siitä, että Euroopan unionin ja Tunisian välisille suhteiden kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että maat kunnioittavat ihmisoikeuksia ja perusvapauksia, ja se varasi tietenkin itselleen mahdollisuuden painottaa joitakin yksittäisiä tapauksia, joista joitakin käsiteltiin täällä.

Haluaisin kertoa, että niin sanoakseni kansallisemmalla tasolla eli presidentti Benalin Portugalin-vierailun takia, ulkoministeri Jaime Gamalla oli toukokuun alussa tilaisuus puhua tunisialaisen virkaveljensä kanssa Tunisian ihmisoikeustilanteesta, erityisesti toimittaja Taoufik Ben Brikin tapauksesta, ja hän painotti tarvetta jatkuvaan perusvapauksien kunnioittamiseen.

Jonkinlaisesta poliittista painostusta koskevasta toimintasuunnitelmasta voisi ymmärtääksemme olla hyötyä, mikäli se tehtäisiin tavalla, joka herättäisi yleistä huomiota. Mielestämme tämänkaltaisissa kysymyksissä on mahdollista turvautua useisiin eri toimintatapoihin kansainvälisellä tasolla, emmekä kiellä sitä, etteikö senkaltainen puuttuminen asioihin olisi tehokasta. Neuvosto käyttää kuitenkin mieluummin hienovaraisempia ja ehkäpä tehokkaampia mahdollisuuksia vaikuttaa Tunisian viranomaisiin siten, että se painostaa heitä rakentavasti poliittisen vuoropuhelun ja eri tasoilla tapahtuvien kohtaamisten avulla. Arvoisa puhemies, hyvät jäsenet, näin ollen meistä ei tunnu asianmukaiselta ryhtyä menettelyihin assosiaatiosopimuksen peruuttamiseksi tai tämän saman assosiaatiosopimuksen osapuolten kutsumiseksi koolle tavalla, joka herättäisi varmaankin yleistä huomiota, mutta jolla ei olisi tosiasiallisia käytännön seurauksia. Olemme sitä mieltä, että paras tapa edetä tässä yhteydessä on käydä säännöllistä vuoropuhelua ja ylläpitää kaikkia aiempia ja tulevia yhteydenottoja, jos ja kun se on asianmukaista. Haluaisin sanoa, että vaikka näitä vaikeuksia onkin, ja vaikka tämä prosessi edistyy vaivalloisesti, mitkä asiat me kaikki tunnustamme, meidän on huomattava, että myönteisiä tuloksia on jo saavutettu. Emme todellakaan voi jättää huomiotta, mikä olisi mielestäni poliittisesti epäkorrektimpaa, Tunisian jo esittämiä merkkejä avautumisesta, erityisesti 600 poliittisen vangin vapauttamista, passien palauttamista määrättyille opposition jäsenille ja ilmeistä halua lieventää toimittaja Taoufik Ben Brikin tapauksen aiheuttamia jännityksiä ja tämän omien vaatimusten hyväksymistä. Komissio on ponnistellut myös rahoittamalla toimintoja edistääkseen Tunisian

ihmisoikeuksia ja demokratiaa Meda demokratia -ohjelman avulla, ja luulen, että komissio voi antaa enemmän tietoa tästä asiasta.

Lopuksi Barcelonan julistuksessa Tunisia allekirjoitti, niin kuin muutkin Välimeri-kumppanuusmaat, joukon ihmisoikeuksien kunnioittamiseen ja perusvapauksiin liittyviä periaatteita. Siinä Euro-Välimeri-kumppanuuden ja sen vahvistamisen viitekehyksessä, jota yritämme toteuttaa Euroopan komission kanssa tehtävän käytännön yhteistyön avulla, painotamme samoin jatkuvasti sitä, miten suuren merkityksen annamme oikeusvaltion aktiiviselle edistämislle ja julkisten toimintojen hyvälle hallinnalle, joka on yksi tämän Välimeren kahden rannikon välisen vuoropuhelun avainalueista.

Arvoisa puhemies, hyvät jäsenet, yhteenvetona haluan vakuuttaa teille, että neuvosto on paneutunut pysyvästi edistämään Tunisiassa, niin kuin kaikissa muissakin maissa, joiden kanssa Euroopan unionilla on suhteita, ihmisoikeuksien, demokraattisten periaatteiden ja perusvapauksien kunnioittamista, samoin kuin oikeusvaltioon perustuvan aidon demokratian ja avoimen kansalaisyhteiskunnan vakiinnuttamista. Poliittinen toimi vaikuttaa meistä parhaalta keinolta saavuttaa haluamamme tavoitteet. Neuvosto noudattaa siis politiikkaansa ja jatkaa hienovaraista mutta lujaa diplomaattia tarkoituksenaan rohkaista kaikkia tapoja edistää demokratiaa ja oikeusvaltiota.

3-194

Patten, komissio. – Olen äärimmäisen kiitollinen parlamentille mahdollisuudesta kommentoida näitä äärimmäisen tärkeitä asioita. Kuten monet arvoisat jäsenet ovat huomanneet, Taoufik Ben Brikin nälkälakko on ohi, mutta sillä on ollut voimakas vaikutus sekä Tunisian viranomaisiin että yhteiskuntaan. Se synnytti julkisen keskustelun Tunisiassa maan ihmisoikeustilanteesta.

Haluan tehdä selväksi, että komissio on samaa mieltä YK:n erityisraportoijan kanssa, joka toteaa raportissaan komissiolle ihmisoikeuksista: "Tunisiassa on vielä pitkä matka sen edullisen taloudellisen kehityksen täydelliseen hyödyntämiseen ottamalla käyttöön ihmisoikeuksien suojelua sekä erityisesti mielipiteen ja ilmaisuvapautta vahvistavia toimenpiteitä."

Mutta kuinka komissio, ja Euroopan unioni yleensä, voi vaikuttaa Tunisian edistymisen tahtiin tällä alueella? Tämä on parasta tehdä tutkistelemalla kolmea päivälinnettä, jotka Euroopan unionin ja Tunisian välinen assosiointisopimus tarjoaa.

Ensimmäinen, johon kollegani viittasi, on poliittinen vuoropuhelu. Tämä vuoropuhelu on jo kahdesti antanut meille mahdollisuuden kommentoida Tunisian ihmisoikeustilannetta ministeritasolla niissä kahdessa assosiaationeuvostossa, joita on pidetty tähän mennessä. Unioni on ottanut asiakseen puhua Tunisian ihmisoikeusasioista monissa kanssakäymisissämme Tunisian viranomaisten kanssa.

Toinen väline on myönteisten toimenpiteiden rahoittaminen yhteisön budjetista avustuksina hankkeille, jotka edistävät poliittisten ja kansalaisoikeuksien käyttöä. Demokratiaa tukeva Meda-ohjelma, josta parlamentilla on vahvoja ja myönteisiä näkemyksiä, on rahoittanut koulutusta, tietoa ja tietoisuutta herättäviä hankkeita kansalaisjärjestöille ja yleiselle mielipiteelle tällä alalla. Tunisian tiedotusvälineiden tukiohjelma on jo sisällytetty tulevaan Tunisia kanssa tehtävään rahoitusyhteistyöhön, ja siitä pitäisi käydä tarpeellisia neuvotteluita Tunisian hallituksen kanssa.

Kuten jäsen Dupuis muistutti meille, kestävä taloudellinen kehitys ja poliittinen vakaus riippuu ennen kaikkea, – Venäjältä ja Välimerelle, – vahvoista instituutioista, ei vahvoista ihmisistä. Toisinaan vaaditaan vahvoja miehiä varmistamaan, että instituutiot itsessään ovat vahvoja ja toimivat lain mukaisesti.

Kolmas väline on Euroopan unionin mahdollisuus käyttää rajoittavia toimenpiteitä, joista radikaalein voisi tietysti olla yhteistyön keskeyttäminen.

Komissio katsoo, että ennen minkäänlaisiin rajoittaviin toimenpiteisiin turvautumista pitäisi käyttää kaikkia kumppanuuden tarjoamia myönteisiä keinoja. Sekä poliittinen vuoropuhelu että tukiohjelmien rahoitus tarjoavat vielä merkittävää liikkumavaraa. Haluaisin mennä tässä pidemmälle Tunisian kohdalla. Erityisesti komissio toivoo näkevänsä, miten Tunisian hallitus tulee täyttämään lupauksensa, jotka koskevat lehdistöuudistusta ja yhdistymisen vapauden mahdollistamista. Haluamme myös nähdä, onnistuvatko yrityksemme tukea toivottuja uudistuksia järjestämällä rahoitusta yhteisön budjetista. Tiedotan parlamentille kaikkien näiden alueiden edistyksestä.

Aiheet, joista olemme tänä iltapäivänä keskustelleet, ovat äärimmäisen tärkeitä. Tiedän, että parlamentilla on kokonaiskuva asiasta. Mielenkiintoisessa puheenvuorossaan jäsen Napoletano toi esille Tunisiassa tapahtuneen taloudellisen ja sosiaalisen edistyksen. Toiset olisivat voineet esimerkiksi viitata Tunisian suhtautumisen sharia-lakiin. Kaikesta huolimatta on asioita, jotka antavat huomattavaa aihetta huoleen. Nyt on parasta jatkaa vuoropuhelulla, mutta kuten parlamentti ymmärtänee, en rinnasta vuoropuhelua passiivisuuteen. Parlamentilla on oikeutettuja huolenaiheita ja vahva näkökanta. Se voidaan ilmaista lujasti mutta kohteliaasti, kuten parlamentti tekee sen tänään.

Haluan laittaa keskustelun Tunisiasta oikeaan kontekstiin ja ottaa esille jäsen Hernández Mollarin ja joidenkin muiden arvoisien jäsenten esittämän asian. Tietenkin tulee olemaan tapahtumia ja vaiheita, jotka kasaantuvat meidän päällemme.

Nyt meidän on väistämättä kiinnitettävä paljon huomiota jälleenrakennusyrityksiimme Balkanilla ja erityisesti yrityksiimme estää sosiaalisen ja poliittisen hajoamisen jatkuminen. Tämä Kaakkois-Euroopan politiikka, haluan lisätä, ei ole merkityksetön Välimeren vakauden ja vaurauden kannalta.

Mutta jos minun on arvioitava, missä me tulemme kohtaamaan pääasiallisen haasteemme keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, se on suoraan sanoen Välimeren alueen politiikassamme. Mikä on Euroopan yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan ydin? Se on vakauden luominen. Se on ratkaiseva elementti Välimeren politiikassamme. Mitä me yritämme tehdä siellä? On totta, että me yritämme luoda, jos niin halutaan sanoa, Välimeren vastineen NAFTALLE. Mutta siihen liittyy enemmän kuin tämä, ja tulen siihen kohta. Haluan vain tehdä selväksi arvoisalle jäsenelle, että olen sitoutunut täysin tekemään tästä politiikasta menestyksellistä.

Yksi minua tällä hetkellä suututtavista asioista on se, että tuloksemme sen tukemisessa kehitysavun muodossa ei ole lähellekään niin hyvä kuin se olisi voinut olla. Vuosi vuoden jälkeen olemme voineet käyttää 40 prosenttia tai vähemmän siitä, mihin olemme sitoutuneet Välimeren alueella, osittain alueellisten toteutusongelmien, osittain sellaisten omien epäonnistumisiemme vuoksi, joihin olen halukas puuttamaan.

Lyön vetoa arvoisan jäsenen kanssa: jos jättäessäni työni komission jäsenenä vuonna 2005 tuloksemme sitoumuksiimme ja maksujemme välisen eron supistamisessa ei ole rutkasti parempi kuin se on ollut viimeisen kolmen vuoden aikana, niin hän voi saada avustuksen mieleiseensä hyväntekeväisyyskohteeseen. Haluaisin, että tätä pidettäisiin osoituksena siitä, olemme vai emmekö ole sitoutuneet tekemään menestyksellistä Välimeren politiikastamme. On äärimmäisen tärkeää, että me käytämme olemassa olevia keinojamme paljon kyvykkäämmin ja paljon tehokkaammin. Haluaisin, että minua arvioitaisiin tämän mukaan.

Haluan toistaa: kysymys ei ole vain vapaakauppa-alueen luomisesta, niin tärkeää kuin se onkin. Vapaakauppa ei ole päämäärä; vapaakauppa on yksi keino saavuttaa päämäärä. Päämäärä on poliittisen vakauden ja vaurauden alueen luominen sen meren eteläpuolelle, jonka me olemme jakaneet Pohjois-Afrikan ja Lähi-idän kanssa näinä kaikkina vuosituhansina. Kysymys on arvojen jakamisesta yhtä lailla kuin kaupan jakamisesta. Kysymys ei ole sellaisten taloudellisten keskustelujen luomisesta, jotka tekevät eurooppalaisista vauraampia: kysymys on työskentelystä yhdessä Välimeren maiden kanssa niin arvo- kuin kauppakumppanuudessa, työskentelystä yhdessä Välimeren eteläpuoleisen alueen ihmisten hyväksi yhtä lailla kuin meidän eurooppalaisten hyväksi. Se on suunnattoman tärkeä osa Euroopan pyrkimyksissä seuraavan muutaman seuraavan vuoden aikana; yhtä tärkeä jossain mielessä vakauden luomisesta kuin koko laajentumisprosessi. Toivon hyvin paljon, että seuraavan viiden vuoden aikana pystymme viemään tätä ohjelmaa eteenpäin Tunisiassa ja koko alueella.

3-195

PUHETTA RYHTYI JOHTAMAAN
varapuhemies **MARINHO**

3-196

Martin, Hugues (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, tämänpäiväinen keskustelumme antaa meille mahdollisuuden ottaa hieman etäisyyttä Tunisian viimeviikkoisiin, erityisesti niin sanottua Ben Brickin tapausta koskeviin tapahtumiin.

Näistä tapahtumista on kerrottu erityisen paljon tiedotusvälineissä, mikä on epäilemättä antanut mahdollisuuden painostaa Tunisian viranomaisia korjaamaan tilanne mitä pikimmin ja mahdollisimman inhimillisesti. Tapahtumien äärimmilleen viety puinti tiedotusvälineissä on kuitenkin saanut jotkut tekemään johtopäätöksiä tilanteesta Tunisiassa, jonka todellisuus on täysin ristiriidassa meidän tuntemamme todellisuuden kanssa.

Kuten kollegani ja ystäväni Hernández Mollar muistutti, PPE toivoo, että voisimme jo tänään viestittää toivoa ja tukea kaikille niille tunisialaisille, jotka ponnistelevat saadakseen maansa jatkamaan sekä talousuudistusten että poliittisten uudistusten tiellä. Euroopan parlamentin onkin toimittava selkeästi ja oikeudenmukaisesti kaikkien Barcelonan prosessiin osallistuvien Välimeren maiden kanssa.

Varsinkin tunisialaiset moittivat meitä toisinaan siitä, että me kohtelemme toisia valtioita ankarammin kuin toisia, joten haluan tässä yhteydessä muistuttaa, että Barcelonan julistukseen sisältyvät ja kaikissa Välimeren maiden kanssa tehdyissä kumppanuussopimuksissa toistetut periaatteet ja arvot ovat samoja kaikille, myös unionin jäsenvaltioille. Tunisia ei ole missään nimessä poikkeus.

Tämä toivon sanoma perustuu osittain Tunisian saavuttamiin taloudellisiin ja sosiaalisiin tuloksiin. Meidän on kuitenkin noudatettava myös sitoumuksiimme ja vakauksiimme, joten tekisimme mielestäni Tunisian kansalaisille palveluksen, jos vakuutamme heille, että parlamenttimme seuraa jatkuvasti äärimmäisen tarkoin Tunisian poliittisen tilanteen ja kansalaisyhteiskunnan kehitystä hyvistä taloudellisista tuloksista riippumatta. Meidän on myös vakuutettava paitsi Välimeren kumppanimme myös kaikki muut kumppanimme siitä, ettei kauppaa voida käydä varsinkaan niistä demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevista sitoumuksista, joihin nuo kumppanit ovat Barcelonan prosessissa sitoutuneet.

Näin ollen kehottaisin lopuksi kollegoitani antamaan ehdottoman tukensa meidän tänään jättämällemme päätöslauselmaesitykselle, josta käy mielestäni tasapuolisesti ilmi Euroopan parlamentin ajatukset Tunisian tilanteesta. En epäile, etteikö viestimme saisi asiallista vastaanottoa Tunisian viranomaisilta, jotka tuovat vahvistusta ja pysyvyyttä alustaville toimille.

3-197

Obiols i Germà (PSE). - Arvoisa puhemies, yhdessä parhaimmista Euroopassa 1900-luvulla julkaistuista teatteriarvosteluista – tämä on minun vaatimaton mielipiteeni – sanottiin jotakin tällaista: "Eilen esitettiin ensimmäisen kerran se ja se teos, jonka oli kirjoittanut se ja se kirjoittaja". En pysty kilpailemaan tämän mielestäni loistavan sanomalehtiarvostelun vaikuttavan ytimekkyyden kanssa. Kuitenkin kysymykseni on käytännössä sama. Miksi keskustelemme Tunisian tilanteesta? Miksi tällä hetkellä Euroopan ja Tunisian välisissä suhteissa on havaittavissa jonkinlainen kriisi, joka tavalla tai toisella vaikuttaa epäilemättä Euroopan unionin ja Tunisian toimielinten välisiin suhteisiin yhteistyön ja kumppanuussopimuksen puitteissa?

Mielestäni tämän kysymyksen esittäminen on hyödyllistä, sillä vain jos ymmärrämme mahdollisimman täsmällisesti Tunisian nykytilanteen ja maan kohtaamat haasteet, voimme saavuttaa sellaisen maltillisuuden ja tehon, joita meidän on kehitettävä yhteistyön puitteissa. Tällä hetkellä Tunisian tilanne on varsin paradoksaalinen, ja olen huolestunut tämän paradoksin kärjistymisestä. Kyseessä on Maghreb-maiden rauhallisien ja vaurain maa, jonka joukkoviestintä on näiden maiden joukossa kaikkein ankarimmin valvottua. Kasvu on ollut suurinta ja sosiaalinen uudistuminen nopeinta varsinkin koulutuksen ja naisten aseman osalta juuri tässä maassa; kuitenkin kansalaisyhteiskunnalla, joka on tämän taloudellisen ja sosiaalisen kasvun tulosta, ei ole sopivia kanavia, joiden välityksellä ilmaista itseään täysin vapaasti. Tämä maa on ollut ja on yhä etujoukoissa tehtäessä kumppanuussopimuksia ja Välimeren maatalouspolitiikkaa, maa on allekirjoittanut kaikki kansainväliset ihmisoikeuksia koskevat yleissopimukset, ja silti kerta toisensa jälkeen Tunisiassa ilmenee ihmisoikeuksiin liittyviä ongelmia, joita Euroopan tiedotusvälineiden luonne paisuttaa.

Ihmisoikeudet ovat minulle tärkeä asia, uskokaa pois. Olen elänyt 15 vuotta elämästäni ilman passia ja ilman ajokorttia. Olen saanut kokea kaikenlaista Francon diktatuurin aikana poliittisen poliisin luona ja vankiloissa, josta en viitsi puhua, mutta luulen, että Tunisian perusongelma on tällä hetkellä toisaalla: Tunisian tulevaisuudessa. Mielestäni olemme meille kuuluvien tehtävien tasalla ainoastaan, jos löydämme Euroopan unionissa tehokkaan tavan auttaa niitä tahoja, jotka kannattavat sitä kehitystä, joka on Tunisiassa välttämätöntä, jotta tulevaisuudessa voitaisiin nauttia taloudellisesta kasvusta ja sosiaalisesta uudistumisesta ja taata nämä asiat.

Lopetan sanomalla, että yhdyin pääosin komission jäsen Pattenin ilmaisemiin näkökohtiin, mutta haluaisin, että komission jäsen Patten kertoisi meille myös, että Euroopan ja Välimeren alueen välinen politiikka ja Maghreb-maiden kanssa toteutettava politiikka olisi hänelle myös eräänlainen päänahapintymä. Vain jos onnistumme tekemään selväksi sen, ettei ole sellaista tilannetta, jossa neuvosto jarruttaisi Välimeren ensisijaisuutta, komissio vaikeuttaisi ohjelmien täytäntöönpanoa ja Euroopan parlamentti omistautuisi läksyttämiseen, voimme päästä sellaiseen tehokkaaseen politiikkaan, jolla edistetään Tunisiaa tulevaisuutta ystävyyden ja solidaarisuuden hengessä kohti sellaista tilannetta, jolle on ominaista sekä sosiaalinen ja taloudellinen kasvu että täydellinen demokratisoituminen. Meillä on paljon pelissä, eikä ainoastaan Tunisiassa vaan koko alueella, jos otetaan huomioon, että tavoitteena on onnistuminen tässä tehtävässä.

3-198

Ducarme (ELDR). - Arvoisa puhemies, liberaaliryhmä hyväksyy luonnollisesti tekstin sellaisenaan. Näin ollen sallinette minun tiedustella, mitä käytännön seuraamuksia teksti aiheuttaa toimielinten sovitun ja totunnaisen roolin ulkopuolella, ja erityisesti sitä, mihin todellisiin toimiin komissio aikoo ryhtyä komission jäsen Pattenin äskeisen puheenvuoron ohella? Kuinka dynaamisesti komissio aikoo tarttua asiaan? Kuinka päättäväisesti se aikoo toimia? Kuinka kokonaisvaltaisesti se aikoo olla mukana toiminnassa? Haluaisin myös tietää, saattaisiko komission jäsen Pattenin komission ulkopolitiikkaa kohtaan tuntema ärtymys johtaa jonkinasteiseen asennemuutokseen tässä meitä huolestuttavassa asiassa.

Arvoisa komission jäsen, tässä mielessä epäilen hieman komission muodollista halua toimia Euroopan yhdyntymisen käytännön moottorina, joten teidän olisi syytä kertoa erittäin selkeästi komission konkreettisesta lähestymistavasta, jotta meidän ei tarvitsisi muutaman kuukauden kuluttua todeta, että teksti, joka oli tarkoitus hyväksyä, on jäänyt taas kerran vain kuolleeksi kirjaimeksi Euroopassa.

Molemmat seuraavat kysymykseni ovat erittäin täsmällisiä. Päätöslauselman 11 kohdassa sanotaan, että tilanteen käsittely jätetään parlamentin valtuuskunnan tehtäväksi. Aiotteko te komissiossa laatia jonkin tietyn asiakirjan jäsentemme työn tueksi? Toinen kysymykseni koskee tällä kertaa lähitulevaisuutta: yleisten asioiden erityisneuvosto kokoontuu kuulemma 18. kesäkuuta käsittelemään Välimeren alueen kysymystä. Mikä on se Välimeren aluetta koskeva asiakirja, joka on määrä jättää ensi sunnuntaihin mennessä?

Arvoisa komission jäsen, nämä ovat niitä poliittisia jatkotoimenpiteitä, joita minä odotan ja joiden ansiosta te voitte kenties luopua teitä ja kenties myös työtovereitanne ympäröivästä niin sanotusta ärtymyksen ilmapiiristä, joka liittyy komission ulkopolitiikan tehokkuuteen.

3-199

Krivine (GUE/NGL). - Arvoisa puhemies, meidän piti odottaa tämän istuntojakson alkamiseen asti, jotta totuus tulisi vihdoin ilmi Euroopan parlamentissa.

Otan esille ammattiliittojen vapauksia koskevan ongelman kun olen palannut kolmen kollegani kanssa Tunisiasta. Oppositioon kohdistunut painostuksen aalto ja kaikki 1990-luvulta lähtien ilmaantuneet suuntaukset ovat mahdollistaneet sen, että on voitu tarttua uudelleen Tunisian työntekijäliittoa UGTT:tä koskevaan kysymykseen. Pidätykset, ammattiyhdistysliiton jäsenten erottamiset ja kaikenlainen uhkailu ja painostus on yhdistetty ammattiyhdistysten hierarkkiseen autoritaarisuuteen erään alueen kaikkein taisteluhenkisimmän ammattijärjestön lannistamiseksi.

Tunisian nykyjohto on tiukentanut lakko-oikeuden jo ennestään voimakasta laillista rajoittamista. Jotta lakko olisi laillinen Tunisiassa, siihen tarvitaan toimeenpanosta vastaavan UGTT:n viraston lupa. Myös sellaiset ammattiliiton tiloissa järjestettävät kokoukset ovat säännönmukaisesti kiellettyjä, joita ei voida normaalisti järjestää työpaikoilla. Johtajia on erotettu tehtävistään ja heitä on haastettu oikeuteen sen vuoksi, että he ovat kritisoineet järjestönsä sisäisessä adressissa keskusliiton pääsihteerin hallintotapaa. Poliisi pidätti vuoden 1999 huhtikuussa 12 järjestön miestä, jotka viettivät yli kaksi vuorokautta sisäministeriössä, koska he olivat väittäneet, että UGTT:n kokousta ei ollut pidetty säännönmukaisesti. Pidätettyjen joukossa olivat muun muassa Abdeljalil Bedoui, Ali Romdhane, Abdelmajid Sahraoui, Abdennour Maddahi, Hamed Bennjima, Noureddine Ounissa, Chaker Ben Hassine ja monia muita.

Ben Alin hallitus valvoo siis kaikkia työntekijöitä. Tukahduttamistoimet eivät kohdistu yksistään poliittiseen oppositioon vaan koko kansaan, erityisesti asukkaisiin työläiskaupunginosissa, pikkukaupungeissa ja epäsuotuisilla alueilla sijaitsevilla kylillä. Tunisian kansallinen vapauskomitea on arvioinut, että 9,5 miljoonan asukkaan maassa on 130 000 poliisia. Lukuun on lisättävä vielä kaikki ne epäviralliset poliisit, joita puolustuskyvyttömiä kansalaisia sortavat sisäministeriön suoraan alaisuuteen kuuluvat korttelikomiteat valvovat. Siten on helpompi ymmärtää tätä valedemokratiaa, jossa presidentti valituttaa itsensä 99,44 prosentin äänten enemmistöllä.

Arvoisa puhemies, haluan tehdä tiettäväksi Tunisian kansalle, jonka kaksi edustajaa on tänään joukossamme, että olemme hengessä mukana maan vapaustaistelussa ja ettemme aio antaa periksi.

3-200

Abitbol (UEN). - Arvoisa puhemies, parlamentin paradoksaalisuus jaksaa aina yllättää. Parlamentti harkitsee silmää räpäyttämättä sellaisen monoetnisen ja antidemokraattisen poliittisen järjestelmän perustamista Kosovoon, josta syrjäytettäisiin niin sanotut alkuperäiskansat. Totalitaarisen Kiinan kanssa ei epäröidä tehdä kauppasopimuksia, vaikka vielä viime vuonna maassa teloitettiin 1800 ihmistä – tämä on myönnetty – ja vaikka samaan hengenvetoon Tunisiaa arvostellaan hyvin ankarasti, joka ei mielestäni ole perusteltua.

On kyllä totta, ettei kaikki unionin jäsenvaltiot ole yhtä etuoikeutetussa asemassa kuin Ranska, joka tietää vanhojen Tunisian-suhteidensa perusteella, ettei totuus maasta vastaa täysin sitä karikatyyristä kuvaa, jota mediapellet ovat levittäneet kaikkialle Eurooppaan. Tunisia ei todellakaan vastaa meidän käsityksemme mukaista kuvaa demokratiasta. Mutta onko maailmassa tai edes Euroopassa valtioita, joiden demokratia vastaisi siitä luotua kuvaa?

On totta, että Tunisia allekirjoitti Maghreb-maista ensimmäisenä sopimuksen Euroopan unionin kanssa. Kaikki ovat myös valmiita myöntämään, että maa on edistynyt talouden ja yhteiskuntarakenteen uudistamisponnisteluissaan, joita suhteet Euroopan unioniin ja valitettavasti myös maailmanlaajuistumisen aiheuttama kaupan vapauttamisen kiihtyminen siltä vaativat.

Minusta Tunisian tulokset puhuvat puolestaan, joten sen kritisoiminen vaikuttaa kohtuuttomalta näiden tulosten valossa. Meidän on joka tapauksessa muistettava, että Tunisia vastusti ensimmäisenä islamia, joka vielä muutama vuosi sitten uhkasi koko Maghreb-alueetta. Olen sitä mieltä, että parlamentti toimisi esimerkillisesti, jos se ottaisi alueen koko geopolitiittisen tilanteen huomioon sen asemasta, että se häirii pienessä epämääräisessä klikissä, joka ei ole edes kansalaisjärjestön arvoinen.

3-201

Belder (EDD). - Arvoisa puhemies, sain täällä Strasbourgissa käsiini uutisen yli tuhannen poliittisen vangin nälkälakosta Tunisiassa. Haluan tehdä kaksi huomautusta siitä. Kristillisen etiikan pohjalta tuomitsemme tämän äärimmäisen itsepuolustuskeinon. Lisäämme siihen kuitenkin välittömästi sen, että sellaisten viranomaisten käyttäytyminen on tuomittavaa, jotka ajavat kansalaiset äärimmäisessä epätoivossa sellaiseen tekoon.

Tunisian nykyinen hallitus ei suvaitse riippumattomia ajattelijoita. Siitä johtuu vuosia jatkunut, jopa kiristynvä painostus. Siksi tuen täysin tämänpäiväisten suullisten kysymysten esittäjiä, erityisesti kollega Van den Bosia. Hän vaatii neuvostolta täysin oikeutetusti todellista toimintaa, jotta EU:n oman uskottavuus Tunisian kanssa tehdyn assosiointisopimuksen kumppanina säilyisi.

"Ei ole kysymys kansan oikeuksien kieltämisestä", sanoo tunisialainen kansalaisyhteiskunnan puolustaja. Hän jatkaa: "Sen tulee unohtaa, että tällaisia oikeuksia edes on olemassa." Jos tunisialaiset itse ottavat johtavan aseman tässä taistelussa, Euroopan unioni ei yksinkertaisesti saa eikä voi jäädä jälkeksi.

3-202

Carlotti (PSE). - Arvoisa puhemies, minäkin haluan tuoda ilmi syvän huoleni Tunisian ihmisoikeustilanteen huononemisen vuoksi, huolen, jonka varmasti kaikki tuon maan ystävät jakavat.

Tunisian viranomaiset ovat jo vuosikausien ajan ahdistelleet jatkuvasti ihmisoikeustaistelijoita ja heidän perheitään. Osa heistä on saanut vankilatuomion: järjestysvalta vainoaa säännöllisesti heitä, heidän ja heidän omaistensa passeja takavarikoidaan, heidän puhelynyhteyksiään katkaistaan tai heidän puhelujaan salakuunnellaan, heitä panetellaan tai uhataan fyysisesti tai sanallisesti ja heidän omaisiaan kuulustellaan säännöllisesti.

Tällaisen sorron vuoksi Euroopan parlamentti toistaa nyt vakaumustaan siitä, että ihmisoikeuksien ja perusvapauksien noudattamisesta ei voida missään tapauksessa poiketa ja ettei sitä voida vahingoittaa laiminlyödä, koska Tunisia teki vuonna 1995 ensimmäisenä Euroopan kumppaneista assosiaatiosopimuksen Euroopan unionin kanssa. Edelleen vahvistusta odottava sopimus sisältää kuitenkin ihmisoikeuslausekkeen ja edellyttää poliittista vuoropuhelua. Pidän toki poliittista vuoropuhelua yksisuuntaisia sanktioita parempana, mutta juuri tuon ihmisoikeuslausekkeen nimissä velvollisuutemme on vaatia Tunisian viranomaisia tekemään kaikki aloitteet, joiden avulla voidaan luoda todellinen monipuoluejärjestelmä ja varmistaa lehdistön vapaus ja yhdistymisvapaus.

Komission jäsen Patten, millainen tuon vuoropuhelun pitäisi olla? Kuinka meidän tarkkaan ottaen pitäisi edetä käytännössä? Kuinka voisimme toteuttaa näkemyksiämme tehokkaasti? Voimme nimittäin vain arvailla, kuinka Tunisian tilanne etenee. Jo pelkkä Ben Brikin tapaus symbolisoi monien tunisialaisten raivoa vapaudenriiston takia, ja lehdistö on vain yksi esimerkki retuperällä olevista asioista. Ben Brik tosiaan ylitti itsensä, ja kolmessa kuukaudessa kokonainen kansalaisyhteiskunta on saanut piristysruiskeen omanarvontuntoonsa ja ilmaissut haluavansa päästä lopullisesti irti poliisivaltioista. Tällä välin presidentti Ben Ali jatkaa keppi- ja porkkanalinjansa soveltamista niihin, jotka tuomitsevat hänen toimintatapaansa tai kritisoiivat maan vapaustilannetta.

Tällaisessa asenneilmastossa sopii pohtia, onko Tunisia seuraava kriisipesäke Euroopan eteläisessä kyljessä. Maan johdolla on nimittäin kaksi vaihtoehtoa. Ensimmäinen on se, että he jatkavat todellisuuden kieltämistä sellaisen järjestelmälle tyypillisen periaatteen mukaan, jossa väitetään viimeiseen asti kaiken olevan kunnossa. Tällöin kansalaisyhteiskunta joutuu jälleen taipumaan sortoon, jota sen on rohkeasti ja päättäväisesti vastustettava. Näin ollen kansalaisyhteiskunnan tehtävänä olisi eristää laittomasti toimiva johto ja tukea Tunisian kansan taistelua riippumattomuutensa puolesta.

Tunisian johto voi tosin valita myös kansalaisyhteiskunnan kanssa käytävän vuoropuhelun voidakseen lievittää maan jännittyneitä tilannetta ja neuvotellakseen täyskäännöksen tekemisestä, jotta Tunisia pääsisi pois umpikujastaan ja voisi aloittaa demokratisoitumisen tiellä. Luulen, että meidän on löydettävä oikeat sanat, kuten kollegani Abitbol totesi. Meidän on joka tapauksessa tehtävä kaikkemme, jotta Tunisia valitsisi tuon tien.

3-203

Procacci (ELDR). – Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, Tunisian tilanne on nähtävä Välimeren ja niiden Pohjois-Afrikan maiden politiikkoja koskevassa laajemmassa kehyksessä, joiden kanssa Euroopan unionia kiinnostaa pitää yllä rauhan- ja kehitysohjelmiaan koskevaa vuoropuhelua. Näistä maista Tunisia on varmasti saavuttanut edistysaskeleita talouden, vakauden ja sosiaalisten oikeuksien kannalta. Näistä maista juuri Tunisia ymmärtää parhaiten talouteen, politiikkaan ja kulttuuriin liittyviä kysymyksiä koskevan Euroopan ja Välimeren välisen vuoropuhelun merkityksen.

Kaikista näistä asioista huolimatta meidän ei pidä todellakaan unohtaa tuossa maassa ilmenevää siviilivapauksien rajoittamista, mutta mielestäni pelkkä yksinkertainen tuomitseva asenne ei ole riittävä eikä tehokas, vaikkakaan se ei saa puuttua. On suunniteltava sellainen toimintatapa, jonka avulla tilannetta kyetään parantamaan todella ja asteittain siten, että käydään vuoropuhelua ja avustetaan erityisesti tunisialaista yhteiskuntaa tukemalla myös ihmisoikeuksien kunnioittamista koskevia yhteisiä sopimuksia ja erityisohjelmia, kuten Länsi-Balkania koskevan CARDS-ohjelman osalta on suunniteltu.

Onkin tarpeen pitää mielessä, että niiden maiden, joiden perinteet ovat erilaiset länsimaisiin demokratioihin verrattuna, pitää matkallaan kohti siviilivapauksien täydellistä vahvistamista käydä läpi sellainen kulttuurillinen kypsyminen, joka vaatii asteittaisuutta ja pitempiä aikarajoja. Eristäytymiseen perustuva ajattelutapa ei hyödytä mitään ja vaarantaa niiden sitoumuksen, jotka tekevät siinä maassa työtä demokratian parantamiseksi.

Lisäksi on toivottavaa, että Euroopan unionin ja Tunisian välinen assosiaationeuvosto ottaa vastuulleensa arvioida jatkuvasti ihmisoikeuksien kunnioittamista tuossa maassa sellaisen toiminnan kautta, jonka Tunisian edustajat hyväksyvät ja rakentaa tämän kysymyksen pohjalta yhteinen seurantajärjestelmä, joka väistämättä luo sosiaalisia etuja Tunisian ihmisoikeustilanteelle.

3-204

Eriksson (GUE/NGL). – Arvoisa puhemies, ihmisoikeuksia loukataan. Sanan- ja mielipiteenvapaus, yhdistymisvapaus ja painovapaus sysätään syrjään, eikä niitä kunnioiteta. Tiedämme sen. Se tiedetään myös Tunisiassa, sen tietävät niin viranomaiset kuin kansalaisetkin.

Meidän on ilman muuta otettava esiin tämä asia ja arvostettava sitä aina, kun siihen on tilaisuus. Se on erittäin vakavaa. Kyse on maailmanlaajuisista oikeuksista, ei pelkästään Euroopan unionissa vaan myös sen ulkopuolella, ja tällaisten oikeuksien loukkaamista on arvostettava. Luulen, että vuoropuhelu on paras kanava arvostelun esittämiseksi. Se merkitsee sitä, että me todellakin kunnioitamme toisiamme, ja jos Tunisia ja sen edustajat haluavat kunnioittaa näkemystämme asiasta, niin luulen, että *meidänkin* on otettava huomioon se, että sopimuksiamme pidetään Tunisiassa todellakin melko kielteisinä.

Mielestäni missään muualla kuin GUE/NGL-ryhmän laatimassa päätöslauselmaehdotuksen 7 kohdassa ei lue, että kaikki tunisialaiset organisaatiot, niin yksityisellä kuin julkisellakin sektorilla, suhtautuvat todellakin kielteisesti assosiaatiosopimukseen, mikä EU:ssa on tietenkin otettava huomioon ja mitä on kunnioitettava.

3-205

Poli Bortone (UEN). – Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, vierailin vastikään Tunisiassa, jossa olin muuten maan hallituksen jäsenen vieraana, eikä minulla ollut minkäänlaista mahdollisuutta nähdä kaikkea sitä, mitä tämänpäiväisen keskustelun aikana on tullut esiin. Näin sen sijaan maan, joka on sitoutunut voimakkaasti nykyaikaistamiseen; kohtasin suurta intoa määrittää ympäristöä, maa-alueen pelastamista, maataloutta, matkailua ja suurten infrastruktuurien rakentamista koskevat kehittämisen alat.

Näin, että siellä pyritään kehittämään taloutta, jotta ei syntyisi uusia maastamuuttovirtauksia, jotka voivat varmasti aiheuttaa levottomuutta myös Välimeren maiden ja niiden maiden suhteissa, jotka nyt kuuluvat Euroopan unioniin. Olin todistamassa yliopistojen välisiä kulttuurivaihdoksia ja voimakasta kulttuuri-identiteetin palautumista, ja näihin liittyi sitoumus palauttaa entiselleen historialliset keskustat, maaseutumatkailu ja kotiteollisuus.

Panin merkille, että koulut osallistuvat voimakkaasti koulutusohjelmiin, joihin on liitetty erilaisia täydentäviä toimintoja. Enkä huomannut lainkaan sitä, että sieltä puuttuisi yhteistoimintaa. Päinvastoin nuorison ja erityisesti naisten keskuudessa on voimakasta ja elävää yhteistoimintaa ja myös voimakas kumppanuuden ilmapiiri eri instituutioiden välillä.

Luin erään suullisen kysymyksen, jossa valitellaan sitä, että paikallinen lehdistö sensuroi ihmisoikeuksia koskevia tapahtumia. Mikäli sensurointia harjoitetaan, se tarkoittaa silloin sitä, että lehdistövapaus on olemassa, kun kerran paikallinen lehdistö voi myös sensuroida Tunisian mahdollisia asenteita, joilla kielletään ihmisoikeudet.

En siis usko, että Tunisian kohdalla voidaan korostaa monia kielteisiä seikkoja. Uskon pikemmin, että voisimme harkita poliittisluonteista toimintaa Tunisiaan nähden ja myös esimerkiksi Balkanin alueen maihin nähden, maihin, joille Euroopan unioni päättää antaa tai olla antamatta taloudellista kannustusta niiden sisäisten poliittisten järjestelyjen mukaan, joita nämä maat voivat taata.

Tämä olisi todellakin toimenpide, jolla ei ole mitään tekemistä sellaisen demokratian varsinaisen merkityksen kanssa, demokratian, jossa on eletty ja jonka toimintaan on osallistuttu, ja vielä vähemmän sillä on tekemistä ihmisoikeuksien ja vähempääkin vähemmän mahdollisten uusien jäsenvaltioiden ja Euroopan unionin välisten suhteiden kanssa.

3-206

Swoboda (PSE). - Arvoisa puhemies, arvoisa neuvoston puheenjohtaja, arvoisa komission jäsen, useimmat kollegat täällä parlamentissa – äsken puhunut naispuolista kollegaa lukuun ottamatta – ovat huolissaan ystävämme ja naapurimme Tunisian kehityksestä. Tunisia on meidän naapurimme, sillä Välimeri ei erota meitä vaan yhdistää meidät.

Nämä huolet, joita me ilmaisimme tänään, eivät ole kolonialistiseen tai uuskolonialistiseen asenteeseen perustuvia huolia. Kyse ei ole luvattomasta kolmannen valtion sisäisiin asioihin puuttumisesta. Ei, kyse on, kuten komission jäsen Patten on toistuvasti korostanut, kriittisestä vuoropuhelusta, joka perustuu Tunisian kanssa tekemiimme sopimuksiin. Siksi olisi järjetöntä sanoa nämä sopimukset irti. Meidän on pikemminkin hyödynnettävä niitä käydäksemme tätä kriittistä vuoropuhelua.

Kyse on yhteisen turvallisuuden, vakauden ja rauhan vyöhykkeen luomisesta, ja siihen kuuluvat demokratia, ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja tiedonvälityksen vapaus. Kun Tunisian puolelta korostetaan toistuvasti, että kyse on myös taistelusta äärivoimia ja terrorismia vastaan ja äärimielipiteiden, -asenteiden ja -järjestöjen estämisestä, olen silloin täysin samaa mieltä. Mutta miten muuten kuin juuri demokratian kautta tätä taistelua voidaan parhaiten käydä? Sen osoittavat myös Tunisian naapurit.

Siksi me emme voi luopua demokratiasta. Tunisia sanoo toistuvasti, että kyse on taloudellisesta ja yhteiskunnallisesta kehityksestä. Mutta juuri tämä Tunisian ehdottomasti myönteinen taloudellinen ja yhteiskunnallinen kehitys on paras perusta sille, että demokratiaa kehitetään edelleen ja demokraattisella maaperällä käydään taistelua äärivoimia vastaan.

Viimeinen huomio: me haluamme auttaa Tunisiaa, siitä ei ole mitään epäselvyyttä. Meidän on autettava Tunisiaa, kuten meidän on autettava koko seutua ja koko aluetta. Balkan ei ole meidän ainoa prioriteettimme. Euroopan unionin laajentuminenkaan ei ole meidän ainoa prioriteettimme. Välimeren alue ei ole toisarvoinen alue, sillä on sama asema ja sama merkitys. Kun komission jäsen Patten esimerkiksi ilmoitti, että kyse on uudistuksista ja että hän haluaa voittaa kuilun toisaalta lupausten ja toisaalta tosiasiallisten maksujen välillä, se ansaitsee täyden tuen. Meidän kaikkien on kuitenkin tehtävä se yhdessä herkkäunteisesti. Meidän on tehtävä se tavalla, jolla Välimeren kumppaneita ei torjuta vaan heidät otetaan takaisin mukaan yhteiseen veneeseen.

3-207

Seixas da Costa, neuvosto. - Arvoisa puhemies, esitän kaksi lyhyttä huomautusta sanoakseni että neuvosto on pannut tarkasti muistiin ne oikeutetut huolenaiheet, jotka jäsenet ovat esittäneet ja että otamme ne huomioon siinä vuoropuhelussa, jota käymme Tunisian kanssa nykyisissä institutionaalisissa puitteissa. Toisen huomautuksen tarkoituksena on selvittää jäsen Ducarmelle, että kesäkuun 18. päiväksi suunnitellussa yleisten asioiden neuvostossa pyritään ennen kaikkea hyväksyttämään neuvostossa Välimeren alueen yhteinen strategia, jota käsitellään periaatteessa Feiran Eurooppa-neuvostossa ja joka kuului Portugalin puheenjohtajakauden työohjelmaan. Olemme sitä mieltä, että tämä yhteinen strategia voi tuoda lisäarvoa Barcelonan prosessille ja että se siihen sisältyy äärimmäisen tärkeitä tekijöitä unionin yleisen ulkopoliittikan kokonaisvaltaisemmaksi uudelleenjärjestämiseksi ja soveltamiseksi tällä alueella.

Ponnistelimme viimeisimmässä yleisten asioiden neuvostossa tämän asian hyväksi. Kyse on aihealueesta, jossa on joitakin arkaluonteisia ulottuvuuksia, koska nämä kysymykset ovat monimutkaisia ja niissä on useita ulottuvuuksia. Luulemme, että juuri ennen Santa Maria de Feiran Eurooppa-neuvostoa ennen pidettävä yleisten asioiden neuvosto mahdollistaa sen, että tämä yhteinen strategia hyväksytään. Siitä muodostuu varmasti tekijä, joka helpottaa suuresti Euroopan unionin toimintaa yleisesti, nimenomaan koko Välimeren aluetta koskevan yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan puitteissa.

3-208

Patten, komissio. – Arvoisa puhemies, puhun vielä alkuperäistä aikomustani lyhyemmin, koska puheenjohtajavaltion edustaja on juuri vastannut yhteen jäsen Ducarmen esille nostamaan asiaan.

Haluan vain lyhyesti puuttua kahteen muuhun asiaan, jotka hän toi esille. Ensiksi, puhuakseni komission puolesta, toivomme oikein kovasti, että voimme esittää ehdotuksia seuraavien parin kuukauden aikana – tai viikkojen, jos onnistumme siinä – Barcelonan prosessin elvyttämiseksi, panoksemme keskusteluun siitä, miten tämä voidaan tehdä viisi vuotta alkuperäisen sopimuksen jälkeen. Jos arvoisa jäsen tarvitsee enemmän tietoa Tunisiasta tai Barcelonan prosessista kokonaisuudessaan, toivon hänen ilmoittavan minulle, niin yritän toimia niin pian kuin mahdollista.

3-209

Puhemies. - Paljon kiitoksia, arvoisa komission jäsen Christopher Patten.

Olen vastaanottanut kuusi työjärjestyksen 40 artiklan 5 kohdan mukaista päätöslauselmaesitystä.⁴

Yhteiskeskustelu on päättynyt.

Äänestys toimitetaan huomenna klo 12.00.

3-210

Kiinan liittyminen WTO:hon

3-211

Puhemies. - Esityslistalla on seuraavana yhteiskeskustelu seuraavista suullisista kysymyksistä:

- B5-0489/00 Westendorp y Cabeza teollisuus-, ulkomaankauppa-, tutkimus- ja energiavaliokunnan puolesta neuvostolle Kiinan liittymisestä WTO:hon,

- B5-0490/00 Westendorp y Cabeza teollisuus-, ulkomaankauppa-, tutkimus- ja energiavaliokunnan puolesta komissiolle Kiinan liittymisestä WTO:hon.

3-212

Westendorp y Cabeza (PSE). - Arvoisa puhemies, arvoisa neuvoston puheenjohtaja, arvoisa komission jäsen, viime toukokuun 17. päivänä esitin suullisen kysymyksen johtamani teollisuus-, ulkomaankauppa-, tutkimus ja energiavaliokunnan puolesta ennen kuin Euroopan unioni ja Kiina pääsivät – mielestäni onnellisesti – sopimukseen Kiinan liittymisestä Maailman kauppajärjestöön. Tässä mielessä haluaisin todeta jotakin ja esittää kaksi pyyntöä.

⁴ Ks. pöytäkirja

Ensin toteamukseni, eli onnittelen lämpimästi johtamani valiokunnan puolesta komission jäsen Lamyä hänen kärsivällisyydestään, sinnikkyystään sekä niistä taitoa osoittavista yhteyksistä, joita hän on pitänyt jatkuvasti yllä muiden WTO:n neuvoston tärkeiden jäsenten, käytännössä Yhdysvaltojen, eikä ainoastaan Kiinan viranomaisten kanssa, minkä ansiota on, että sekä Yhdysvaltojen kongressi että Euroopan unioni ovat päässeet asiassa tähän alustavaan sopimukseen Kiinan liittymisestä, jonka tärkeyttä minun ei ole tarpeen korostaa, sillä sopimuksen myötä maailman kauppajärjestöön tulee mukaan yli miljardi ihmistä, ja lisäksi se tuo mukanaan uusia haasteita ja mahdollisesti myönteisiä vaikutuksia.

Toiseksi tämä sopimus on myönteinen asia, koska se tuo mukanaan taloudellisia, sosiaalisia, ympäristöä koskevia ja jopa geopoliittisia etuja Kiinalle, yleensä koko maailmalle ja varsinkin Euroopan unionille.

Meidän mielestämme erityisen myönteistä on rahoituspalveluiden, televiestinnän ja vakuutusten alalla saavutettu avautuminen, joka luo epäilemättä mahdollisuuksia taloudellisille toimijoillemme, ja myös Kiinan energiamarkkinoiden asteittainen avautuminen, joka johtaa varman taloudellisen hyödyn lisäksi siihen, että Kiina noudattaa paremmin ympäristönormeja.

Toinen lisäetuna on siinä, että Kiinan on ryhdyttävä noudattamaan Maailman kauppajärjestöön liittymisen myötä sen sääntöjä. Tämä on jo itsessään myönteistä ja synnyttää Kiinassa uudenlaista, erilaista dynamiikkaa muun maailman kanssa, emmekä sen vuoksi jätä ihmisoikeuksien, sosiaalisten oikeuksien ja ympäristöön liittyvien oikeuksien tarkkailua sikseen.

Tässä mielessä haluaisin sanoa, että vaikeuksia tulee olemaan, sillä komission ja neuvoston kanta, jota parlamentti tukee, merkitsee sosiaalisia ja ympäristöseikkoja koskevien vähimmäisperusoikeuksien perusluonteista noudattamista, jota on paradoksaalisesti vaikeampi saada hyväksytyksi sen jälkeen, kun Kiina on mukana maailman kauppajärjestössä täysivaltaisena jäsenenä.

Siksi tuemme myös täysin komission ja neuvoston aloitetta siitä, että mahdollisimman pian käynnistettäisiin uudelleen Seattlessa heti alkuunsa epäonnistunut kierros ja tehtäisiin siitä maailmanlaajuinen kierros.

Nämä olivat tähän asti toteamuksiani; seuraavana esitän kaksi kysymystä:

Ensinnäkin olisimme kiinnostuneita tietämään, onko komissio valmis tekemään tiivistä yhteistyötä Yhdysvaltojen kanssa taloudellisen tukipaketin hyväksi, joka on tärkeä ja tarpeellinen asia, jotta Kiinalle saataisiin sellainen hallinnollinen ja oikeudellinen järjestelmä, jolla se pystyy suoriutumaan velvoitteistaan maailman kauppajärjestössä.

Toinen kysymys on seuraavanlainen: olemme työskennelleet sujuvasti neuvoston ja komission kanssa koko tämän prosessin ajan ja aiomme jatkaa niin vastaisuudessakin. Mielestäni tämä yhteistyö antaa sille prosessille demokraattista oikeutusta, jota parhaillaan arvostellaan. Kysymys on selvä, joskin se on pikemminkin pyyntö kuin kysymys: edellytetäänkö, että prosessin päättyessä parlamentti antaa hyväksyntänsä Kiinan kanssa solmittavalle sopimukselle?

Mielestäni tällaisen olettamiseen ei sisälly riskejä neuvoston tai komission kannalta, sillä läpimeno on taattu. Voin sanoa teille, että parlamentti tukee tätä sopimusta. Lisäksi meistä kaikista tulee tämän tärkeän sopimuksen myötä voittajia demokraattisen oikeutuksen osalta, sillä – sitähän minun ei tarvitse korostaa – onhan säädetty myös, että tärkeissä sopimuksissa parlamentilla on merkittävä rooli.

3-213

Seixas da Costa, neuvosto. - Arvoisa puhemies, viime toukokuun 19. päivänä tehty Kiinan kansantasavallan ja Euroopan unionin kahdenvälinen sopimus tavaroiden ja hyödykkeiden pääsystä markkinoille on tärkeä rajapyykki tämän maan liittymisessä maailman kauppajärjestöön, minkä luulen meidän kaikkien myöntävän, ja muistelisin, että sen valmistelut aloitettiin 14 vuotta sitten. Taloudellisilta ja poliittisilta mittasuhteiltaan Kiinan laajuisen kauppakumppanin liittyminen monenkeskiseen kauppajärjestelmään on epäilemättä tämän vuosisadan alun merkittävimpiä tapauksia maailmantalouden kannalta. Jäsen Carlos Westendorp y Cabeza mainitsi Kiinan väestön ja kiinalaisten markkinoiden laajuuden, samoin kuin niiden merkityksen maailman kauppajärjestön sisäiselle tasapainolle. Maailman kauppajärjestön yleismaailmallinen merkitys vahvistuu tämän takia ja tästä lähtien käy ehdottoman välttämättömäksi pohtia niitä tapoja, joiden avulla sen toiminta saadaan toimintakuntoisemmaksi.

Maailman kauppajärjestön tasolla nyt toteutettavat kahdenväliset neuvottelut ovat vain yksi askel sopimusten määräysten muuttamiseksi monenvälisiksi ja Geneven prosessin loppuun viemiseksi. Tämä edellyttää sitä, että liittymistä valmistelevat ryhmät jatkavat asianomaisen pöytäkirjan lopullista laatimista. Vasta tämän prosessin lopussa Kiinan liittyminen viedään yleisneuvoston kokouksen asialistalle Maailman kauppajärjestön jäsenten hyväksyntää varten, olettaen, että kukin niistä on sillä välin saanut päätökseen sitä varten tarvittavat menettelyt.

Yhteisön tasolla tästä kysymyksestä on keskusteltava vielä kerran, sillä tavallisesti käytettyyn prosessiin, niin sanottuun Ecuadorin tilapäisprosessiin, sisältyy liian vähän vuorovaikutusta eikä se siksi sovi yhteen Kiinan taloudellisen ja poliittisen painoarvon eikä tämän tapauksen aivan erityisen merkityksen kanssa. Euroopan unionin on siis annettava selkeästi ja yksiselitteisesti hyväksyntänsä Kiinan liittymiselle Maailman kauppajärjestöön, ja neuvoston on esitettävä kantansa koko liittymispaketista, josta myös parlamentin on saatava ilmaista mielipiteensä.

En vastaa toiseen jäsen Carlos Westendorp y Cabezan esittämään kysymykseen, sillä tosiasiat jyräävät sen alleen: se liittyi komission saamaan toimeksiantoon ja sen laajuuden riittävyteen. Vahvistettu tosiasia on se, että toimeksianto oli riittävän laaja siitä huolimatta, että joillakin mailla, kuten omallani, oli sen vahvistamiseen liittyviä vaikeuksia.

Olemme saaneet huomata, että yhteistyöhön ja tekniseen tukeen liittyvissä asioissa Kiina on tämän neuvotteluprosessin aikana esiintyneistä vaikeuksista huolimatta todistanut paneutuvansa monenväliseen prosessiin ja se on jopa suosinut näitä osa-alueita joissakin alueellisissa vaihtoehdoissa. Nyt tässä vaiheessa sen on tehtävä lisäponnistus pannakseen täytäntöön antamansa lupaukset ja osoittaakseen monenvälisien velvollisuuksiensa täyttämiseen ja Maailman kauppajärjestön sääntöjen ja määräyksien kunnioittamiseen tarvittavaa avautumista. On siis varsin tärkeää, että Kiinan viranomaiset voisivat ryhtyä heti soveltamaan välttämättömiä säännöksiä Kiinassa, ja siksi Euroopan unioni on jo valmistautunut rahoittamaan lähes 22 miljoonalla eurolla toimia sellaisilla alueilla, joilla voi jo heti kättelyssä olla Kiinan lainsäädännön erityisluonteesta johtuvia toteutusvaikeuksia: valtion hankinnat, henkinen omaisuus jne. Kehittyneiden maiden on lisäksi pidettävä yllä tiivistä yhteistyötä Kiinan kanssa, jotta se Maailman kauppajärjestöön liityessään soveltaisi sovittuja ehtoja asianmukaisesti teknisen tuen toimien avulla, mihin nämä maat ovat suostuneet, mikä todistettiin lisäksi Yhdysvaltojen ja Euroopan unionin viime toukokuun 31. päivänä pitämässä huippukokouksessa, jossa tätä aihetta käsiteltiin. Kiinan liittyminen lisää maailmantalouden vakautta ja antaa WTO:n uudelle neuvottelukierrokselle, jonka toivomme voivan alkaa mahdollisimman pian, syvemmän merkityksen, joten kaikkien on ponnistettava yhdessä tämän tavoitteen toteutumiseksi.

Toiveena on siis se, että liittymisprosessi voitaisiin viedä loppuun pian solmimalla lujia ja joidenkin Kiinan talousaloilla jo saavutetun kehityksen kanssa kilpailukykyisiä sopimuksia, jotta markkinoiden vakautta ei voitaisi kyseenalaistaa. Tämän näkökohdan lisäksi Kiinan liittyminen Maailman kauppajärjestöön heijastuu kuitenkin myös politiikkaan, sillä vaatimuksilla sisäisistä uudistuksista ja avoimuuden lisääntymisestä sekä siitä johtuvalla lisääntyvällä esilläololla julkisessa ulkomaisessa mielipiteessä on vaikutuksensa Kiinan viranomaisten toimintaan myös muilla aloilla kuin tiukasti kaupallisella. Siitä asiasta seuraava puhuja tietänee kuitenkin hieman enemmän kuin minä.

3-214

Patten, komissio. – Arvoisa puhemies, haluaisin aloittaa osoittamalla lämpimän tukeni muutamalle arvoisan jäsenen Westendorpin tekemälle huomautukselle, joka on varmasti aina järkevä tapa aloittaa puhe parlamentin keskustelussa.

Ensiksi haluaisin ilmaista tukeni mahdollisimman heikuvain sanoin ylistyspuheelle, jonka hän osoitti kollegalleni, komission jäsen Lamylle tavasta, jolla hän johti näitä neuvotteluja. Minulla on itselläni jonkin verran kokemuksia Kiinan kanssa neuvottelemisesta, ja minun on sanottava, että olen aivan ihastuksissani komission jäsen Lamyn saavutuksesta. Haluaisin sanoa, kuten hän teki hänelle ominaisella jaloudella, että meidän kaikkien pitäisi myös antaa kunniaa hänen edeltäjälleen, Sir Leon Brittanille, joka auttoi nämä neuvottelut käyntiin, vaikka heidän täytyi pitää useampia neuvottelukierroksia kuin neuvotella niiden täytyi tehdä paljon useampia kierroksia, kuin hän oli silloin pitänyt luultavana.

Toiseksi olen arvoisan jäsenen kanssa täysin samaa mieltä siitä, mitä hän sanoi näiden neuvotteluiden tuloksen merkityksestä. Tämä sopimus on oikein hyvä Kiinalle ja Euroopalle; se on hyvä Aasian alueelle ja maailmalle ja, kuten näimme, sillä melko varmasti oli positiivinen vaikutus Yhdysvaltojen kongressin äänestykseen. Se on hyvä uutinen kaikille. Se on haaste Kiinalle ja aikanaan WTO:llekin. Minusta on kuitenkin aina vaikuttanut siltä, että on harhaanjohtavaa puhua Maailman kauppajärjestöstä, jossa viides- tai kuudesosa maailman väestöstä ei ole edustettuna. Tämä on hyvä uutinen

Haluan käsitellä kahta kysymystä, jotka teollisuus-, ulkomaankauppa-, tutkimus- ja energiavaliokunnan puheenjohtaja toi esille. Ensimmäiseksi kysymys parlamentin hyväksynnästä. Komission jäsen Lamylla on ollut jo tilaisuus tuoda julki parlamentin täysistunnossa maaliskuussa komission kanta siitä, että Kiinan liittyminen WTO:hon on äärettömän tärkeä kauppasopimus, ja sen vuoksi se on juuri senkaltainen sopimus, joka pitäisi jättää parlamentin hyväksyttäväksi siinä tapauksessa, että komission ehdotukset hyväksytään HVK:ta vasten. Tässä vaiheessa nämä ovat kuitenkin vain ehdotuksia. Me emme selvästi voi ennakoida HVK:n tuloksia, joten meidän täytyy pitää kiinni nykyisen perustamissopimuksen säännöistä. Kuten parlamentti tietää, Kiinan sopimus ei sovi mihinkään 300 artiklan 3 kohdan kategoriaan, joka voisi oikeuttaa sen jättämisen parlamentin hyväksyttäväksi. Sopimus jätetään kuitenkin periaatteessa kuultavaksi, niin että Euroopan parlamentilla on erinomainen mahdollisuus ilmaista näkökantojaan sopimuksesta. Asiasta päättää tietenkin neuvosto kuultuaan Euroopan parlamenttia. Oikeudelliselta ja institutionaaliselta kannalta ei voida antaa tätä pitemmälle menevää vastausta.

Poliittisemmalla ja käytännön tasolla voin vakuuttaa parlamentille, että komissio työskentelee Euroopan parlamentin kanssa taatakseen, että se saa äänensä kuuluviin. Parlamentti tietää, että komission jäsen Lamy kävi esimerkillisellä tavalla

useita neuvottelukierroksia parlamentin jäsenten kanssa Kiinan kanssa käytävien neuvottelujen viimeisessä vaiheessa. Tiedän, että hän antoi selvityksen jäsenille aivan sopimuksen alullepanon jälkeen: hän soitti arvoisalle jäsenelle tiedottaakseen, että oli viimeistellyt sopimuksen. Voin taata parlamentille, että hän aikoo jatkaa tätä vuoropuhelua Euroopan unionin sisäisten hyväksymismenettelyjen kautta. On vanha totuus, että suurempi avoimuus merkitsee poikkeuksetta parempaa menestystä.

Tässä vaiheessa haluaisin kuitenkin lisätä, että 19. toukokuuta saavutimme – kuten puhemieshistö totesi – vain kahdenvälisen sopimuksemme Kiinan kanssa sen liittymishdoista WTO:hon. Kiinan liittymisen monenvälinen osuus, josta neuvotellaan Genevessä, on vielä saatettava loppuun. Tämän ei odoteta tapahtuvan ennen syyskuun loppua. Toisin sanoen, mitä tahansa Kiinan liittymistä WTO:hon koskevia menettelyjä Euroopan unionissa sovelletaan, aihe on todella ajankohtainen vasta monenvälisen osuuden loppuunsaattamisen jälkeen, koska hyväksymismenettelyt alkavat vasta tämän päivämäärän jälkeen.

Toiseksi haluan käsitellä äärimmäisen kiinnostavaa asiaa, jonka arvoisa jäsen otti esille teknisestä avusta, joka auttaa Kiinaa täyttämään WTO:n vaatimukset. Meillä komissiossa on Kiinassa viisi yhteistyöohjelmaa, joiden budjetti on kokonaisuudessaan 25 miljoonaa euroa. Ne ovat joko käynnissä tai käynnistetään pian. Ne sisältävät puiteohjelman, jonka tavoitteena on vahvistaa Kiinan asiaankuuluvia hallintorakenteita ja kapasiteettia erityisillä moduuleilla, jotka on tarkoitettu niille Kiinan hallinnon sektoreille, joilla hoidetaan WTO-sopimuksen täytäntöönpano. Muita ohjelmia on ohjattu auttamaan Kiinaa täyttämään WTO:n erityisiä velvoitteita. Me pohdimme nyt, kuinka rakennamme parhaiten näille perustuksille, ja uusia aloitteita tullaan tekemään. Kiinan liittyminen WTO:hon ja siihen liittyvät huomattavat tarpeet teknisestä avusta todennäköisesti herättävät myös muiden tukijoiden huomattavan kiinnostuksen, Yhdysvallat ja Japani mukaan luettuina, mutta myös omien jäsenvaltioidemme ja WTO:n sihteeristön kiinnostuksen. Aivan ilmeisesti koordinointi on hyvin tärkeää, jotta vältämme päällekkäisyyksiä ja jotta luodaan synergiaa eri ohjelmien välille, joita jokainen tukija toteuttaa omien menettelytapojensa mukaisesti.

Koordinoinnin tarve tulee olemaan erityisen suuri siellä, missä apu on suunnattu erityisten WTO:n sopimusten täyttämiseen, ja tuemme WTO:n läheistä osallistumista näillä aloilla.

Mitä tulee Yhdysvaltojen kanssa tehtävään koordinointiin, me varmasti tutkimme tarkasti mahdollisuuksiamme. Meidän on pidettävä mielessämme, että tällä tulee olemaan joitakin vaikutuksia meidän eurooppalaisen toimintamme näkyvyyteen.

Ensimmäiset tunnustelevat keskustelut Kiinan teknisen avun tarpeista ja eri avustajien rooleista ja pyrkimyksistä käydään pian suorien kontaktien kautta Pekingissä ja Kiinan liittymistä hoitavan työryhmän työn yhteydessä ensi viikolla.

Haluan vain toistaa, että tämä on äärimmäisen tärkeä asia; se on asia, josta minä ja komission jäsen Lamy olemme jo aloittaneet keskustelut. Haluamme pitää parlamentin täysin ajan tasalla suunnitelmistamme, mutta olen ehdottoman varma, että kun olemme tehneet tämän äärimmäisen tärkeän läpimurron, on nyt hyvin tärkeää antaa niin paljon teknistä apua kuin mahdollista varmistaaksemme sen, että tämän tulokset Kiinassa ja siten koko alueella ja maailmassa ovat sellaiset, joita me kaikki toivomme ja haluaisimme nähdä.

3-215

Schwaiger (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, hyvät kollegat, Euroopan unionin erityinen ja itsenäinen painoarvo suurena maailmankauppa-alueena tuli selväksi myös kauppakumppanillemme Kiinalle Pekingissä käydyissä neuvotteluissa. Komissio edusti ja ajoi läpi monia Euroopan unionin yhtenäisiä näkökantoja Euroopan parlamentin, mutta myös ministerineuvoston tuella. Kilpailu ja molemminpuolinen markkinoiden avaaminen, sijoittautumisvapaus ja palvelujen tarjoamisen vapaus, henkisen pääoman suojelu, ympäristönsuojelu sekä kestävä kehityksen kumppanuus ovat esimerkkejä siitä.

Meidän kantamme perustuu muuten vapaan ja oikeudenmukaisen maailmankaupan periaatteisiin, ja sitä leimaa eurooppalainen sosiaalisen ja ekologisen markkinatalouden esikuva, joka on löytänyt olennaisilta osin jo nyt tiensä eurooppalaiseen puitelainsäädäntöön. Me kiitämme lämpimästi komission jäsen Lamy ja hänen joukkuettaan – ja lasken tältä osin nimenomaisesti mukaan hänen edeltäjänsä Sir Leon Brittanin – erinomaisesta tuloksesta. Komissio neuvotteli menestyksellisesti ja pätevästi, ja Kiina otti suuren askeleen kohti markkinoidensa avaamista ja hyväksyy pääosin säännöt, jotka maailmankauppajärjestö määritteli ja kehitti edelleen vuonna 1994. Erityisten menestysten luonnehtiminen yksitellen ei ole tarpeen. Ne ulottuvat tullien alennuksista, usein yli 40 prosentin perustulleista keskimäärin 10 prosentin tulleihin, tuonti- ja vientimonopolioiden avaamisen sekä palveluiden ja kauppaketjujen alalla toimivien yhteisyritysten kautta itsenäisten eurooppalaisten yritysten keskipitkän aikavälin sijoittautumisvapauteen.

Tulosta kelpaa siis katsoa. Kiinan integroiminen maailmankauppaan tarkoittaa kuitenkin myös, että siitä tehdään kykeneväinen noudattamaan ja soveltamaan maailmankauppajärjestön sääntöjä, neuvottelemaan vastuullisena kumppanina ja ottamaan uutta vastuuta.

Me kiitämme siksi komission jäsen Pattenia hänen vakuutuksestaan, että tekninen apu, Kiinan asiantuntijoiden ja uudesta yhteistyökaudesta vastaavien koulutus organisoidaan myös yhteistyössä Yhdysvaltojen kanssa.

Me olemme kuitenkin sitä mieltä, että sen lisäksi tarvitaan eräs toinen asia, nimittäin suurempi ymmärtämys Kiinan puolelta Euroopan unionin kauppapoliittista asemaa kohtaan, joka ulottuu molemminpuolista markkinoiden avaamista pitemmälle. Me laskemme siksi lyhyellä aikavälillä sen varaan, että Kiina tukee Euroopan unionin laajaa uutta WTO-neuvottelukierrosta koskevia ehdotuksia. Me korostamme pitkällä aikavälillä Kiinan kanssa kaupan alalla tehtävän tiiviimmän yhteistyön rauhanturvaavaa roolia Aasialle, Euroopalle ja maailmalle. Myös kiinalaiset vastuunkantajat tulevat uskoaksemme näkemään pitkällä aikavälillä Kiinan nopean taloudellisen ja yhteiskunnallisen kehityksen reunaehtoina toimivat markkinoiden avaamiset ja demokraattiset uudistukset yhä enemmän itsestään selvänä välttämättömyytenä. PPE-ryhmän puolesta pidän siksi myönteisenä Kiinan kanssa käytyjen neuvottelujen menestyksellistä päätöstä ja pyydän neuvostoa luokittelemaan näiden neuvottelujen tuloksen poliittisesti ainakin niin, että Euroopan parlamentti saa mahdollisuuden antaa hyväksyntänsä tälle tärkeälle päätökselle.

3-216

Mann, Erika (PSE). - Arvoisa puhemies, arvoisa neuvoston puheenjohtaja, arvoisa komission jäsen Patten, arvoisat kollegat, kollegani käsittelevätkin jo olennaisia asioita. Sallikaa minun siksi käsitellä ehkä vain muutamia näkökohtia.

Euroopan unionin puolelta saavutettiin menestystä – tässä yhteydessä on tietysti nostettava esille erityisesti komission jäsen Lamy, joka saavutti todella valtavaa menestystä. Tämä koskee kuitenkin tietysti myös Yhdysvaltoja, ja sama tulee pätemään muihin valtioihin, jotka aloittavat neuvottelut lähiaikoina.

Yksi tärkeä asia tulee olemaan nähdäkseni se, että me emme auta siten Kiinaa vain integroitumaan maailmantalouteen – sen kiinalaiset ovat jo tehneet enemmän tai vähemmän – vaan että me autamme tätä maata siten myös ottamaan uuden askeleen yhteiskunnan yleisen demokratisoimisen suuntaan. Mistä tässä on kyse – sitä me olemme voineet seurata kaikissa keskusteluissa, suuressa maailmanlehdissä, mutta myös tietysti taloustieteilijöiden keskuudessa, jotka ovat käyneet siitä vilkasta keskustelua – sehän on kriittinen kysymys: mitä oikeastaan tapahtuu, kun Kiinasta tulee WTO:n jäsen? Seuraako sitten uusi avautumiskierros yhteiskunnassa? Alkaako politiikassa uusi kierros? Tapahtuuko Kiinassa sitä kautta institutionaalisia uudistuksia? Ja tietysti – jatkavatko markkinat sen lisäksi avautumistaan? Nämä ovat ne varsinaiset kriittiset ja jännittävät kysymykset, joiden edessä me olemme. Olen varma, että tämä on kaikkien puheenvuoron käyttäneiden kollegoiden mielessä, ja uskon myös ryhmäni olevan sitä mieltä, että me autamme Kiinaa ottamaan suuren askeleen eteenpäin tällä avaamisella ja integroimalla sen maailmankauppajärjestöön.

Meidän ei pitäisi kuitenkaan myöskään uskotella mitään. Meidän ei pitäisi vaalia tässä mitään harhaluuloja ja meidän pitäisi vaatia painokkaasti sitä, että WTO:n sääntöjä myös todella noudatetaan, sillä se on tietysti kriittinen kohta. Siltä osin meidän on mentävä komission kanssa käytävien uusien keskustelujemme yhteydessä myös todella yksityiskohtiin. Sillä neuvoteltu paketti on hyvin kattava. Siinä on mukana tavattomasti kriittisiä ja arkaluonteisia aloja. Teollisuuden puolelta on jo nyt kuultavissa kriittisiä äänenpainoja, joissa sanotaan, että menestys on yksi asia, mutta täytäntöönpanon valvominen jälkeenkä on tietysti aivan yhtä tärkeää. Uskon, että me voimme luottaa siltä osin hyvään yhteistyöhön, niin että tätä täytäntöönpanon muotoa seurataan myös parlamentissa ja että me olemme tältä osin myös aina todella tietoisia ajankohtaisesta tilanteesta.

Toinen asia, jota haluaisin mielelläni käsitellä, on – se tuntuu minusta tavattoman tärkeältä – meidän toiveemme siitä, että markkinoiden avautumisen ja yhteiskunnallisen avautumisen jatkumisen myötä Kiinassa kunnioitetaan tietysti myös ihmisoikeuksia enemmän. Ihmisoikeudet ovat olennainen osa taloudellista kehitystä. Ihmisoikeudet ovat olennainen osa nykyaikaista yhteiskuntaa. Se on uskoakseni asia, jota me emme voi ylipäättään sivuuttaa myöskään keskusteluissa, vaikka ihmisoikeudet eivät olekaan olennainen osa puhtaasti taloudellisia neuvotteluja. Tiedän, että te olette panneet ihmisoikeuksille aina erityistä painoa. Silti on tärkeää mainita tämä asia yhä uudelleen.

3-217

PUHETTA RYHTYI JOHTAMAAN *varapuhemies PUERTA*

3-218

Clegg (ELDR). – Arvoisa puhemies, minulla on kaksi lyhyttä minuuttia aikaa esittää neljä asiaa. Ensiksi haluaisin liittyä lämpimiin onniteluihin, joita osoitettiin komission jäsen Lamylle ja hänen todella erinomaiselle edeltäjälleen Sir Leon, nykyään lordi, Brittanille. Toivon, että kiitokseni lyhyys ei vähennä niiden lämpöä.

Toiseksi kohdistan asiani neuvostolle. Neuvoston suhtautuminen parlamentin hyväksyntään tällaisessa asiassa on yhteydessä neuvoston vastaavaan suhtautumiseen komission ehdotusta kohtaan sen oman toimivallan ulottamisesta sellaisille alueille kuten tekijänoikeuksiin ja palveluihin 133 artiklassa nykyistä laajemmin. Minun on tunnustettava, että nähdäkseni tässä on tietynasteista institutionaalista reviiriasennetta, erityisesti suurissa jäsenvaltioissa, joissa kauppa- ja teollisuusministeriöt ovat hyvin vastahakoisia näkemään komission laajentavan sen liikkuma-alaa näillä uusilla alueille WTO:n kauppaneuvotteluissa, ja sen mukaisesti ne ovat myös haluttomia näkemään Euroopan parlamentin kasvattavan

vaikutusvaltaansa. Näin ei yksinkertaisesti voi jatkua. Se on kovin outo anakronismi, että politiikka, joka yhteisöllistettiin 1950-luvulla on niin selvittämätön ja suljettu kuin se on. Haluaisin vedota sen puolesta, että jäsenvaltioiden sisäiset alueelliset intressit unohdettaisiin tässä erityisessä asiassa.

Kolmanneksi teknisestä avusta. On hienoa, että koordinoimme toimintaa amerikkalaisten kanssa, mutta katsokaa lukuja: 25 miljoonaa euroa ei ole yhtään mitään verrattuna haasteeseen, jonka kohtaamme! Meidän budjettimme kokonaisuudessaan Kiinaa varten on 80 miljoonaa euroa. Vaikka me sijoittaisimme kaiken tämän Kiinan WTO:hon liittymiseen, se ei edelleenkään olisi tarpeeksi. Meidän – komission, neuvoston ja parlamentin – on oltava paljon kunnianhimoisempia ja nimenomaan sijoitettava paljon enemmän rahaa tätä suunnatonta tehtävää varten.

Lopuksi ihmisoikeuksista. Toivon, että tämä tosiasia, että olemme allekirjoittaneet tämän kahdenvälisen sopimuksen kiinalaisten kanssa, ei anna heille sitä käsitystä, että aiomme olla lempeämpiä ihmisoikeuskysymyksissä. On sitäkin tärkeämpää, että kaikki kolme toimielintä olisivat nyt erityisen lujia Kiinan käyttäytymisen suhteen niin kutsutussa vuoropuhelussa ihmisoikeuksista. Älkäämme antoko heille sitä vaikutelmaa, että sopimus WTO:sta merkitsee, että me aiomme olla välinpitämättömiä ihmisoikeuskysymyksissä – sen pitäisi olla päinvastoin. Meidän pitäisi olla voimallisempia.

3-219

Gahrton (Verts/ALE). – Arvoisa puhemies, jos edellisiin puhujia on uskominen, lähestymme nyt paratiisia – erityisesti kiinalaisilla on edessään nyt vain paratiisi.

Muutama päivä sitten luin *China Labour Bulletin* -lehdessä olleen haastattelun, jossa haastateltiin yhtä niistä kymmenistä miljoonista kiinalaisista, jotka ovat jääneet työttömiksi kuuluisan "avautumisen" seurauksena. Tämä henkilö valitti työttömyyttä, epävarmuutta, suunnattomasti kasvaneita luokkaeroja. Tämä kiinalainen oli niin epätoivoinen, että hän sanoi kaipaavansa Maoa!

Kaikista niistä lukuisista sekä kiinalaisista että länsimaisista, sekä liberaalisista että sosialistisista analyyseistä, joita olen lukenut, käy ilmi, että työttömyys tulee kasvamaan Kiinassa. Se on jo kasvanut huomattavasti. WTO:hon liittymisen lisäksi sitä *entisestään* valtavasti.

Onkohan komissio laatinut *muita* analyysejä. Onkohan komissiolla joitakin vakavasti otettavia tieteellisiä analyysejä, joista käy ilmi, että Kiinassa vallitseva työttömyys, toisin kuin kaikista näistä muista analyyseistä käy ilmi, *vähenee* nopeasti, ja että yhteiskunnallinen vakaus tulee *vahvistumaan* sen sijasta, että luokkien väliset erot kasvaisivat entisestään. Tämä olisi erittäin kiinnostavaa tietää.

Toinen asia liittyy ihmisoikeuksiin. Osa täällä luulee, että tämä edistää ihmisoikeuksia. Se on kyllä mahdollisista – en ole mikään ennustaja. Parlamentti on kuitenkin antanut Saharov-palkinnon Wei Jingshengille. Hänellä on asiasta aivan toisenlainen käsitys. Hänen käsityksensä mukaan tämä ei lainkaan edistä ihmisoikeuksia. Hän on aktiivisesti *vastustanut* WTO-sopimusta, sillä hänen mielestään sen solmimisen yhteydessä ei aseteta järkeviä vaatimuksia ihmisoikeuksista. Olisi erittäin kiinnostavaa tietää, miten komissio ja neuvosto analysoivat tätä kysymystä. Missä mielessä Wei Jingsheng on väärässä? Haluaisimme tietää, jotta emme tee jotain, josta on päinvastoin haittaa ihmisoikeuksille.

3-220

Montfort (UEN). - Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, arvoisa ministeri, ei ole miellyttävää ottaa niskoille sellaisen roolia, joka jatkuvasti esittää samoja kysymyksiä. Arvoisa komission jäsen, ei kuitenkaan ole minun vikani, jos parlamentissa kytee ponneton konsensus. Ei myöskään kannata laskea sen varaan, että väsyn hokemasta ilmaisuvä – tosin ensi näkemältä dogmaattista – asiaa, jonka pitäisi kavahtuttaa kaikkia: sen asemasta, että jatkamme muina miehinä Seattlen kirvelevän tappion jälkeen, meidän olisi syytä taltuttaa WTO:n koneisto, ennen kuin se pääsee liian pitkälle.

Mutta mitä tuon epäonnistuneen huippukokouksen jälkeen onkaan tapahtunut? Genevessä on aloitettu uusi neuvottelukierros epäselvässä tilanteessa, jota komission jäsen Lamyn täällä pitämät ansiokkaat puheenvuorot eivät täysin selkiyttäneet. Lisäksi Euroopan unioni neuvottelee Yhdysvaltain imussa Kiinan liittymisen tulevista ehdoista. Meillä on siis täysi oikeus esittää joitakin kysymyksiä.

Mitä arvoa on WTO:n huippukokouksilla, jos asioiden hoidon kannalta ei ole mitään eroa sillä, onnistuvatko vai epäonnistuvatko kokoukset? Miten uskottavilta vaikuttavat institutionaaliset muutokset, joiden tarkoituksena on vastata esitettyihin ja erittäin tärkeisiin kysymyksiin, jos kansalle, joka edustaa viidesosaa koko maailman väestöstä, tarjotaan välittömät liittymisen mahdollisuudet, ennen kuin muutoksia on edes toteutettu? Voisitko vielä keroa meille, mihin luokkaan Euroopan unioni ja sen WTO-kumppanit sijoittavat Kiinan: pidetäänkö sitä kehityksena vai sijoitetaanko se johonkin muuhun luokkaan? Mikä on analyysinne tuon järjestön tasapainossa tapahtuneesta huimasta muutoksesta, jonka tuollainen asenne aiheuttaa? Voitteko vielä kertoa meille, mitä Euroopan unioni saa Yhdysvalloilta, jos nyt saamisesta voidaan puhua, sillä komission jäsen Lamyn ilmoitusten mukaan Kiinan kanssa käytyjen neuvottelujen lähtökohdaksi on otettu se, mitä amerikkalaiset olivat jo saavuttaneet neuvotteluista hyötyneiden eurooppalaisten kanssa.

Arvoisa komission jäsen, tässä ei tietenkään ole kyse komission jäsen Lamyn työn laadusta, mutta vaikka olen vaatinut useaan otteeseen todellisen tulosselvityksen laatimista WTO:n kokouksista, neuvotteluja jatketaan selvityksen tekemisestä huolimatta. Minun on todettava, ettemme voi aloittaa menettelyä, joka antaa mahdollisuuden epäillä maailmankaupan vapauttamisen etuja. Olen pahoillani siitä, että asiassa on kuultu niin vähän unionin jäsenvaltioita ja Euroopan parlamenttia, jonka enemmistö ei kannata Maailman kauppajärjestön oikeutettua asiaa, jonka myös me jaamme, vaan maailmankaupan vapauttamisen raivokasta vapauttamista piittaamatta kansojemme elintärkeistä eduista.

3-221

Dupuis (TDI). - Arvoisa puhemies, arvoisa neuvoston puheenjohtaja, arvoisa komission jäsen, hyvät kollegat, kuuntelin tarkoin jäsen Westendorpin puhetta Kiinan WTO:hon liittymisen taloudellisia, sosiaalisia, ympäristöä koskevia ja poliittisia etuja. Minusta hän ei puhunut kovinkaan selkeästi poliittisista eduista. Oli miten tahansa, minusta on selvää, mikä taho liittymisestä hyötyy poliittisesti: siitä hyötyy Kiinan järjestelmä, jolloin en tarkoita instituutioita vaan Kiinan itsevaltaista järjestelmää.

Jäsen Westendorpin näkemyksiin on toki mahdollista yhtyä. Sopimuksen tekeminen ei todellakaan merkitse otteemme hölymistä ihmisoikeuskysymyksissä, sillä, jäsen Westendorp, niinhän emme voi tehdä: Kiinan kansantasavalta ei nimittäin ole tehnyt mitään tilanteen kohentamiseksi. Kiina ei ole tehnyt mitään kymmeneen vuoteen, olipa kyse sitten demokratian vahvistamisesta tai ihmisoikeuksien parantamisesta. Ei kerrassaan mitään! Voimme nähdä ja lukea päivittäin samoja uutisia: toisinajattelijoiden uusista pidätyksistä, demokraattisen puolueen jäsenten uusista pidätyksistä ja Tiibetin kiinalaistamisen jatkumisesta.

Tässä yhteydessä Maailmanpankki valmistautuu kaksinkertaistamaan tukemienne suurhankkeiden määrää, koska valtiomme ovat tuon kunnioitettavan laitoksen tärkeimpiä jäseniä. Maailmanpankki siis aikoo kaksinkertaistaa lähiviikkoina kapasiteettiaan, jotta kiinalaiset maastamuuttajat voisivat kansoittaa Tiibetiä entistä enemmän. Tämä on nyt ajankohtainen aihe.

Luulen, että ihmisoikeuksista puhuneet kollegat tiedostavat meidän tietävän erittäin hyvin – varsinkin komission jäsen Sir Brittanin edellisvuosien puheiden perusteella – ettei tarkoituksena ole koskaan ollut kytkeä ihmisoikeuksia ja demokratiaa WTO:n sopimukseen. Me siis vahvistamme tietoisesti itsevaltaista Kiinan johtoa, joka kerää aseita ja kokoaa joukkojaan tuolla alueella. Me olemme alistuneet tähän ajattelematta, että ne paineet, jotka tuo johto saattaa pian ulottaa koko Aasiaan, saattaa parinkymmenen vuoden kuluttua saavuttaa myös meidät. Olemme taipuneet tähän: olemme hylänneet kiinalaiset ja luovuttaneet taistelun, jota käymme kiinalaisten – ja loppujen lopuksi myös meidän kaikkien – demokratian puolesta.

3-222

Chichester (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, myös minä haluaisin onnitella komission jäsen Lamyä selvästi parantuneiden ehtojen varmistamisesta ja Kiinan kanssa tehdystä sopimuksesta. Niin pitkään käytyjen neuvottelujen jälkeen tarvittiin selvästi vain valiokuntamme kysymys, jotta asia saatiin päätökseen.

Kävin äskettäin Taiwanissa, missä ihmiset selvästi toivoivat Kiinan WTO:hon liittymisen johtavan parantuneisiin suhteisiin yli Formosansalmen, ja meidän pitäisi olla tästä tyytyväisiä. Olisin viitannut komission jäsen Patteniin, koska tiedän hyvin vaikeudet yhteyksissä ja neuvoteltaessa Kiinan kanssa, mutta hän mainitsi jo asian.

Odotus alkoholitullien muutoksesta 65 prosentista 10 prosenttiin on erittäin tervetullut tietyissä osissa Britannian viskintuotantoaluetta. Odotan sitä, että saan nauttia heidän kanssaan uutisesta runsaalla ja nestemäisellä tavalla.

Laajemmassa mielessä saavutettu asema pääsyssä televiestintämarkkinoille, ja niiden nopeammasta avautumisesta on myös hyvä uutinen. Kiinassa on suuret kasvumahdollisuudet näillä markkinoilla, ja eurooppalaisilla operaattoreilla on loistava mahdollisuus johtavina maailmassa etsiä uusia markkinoita.

Suhtaudun myönteisesti tähän edistysaskeleeseen Kiinan integroitumisessa maailman talouteen, mutta meidän täytyy muistaa se painoarvo, jonka me Euroopan unionissa annamme muille arvoille kuin kaupallisille. Tässä yhteydessä haluaisin kehottaa brittiläisten konservatiivikollegojeni puolesta Euroopan parlamenttia osallistumaan puolivuositaisen vuoropuheluun ihmisoikeuksista. Jos parlamentti osallistuisi vuoropuheluun, me voisimme saada aikaan lisää painetta parannuksen saamiseksi tällä alalla. Toivon, että komission jäsen kuuntelee tarkkaavaisesti tätä ehdotusta.

3-223

Lucas (Verts/ALE). – Arvoisa puhemies, kun kansainväliset yritykset poksauttelevat auki samppanjapulloja juhliessaan sopimusta, jossa ehdotetaan Kiinan liittymistä WTO:hon, Kiinan pienviljelijöillä jalat tutisevat. He tietävät, että WTO:hon liittyminen tulee olemaan hyvin kaksipiippuinen juttu Kiinalle, ja näille pienviljelijöille se voisi merkitä tuhoa. Niinpä pyydän saada olla eri mieltä komission jäsen Pattenin kanssa. Kiinassa on monia ihmisiä, joille tämä sopimus ei ole hyvä uutinen.

Vaikutusvaltainen kansainvälinen maatalousliiketoiminta (agri-business) tietää myös tämän. Sen takia yhdysvaltalaiset viljayritykset, kuten Cargill, eivät voi uskoa onneaan. He ovat juuri saaneet käsiinsä maailman suurimmat markkinat ja

voivat odottaa yhdysvaltaisten maataloustuotteiden viennin kasvavan kahdella miljardilla Yhdysvaltain dollarilla seuraavien viiden vuoden aikana, kun kiinalaisten tullitariffien leikkaukset alkavat tehota. Ei ihme, että he nyt jo hekumoivat suuremmista, paremmista ja tasaisemmista markkinoista.

Kuitenkin samaan aikaan, kun Cargill niin iloitsee tuottonsa kasvusta kiinalaisten omavaraisuuden maataloustuotteiden suhteen laskiessa, itse Kiinan kansalaisille kuva on melko lailla vähemmän myönteinen. On arvioitu, että halpojen maataloustuotteiden tuonnin lisäämä kilpailu merkitsisi sitä, että vuoteen 2005 mennessä 400 miljoonaa kiinalaista maataloustyöntekijää on tarpeettomia. On melkein mahdotonta kuvitella mielessään niin suurta lukua tai käsittää sitä sosiaalista sekaannusta ja kurjuutta, joka siitä aiheutuu.

Komissio tarjoaa kiinalaisille teknistä tukea auttaakseen heitä suunnattomassa taloudellisessa uudelleenjärjestämisessä, jonka WTO:hon liittyminen aiheuttaa. Se, mitä haluaisin nähdä, on vastaava huoli sen melkein käsittämättömän sosiaalisen uudelleenjärjestelyn auttamiseksi, joka väistämättä seuraa – toistan – 400 miljoonaa maaseudun viljelijää joutuu työttömäksi.

Komission jäsenen Lamyn on siteerattu sanoneen, että kahdenvälisissä neuvotteluissa EU:n ja Kiinan välillä saavutettiin 96 prosenttia siitä, mitä EU vaati. Haluaisiko hän arvioida, monenko prosentin menestyksen kiinalaiset saavat näistä samoista neuvotteluista?

3-235

Kauppi (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, arvoisat komission ja neuvoston edustajat, maailmankauppa on viime vuosikymmeninä kasvanut räjähdysmäisesti. Suurista edistysaskelista huolimatta maailmankaupassa on edelleen paljon ratkaisemattomia ongelmia ja avoimia kysymyksiä. Yksi suurimmista ja poliittisesti vaikeimmista on ollut Kiinan liittyminen Maailman kauppajärjestöön WTO:hon, ja tämä sama ongelma tulee vielä liittymään sopimuksen toteuttamiseen käytännössä. Kun on kyse maailman toiseksi suurimman talouden ja yhdenneksitoista suurimman vientimaan liittymisestä osaksi maailmankaupan merkittävintä institutionaalista järjestelmää, asian tärkeyttä ei voi tarpeeksi korostaa. Yhdynkin kollega Cleggiin, mitä tulee siihen vaikutelmaan, että komissio ja neuvosto ovat tässä asiassa olleet ehkä hieman liiankin innokkaita vetoamaan Amsterdamin sopimukseen ja piiloutumaan sen muutosäännösten taakse. Olen kuitenkin erittäin tyytyväinen siitä, että komissio on kanssamme samaa mieltä siitä, että neuvottelut Kiinan kanssa WTO:n jäsenyydestä ovat asia, jossa parlamenttia ei pidä sivuuttaa, ja että me tulemme saamaan tämän asian kuultavaksi tänne parlamenttiin. Se, että liittymisneuvottelut eivät johda oikeudellisen kehityksen muuttumiseen, ei vähennä asian painoarvoa. Siksi ilman perussopimuksen suoraa sanamuotoa käytävä epävirallinen dialogi, josta komission edustajakin puheessaan mainitsi, on entistä keskeisemmässä asemassa.

Kiinan tukeminen sen talouden hallinnon ja oikeusjärjestelmän uudistuksessa on koko Euroopan unionin edun mukaista. Teknisen tuen paketti EU:lta ja Yhdysvalloilta on järkevää toteuttaa yhteistyössä, se on tarpeellinen sekä uudistusten nopeuden että määrätietoisuuden toteuttamisen takaamiseksi. Julkisen sektorin uudistuksista valtionyhtiöiden uudistaminen on elintärkeää jatkuvalla talouskasvulla Kiinassa. Tähän liittyenkin ainoa sisältökommenttini: ulkomaisten yritysten omistussuuden prosenttilukua ei saatu sille tasolle, joka oli Euroopan unionin tavoitteena. Se oli erittäin huono asia. Tärkeä poliittinen kysymys on myös, miten talouselämää uudistetaan, sillä se liittyy vahvasti koko Kiinan sosialistisen järjestelmän kohtaloon.

3-236

Puhemies. – Julistan keskustelun päättyneeksi.

* * *

3-239

Chichester (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, työjärjestyspuheenvuoro. Kun tiedustelin tänä aamuna tämän keskustelun ajankohtaa, minulle sanottiin, että se alkaisi vähän yli kolmen. Kun tulin tätä keskustelua varten kolmelta, minulle sanottiin, että se pidetään myöhemmin, noin kello viisi. Meidän on tänään selvästi kiirehdittävä esityslistan käsittelyä.

Haluaisin esittää ehdotuksen, joka voisi helpottaa kiirettä tämän päivän esityslistan lopulla. Kyseessä on esityslistalla oleva maksuviivästysdirektiiviä koskeva keskustelu – sovittelumenettelyä neuvoston kanssa käsittelevä mietintö. Tästä asiasta ei ole nyt ollenkaan vastaväitteitä. Kaikki tukevat sitä. Esittelijä, esittelijän sijainen ja komitean puheenjohtaja tukisivat kaikki ehdotusta, että siitä äänestetään ilman keskustelua. Se voisi keventää esityslistaa aivan tämän illan päätteeksi. Mahdollisesti me voisimme äänestää siitä nyt.

3-240

Puhemies. – Arvoisa Chichester, en katso voivani tehdä tällaista päätöstä, en edes työjärjestyksen nojalla enkä tukeutumalla virkamiesten neuvoihin. Aion ainoastaan hoitaa puolitoistatuntisen neuvostolle osoitettuja kysymyksiä varten pidettävän kyselytunnin, ja sen jälkeen, kun istunto alkaa, se, joka toimii puhemiehenä – hänellehän on tiedotettu teidän viisaasta ehdotuksestanne – tekee asiassa päätöksen. Kuitenkin merkitsen tämän pyynnön muistiin.

3-237

Kyselytunti (neuvosto)

3-238

Puhemies. – Esityslistalla on seuraavana kyselytunti (B5-0487/2000). Käsittelemme neuvostolle osoitettuja kysymyksiä.

3-241

Puhemies. – Kysymys nro 1 Ioannis Marinos (H-0434/00):

Aihe: Yhteisön talousarvion määrärahojen lisääminen

Hallitustenvälisessä konferenssissa keskustellaan usein esimerkiksi tarpeesta uudistaa ministerineuvoston päätöksentekomenettelyä ja komission jäsenten lukumäärästä, mutta vain harvoin viitataan tarpeeseen lisätä tuntuvasti yhteisön talousarvion määrärahoja, jotta laajentumisprosessi helpottuisi ja unioni kykenisi vastaamaan alueellaan ja sen lähialueilla esiintyviin alati kasvaviin vaatimuksiin.

Mikä on ministerineuvoston kanta mahdollisuuteen lisätä yhteisön talousarvion määrärahoja tuntuvasti? Mikä olisi määrärahojen lisäämisen enimmäiskynnys? Kuinka realistisena se pitää tällaista tavoitetta nykyisissä olosuhteissa?

3-242

Seixas da Costa, neuvosto. - Arvoisa puhemies, kysymys yhteisön talousarvion laajuudesta palaa käsiteltäväksi kausiluontoisesti, erityisesti sen Euroopan unionin rahoituksesta käytävän laajemman keskustelun yhteydessä, joka edeltää Euroopan unionin rahoituskehiksestä käytäviä neuvotteluja.

On kuitenkin osoittautunut, ettei yleinen ilmapiiri ole suotuisa talousarvion määrärahojen lisäämiselle, mikä kävi sitä paitsi ilmi Agenda 2000 -ohjelmasta käydyissä neuvotteluissa, eikä nytkään ole oikea hetki keskustelun avaamiselle uudestaan. Palauttaisin mieleenne, että 6. toukokuuta 1999 tehtiin talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja talousarviomenettelyn parantamisesta toimielinten sopimus, johon taloudelliset näkymät kuuluvat olennaisena osana, ja jossa määritellään vuosittaisten kulujen ylärajat kolmelle toimielimelle, Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle, jotka kaikki sitoutuivat noudattamaan niitä.

Kuten sanoin, tässä vaiheessa neuvosto ei pidä lainkaan tarpeellisena tarkistaa rahoitusnäkyviä. Laajentumisesta aiheutuvien rahoitustarpeiden osalta aiemmin mainitusta sopimuksesta käy ilmi, että jos unioni laajenee siten, että siihen liittyy uusia jäsenvaltioita rahoitusnäkyvien kattaman ajanjakson aikana, Euroopan parlamentti ja neuvosto mukauttavat yhdessä komission ehdotuksesta rahoitusnäkyvät laajentumisen aiheuttamien rahoitustarpeiden huomioon ottamiseksi.

Nämä rahoitusnäkyvien muutokset eivät saa ylittää niitä ylärajoja, jotka esitetään aiemmin mainitun sopimuksen liitteessä II olevassa EU:n 21 jäsenvaltion ohjeellisessa rahoituskehiksessä, joskin liittymisneuvottelujen tulokset otetaan tietenkin huomioon.

3-243

Marinos (PPE-DE). – Kiitän ministeriä, joka antoi vastauksen esittämäni kysymykseen, mutta mielestäni hän ei vastannut esille ottamaani konkreettiseen asiaan, joka on seuraava: olen ollut europarlamentaarikko vuoden verran, ja tänä aikana olen todennut, että Euroopan unionin ohjelmat ja aloitteen moninkertaistuvat jatkuvasti, mistä aiheutuu uusia lisäkuluja, mutta niille ei kuitenkaan taata vastaavia määrärahoja. Päinvastoin, budjetin määrärahoja leikataan usein ja kohdistetaan muihin tarkoituksiin, kuten kävi esimerkiksi etsittäessä rahaa Kosovoon tai Balkanin kehittämiseen, maanjärjestyksiin ja muihin esille tulleisiin asioihin. Minua ihmetyttää, miksi tavoitteeksi ei aseteta, että maksusuodet nousisivat säädetylle 1,27 prosentin tasolle Euroopan unionin BKT:stä, jotta ei tarvitsisi järjestelmällisesti uhrata muita ohjelmia samalla, kun Euroopan unioni ottaa lisää velvoitteita sekä rajoittaa hädin tuskin 1,10 prosenttiin BKT:stä nousevien hyväksytyjen määrärahojen käyttöä. Voiko komissio lisäksi rauhoittaa Euroopan unionin köyhien maiden kansoja sillä, että määrärahoja ei leikata laajentumisen takia...

(*Puhemies keskeytti puhujan.*)

3-244

Seixas da Costa. - Arvoisa puhemies, hyvä jäsen, ymmärrän teidän huolenne, ja tiedän, että unionissa kannetaan samasta asiasta huolta myös lukuisilla muilla tahoilla. Totuus on se, että ne määrärahojen uudelleenohjaamista koskevat järjestelyt, joita on tehty erityisesti viimeisen vuoden aikana, kuten mainitsittekin, on tehty uskoen siihen, että unioni pystyy täyttämään tehokkaasti sitoumuksensa noilla lukuisilla alueilla, ja ne ovat perustuneet käyttämättömiin varoihin määrättyillä alueilla. On kuitenkin ilmeistä, että jos tilanne vakavoituisi siinä määrin, ettei joitakin Euroopan unionin sitoumuksista voitaisi toteuttaa rahoitusnäkyvien mukaisesti, jo rahoitusnäkymissäkin suunnitellun niin sanotun puolivälitarkistuksen avulla, joka muistaakseni tehdään ensimmäistä kertaa määränemmistöllä, voidaan puuttua asiaan. Ja silloin voidaan ottaa huomioon joitakin laajentumisen aiheuttamia menoja, mikäli se on sillä välin tapahtunut. Mikäli kuitenkin otamme huomioon sen vaiheen, jossa ollaan tällä hetkellä, tämä on rahoitusnäkyvien toimeenpanon ensimmäinen vuosi, tällä hetkellä ei ole olemassa syitä, jotka oikeuttaisivat Berliinin sitoumuksen uudelleenarvioinnin.

3-245

Rübig (PPE-DE). - Budjettivaliokunta ja Euroopan parlamentti sopivat Agenda 2000 -paketissa viimeinkin bruttokansantuotteen 1,27 prosentin osuuden alentamisesta vuoteen 2006 mennessä. Euroopan kansalainen vaatii säästäväisyyttä hallinnossa, ja reaaliavakauttamisen konseptin tavoitteena on parantaa neuvoston ja komission työn laatua vielä selvästi jatkossa. Sen on määrä antaa meille mahdollisuus työskennellä Euroopan unionissa jatkossa vielä tehokkaammin. Uskotteko te, että reaaliavakauttamisen konsepti jatkuu vuoden 2006 jälkeen?

3-246

Seixas da Costa. – Vastaan todella mielelläni jäsenen kysymykseen. Olin mukana Agenda 2000 -ohjelmasta käydyissä neuvotteluissa ja muistan hyvin silloin ehdotetun reaaliavakauttamisen käsitteen, joka merkitsi käytännössä jo määriteltyjen rahamäärien pienentämistä. Meidän mielestämme Euroopan unionin on enemmän tai myöhemmin tehtävä valinta: sen on joko oltava vakaista poliitikoista koostuva rakenne, jolloin sillä on oltava vastaavantasoinen talousarvio, tai sitten sen on oltava yksinkertaisesti eräänlainen säästömahdollisuus. Jos pidämme yhteisön talousarvioita eräänlaisena säästömahdollisuutena ja jos työskentelemme rahoituskysymyksissä yhä enemmän toissijaisuuden hyväksi, unionin poliitikkojen tulevaisuus ei näytä loisteliaalta etenkään vuodesta 2006 lähtien. Se on minun henkilökohtainen näkemykseni.

3-247

Puhemies. – Koska kysymyksen esittäjä ei ole läsnä, kysymys nro 2 raukeaa.

3-248

Puhemies. – Kysymys nro 3 Nuala Ahern (H-0446/00):

Aihe: Suunnitelmat EU:n yhteiseksi kannaksi OSPAR-yleissopimukseen liittyvässä kokouksessa

Millaisista suunnitelmista troikassa neuvotellaan EU:n yhteisen kannan esittämiseksi tässä kuussa Kööpenhaminassa pidettävässä kokouksessa, joka liittyy merten radioaktiivisia ja myrkyllisiä saasteita koskevaan OSPAR-yleissopimukseen?

3-249

Seixas da Costa, neuvosto. - Arvoisa puhemies, kuten tiedetään, niitä OSPAR-komission piirissä käytäviä neuvotteluja, jotka ovat yhteisön toimivallan alaisia, johtaa komissio, joka kuulee jäsenvaltioiden edustajista koostuvaa komiteaa. Jos OSPAR-yleissopimuksen osapuolet tekisivät noiden neuvottelujen tuloksena päätöksen, joka pitäisi komission mielestä myös yhteisön oikeusjärjestyksessä, komission kuuluu tehdä neuvoston päätösehdotus, jotta yhteisö voisi hyväksyä tuon OSPAR-päätöksen. Neuvosto arvioi tuon ehdotuksen asianmukaisen huolellisesti. Joka tapauksessa jäsenen mainitsemaa ehdotusta ei ole esitetty neuvostolle, joka ei siksi voi juuri nyt sanoa mielipidettään asiasta.

3-250

Ahern (Verts/ALE). – Tiedän, että puheenjohtajavaltion Portugalin edustaja tuntee hyvin tämän asian. Kuten tiedätte, OSPAR-komissio kokoontui Sintrassa kaksi vuotta sitten, ja jonkin verran edistystä saatiin aikaan meriympäristön saastumisasiassa.

Kysymykseni liittyy erityisesti radioaktiivisiin päästöihin. Tiedän, että Ranska on osa troikkaa ja ottaa puheenjohtajuuden heinäkuussa. Ranska työskenteli melko kovasti tässä asiassa ja osallistui sopimukseen radioaktiivisten päästöjen vähentämisestä, mutta tuore Greenpeace-järjestön tutkimus osoittaa, että Cap de la Hagesta tulee melko voimakkaita radioaktiivisia päästöjä. Tietääkö neuvosto tästä tutkimuksesta? Haluaisiko se enemmän tietoa tästä tutkimuksesta? Aikooko se saattaa sen puheenjohtajavaltio Ranskan tietoisuuteen?

Toisaalta väitetään, että meriympäristön radioaktiivista saastumista valvotaan, mutta toisaalta meillä on todisteita radioaktiivisesta saastumisesta, joten tässä on jonkin verran ristiriitaa. Neuvoston pitää saada ryhtiä toimintaansa. Pidän mielessä sen, mitä sanottiin komission ehdotuksista, ja odotan lisäkeskustelua tästä asiasta komission kanssa, kun meillä on Kööpenhaminan tulokset.

3-251

Seixas da Costa. – Irlanti ja Tanska eivät kumpikaan ole toistaiseksi välittäneet Euroopan unionin neuvostolle minkäänlaisia radioaktiivisia jätteitä koskevia ehdotuksia. Ja koska neuvosto ei sellaisenaan ole OSPAR-komission jäsen, vain komissio voi ryhtyä senkaltaisiin lainsäädännöllisiin toimiin. Kaikki tiedot, jotka neuvosto voi asiasta saada, ovat kuitenkin tervetulleita.

3-252

Puhemies. – Kysymys nro 4 Alexandros Alavanos (H-0449/00):

Aihe: Uskonnon merkitseminen henkilötodistuksiin

Kreikan riippumaton tietosuojaviranomainen on ottanut esiin kysymyksen uskonnon merkitsemisestä Kreikan kansalaisten henkilötodistuksiin asiana, joka koskee yksityiselämää ja voi johtaa tiettyjen henkilöiden syrjintään.

Ottaen huomioon perustamissopimuksen 13 artiklan neuvostolta kysytään: Sopivatko sekä nykyisin voimassa oleva uskonnon pakollinen merkitseminen että mahdollinen pakollisuuden poistaminen ja sen sijaan tuleva uskonnon vapaaehtoinen merkitseminen yhteen Euroopan unionin säännösten ja politiikan kanssa? Missä unionin jäsenvaltioissa uskonto on yksi kansalaisten henkilötodistuksiin merkittävistä tiedoista?

3-253

Seixas da Costa, neuvosto. - Arvoisa puhemies, neuvostoa ei ole koskaan pyydetty keskustelemaan jäsenen esiin tuomista asioista. Tämä asia ei ole periaatteessa yhteisön vaan yksinomaan jäsenvaltioiden viranomaisten toimivallan, ja vielä tarkemmin, kuten jäsen itsekin painottaa kysymyksessään, Kreikan riippumattoman tietosuojaviranomaisen toimivallan alainen. Kuten sanoin, neuvostolle ei ole esitetty tätä asiaa koskevaa ehdotusta. Mikäli Kreikan viranomaiset toimisivat tässä asiassa vastoin yhteisön lainsäädäntöä, komissio ryhtyisi tietenkin perustussopimuksien valvojan ominaisuudessaan tarvittaviin toimiin viedäkseen teon mahdollisesti oikeustuomioistuimeen, jos lakia ei ole noudatettu.

Kuten sanoin, tämä asia ei kuitenkaan kuulu neuvoston vaan komission toimivaltaan, ja sen on tarkastettava, onko uskonnon merkitseminen kreikkalaisten henkilötodistuksiin uskonnollisen syrjinnän vastaisen periaatteen mukaista. Kun tätä asiaa tarkastellaan alustavasti, meistä vaikuttaa kuitenkin siltä, että pelkkä uskonnon merkitseminen, tapahtuipa se sitten tiedonsaantia tai vaikka tilastollisia tarkoituksia varten, ei siinä tapauksessa, että siihen ei liity sellaisia käytännön toimia, jotka osoittaisivat tietyn uskonnon harjoittajien kärsivän syrjinnästä, vaikuta heti ensiksi sellaiselta toimelta, joka sotisi Euroopan unionin poliittista ja oikeudellista säännöstöä vastaan. Toimimme joka tapauksessa vapaina ja demokraattisina valtioina: kaikkien tämänkaltaisten toimien kiistämisen erityisenä laillisena puitteena on kunkin valtion kansallinen valituskanava. On myös päivänselvää, että yhteisön toimitelimit voivat toimia vastaavien kansallisten laitosten vetoomustoimieliminä.

3-254

Alavanos (GUE/NGL). – Kiitän neuvoston puheenjohtajaa vastauksesta. Minun on sanottava, että esitin eilen saman kysymyksen myös komissiolle. Sain vastauksen tänään. Asiassa, joka on Kreikalle tärkeä, on kuitenkin tapahtunut jokin sekaannus. Kiitän neuvoston puheenjohtajaa, vaikka havaitsin vastauksessa ristiriidan. Toisaalta hän sanoo, että asia ei kuulu yhteisölle vaan jäsenvaltioille. Toisaalta hän kuitenkin ottaa esille mukautumisen yhteisön oikeuteen. Tarkoitin, että neuvoston puheenjohtajalla on ilmeisesti mielessään vastaus, jonka komissio antoi juuri tähän asiaan, ja hän sanoo, että uskonnon merkitseminen rikkoo henkilötietoja koskevaa direktiiviä 46/95. Jos neuvoston puheenjohtajalla on tämä vastaus mielessään, onko hän sen kanssa samaa mieltä? Vai eikö ole, mikä olisi kuitenkin osoitus hyvin puutteellisesta koordinaatiosta neuvoston ja komission välillä hyvin tärkeässä asiassa?

3-255

Seixas da Costa. – Hyvä jäsen, tässä asiassa ei ole minkäänlaista ristiriitaa ja ongelma on hyvin yksinkertainen: niin kauan kuin kysymys ei kuulu yhteisösäännöksen piiriin, se kuuluu vain ja ainoastaan Kreikan sisäpoliittisen järjestelmän ja Kreikan lakien piiriin. On ilmeistä, että se lakkaa kuulumasta niihin vain siinä tapauksessa, että yhteisösäännös siirretään Kreikan lakeihin siten, että myös siitä tulee Kreikan lain säännös.

Ongelmana tässä on saada selville, onko prosessin tässä vaiheessa rikottu yhteisön oikeusjärjestystä. Ainoastaan komissiolla voisi olla valtaa toimia tässä asiassa. Koska se ei ole tehnyt sitä tähän mennessä, se merkitsee sitä, ettei kysymyksellä ole vielä yhteisöllistä merkitystä. Ja siksi kysymyksellä ei ole yhteisöllistä ulottuvuutta tässä vaiheessa. Jos se saa yhteisöllisen ulottuvuuden, komissio on valmis tekemään parhaaksi katsomansa päätökset, erityisesti oikeustuomioistuimessa.

3-256

Marinos (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, käytän puheenvuoron, vaikka en aikonut, koska tänne välitettiin Kreikassa esitettyä harhauttavaa tietoa, että Kreikan eurooppalaistuminen muka edellyttäisi, että uskontoa ei merkittäisi henkilöpapereihin, niin kuin maassamme on tehty jo 70 vuotta. Ministerin vastaus paljastaa asioiden todellisen tilan. Asiaan ei tarvitse puuttua, se kuuluu kansallisen oikeuden piiriin, ja Kreikka on toiminut näin tähän asti. Henkilötietoja hoitamaan luotu viranomainen antoi päätöksen, jonka mukaan uskonnon merkitseminen loukkaisi yksilönsuojaa. Kuitenkin tiedän, että yhteisön direktiivissä, johon tässä asiassa viitataan, sanotaan, että jos asianomainen henkilö hyväksyy uskonnon merkitsemisen, silloin tämän henkilötiedon merkitseminen ei ole kiellettyä. Juuri tätä vaativat sekä puolueeni että Kreikan kirkko, vapaaehtoista merkitsemistä. Se, joka haluaa, voi merkitä uskonnon, ja päinvastoin.

3-257

Puhemies. – Haluan muistuttaa parlamentin jäsenille, että tämän kyselytunnin tarkoituksena on kysymysten esittäminen neuvostolle. Tarkoituksena ei ole missään nimessä tuoda esiin jonkin maan hallituksen kantoja tai jollekin maalle tärkeitä asioita.

3-258

Kysymys nro 5 Konstantinos Hatzidakis (H-0450/00):

Aihe: Egeanmeren kreikkalaisten saarten hallinnan kiistanalaistaminen Turkin taholta

NATO:n Dynamic Mix –sotaharjoituksia silmällä pitäen Turkki nosti jälleen etualalle vanhan kiistan eräiden Egeanmeren pienten saarten ja luotojen kuulumisesta Kreikan hallintaan. Lisäksi se on esittänyt syytöksiä koskien Kreikan kehitys- ja ympäristötoimia kyseisillä alueilla, toimia, joista monia rahoitetaan Euroopan unionin ohjelmista.

Yhteydenotossaan Kreikan hallitukseen keskiviikkona 10. toukokuuta 2000 Turkki mainitsee "Kreikan sotilaalliset ja muut toimet Egeanmerellä sijaitsevilla maantieteellisissä kohteissa, joiden omistus on kiistanalainen".

Voisiko neuvosto kertoa minulle, hyväksyykö se sen, että Turkki kyseenalaistaa edellä mainitulla tavalla Kreikan hallintaoikeuden kyseisillä alueilla ja sopiiko tämä asenne yhteen sen sopimuksen hengen kanssa, joka tehtiin Helsingissä Kreikan suostuttua myönnytyksiin, sekä Turkille myönnetyn EU:n jäsenhedokasvaltion aseman kanssa?

3-259

Seixas da Costa, neuvosto. - Arvoisa puhemies, neuvostolla ei ole huhu- ja väitteen lisäksi mitään tietoa siitä, että Turkki olisi ottanut Kreikan hallitukseen yhteyttä 10. toukokuuta 2000. Kuten jäsen mainitsi, Helsingin Eurooppa-neuvosto myönsi Turkille Euroopan unionin hakijavaltion aseman. Tuossa samassa neuvostossa hakijavaltioita kehoitettiin myös pyrkimään kaikkiin tavoin ratkaisemaan jäljellä olevat rajakiistat ja muut vastaavat kysymykset. Ratkaisemattomat riidat on saatettava kohtuullisen ajan kuluessa, viimeistään vuoden 2004 loppuun mennessä, Kansainvälisen tuomioistuimen käsiteltäväksi. Silloin Eurooppa-neuvosto tarkastelee tilannetta uudelleen. Neuvosto voi vain iloita siitä, että Kreikan ja Turkin väliset suhteet, jotka ovat koko tämän ongelman taustakuvio, ovat parantuneet. Se voi vain toivoa, että tämä myönteinen kehityskulku jatkuu, jotta Egeanmerta koskevat kysymykset saataisiin suotuisaan päätökseen kansainvälisen oikeuden mukaisesti. Tämän asian osalta muistuttaisin siitä tässä asiayhteydessä äärimmäisen myönteisestä seikasta, että Turkin sotajoukot osallistuivat NATO:n sotaharjoituksiin, jotka pidettiin osaksi Kreikan maaperällä. Turkin sotajoukot eivät koskaan aikaisemmin ottaneet osaa sotaharjoituksiin Kreikan maaperällä. Neuvosto muistuttaa myös siitä, että Kreikan puolustusministeri kuvaili Kreikan ja Turkin yhteistyötä ja Turkin asevoimia loistaviksi, minkä lisäksi hän kertoi, että sotaharjoitukset toteutettiin täysin Kreikan omien lakien mukaisesti.

Tämä seikka on tärkeä, ja tahtoisin sanoa myös sen, että kahdenvälisen suhteiden tasolla Kreikan ja Turkin ulkoministerit tekivät Firenzessä pidetyn NATO:n huippukokouksen ulkopuolella ehdotuksen siitä, että Kreikan ja Turkin välisten neuvottelujen asialistalle otettaisiin Egeanmeren luottamusta rakentavien toimien lisäksi myös toimipaketti hyvien naapuruussuhteiden kehittämiseksi Kreikan ja Turkin välille. Sen tavoitteena on vakauttaa turvallisuuden ja lähentymisen ilmapiiriä näiden kahden maan välillä.

Olen sitä mieltä, että meidän kaikkien on tehtävä yhteistyötä kaikilla tahoilla ja aloilla, joilla nämä kysymykset tulevat esiin, etteivät jännityspesäkkeet pahenisi ja että näihin kysymyksiin liittyvät menneisyyden haamut katoaisivat.

3-260

Hatzidakis (PPE-DE). – Arvoisa ministeri, minäkin kannatan Kreikan ja Turkin lähentymistä, mutta eräiden konkreettisten seikkojen vallitessa. Tässä yhteydessä minun on sanottava, että olen todella yllätynyt siitä, mitä aluksi sanoitte, että Kreikan hallitus ei antanut neuvostonkin taholle tietoa siitä, että Turkki kyseenalaistaa Kreikan suvereniteetin. Ilmeisesti neuvosto pitää tätä turhana hienosteluna. Neuvosto katsoo, että Turkki voi estelemättä edetä tiellään kohti Euroopan unionia jatkaen Kreikan suvereniteetin loukkaamista. Mutta tämä on Kreikan hallituksen vaatimus. Haluaisin nyt kysyä teiltä, katsotteko riippumatta vastauksenne diplomaattisesta muotoilusta, että Turkin pitää ryhtyä joihinkin myönteisiin toimiin, jotta se vastaisi Helsingin päätösten vaatimuksiin, ja mitä nämä toimet mielestänne ovat?

3-261

Seixas da Costa. – Hyvä jäsen, olen sitä mieltä, että Helsinki merkitsee tasapainon löytymistä osapuolten huolenaiheiden välille; puhuessani osapuolista en viittaa ainoastaan Kreikkaan ja Turkkiin, koska mukana on myös kolmas osapuoli, Kypros, jolla on myös huomattava merkitys tässä asiassa. Turkkiä koskeva päätös, eli päätös myöntää Turkille Euroopan unionin ehdokasvaltion asema, tehtiin yleisen sopusoinnun vallitessa, johon sisältyy nimenomaan joitakin ehtoja, jotka mainitaan Helsingin Eurooppa-neuvoston päätelmissä ja jotka liittyvät aivan erityisesti Egeanmereen liittyvien kiistojen ratkaisemiseen kansainvälisen oikeuden puitteissa. Tämän lisäksi on laadittu aikataulu, joka myös liittyy erottamattomana osana Turkin omiin pyrkimyksiin, jotka koskevat lähentymistä Euroopan unioniin.

Minun mielipiteeni on se, että meidän kaikkien on otettava huomioon se, minkä jo sanoin, eli että tällä erityisalueella meidän ei ole ainoastaan pyrittävä olemaan pahentamatta sellaisia kahdenvälisiä jännityksiä, joita voi esiintyä siellä täällä, sillä ne eivät tietenkään loukkaa maan identiteettiä ja perimmäisten etujen keskeisiä periaatteita, vaan meidän on myös yritettävä ymmärtää, että on tärkeää varmistaa tämänkaltaisten jännitysten lieveneminen ja erityisen tärkeää on keinotella aikatekijällä. Mielestäni molemmista asioista on merkkejä tällä hetkellä sekä Kreikan että Turkin kohdalla ja niillä on heijastusvaikutuksia myös Kyproksen tapauksessa, ja meidän olisikin annettava ajan kulu, ennen kuin alamme järjestelmällisesti painottaa pieniä matkalla sattuneita välikohtauksia, jotka voivat pohjimmiltaan olla niitä puita, jotka estävät meitä näkemästä metsää: minun mielestäni metsä on huomattavasti tärkeämpi kuin nämä välikohtaukset ja tällä hetkellä olisi poliittisesti vastuullisempaa yrittää keinotella lievenemistä edistävien tekijöiden avulla sekä erityisesti tukea niitä ponnistuksia, joihin noiden kahden maan viranomaiset, erityisesti niiden ulkoministereiden tasolla, ovat ryhtyneet välttääkseen sitä, että tiettyjä tapahtumia voitaisiin tulkita jommankumman omaksi hyväksi tarkasteltaessa

kokonaistilannetta, joka on vaikutuspiiriltään erittäin merkittävä ja jonka loppuratkaisu voi osoittautua elintärkeäksi tämän jo mainitun maantieteellisen alueen kannalta.

3-262

Theonas (GUE/NGL). – Arvoisa neuvoston puheenjohtaja, haluan puhua vielä konkreettisemmin. Kreikan kannalta Turkin suhteissa on vain yksi asia, joka pitää ratkaista, ja tämä on Egeanmeren mannerjalustan rajanveto. Turkki on ajoittain ottanut esiin monia kiistakysymyksiä Egeanmerellä. Yksi näistä on harmaiden vyöhykkeiden asema tai Egeanmeren pikkusaaret. Kysymykseni on konkreettinen. Katsotteko, että niiden Helsingin päätösten hengessä, joissa Turkkiä kehoitetaan ratkaisemaan vuoteen 2004 mennessä raja- tai muut erimielisyytensä naapuriensa kanssa, mukaan on otettava myös rajaerimielisyydet pikkusaarten tai Egeanmeren harmaiden vyöhykkeiden asemasta? Mikä on neuvoston kanta, kehoitatteko Turkkiä tekemään näin, eli ratkaisemaan Egeanmeren tilanteen rajaerimielisyytenä, kun Kreikka ei tunnusta, että asia on kiistanalainen?

3-263

Seixas da Costa. – Hyvä jäsen, kuten tiedätte, nuo ovat Kreikan ja Turkin välisiä kiistakysymyksiä, joista ne ovat toistaiseksi olleet, kuten tiedetään, täysin vastakkaista mieltä, eli on olemassa tilanteita, joista Turkki pyrkii keskustelemaan kansainvälisellä tasolla ja joita ei Kreikan mielestä pidä viedä sille maaperälle. Tällä hetkellä tällä alueella käydään joka tapauksessa keskusteluja ja neuvotteluja, tällä hetkellä on olemassa kahdenvälisiä yhteyksiä, joihin liittyy luottamusta rakentavia toimia. Mielestäni meidän olisi annettava tämäntapaiselle prosessille jonkin verran aikaa ennen kuin ryhdymme tutkimaan joitakin mahdollisista välikohtauksista. Tiedämme että noita eroja on olemassa, tiedämme, että tähän asti ne ovat olleet keskipisteenä siinä, mikä tuntuu olevan Egeanmerellä oleva välikohtaus, jonka lähtökohtainen tulkinta voisi kansainvälisen oikeuden näkökulman mukaan olla lineaarinen. Me tiedämme, ettei asia ole näin ja että puhumme eri asioista, kun viittaamme samaan asiaan ja siksi tällä hetkellä onkin olemassa neuvottelukehys; luulen, että meidän on annettava ajan kulua ja varmistettava se, että tuo neuvottelukehys voi toimia, etenkin, kun otetaan huomioon Kreikan ja Turkin suhteiden nykyinen hyvä tila.

3-264

Puhemies. – Kysymys nro 6 Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (H-0451/00):

Aihe: Poliittinen puuttuminen Georgian ongelmiin

Georgia, uusi itsenäinen valtio, on vakavien demokratian lujittamiseen ja kansalaisten elintason parantamiseen liittyvien ongelmien edessä.

Sen pyrkimyksiä vaikeuttaa Etelä-Ossetian ja Abhasian eroamisen aiheuttama ongelma ja pakolaisaalto, jonka Georgia on vastaanottanut lähinnä jälkimmäiseltä näistä alueista.

Euroopan parlamentti on tuominnut päätöslauselmissaan tämän tilanteen ja pyytänyt komissiota ja neuvostoa tukemaan Euroopan neuvoston aloitetta luottamusta rakentavista toimista tällä alueella.

Onko neuvostolla jokin toimintasuunnitelma tätä arkaa aluetta varten? Aikooko se harjoittaa rauhan ja turvallisuuden puolustamisen politiikkaa tällä alueella?

3-265

Seixas da Costa, neuvosto. - Arvoisa puhemies, neuvosto on luonnollisesti huolissaan Georgian yhä ratkaisemattomista sisäisistä selkkauksista ja niistä vaikeuksista, joita demokratian vakiinnuttaminen ja kansalaisten elintason parantaminen ovat tuossa maassa kohdanneet. Siksi annamme sille poliittista ja taloudellista tukea 1. heinäkuuta 1999 voimaan tulleen kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen puitteissa.

Viime vuoden heinäkuussa pidetyssä Euroopan unionin ja Kaukasuksen kolmen valtion- ja hallituksen päämiehen huippukokouksessa hyväksyttiin merkittävä julistus, joka muodostaa Euroopan unionin ja Etelä-Kaukasuksen suhteiden perustan. Tuossa samassa päätöslauselmassa painotetaan alueellisen yhteistyön merkitystä, valtioiden välisiä ystävyyssuhteita ja niiden talouksien kestävä kehitystä. Sen lisäksi Euroopan unioni osoitti olevansa valmis käyttämään tukivälineitään Kaukasuksen selkkausten ratkaisemisen kannalta soveliaan ilmapiiriin luomiseksi ja näin ollen 12. lokakuuta pidetty Euroopan unionin ja Georgian yhteistyöneuvosto päätti, että yhteistyössä vuonna 2000 pitäisi keskittyä nimenomaan tehostamaan ponnisteluja Abhasian ja Etelä-Ossetian konfliktien ratkaisemiseksi.

Haluaisin muistuttaa siitä, että Euroopan unioni on merkittävin tuenantaja Etelä-Ossetian jälleenasuttamista koskevissa hankkeissa ja se on valmis tukemaan luottamuksellista ilmapiiriä edistäviä toimia, erityisesti jälleenasuttamalla sellaisia pohjoinen-etelä-suunnassa olevia infrastruktuureja, jotka yhdistävät Venäjän ja Georgian toisiinsa. Unioni on sitä paitsi antanut apua lähes 300 tuhannelle Georgian sisäosien asunnottomalle, joiden on ollut pakko hylätä kotinsa konfliktitilanteen takia. Unioni rohkaisee konfliktin ratkaisemista, jotta he voisivat palata koteihinsa mahdollisimman nopeasti ja se on valmis tarjoamaan lisäapua, mikäli he tekevät sen.

Neuvosto tukee kaikkia toimivaltaisten kansainvälisten tahojen ponnistuksia, erityisesti ETYJin ponnistuksia Etelä-Ossetiassa ja YK:n Abhasiassa, edistääkseen poliittisten ja taloudellisten suhteiden normalisoimisen kannalta hyväksyttävien ratkaisujen löytymistä ja taatakseen pakolaisten kotiinpaluun turvallisissa oloissa. Kannattaa muistaa, että naapurimaa Tšetšenian sota merkitsee Georgialle lisäuhkaa. Neuvosto ei voi jättää mainitsematta, että se pelkää, että tämä konflikti voisi levitä Georgian maaperälle ja että se iloitsee siitä, että ETYJin valvontatehtävä on laajentunut näille rajoille asti. Euroopan unioni tutkii parhaillaan presidentti Ševardnadzen pyynnöstä niitä tapoja, joiden avulla olisi mahdollista vahvistaa ja taata tuon valvontatehtävän tehokkuus.

3-266

Kratsa-Tsagaropoulou (PPE-DE). – Arvoisa neuvoston puheenjohtaja, paljon kiitoksia antamistanne tiedoista. Haluaisin kertoa teille äskettäisen Georgian matkani perusteella sekä sen perusteella, mitä Georgian kirkon edustajat sanoivat patriarkaatin ja Euroopan kansanpuolueen äskettäin käymässä keskustelussa, että Georgian kansalaisten silmissä eurooppalainen politiikka näyttää tehottomalta, koska humanitaarisen avun lisäksi se ei ole millään tavoin auttanut ratkaisemaan ongelmia. Pakolaisongelma, jossa on mukana myös monia kreikkalaista syntyperää olevia Georgian kansalaisia, on ratkaisematta. Haluaisinkin kysyä teiltä, mitä ovat nämä lisätoimet, joiden tekin ymmärrätte olevan tarpeellisia, kuten jo sanoitte?

Vielä yksi kysymys: uskotteko, että tämä mainitsemanne kriisi on osa Venäjän politiikkaa tällä alueella? Lisäksi, ottaako neuvosto tämän mahdollisuuden huomioon politiikassaan tällä alueella?

3-267

Seixas da Costa. – Hyvä jäsen, olen sitä mieltä, että niiden toimien osalta, jotka Euroopan unioni voi panna täytäntöön tällä alueella, en voi mennä pitemmälle kuin aiemmin mainitsemani hanke ja ne aloitteet, joita Euroopan unioni on pannut toimeen tuolla maaperällä. Kannattaa pitää mielessä, että määrätyillä alueilla meillä on rajoitetut mahdollisuudet puuttua asioihin ja että – kuten sitä paitsi tänään on jo mainittu toisissa yhteyksissä – unionin ulkoisen toiminnan kehykset ja niiden rahoittaminen rajoittavat Euroopan unionin mahdollisuuksia olla läsnä kaikissa konfliktitilanteissa.

Olen kuitenkin sitä mieltä, että Euroopan unioni, joka on tietoinen tämän alueen strategisesta merkityksestä, on tehnyt asiassa kaiken, minkä se arvelee olevan mahdollista. Olen yhtä mieltä siitä, että muitakin mahdollisia toimia saattaa olla olemassa, mutta luulen, että tällä hetkellä ei löydy sellaista rahoitusta, joka mahdollistaisi pitemmälle menemisen etenkin infrastruktuurien vahvistamisen tasolla. Venäjän tilanteen osalta riippumatta niistä poliittisista mielipiteistä ja asioista, joiden voi olettaa olevan Venäjän näkemysten taustalla, olen sitä mieltä, ettei tällä hetkellä ole olemassa sellaista käytännön tekijää, joka voisi antaa puolueettomia viitteitä siitä, että Venäjä yrittäisi tahallisesti suistaa mainitsemanne maat tasapainosta. Kuten itse mainitsinkin, olen sitä mieltä, että jotkin Tšetšenian sotaan liittyviä tapahtumat heijastuvat naapurimaihin ja saattavat tulevaisuudessa heijastua yhä enenevässä määrin, mutta olen sitä mieltä, ettei siitä voi välttämättä päätellä, että venäläinen virkavalta yrittäisi tahallisesti kylvää epävakautta lähialueille.

3-268

Puhemies. – Kysymys nro 7 John Purvis (H-0454/00):

Aihe: Ihmisoikeudet ja Egypti

Euroopan parlamentti antoi 20. tammikuuta 2000 päätöslauselman Ylä-Egyptin väkivaltaisuuksista. Miten neuvosto on lisäksi toiminut taatakseen Egyptin koptilais-kristillisen yhteisön oikeudenmukaisen kohtelun? Miten neuvosto on lähiaikojen tapahtumat huomioiden varmistanut, että El-Koshehissa pidätetyt ovat saaneet oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja, että pidätykset on suoritettu ilman uskonnollista syrjintää?

3-269

Seixas da Costa, neuvosto. – Neuvoston toiminnan puitteissa keskusteltiin useita kertoja fundamentalistisesta väkivallasta ja Ylä-Egyptin koptilaisen yhteisön keskuudessa tapahtuneista murhista ja seuraamme jatkuvasti tätä kysymystä tiiviisti. Sen jälkeen on seurannut myönteisiä tapahtumia, erityisesti Egyptin ihmisoikeusjärjestön pääsihteerin vapauttaminen ja kansalaisjärjestöjä koskevan lain käyttöönotto, jonka odotetaan voivan lisätä sananvapautta. Haluaisin mainita, että Euroopan unioni on muistuttanut Egyptille kaikissa tilanteissa ja eri tasoilla kantavansa huolta ihmisoikeustilanteesta ja siitä, että tuon maan on kunnioitettava perusvapauksia jo senkin takia, että se on Euro-Välimeri-kumppanuuden jäsenvaltio. Assosiaatiosopimusneuvottelut Egyptin kanssa vietiin loppuun viime vuonna ja sopimus on tarkoitus allekirjoittaa piakkoin. Kun se tulee voimaan, Euroopan unionin ja Egyptin poliittisesta vuoropuhelusta tulee toimielinten välistä, erityisesti ihmisoikeuskysymyksissä, mikä mahdollistaa tietenkin sen, että Euroopan unioni voi puuttua epäkohtiin entistä paremmin ja harjoittaa tehokkaampaa poliittista painostusta sellaisissa asioissa, joissa Egyptin voi sanoa olleen noudattamatta tuon sopimuksen velvoitteita.

Muistelisin, että sopimushankkeen 2 artiklassa esitetään, että osapuolten väliset suhteet, samoin kuin sopimuksen määräykset, perustuvat demokraattisten periaatteiden ja ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa ilmaistujen perusihmisoikeuksien kunnioittamiseen ja ne ovat ilman muuta niitä loimilankoja, joiden varaan kahdenväliset suhteet ja tuohon sopimukseen kuuluva poliittinen vuoropuhelu kudotaan. Nämä ovat ne kehykset, joiden puitteissa muistutamme

tietenkin jatkuvasti Egyptille – niin olemme muuten tehneet jo ennen sitovan oikeudellisen kehyksen olemassaoloa – sen velvollisuuksista ja erityisesti siitä, että sen on kunnioitettava ihmisoikeuksia ja säilytettävä perusvapaudet.

3-270

Purvis (PPE-DE). – Haluan kiittää neuvoston puheenjohtajaa hänen vastauksestaan. Sanoisin, että tämän kysymyksen sai aikaan hyvin suuri määrä äänestäjieni kirjeitä, jotka koskivat nimenomaan tätä asiaa. Se on asia, josta olen saanut ehkä eniten kirjeitä viime vuonna.

Kiinnitin huomiota hänen sanomassaan siihen, että on hyvin outoa, että sen jälkeen kun muut olivat hyökänneet useita koptilais-kristillisen yhteisön jäseniä kohtaan ja häirinneet heitä, vain koptilais-kristillisiä pidätettiin. Neuvoston puheenjohtaja sanoi vastauksessaan, että neuvosto muistuttaa egyptiläisiä vastuustaan ja odottaa kunnes nämä ovat allekirjoittaneet assosiaatiosopimuksen voidakseen aloittaa toimielinten välisen poliittisen vuoropuhelun. Mutta miksi hän ei käytä tämän sopimuksen allekirjoittamista perustana, jolla egyptiläiset pakotetaan olemaan oikeudenmukaisempia, järkevämpiä ja suvaitsevampia koptilais-kristillisiä kansalaisiaan kohtaan?

3-271

Seixas da Costa. – Hyvä jäsen, kuten minulla oli tilaisuus sanoa, me emme ole jääneet odottamaan sopimuksen allekirjoittamista ilmaistaksemme Egyptin viranomaisille asianmukaisen paheksuntamme sellaisesta toiminnasta, jossa ei ole noudatettu perusoikeuksia. Tätä kysymystä on käsitelty poliittisessa vuoropuhelussa ja siinä on luonnollisesti noudatettu Euroopan unionin ja kolmansien maiden välillä yleisesti käytettyä suhtautumistapaa. Tuossa erityisesti mainitsemassanne tapauksessa pidimme sopimusta sopivana neuvottelukehyksenä, eikä tällä hetkellä, kun Euroopan unioni on hyväksynyt sopimuksen ja siitä on sovittu neuvoston tasolla, olisi oikein asettaa sen lopullisen allekirjoituksen ehdoksi jonkin tiettyyn asiayhteyteen kuuluvan kysymyksen ratkaisemista, olipa se kuinka tärkeä tahansa. Hyvä jäsen, tästä teidän mainitsemastanne tapauksesta haluan sanoa teille, että saamamme tiedot viittaavat siihen, että – riippumatta lainkaan siitä tulkinnastanne, että koptilais-kristillinen yhteisö voisi olla erityistoimien kohteena – vaikka koptilais-kristillisten voi sanoa olevan eniten noiden painostustoimien kohteena, juuri tämä tapaus ei osoita erityistä kostoasennetta koptilais-kristillistä yhteisöä kohtaan vaan pikemminkin yhteensattumaa, joka liittyy tiettytyypisiin konflikteihin, erityisesti sellaisiin kauppiaiden ja tiettyjen paikallisyhteisöjen välisiin konflikteihin, jotka vahingoittavat koptilais-kristillistä yhteisöä, mutta eivät välttämättä osoita Egyptin viranomaisten toiminnan tässä asiassa olevan tahallista.

Euroopan unioni tarkkailee tätä ongelmaa kuitenkin jatkossakin huolellisesti ja käsittelee sitä Egyptin viranomaisten kanssa riippumatta siitä, onko sopimusta allekirjoitettu vai ei.

3-272

Posselt (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, olin Egyptissä juuri sinä ajankohtana, jolloin nämä välikohtaukset tapahtuivat. Näin, että tilanne oli vakava, mutta kuten te sanoitte, näin, että egyptiläiset viranomaiset ponnistelivat myös erittäin kovasti. Haluaisin kuitenkin silti kysyä, eikö vähemmistöjen tilannetta, erityisesti myös kristillisten vähemmistöjen, joita on koko Välimeren alueella ja jotka ovat osaksi paljon vaikeammassa tilanteessa muissa maissa kuin Egyptissä, pitäisi tarkkailla järjestelmällisesti koko Välimeren alueella, siis Barcelona-prosessin yhteydessä.

3-273

Seixas da Costa. – En voi olla olematta kanssanne samaa mieltä siitä, että joissakin Välimeren eteläpuolisissa maissa on tilanteita, jotka ovat huolestuttavampia kuin tämä. Haluan sanoa teille, että Euroopan unionin on käytännöllisesti katsoen mahdotonta ylläpitää eräänlaista jatkuvaa kaikkia tilanteita koskevaa valvontaa kaikissa niissä maissa, joiden kanssa sillä on Välimeri-kumppanuuteen liittyvä suhde. Me yritämme korostaa huolestumistamme useiden tilanteiden vakavuudesta yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan puitteissa ja erityisesti ottaen huomioon sen seurannan, jota teemme assosiaatiosopimukseen kuuluvan poliittisen vuoropuhelun puitteissa. Emme voi odottaa, että Euroopan unioni toimisi eräänlaisena ihmisoikeuskysymysten kansainvälisenä valvontatoimielimenä, sillä sitä varten on omiakin toimielimiä, mutta teemme asianmukaiset johtopäätökset kahdenvälisten suhteiden tasolla, mikäli poliittinen kehitys on kielteistä noissa puitteissa. Olen samaa mieltä myös siitä, että joissakin Barcelonan prosessiin kuuluvissa maissa, joista jotkin eivät kenties muistu mieleemme nyt kun puhumme, on paljon huolestuttavampiakin tilanteita, joista on todellakin suoritettava asianmukainen seuranta. Älköön kuitenkaan odotettako, että Euroopan unioni voisi tehdä kansainvälisten toimielinten työn tällä alueella.

3-274

Puhemies. – Kysymys nro 8 Jonas Sjöstedt (H-0457/00):

Aihe: Euro 11:n merkitys

Voiko neuvosto ilmoittaa, missä kysymyksissä Euro 11 on toimintansa aikana tehnyt päätöksiä, joilla on ollut poliittista merkitystä koko Euroopan ja sen jäsenvaltioiden kannalta?

3-275

Seixas da Costa, neuvosto. – Arvoisa puhemies, kysymys Euro-11-ryhmästä on varmaankin yksi suurimmista yhteisön toimielinten käsittelemistä mysteereistä, sillä tämä kysymys tulee järjestelmällisesti esiin yhä uudestaan ja uudestaan. Talous- ja rahaliiton kolmas vaihe aloitti Euro-11-neuvoston epäviralliset kokoukset, joissa euroalueen maiden

valtiovarainministerit kokoontuvat yhteen. Näitä kokouksia pidetään kuukausittain ja ne edeltävät kaikista 15 jäsenvaltiosta koostuvan Ecofin-neuvoston virallisia kokouksia. Euro-11-ryhmän kokouksissa käsitellään keskeisesti näiden 11 valtion yhteisiä yhteisvaluuttaan liittyviä erityisvelvollisuuksia.

Aina kun aiheet koskevat muitakin asioita, kokoukseen ottavat osaa kaikki jäsenvaltiot aivan niin kuin on suunniteltukin. Kaikissa sellaisissa tapauksissa, joissa on tehtävä päätöksiä, Ecofin-neuvosto tekee ne niiden menettelytapojen mukaan, jotka on määritelty perustamissopimuksissa. Nämä olivat ne suuntaviivat, jotka päätettiin 12. ja 13. joulukuuta 1997 Luxemburgin Eurooppa-neuvostossa. Olen sitä mieltä, että kaikki muu arvoituksellisuus, josta Euro-11-ryhmän toimintaa voitaisiin kenties syyttää, johtuu ainoastaan siitä, että nämä tosiasiat ja nämä sitä paitsi julkiset tiedot on jätetty huomiotta. Niistä Euro-11-neuvoston asialistalla olevista kysymyksistä, jotka siirretään myöhemmin Ecofin-neuvostoon, jossa niitä käsittelevät myös euroon liittymättömät maat, saa kyllä tietoa jopa lehdistönkin välityksellä.

3-276

Sjöstedt (GUE/NGL). – Arvoisa puhemies, haluan kiittää vastauksesta, jonka puheenjohtajisto antoi esittämäni kysymykseen. Tällä hetkellä niissä maissa, joissa aiotaan päättää yhteisvaluuttaan liittymisestä, kuten Ruotsissa ja Tanskassa, käydään keskustelua Euro 11:n merkityksestä. Mielestäni on tärkeää, että puheenjohtajisto vahvistaa jälleen sen, että Euro 11:llä ei ole minkäänlaista muodollista päätöksenteko-oikeutta.

Kyse on kuitenkin siitä, voidaanko osittaa, että jotkin Euro 11:ssä käydyissä epävirallisissa keskusteluissa esiin tulleet yksittäiset kysymykset ovat myöhemmin johtaneet muodollisiin päätöksiin Ecofin-neuvostossa. Voisikohan ministerineuvosto antaa joitakin esimerkkejä sellaisista Euro 11:ssä käydyissä keskusteluissa esiintyneistä konkreettisista kysymyksistä, jotka ovat johtaneet uuden politiikan luomiseen.

3-277

Seixas da Costa. – Hyvä jäsen, kysymykseen nostaa esiin toisen mielenkiintoisen kysymyksen: nyt kun Euro 11:n ja talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen vakiinnuttamiseen kuuluu perustamissopimuksessa ennakoita määritelty vahvistettu yhteistyö, kysymys kuuluu, onko olemassa Euro-11-neuvoston tasolla luotua säännöstöä, joka siirretään Euro-15-neuvoston tasolle. Sellaista ei todellakaan ole, vaikka tosiasiallisesti on olemassa Euro-11-maiden politiikkojen koordinoimiseen viittaavia asioita, jotka ilman muuta heijastuvat tai joiden on heijastuttava niiden toimintaan Ecofin-neuvostossa. Osoittaa pelkkää tervettä järkeä, että ne maat, jotka muodostavat toimivan poliittisen mallin ja jotka ovat sitoutuneet sellaisien politiikkojen toimeenpanoon, jotka liittyvät, kuten esimerkiksi tässä tapauksessa, yhteiseen valuuttaan, voivat itse määritellä ja yhteensovittaa kantansa, joka voidaan ratifioida ainoastaan Ecofin-neuvostossa. Tämä näkökohta on merkittävä, jotta olisi mahdollista ymmärtää se, että tulevaisuudessa saatamme erilaisten poliittikkoihin liittyvien eriytetyn yhdentymisen mallien ansiosta olla tekemisissä useampien tällaisista seikkojen ja toimintamallien kanssa. Tulevaisuus saattaa olla tämä, ja saamme nähdä, vahvistaako Feiran Eurooppa-neuvosto vahvistettujen yhteistyömallien liittämisen hallitustenvälisen konferenssin asialistalle. Siellä puolestaan kirjaamme erittäin todennäköisesti muistiin useita malleja.

Miten tätä voi ehkäistä? Teidän kotimaanne kaltaisen maan ongelman ratkaisee ehkä liittyminen Euro-neuvostoon. Mutta ennen kuin maanne viranomaiset tekevät asiasta päätöksen, Euro-neuvostoon kuuluvat yksinomaan ne 11 maata, jotka siihen kuuluvat tälläkin hetkellä.

3-278

Krarp (EDD). - Ymmärrän neuvoston puheenjohtajan vastauksen niin, että meillä ei ole esimerkkejä siitä, että Euro 11:ssä käytyjen neuvottelujen avulla oltaisiin niin sanotusti puututtu ennalta muodollisiin neuvotteluihin ja päätöksiin päätösvaltaisessa Ecofin-neuvostossa, jossa ei ole luotu mitään säännöstöä, vaan että kyse on siitä, että vaihdamme mielipiteitä niistä ongelmista, joita niillä 11 valtiolla on, jotka osallistuvat yhteisvaluuttaan, euroon. Olin kuulevinani puhemiehen mainitsevan jotakin siihen suuntaan, että näille epävirallisille kokouksille oli laadittu esityslistat ja että nämä esityslistat olisivat julkisia. En ole koskaan nähnyt kyseistä esityslistaa, ja pyytäisinkin puhemiestä antamaan selvän ilmoituksen siitä, onko kokouksia edeltäviä esityslistoja olemassa. Se, että kysymys otetaan esiin sekä ruotsalaisten että tanskalaisten jäsenten taholta, johtuu siitä, että olemme saaneet sellaisen vaikutelman, että kyse on vaikutusvaltaisesta elimestä, mutta puhemiehen vastauksesta sain kuitenkin sellaisen käsityksen, että muodollinen pätevyys ja lopullinen juridinen poliittinen päätösvalta on edelleenkin Ecofin-neuvostolla.

3-279

Seixas da Costa. – Hyvä jäsen, tehkäämme asiat selviksi: yhteisvaluuttaan liittyviä kysymyksiä käsittelevät yksinomaan Euro-11-neuvoston 11 jäsentä. Ne ovat niitä kysymyksiä, jotka yhdistävät nuo 11 jäsentä, ja aina kun Euro-11-ryhmän mielestä on käsiteltävä muita kuin niitä yhdistäviä kysymyksiä eli yhteisvaluutta, tuo päätös tehdään yhdessä Euro-11-ryhmään kuulumattomien jäsenten kanssa. Asia on näin yksinkertainen. Se, mitä ei voida välttää on se, että Euro-11-maiden politiikkojen yhteensovittaminen erityisesti yhteisvaluutan osalta ja näiden poliitikkojen heijastusvaikutukset koko unionin yhteiseen talous- ja rahapolitiikkaan eivät liity omaan koordinaatioon. On aivan luonnollista, että nämä maat ovat koordinoineet politiikkojaan etukäteen ja on aivan luonnollista, että tuolla koordinaatiolla on vaikutuksensa Ecofin-neuvostossa tehtävään lopulliseen päätökseen. Niin käy yhteisryhmien tasolla ja niin käy eri yhteyksissä myös maiden välisten suhteiden tasolla. Tiedän useita tapauksia, joissa sellaiset Euroopan unionin maiden hallitustahot, jotka tekevät yhteistyötä neuvoston tasolla, käyvät erillistä vuoropuhelua ja yhteensovittavat kantansa, jotta nuo kannat olisivat

yhteneviä unionin institutionaalisissa yhteyksissä. Sanonette, että tämä ei kuulu unionin tavanomaisiin menettelytapoihin. Tässä tapauksessa se ei kuulukaan, mutta Euro-11-ryhmän tapauksessa se on merkitty perustamissopimukseen ja juuri niin on suunniteltu tehtäväksi. Luulen, ettei sitä voi juurikaan epäillä.

3-280

Newton Dunn (PPE-DE). – Arvoisa neuvoston puheenjohtaja, sen perusteella, mitä juuri sanoitte, haluaisin tietää, onko olemassa täten yhteisymmärrys tai oletus Euro 11:ssä, että sen jälkeen, kun he ovat käyneet epävirallisen keskustelun eurosta Euro 11:ssä, he kaikki äänestävät samalla tavalla, kun he menevät Ecofin-neuvostoon, vaikka he alun perin olivat eri mieltä? Onko olemassa menettelyyn perustuva oletus, että kaikki 11 äänestävät samalla tavalla virallisessa päätöksenteossa Ecofinissä?

3-281

Seixas da Costa. – Hyvä jäsen, ainoa asia, minkä voin sanoa teille on se, että ministerit ovat vastuussa omista kannoistaan ja jos siis Euro-11-kokouksen alussa heidän mielipiteensä poikkesivat toisistaan ja keskustelun lopuksi he päätyivät samaan lopputulokseen, en ymmärrä, miksei heidän kantansa olisi sama myös Ecofin-neuvostossa. Mielestäni eri nopeudella tapahtuvasta yhteensovittamisesta ei ole mitään haittaa, etenkin kun se on määritelty perustamissopimuksessa.

3-282

Puhemies. – Kysymys nro 9 William Francis Newton Dunn (H-0458/00):

Aihe: Yritys saada salailun lävitse selkoa neuvoston päätöksistä

Aikaisemmissa minulle antamissaan vastauksissa puheenjohtajavaltio Portugali väitti, että yleisö voi saada vapaasti tietoa kaikesta, mitä neuvostossa on päätetty. Olen tuonut jatkuvasti esiin syvää skeptisyyttä neuvoston väitteiden suhteen.

Voisiko neuvosto koetapauksena kertoa minulle täsmälleen, mistä neuvoston julkistetuista asiakirjoista olisin voinut löytää tiedon siitä, että Britannian kalastusministeri on suostutellut belgialaisia kalastajia lopettamaan kalastamisen Irlanninmerellä antamalla salaa heille 190 tonnia Britannian Pohjanmeren punakampelakiintiöstä ja kymmenen tonnia Britannian kielikampelakiintiöstä Englannin kanaalissa?

Sain tämän tiedon sanomalehdestä, mutta mistä olisin voinut löytää sen laillisesti neuvoston asiakirjoista, joiden virallisesti väitetään olevan vapaasti saatavilla?

3-283

Seixas da Costa, neuvosto. – Kysymys alkaa viittauksella siihen, että puheenjohtajavaltio Portugali on pitänyt kiinni siitä, että kaikki neuvoston päätökset ovat avoimia yleisölle, mutta tämä neuvoston vakuutus herättää jäsenessä lievää hämmennystä. Haluaisin kertoa teille, miten on tämän teidän erityisesti mainitsemassanne tapauksen laita: se, että belgialaiset kalastajat eivät kalasta Pohjanmerellä, ei johdu neuvoston tekemästä päätöksestä, sillä neuvoston hyväksymässä asetuksessa annetaan Belgialle lupa kalakiintiöihin noilla vesillä, vaan jäsenvaltioiden mahdollisesta oikeudesta vaihtaa keskenään niille myönnettyjä kalastuskiintiöitä. Yhteisen kalastuspolitiikan perusasetuksen mukaan jäsenvaltiot voivat tehtyään ilmoituksen komissiolle vaihtaa kokonaan tai osittain ne kalastusmahdollisuudet, jotka niille on myönnetty. Samassa artiklassa määrätään, että jäsenvaltioiden on ilmoitettava vuosittain komissiolle ne perusteet, joita ne ovat käyttäneet jakaessaan niille myönnettyt kalastusmahdollisuudet; tämä tapahtuu kuitenkin sisäisellä tasolla. Näin ollen jäsenvaltioiden saamat kalastusmahdollisuudet on vahvistettu ja jaettu neuvoston päätöksessä siten, että kunkin jäsenvaltion kuuluu jakaa ne kansallisen kaluston kesken tai, mikäli sitä pidetään kannattavana, vaihtaa osa näistä mahdollisuuksista jonkin muun jäsenvaltion kanssa. Ainoastaan tässä tapauksessa sen on ilmoitettava asiasta komissiolle ja sekin tapahtuu vain kalastusvoimavarojen valvonnan ja hallinnan tehokkuudesta johtuvista syistä. Näin ollen meistä ei siis tunnu siltä, että olisi mahdollista löytää mitään neuvoston julkaisemaa asiakirjaa, jossa viitattaisiin noottien vaihtoon Belgian ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä, sillä kyse on yhteisön lainsäädännön mukaisesta jäsenvaltioiden toimivallasta päättää asioita yhteisestä sopimuksesta tavalla, jolle neuvosto näyttää vihreää valoa. Sen osalta, mikä koskee kiintiöiden jakamista yleensä, jäsen ei kuitenkaan liene tietämätön siitä, mitä sanotaan virallisessa lehdessä ja ministerineuvostojen asiakirjoissa samoin kuin liitteenä olevissa lausunnoissa. Meistä ei vaikuta siltä, ettei neuvosto olisi noudattanut avoimuutta tässä asiassa.

3-284

Newton Dunn (PPE-DE). – Ylhäällä lehterillä teitä ja minua kuuntelemassa on vierailijoita. Täällä parlamentissa kaikki on avointa. He voivat kuulla keskustelemme ja olla samaa tai eri mieltä. Mutta neuvosto kokoontuu salaa. Ehkä voitte sivuuttaa tämän esimerkin ja sanoa, että kyse on jäsenvaltion keskustelusta komission kanssa ja että se lähettää niille kirjeen asiasta. Siitä huolimatta näistä asioista ei päätetä julkisesti. Jos me – te ja minä – haluamme kansalaisten ymmärtävän ja hyväksyvän tekemämme päätökset, varmasti olette kanssani samaa mieltä, että ne on tehtävä julkisesti?

3-285

Seixas da Costa. – Arvoisa puhemies, en ole samaa mieltä, koska mikään hallitus maailmassa ei tuo hallinnollisia päätöksiään julkisuuteen. Voimme kiistellä siitä, pitäisikö lainsäädännöllisiin asioihin liittyvistä päätöksistä tehdä julkisia vai ei. Se on kysymys, josta on kiistelty hallitustenvälisessä konferenssissa. Hyvä jäsen, emme kuitenkaan ole vielä tulleet

lopulliseen tulokseen, ja siihen asti neuvoston säännöt ovat mitkä ne ovat. Minusta ne eivät ole osoitus neuvoston kielteisestä käytännöstä vaan siitä, mitä perustamissopimuksessa määrätään neuvoston toiminnasta.

3-286

Puhemies. – Kysymys nro 10 John Bowis (H-0460/00):

Aihe: Tiibet ja Maailmanpankki

Onko neuvosto tietoinen Maailmanpankin hankkeesta, joka koskee köyhyyden lievittämistä Kiinan läntisessä osassa ja jonka tarkoituksena on kymmenientuhansien kiinalaisten maanviljelijöiden siirtäminen Tiibetissä sijaitsevaan Amdoon, mikä rikkoo kansainvälistä lainsäädäntöä, joka on annettu väestöjen siirtämisestä miehitykselle alueille? Onko neuvosto lisäksi tietoinen, että Saksan ja Yhdysvaltojen hallitukset vastustavat tätä hanketta, kun taas Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus on antanut sille tukensa? Aikooko neuvosto ryhtyä toimiin, jotta Maailmanpankki luopuu väestönsiirtoja koskevasta suunnitelmasta ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus sen tukemisesta?

3-287

Seixas da Costa, neuvosto. – Arvoisa puhemies, aion olla hyvin lyhytsanainen: neuvosto ei ole tarkastellut kysymyksessä mainittua asiaa. Niiden erityishankkeiden tarkastelu, joita Maailmanpankki rahoittaa, kuuluu jäsenvaltioiden toimivaltaan. Ja niiden Tiibetiä koskevien hankkeiden osalta, joita Euroopan unioni rahoittaa Maailmanpankin kautta, Euroopan unionin kanta on se, että noiden hankkeiden pitäisi hyödyttää Tiibetin alkuperäisväestöä.

3-288

Bowis (PPE-DE). – Sallitko minun sanoa ensimmäiseksi, että olin hämmästynyt ministerin arvoisalle ystävälleni antamasta vastauksesta, joka koski Egyptin ihmisoikeuksia. Jos Eurooppa ei puolusta ihmisoikeuksia, niin en todella tiedä, mitä se edustaa. Haluaisin testata häntä, jos sallitte, Tiibetin kysymyksellä, koska Kiina on miehittänyt Tiibetiä laittomasti jo monien vuosien ajan. Onko ministeri samaa mieltä, että huolimatta siitä, kuinka monta vuotta menee, ennen kuin Tiibet saa takaisin itsenäisyytensä, minkään Euroopan valtion ei pitäisi tunnustaa Kiinan hallituksen laittomia toimia Tiibetissä, ja että kymmenien tuhansien ei-tiibetiläisten siirtäminen Amdoon on laitonta kansainvälisen lainsäädännön mukaan?

Maailmanpankki on nyt tunnustanut tämän, ja ymmärtääkseni se on hylkäämässä hankkeensa, joka koskee köyhyyden lievittämistä Kiinan läntisessä osassa. Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus ei ole vielä vetänyt pois tukeaan, ja pyydän vain neuvoston puheenjohtajaa muistuttamaan jäsenvaltioiden hallituksia neuvostossa – myös Yhdistyneen kuningaskunnan hallitusta – että nämä eivät saa hyväksyä tai näyttää hyväksyvän Tiibetin kansaan kohdistuvia laittomia toimia ja kansalais- ja ihmisoikeuksien loukkauksia.

3-289

Seixas da Costa. – Hyvä jäsen, kirjaan muistiin huolenaiheenne, jotka tulemme välittämään jäsenvaltioille. Haluan kuitenkin sanoa teille, että Euroopan unioni ei ole ollut välinpitämätön Tiibetin-kysymyksessä: se on esimerkiksi jo lähettänyt Tiibetiin johtajatroikasta koostuvan tilanteenkartoitusvaltuuskunnan, ja tämä kysymys on järjestelmällisesti ja säännöllisesti mukana siinä ihmisoikeuksia koskevassa vuoropuhelussa, jota käydään Euroopan unionin ja Kiinan välillä.

Sen viimeistä kierrosta, joka pidettiin Lissabonissa 25. helmikuuta, edelsi yhteydenotto Kiinan viranomaisten kanssa, jossa käsiteltiin Tiibetin ihmisoikeustilannetta. Euroopan unioni ei ole unohtanut Tiibetin ihmisoikeuskysymystä, vaikka, minkä tekin tiedätte, Euroopan unionilla ei ole viime vuosina ollut selvää sen perimmäistä kysymystä koskevaa kantaa. Euroopan unionissa ei ole tehty lopullista päätöstä perimmäisen kysymystä koskevasta suhtautumistavasta, mikä on näkökohta, jota ei voi olla ottamatta avoimesti esille.

3-290

Purvis (PPE-DE). – Euroopan unionilla on paljon enemmän keinoja kuin pelkästään mahdollisuus lähettää tutkivia ryhmiä, keskustella, antaa suosituksia ja niin edelleen. Egyptin osalta, kuten täällä jo mainittiin, meillä on Euro-Välimeri-ohjelmat ja assosiaatiosopimukset. Kiinan tapauksessa meillä on hyvin monia suuria kauppajärjestelyjä ja mahdollisesti Kiinan liittyminen WTO:hon. Emmekö me voisi käyttää voimaamme, energiaamme, saavuttaaksemme tavoitteemme ihmisoikeuskysymyksissä sen sijasta, että vain jatkamme alituista puhumista näkemättä tuloksia?

3-291

Seixas da Costa. – Haluaisin mainita ja toistaa sen, mitä sanoin siitä, ettei Euroopan unionilla ole minkäänlaista virallista yhteistä kantaa Tiibetin-kysymyksessä. Näin on ihmisoikeuskysymyksistä riippumatta. Erityisesti ihmisoikeuskysymyksestä haluan sanoa teille, että unionin suhtautuminen ja asenteet ovat olleet verrannollisia ongelmien merkittävyyteen. Vaikka tämä kysymys onkin tärkeä, kun keskustellaan esimerkiksi Kiinan liittymisestä Maailman kauppajärjestöön, se ei varmastikaan ole sellainen tekijä, joka voisi estää neuvottelut. Meidän on löydettävä kuhunkin reaktioon ja eri tilanteisiin sopivat toimet.

3-292

Puhemies. – Kysymys nro 11 María Izquierdo Rojo (H-0462/00):

Aihe: Tehokkaat toimet kuolemanveneiden vastustamiseksi Gibraltarin salmessa

Yhteisön tuella rahoitettu politiikka maahanmuuton hillitsemiseksi ja sulkujen vahvistamiseksi Gibraltarin salmen alueella on hakoteillä. Andalusian hallitus ja oikeusasiamies ovat paheksuneet tätä julkisesti.

Eikö neuvosto katso, että jos tämän hankkeen halutaan onnistuvan, Marokon kanssa pitäisi tehdä sopimus alueella toimivan mafian vastustamiseksi ja tehokkaiden valvontatoimien, kuten valvontaveneiden, käyttöön ottamiseksi, jotta estetään ihmisiä kuolemasta heidän yrittäessään ylittää salmea ja toteutetaan Pohjois-Marokkoon suunnitellut investoinnit?

3-293

Seixas da Costa, neuvosto. – Esittämäne kysymys liittyy neuvoston toimiin: yhtäältä se liittyy jäsenvaltioiden merirajoillaan suorittamiin tarkistuksiin ja toisaalta niihin toimiin, joihin voidaan ryhtyä lähtömaissa laittoman maahanmuuton välttämiseksi ja salakuljettajien toiminnan torjumiseksi. Toimet jäsenvaltioiden ulkoisilla ilma- ja merirajoillaan suorittamien tarkistusten tehostamiseksi kehitettiin ennen kaikkea Schengenin sopimuksen puiteissa ja ne on sisällytetty Euroopan unionin säännöstöön Amsterdamin sopimuksen voimaantulon jälkeen. Vaikka näitä toimia toteuttavat jäsenvaltiot, neuvosto valvoo toimivaltaisten elimiensä kautta niiden tehokasta täytäntöönpanoa. Esimerkkinä voisi mainita sen, että Schengenin toimeenpaneva komitea teki 18. joulukuuta 1998 asiakirja-asiantuntijoiden koordinoitua käyttöä koskevan päätöksen, jonka perusteella on yhteistyössä eri Afrikan maiden kanssa ryhdytty käytännön toimiin ilma- ja meriteitse tapahtuvan laittoman maastamuuton estämiseksi. Lisäksi Schengenin toimeenpanevan komitean vuonna 1999 tehdyssä päätöksessä hyväksyttiin vastavuoroiseen apuun liittyvä hanke, joka koskee avustavien ja neuvoo-antavien yhteyshenkilöiden vaihtoa ulkorajojen turvallisuus- ja tarkastustehtävissä.

Schengenin säännöstön lisäksi samanlaisiin käytännön toimiin ryhdytään myös Euroopan unionin nimissä tavalla, joka perustuu yleensä jo aiemmin olemassa olleeseen Euroopan säännöstöön, erityisesti 25. lokakuuta 1996 esitettyyn yhteiseen kantaan, josta juontaa juurensa rajan ylityksen yhteydessä suoritettava avustus- ja perehdyttämistoiminta. Nämä toimet koordinoidaan neuvoston toimivaltaisissa elimissä eivätkä ne koske sellaisenaan mitään Afrikan maata.

Joidenkin Afrikan maiden pako- ja maastamuttoilmiöt alkun saattaneiden perimmäisten syiden osalta luotamme Marokkoa koskevaan toimintasuunnitelmaan, jonka neuvosto hyväksyi lokakuussa 1999. Tämä toimintasuunnitelma on osa viiden toimintasuunnitelman kokonaisuutta, jonka jokainen osa on kokonaisvaltainen ja johdonmukainen ja keskittyy turvapaikanhakijoiden lähtö- tai kauttakulkumaissa vallitseviin ja tärkeiksi katsottaviin tilanteisiin. Kullekin valitulle maalle toimintasuunnitelmat muodostavat tasapainoisen yhdistelmän, joka koostuu Euroopan unionin ulkoasioiden, kehityksen sekä humanitaarisen ja taloudellisen avun aloilla tarjoamista monista mahdollisuuksista.

Marokon toimintasuunnitelmassa, joka aivan erityisesti liittyy jäsenen kuvaamaan tilanteeseen, tätä maata pidettiin Euroopan maihin suuntautuvan taloudellisen muuttoliikkeen lähtö- ja kauttakulkumaana. Tuossa toimintasuunnitelmassa suositeltuihin toimiin sisältyy erityisesti olemassa olevien kanavien käyttäminen ja tiedonkeruun parantaminen, oikean maahanmuuttoa koskevan tiedon levittäminen, strategioiden luominen salakuljetuksen torjumiseksi ja takaisinottosopimusten täytäntöönpanemiseksi suunnattujen toimien edistäminen. Toimissa suositellaan myös suorien ulkomaisten investointien edistämistä ja ammattikoulutusta, ja niissä mainitaan myös pienyritykset, samoin kuin Euroopan unionin maissa asuvien marokkolaisten vapaaehtoisen paluun ja kotouttamisen helpottaminen.

Allekirjoittaessaan korkean tason työryhmän määrittämät toimintasuunnitelmat 15. lokakuuta 1999 Tampereen Eurooppa-neuvosto myönsi, että Euroopan unionin – ja tämä on tärkeä näkökohta – on lähestyttävä kokonaisvaltaisesti muuttoliikettä ottaen huomioon poliittiset sekä ihmisoikeus- ja kehitysasiat lähtö- ja kauttakulkumaissa ja -alueilla. Tämä edellyttää köyhyyden torjumista, elinolosuhteiden ja työllisyysmahdollisuuksien parantamista, konfliktien ehkäisemistä sekä demokraattisten valtioiden tukemista. Tuota tavoitetta varten unionia ja jäsenvaltioita kehoitetaan kutakin toimivaltansa rajoissa lisäämään unionin sisäisten ja ulkoisten politiikkojen johdonmukaisuutta.

Kumppanuus kolmansien maiden kanssa on niin ikään avaintekijä tällaisen politiikan onnistumisessa. Unioni on tietoinen siitä, että Marokkoa koskevan toimintasuunnitelman toteuttamisen kannalta kumppanuus ja yhteistyö Marokon viranomaisten kanssa on tärkeä. Siksi Marokkoon lähti viime vuoden kesäkuussa ennen toimintasuunnitelman viimeistelemistä valtuuskunta, jonka tarkoituksena oli avata vuoropuhelu Marokon viranomaisten kanssa. Nyt on suunniteltu, että tämän kuun lopussa toteutettaisiin toinen samankaltainen tehtävä, jonka tarkoituksena olisi nimenomaan käydä konkreettisia keskusteluja marokkolaisten keskustelukumppanimme kanssa.

Kuten jo mainitsin, Euroopan unionin politiikka käsittää myös kehityksen ja taloudellisen ja humanitaarisen avun Marokolle. Marokkoa koskevan toimintasuunnitelman toteuttaminen kuuluu ilman muuta pitkän aikavälin strategiaan, mutta tällä alalla mahdollisesti tapahtuva edistys perustuu kuitenkin siihen vuoropuheluun, joka on aloitettu nyt tässä viitekehityksessä samoin kuin assosiaationeuvoston muodostamisissa puiteissa.

3-294

Izquierdo Rojo (PSE). – Haluaisin ymmärtää tämän pitkän vastauksen perusteella, jota en ymmärtänyt täysin, että neuvosto pitää kiinni hyvistä pyrkimyksistään tämän erittäin vakavan ongelman kohdalla.

Koska niinkin epäjohton mukainen asia on totta kuin se, että Euroopan unioni osoittaa enemmän voimavaroja ja toimii tehokkaammin esimerkiksi ajoverkkojen ja kalastuksen valvonnan alalla kuin näiden veneiden valvonnan alalla, haluaisin kysyä neuvoston puheenjohtajalta, eikö hänen mielestään olisi hyvä, jos meillä olisi määräajoin käytössämme arviointi Gibraltarin salmen tilanteesta ja selvitys asiassa saavutetusta hienoisesta kehityksestä.

Mielestäni olitte varsin yksiselitteinen, vastasitte monisanaisesti, mutta näihin sanoihin ei juurikaan sisältynyt tehoa. Ja Euroopan unioni yhdessä Marokon kanssa voisi ottamalla Gibraltarin salmessa käyttöön veneiden valvontamenetelmiä välttää nämä ihmishenkien menetykset, jotka nousevat jo yli tuhanteen ja jotka ovat meidän vastuullamme.

Maahanmuuton seurantakeskus on ainoastaan mediajuttu ja anekdootti.

Arvoisa neuvoston puheenjohtaja, löytyisikö tälle määräajoin annettavalle arviolle kannatusta?

3-295

Seixas da Costa. – Hyvä jäsen, ensiksi haluaisin sanoa teille olevani samaa mieltä tulkinnastanne: kysymys on mitä huolestuttavimmasta tilanteesta ja tavallisesta ja päivittäisestä murhenäytelmästä, jonka suhteen meidän on syytä olla valppaina. Arvelen sitä paitsi, että Espanjan viranomaiset ovat olleet tästä asiasta yhteydessä marokkolaisiin viranomaisiin, ja pääministeri Aznar tapasi aivan äskettäin Marokon pääministerin tämän tilanteen takia. Parhailtaan harkitaan sellaisia pohjoisosan kehitystoimia, joiden avulla olisi mahdollista jossain määrin ehkäistä tätä tilannetta ja nämä maastamuttoaallot aiheuttavaa taloudellisten olojen heikkenemistä.

Siitä mahdollisuudesta, että me voisimme saada ajoittain määrällistä tietoa näistä tapauksista, luulen, että Espanjan viranomaiset voivat antaa asiasta tarpeellisia tietoja. Arvelen sitä paitsi, että Espanjassa nuo tiedot ovat tunnettuja ja että Espanjan viranomaisten saatavilla on tuontyyppistä tietoa.

Minä haluaisin saada selitetyksi jäsenelle – ja juuri siitä syystä selitykseni on venynytkin – nimenomaan sen, että ne toimet, joihin Euroopan unioni on ryhtynyt tässä asiassa, tai ne tuloksetkaat toimet, joihin se on ryhtynyt, ovat pitkän aikavälin toimia, jotka eivät tietenkään anna välittömiä vastauksia käytännön tilanteisiin, vaan joiden avulla pyritään vaikuttamaan samaan tilanteeseen sen alkulähteillä, eli luomaan olot Marokon kansalaisten jäämiseksi omalle alueelleen ja ylläpitämiseksi siellä. Ne ovat kehitystoimia, jotka sopivat sitä paitsi myös Euro–Välimeri-kumppanuuden henkeen.

Ymmärrän hyvin, että jäsenen välitön tulkinta voi olla se, että tämätapaisten lyhyen aikavälin toimien käytännön vaikutukset voivat olla vähäisiä. Sanoitte myös, että edistys on ollut sangen vähäistä ja siinä on edetty pienin askelin. Meidän kaikkien on ymmärrettävä se, että Euroopan unionilla on takanaan sellaisia politiikkoja, jotka se haluaa panna täytäntöön ja jotka ilmentävät strategisia valintoja. Nuo valinnat eivät saa järjestelmällisesti vahingoittua määrätyn tapauskohtaisen toiminnan takia, niin suurta humanitaarista merkitystä kuin tuonkaltaisilla tilanteilla saattaisi ollakin. Meidän on ymmärrettävä, että tällä hetkellä kuuluu espanjalaisten viranomaisten toimivaltaan ratkaista osa tätä ongelmaa sen kahdensuuntaisen suhteen puitteissa, joka sillä on Marokon kanssa. Kokonaisuutena Euroopan unioni on sen Välimeren eteläpuolisiin maihin liittyvien suhteiden puitteissa mukana useissa hankkeissa, jotka liittyvät kehitykseen, väestön pysyttämiseen paikoillaan ja parempien taloudellisten olojen varmistamiseen. Me emme kuitenkaan voi tehdä Euroopan unionista eräänlaista teknistä koneistoa, jonka avulla löydetään käytännön ratkaisut yksittäisiin tapauksiin.

3-297

Puhemies. – Kysymys nro 12 Per Gahrton (H-0466/00):

Aihe: EU:n sotilashenkilöstön käyttöä koskevat päätökset

Samalla, kun on päätetty EU:n kriisivalmiuden vahvistamisesta, esiin on noussut kysymys EU:n sotilashenkilöstön käytön oikeusperustasta. Kölnissä vuonna 1999 tehtyjä päätöksiä koskevan Ruotsin hallituksen tulkinnan mukaan tämä edellyttää YK:n turvallisuusneuvoston päätöstä. Siksi kysyn, voiko neuvosto ilmoittaa, missä ja milloin on tehty virallinen neuvoston päätös, jonka mukaan EU:n sotilashenkilöstön käyttö edellyttää YK:n turvallisuusneuvoston päätöstä?

3-298

Seixas da Costa, neuvosto. - Arvoisa puhemies, Euroopan unionin jäsenvaltiot tekivät Helsingissä päätöksen kehittää vuoteen 2003 mennessä sotilaallisia voimavarojaan siten, että sillä on niin sanotun yleistavoitteen mukaiset 50 000–60 000 hengen voimavarat, ja tuossa päätöksessä vahvistettiin se, että Euroopan unioni noudattaa kriisinhallinnassaan Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan periaatteita ja ETYJin Euroopan turvallisuusperuskirjan tavoitteita. 15 jäsenvaltion valtion- ja hallitusten päämiesten hyväksymässä julistuksessa mainitaan sitä paitsi selkeästi, että Euroopan unioni tunnustaa, että ensisijainen vastuu kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden säilyttämisestä on Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvostolla.

Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjassa ja Euroopan turvallisuusperuskirjassa mainittujen periaatteiden kunnioittamisen tarpeen tunnustaminen on siinä määrin ilmeinen, että puheenjohtajavaltio Portugalin ensi maanantaina Feiran Eurooppa-neuvostolle esitettävässä tilanneselvityksessä painotetaan sitä, että Euroopan unionin on kriisinhallinta- ja

konfliktinestotehtävissä tehtävä tiivistä yhteistyötä Yhdistyneiden Kansakuntien, ETYJin ja Euroopan neuvoston kanssa. Sellaista Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmaa, joka oikeuttaisi yleisesti ja kokonaisvaltaisesti Euroopan unionin toiminnan, ei tarvita. Unioni sitoutuu poliittisesti ja korkeimmalla tasolla kunnioittamaan turvallisuusneuvoston ensisijaisuutta; näin ollen unioni sitoutuu jonkin määrätyn operaation kohdalla kunnioittamaan tuon elimen ensisijaisuutta ja näin ollen sen tapauskohtaisesti esittämiä päätöslauselmia.

On kuitenkin kiinnitettävä huomiota siihen seikkaan, että Petersbergin tehtävien tyyppisten toimeksiantojen joukossa on tiettyjä tehtäviä, jotka voidaan toteuttaa ilman Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston valtuutusta tai vihreää valoa. Petersbergin tehtävät sisältävät itse asiassa, ja lainaan täsmällisesti käytettyjä sanamuotoja "humanitaariset tehtävät ja pelastustehtävät, rauhanturvatehtävät sekä taistelujoukkojen tehtävät kriisinhallinnassa, rauhanpalauttaminen mukaan lukien". Näin ollen ainoastaan viimeisiin niistä, jotka edellyttävät sotilaallista voimankäyttöä, katsotaan tarpeelliseksi hankkia Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselma. Tuntuu ilmiselvältä, että erityisesti humanitaaristen toimien täytäntöönpano ei tarvitse Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston valtuutusta, mikä ei kuitenkaan merkitse sitä, ettei Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan mukaisia periaatteita tarvitsisi noudattaa senkaltaisissa tehtävissä.

3-299

Gahrton (Verts/ALE). – Kiitän vastauksesta, mutta pelkään, että se ei kuitenkaan selvittänyt asiaa tarpeeksi. Toisaalta sanotaan, että sen on tapahduttava YK:n peruskirjan tai ETYJin periaatteiden mukaisesti, ja toisaalta neuvoston edustaja sanoo, että turvallisuusneuvostolta ei tarvita mitään päätöstä.

Ruotsin ulkoministeri on maininnut, että ilmaus "YK:n peruskirjan periaatteiden mukaan" pitää tulkita "YK:n turvallisuusneuvoston päätöksen jälkeen". Hän on myös viime vuonna Kölnissä pidetyn huippukokouksen yhteydessä sanonut, että jos muut maat haluaisivat tehdä päätöksiä YK:ta kuulematta, Ruotsilla on mahdollisuus käyttää veto-oikeuttaan.

Haluaisin ensiksi tietää, onko Ruotsin hallitus tiedottanut neuvoston kollegoilleen siitä, että se aikoo käyttää veto-oikeutta siinä tapauksessa, että EU ryhtyy toimeen, toisin sanoen sotilaalliseen EU:n toimeen, ilman YK:n turvallisuusneuvoston päätöstä. Lisäksi haluaisin vieläkin selkeämmän selvityksen: voidaanko EU:n sotilashenkilöstölle määrätä tehtäviä ilman selkeää YK:n turvallisuusneuvostolta tai ETYJiltä saatua päätöstä vai ei? Tähän kysymykseen pitäisi olla helppo vastata myönteisesti tai kielteisesti.

3-300

Seixas da Costa. – Hyvä jäsen, Petersbergin tehtäviin sisältyy useita ulottuvuuksia. Jotkin niistä ovat puhtaasti humanitaarisia tehtäviä, esimerkiksi pelastustehtäviä. Kysynkin teiltä, pidätkö te Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston antamaa määräystä välttämättömänä, jotta humanitaarisesti vakavissa tilanteissa voitaisiin ryhtyä pelastustehtäviin?

Toisaalta sanoin selkeästi, että kaikki ne toimet, jotka edellyttävät turvautumista sotilaalliseen voimankäyttöön, eli rauhanpalauttamistehtäviin, edellyttävät ilman muuta tukeutumista turvallisuusneuvostoon ja asettumista sen alaisuuteen. Muissa asioissa keskitymme täyttämään Euroopan unionin velvollisuudet Yhdistyneiden Kansakuntien puitteissa ja otamme aivan erityisesti huomioon sen, että jotkin maista ovat Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston jäseniä. Sen tähden Euroopan unioni toimii YK:n peruskirjan hengen mukaisesti kaikissa niissä toimissaan, jotka liittyvät Petersbergin tehtäviin eivätkä sisällä sotilaallista voimankäyttöä.

3-301

McKenna (Verts/ALE). – Vastauksenne ei ole minulle vielä aivan selvä, ja haluaisin vain kysyä, ovatko mielestänne puolueettomien maiden hallitukset jollakin lailla säästeliäitä totuuden suhteen? Jäsen Gahrton sanoi, että hänen hallituksensa on ilmoittanut, että asia on näin vasta sen jälkeen, kun YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselma on hyväksytty. Mutta sen perusteella, mitä te sanoitte, näin ei ole. Vaikuttaa siltä, että puolueettomien maiden hallituksilla on taipumus johtaa kansalaisia harhaan. Onko asia näin?

3-302

Seixas da Costa. – Hyvä jäsen, Helsingissä aikaansaatu sopimus, joka tarjoaa mahdollisuuden ottaa käyttöön nämä uudenlaiset sotilaalliset rakenteet, on huolellisesti tehty sopimus, joka on sitä paitsi laadittu silloin, kun puheenjohtajavaltiona toimi Suomi: kuten tiedätte, tällä maalla on äärimmäisen perusteltuja kansallisia huolenaiheita eikä se jättäisi näitä näkökohtia huomiotta. Se, mitä pyrimme nyt kehittämään – aikataulu mukaan lukien – Euroopan unionia varten, on voimavarat tietynkaltaista väliintuloa varten, johon ei tietyillä aloilla tarvita turvallisuusneuvoston valtuutusta, koska niihin ei sisälly sotilaallista voimankäyttöä, kun taas toisilla alueilla turvallisuusneuvoston päätöslauselma tarvitaan. Ja me itse sitoudumme selkeästi siihen, että tuo turvallisuusneuvoston päätöslauselma tarvitaan, jos ja kun sotilaallisia voimia käytetään jossakin yhteydessä.

Arvelen, että perinteisesti puolueettomat maat, erityisesti NATOon kuulumattomat Euroopan unionin maat, ovat saaneet hälvennyksi kaikki tätä asiaa koskevat huolensa, koska on ilmeistä, että se on erityisen arkaluonteinen niiden perinteisesti puolueettomien maiden kannalta. Olen sitä mieltä, että nuo maat eivät johda kansalaisiaan harhaan, ne eivät

esitä tosiasiota kansalaisilleen taloudellisesti, vaan kertovat tarkkaan ja täsmällisesti sen, mihin ne ovat itse sitoutuneet; päätösmenettely takaa niille tietenkin aina kaikkia päätöksiä koskevan lopullisen veto-oikeuden. Siksi ne voivat päättää tapauskohtaisesti, mitä ne haluavat tehdä. Tämä on Euroopan unionin perussääntö kaikissa niissä asioissa, joihin liittyy sotilaallisen voiman mukanaolo.

3-303

Bonde (EDD). - Arvoisa puhemies, 90-luvulla on ollut noin sata sotilaallista konfliktia, joista suurin osa on ollut sisällissotia. Haluaisinkin kysyä, onko tehtyjen skenaarioiden läpikäynnin yhteydessä vallinnut yksimielisyys siitä, että olemassa oleva perustamissopimus ei sisällä oikeusperustaa eräiden konfliktien käsittelyyn. Ollaanko siitä toisin sanoen yksimielisiä, että tietyt sotilaalliset konfliktit kuuluvat NATOlle tai muulle taholle, mutta eivät ainakaan EU:lle?

3-305

Seixas da Costa. – Sanoisin vain seuraavan asian: sotilaalliset voimavarat, Euroopan unionin toimintakapasiteetti ja sen toimintapiirin laajentuminen on määritelty Amsterdamin sopimuksessa, joka tuli voimaan viime vuoden toukokuussa ja nämä kysymykset ovat olleet ajankohtaisia vasta siitä lähtien.

3-306

Puhemies. – Kysymys nro 13 Nelly Maes (H-0471/00):

Aihe: Meksikoon tehtävät asetoimitukset

Tuleva P-90-tyyppisten revolvereiden vienti Meksikoon osoittaa jälleen kerran, että Belgia ei suhtaudu kovin vakavasti ihmisoikeuksiin. Chiapasin osavaltiossa sattuneiden levottomuuksien jälkeen Meksikossa on toistuvasti voitu todeta tapahtuneen vakavia ihmisoikeusloukkauksia: kidutusta, laittomia pidätyksiä, ”katoamisia”, jne. Asevientä koskevilla EU:n käytännesäännöissä, jotka hyväksyttiin 8. kesäkuuta 1998, kielletään aseiden vienti maihin, joissa on olemassa riski siitä, että aseisiin tartutaan sisäisten selkkausten selvittämiseksi.

Katsooko neuvosto, että Meksikoon tehtävät asetoimitukset ovat yhdenmukaisia edellä mainittujen EU:n käytännesääntöjen kanssa?

Jos katsoo, pitäisikö käytännesääntöjä tiukentaa?

Jos ei katso, miten neuvosto aikoo suhtautua kyseessä olevaa jäsenvaltiota Belgiaa kohtaan?

3-307

Seixas da Costa, neuvosto. – Kuten tiedetään, Euroopan unionin kantaa aseventiin pohditaan kesäkuussa 1998 hyväksytyissä menettelysäännöissä. Noissa säännöissä määriteltyihin kriteereihin kuuluu ihmisoikeuksien kunnioittaminen, jota pidetään yhtenä luvan myöntämisen pääasiallisista edellytyksistä. Päätökset tehdään kuitenkin yksilöllisesti kussakin jäsenvaltiossa, joiden kaikkien on otettava täysimääräisesti huomioon – ja tässä on kyse poliittisesti vilpittömästä mielestä – se, mitä menettelysäännöissä määrätään. Neuvosto ei saa mitään tietoa niistä syistä, joiden perusteella jäsenvaltiot myöntävät tai hylkäävät vientilupia ja siksi se ei voi esittää arviointia päätöksen taustalla olevista perusteista. Haluan kuitenkin kertoa, että Euroopan unioniin ollaan parhaillaan ja erityisesti menettelysääntöjen laatimisen jälkeen kehittämässä asevientä koskevaa tietojenvaihtoa, josta laaditaan vuosikertomus ja jonka avulla aletaan luoda yhteisiä ongelmankäsitelymuotoja. Meidän on lisäksi ymmärrettävä, että tällä hetkellä tämä kysymys, jonka perustana ja viitekehysenä menettelysäännöt kuitenkin toimivat, pysyy kysymyksenä, jonka päätös on pelkästään toissijainen eli se tehdään jäsenvaltioiden tasolla.

3-308

Maes (Verts/ALE). – Arvoisa puhemies, arvoisa neuvoston puheenjohtaja, sallikaa minun olla hämmästyttäen vastauksestanne. Tietenkin on niin, että tämä ohjesääntö tarjoaa meille hyvin tehottoman välineen kielletyn aseidenviennin vastustamiseen. Haluan kysyä teiltä, onko neuvostossa koskaan puhuttu tuon ohjesäännön tiukentamisesta tai sen soveltamisen tekemisestä velvoittavammasi. Pelkään, että tälle ohjesäännölle käy samoin kuin koko ulko- ja turvallisuuspolitiikallamme, josta olemme puhuneet jo niin usein. Kaikki riippuu oikeastaan hyvästä tahdosta ja jos jollakin ei ole sitä, voimme yksinkertaisesti unohtaa koko asian.

3-309

Seixas da Costa. – Hyvä jäsen, en voi olla olematta lähes täysin samaa mieltä siitä, mitä te juuri sanoitte. Itse asiassa nykyiset menettelysäännöt, jotka aiemmin olivat mahdollisesti tulevat menettelysäännöt – otin osaa niistä käytyihin neuvotteluihin – eivät aivan ilmeisestikään takaa mahdollisuutta valvoa jollakin tavoin sitä, miten jäsenvaltiot tulkitsevat vastuunsa. Se on tosiasia. Haluan sanoa teille täysin rehellisesti, että en usko, että Euroopan unionista löytyisi tällä hetkellä sitä yksimielisyyttä tai edes sitä enemmistöä, jota tarvittaisiin tämän kysymyksen ottamiseksi uudelleen esiin. Menettelysääntöjä pidettiin aikanaan erittäin mittavana laadullisena harppauksena eteenpäin, sillä jäsenvaltioiden käytännöissä oli suuria eroja. Jäsenvaltioille haluttiin luoda joukko yhteisiä periaatteita ja määrättyjä normeja, jotka niiden pitäisi huomioida siten, että niillä olisi kuitenkin täysin vapaat kädet tässä asiassa. Näin onkin nykyään, ja myönnän, että menettelyohjeet ovat varsin hauraat; aivan erityisesti ne eivät ole lainkaan sitovia tai ulotu poliittista sanktiota pitemmälle. Siksi arvelenkin, että tämänkaltaisten tilanteiden – en puhu kysymyksessä erityisesti mainitusta tilanteesta – tekeminen

julkisiksi erityisesti medioiden mielenkiinnon herättävällä tavalla toimii mielestäni eräänlaisena terveenä tapana, jonka avulla neuvostoa voidaan painostaa siihen, että Euroopan unioni takaisi jonakin päivänä, että sen maiden käytännöt ja tiettytyypisiin voittoja tuottaviin toimiin liittyvät käytännöt noudattaisivat niitä periaatteita, joita Euroopan unioni sanoo puolustavansa. Se on koe, johon Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot joutuvat tulevaisuudessa.

3-310

Puhemies. – Kysymys nro 14 Liam Hyland (H-0474/00):

Aihe: Suhteiden normalisoiminen Itävallan kanssa

Olisiko komissio valmis normalisoimaan suhteensa Itävallan kanssa, kun huomioidaan neuvoston aikaisemmin tänä vuonna antama arvio Itävallan viimeisimmästä poliittisesta kehityksestä sekä tarve edistää parhaalla mahdollisella tavalla koko Euroopan yhteisön intressejä?

3-311

Seixas da Costa, neuvosto. – Olinkin ihmetellyt sitä, ettei tästä aiheesta ollut kysymystä, minkä takia olen tyytyväinen siitä, että se on vihdoinkin esitetty. Euroopan unionin ministerineuvoston ei tarvitse esittää mielipidettään päätöksestä, jonka 14 jäsenvaltiota on tehnyt Itävallan kanssa niiden kahdenvälisen suhteiden puitteissa, jotka niillä on. Tämä kysymys ei kuulu Euroopan unionin neuvoston toimivaltaan. Asia olisi toinen, jos Itävalta ei vaikkapa noudattaisi jotakin Euroopan unionista tehdyn sopimuksen kohtaa ja loukkaisi siten esimerkiksi 6 artiklan periaatteita, minkä takia sitä voitaisiin rangaista tai 7 artiklan määräyksen soveltamisen voisi katsoa olevan oikeutettua. Koska näin ei ole, 14 maan suhtautumisessa Itävaltaan on kyse kahdenvälisistä suhteista, jotka eivät kuulu neuvoston toimivaltaan.

3-312

Hyland (UEN). – Kiitos, että suostuitte vastaamaan kysymykseeni. Olen todellakin hämmästynyt neuvoston puheenjohtajan vastauksesta. Totuus on, että neuvosto itse määräsi pakotteet. En käsitä, miten neuvosto voi nyt pestä käteensä eikä edes keskustele mahdollisuudesta pakotteiden poistamiseen.

Haluaisin kysyä neuvoston puheenjohtajalta, onko hän tietoinen siitä, että tuoreet mielipidetiedustelut Itävallassa osoittavat, että 80 prosenttia itävaltalaisista haluaa pakotteiden poistamista. Miten neuvosto voi siis jatkuvasti olla ottamatta huomioon itävaltalaisen demokraattista päätöstä?

Eikö neuvoston puheenjohtaja ole samaa mieltä siitä, että pakotteiden poistamatta jättäminen heikentää demokraattisia perustuksia, joille Euroopan unioni perustettiin? Haluaisin pyytää puheenjohtajaa antamaan parlamentille tänä iltana vahvistuksen siitä, että hän käyttää kiistämätöntä vaikutusvaltaansa siihen, että asiaa käsitellään maanne ensiviikkoisessa huippukokouksessa. Varmastikaan nykyiset tapahtumat eivät heijasta Euroopan yhtenäisyyspyrkimyksiä. Olen äärimmäisen pettynyt siihen, että neuvosto tällä tavalla haluaisi pestä käteensä tästä tärkeästä asiasta.

3-313

Seixas da Costa. – Hyvä jäsen, neuvosto koostuu 15 maasta, ja minusta ei vaikuta siltä, että Itävalta olisi osallistunut mihinkään sellaiseen keskusteluun tai äänestykseen, jossa olisi neuvoston puitteissa ryhdytty Itävallan vastaisiin toimiin. Euroopan unionissa ei ole yhtään toimielintä, jossa olisi ryhdytty Itävallan vastaisiin toimiin. Haluan jopa sanoa teille sen, että Portugalin puolivuotisen puheenjohtajakauden aikana ei ole ollut yhtäkään Euroopan unionin toimielintä, jossa Itävallalla, kuten tällä parlamentilläkin, ei olisi ollut täyttä mahdollisuutta osallistua täysimääräisesti ja aktiivisesti kaikkeen unionin toimintaan. Ne kahdenväliset päätökset – en kutsuisi niitä pakotteiksi – jotka 14 maata teki Itävalta-kysymyksessä, ovat osa sitä poliittista tulkintaa, joka kullakin maalla on oikeus tehdä toisesta maasta. Kullakin maalla on oikeus suhtautua toisen maan poliittisen tilanteen kehitykseen omalla tavallaan ja tehdä siitä asianmukaiset johtopäätökset. Palauttaisin mieleen, mitkä ovat tämän asian johtopäätökset. Huomatkaa, että puhumme siitä, ettei kansainvälisten järjestöjen itävaltalaisia ehdokkaita tuettaisi, ettei Itävallan suurlähettiläitä otettaisi vastaan pääsihteeristöä korkeammalla tasolla ja että poliittiset vierailut jäädytettäisiin. Nämä ovat ne kuuluisat pakotteet. Se, että joissakin maissa on saatettu tulkita tämänkaltaista suhtautumista laajasti, on kysymys, joka on niiden oma asia ja juuri sen takia nämä niin kutsutut pakotteet ovat luonteeltaan kahdenvälisiä: jokainen suhtautuu niihin miten parhaaksi näkee ja vastuu on yhteinen. Vastuun 14 jäsenvaltion kannasta ottivat nämä 14 valtiota vapaasta tahdostaan. Kaikki 14 jäsenvaltiota voivat vapaasti sanoutua irti noista toimista ja meidän onkin kysyttävä, miksi mikään niistä ei ole tähän päivään mennessä tehnyt sitä. Juuri siksi tämä kysymys ei kuulu neuvoston piiriin, se on kysymys, joka Itävallan viranomaisilla on ollut tilaisuus ottaa esiin Euroopan unionin puitteissa: Itävallan ulkoministeri on käsitellyt sitä ulkoministerien epävirallisessa kokouksessa, toissapäivänä Itävallan ulkoministeri otti sen esiin Luxemburgissa ja Wolfgang Schüssel käyttää erittäin todennäköisesti hyväkseen hänen läsnäolonsa Santa Maria da Feirassa tarjoaman tilaisuuden sen esille ottamiseen. Päätös ei kuitenkaan ole yhteisönlajajuinen vaan kahdenvälinen päätös, pidettiinpä siitä sitten tai ei.

3-314

Maes (Verts/ALE). – Arvoisa puhemies, haluan pyytää neuvoston puheenjohtajalta täsmennystä. Te sanoitte, että neuvosto ei puutu näihin kahdenvälisiin toimiin, koska kyseessä ei oikeastaan ole neuvoston päätös. Onko neuvostossa neuvoteltu asiasta missään vaiheessa? On sanottu, että Feirassa puhutaan uudelleen sanktioista. Sanoitte, että Itävalta ottaa

asian ehkä uudelleen esille, mutta se ei voi tapahtua neuvoston kokouksessa. Sen on siis taas tapahduttava erityisessä kahdensivuisessa kokouksessa. Eikö se teidän mielestänne ole hieman kummallista?

3-315

Seixas da Costa. – Ei, se ei tunnu minusta oudolta seuraavasta syystä: kuten aluksi sanoin, tiukasti Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen sisältyvien velvoitteiden täyttämisen osalta Itävallan käyttäytyminen ei ole ollut senkaltaista, että se olisi voinut johtaa, sanokaamme toimintaan erityisesti 7 artiklan puitteissa. Tämä on aivan selvää, eikä kukaan ole koskaan kyseenalaistanut sitä, eikä kukaan ole myöskään kyseenalaistanut Itävallan vaalivapautta tai itävaltalaisien vapautta valita haluamansa hallitus. Kukaan ei voi myöskään kyseenalaistaa muiden hallitusten vapautta pitää Itävallan hallituksesta tai olla pitämättä siitä, koska niiden mielestä tuossa hallituksessa on mukana sellainen puolue, joka ei kunnioita niitä peruseriaatteita, joita nuo hallitukset ovat sitoutuneet yhteisesti kunnioittamaan ja joita myös Itävalta on sitoutunut kunnioittamaan. Haluaisin sanoa ja muistuttaa jäsen Nelly Maesille, että kaikki me olemme itävaltalaisia ja kaikilla meillä on kansalaisoikeudet, joita pitää kunnioittaa Itävallassa. Emme siis ole välinpitämättömiä sellaisen poliittisen kehityksen osalta, joka voisi merkitä sitä, että eräässä Euroopan unionin hallituksen – eli ystävähallituksen, jonka peruseriaatteet olivat samat kuin meillä ja joiden se päätti olevan samat – toimeenpanevissa elimissä on mukana puolue, jonka vaalikampanja perustui avoimesti toisille periaatteille. Siitä asiasta, että yhteisön toimielimiä käytetään tämän kysymyksen nostamiseen esille, minun on sanottava, että olemme vapaa unioni, jonka kaikilla jäsenvaltioilla on oikeus ottaa tämä kysymys virallisesti tai epävirallisesti esiin nimenomaan unionin puitteissa. Koska tämä kysymys ei ole kuulu Euroopan unionille, sitä ei ole koskaan otettu asialistalle, eikä niin tapahdu Portugalin puheenjohtajakauden aikana missään neuvoston muodollisista elimistä. Itävallan hallituksen edustajat voivat tietenkin aivan vapaasti ottaa esiin tämä kysymys ja keskustella siitä, jos jäsenvaltiot niin haluavat. Lissabonin Eurooppa-neuvostossa 14 jäsenvaltiota päätti valtuuttaa Portugalin pääministerin antamaan yhteisen vastauksen, Azoreiden epävirallisessa kokouksessa asiasta keskusteltiin ja useat jäsenvaltiot ilmaisivat mielipiteensä tilanteesta. En tiedä, mitä Feirassa tapahtuu, mutta Wolfgang Schüssel on tietenkin vapaa ilmaisemaan siellä mielipiteensä ja havainnoimaan, miten muut 14 jäsenvaltiota suhtautuvat hänen sanojensa sisältöön ja hänen perusteisiinsa.

3-316

Gallagher (UEN). – Haluaisin kysyä neuvoston puheenjohtajalta lopuksi, tunnustavatko hän ja hänen neuvostonsa unionin sisällä demokraattisten vaalien tuloksen? Toiseksi, onko hänen mielestään totta, että puheenjohtajavaltio Portugali toimi häतिकөiden ympäri Eurooppaa tehtyjen puhelinsoittojen seurauksena? Eikö olisi ollut viisaampaa kutsua koolle valtiopäämiesten kokous näin tärkeän päätöksen tekemistä varten, josta, muistutan teitä, tulee olemaan seurauksia pitkälle meidän aikamme päätyttyä täällä Euroopan parlamentissa?

Haluaisin kuulla puheenjohtajavaltio Portugalin ja ehkä muiden puheenjohtajavaltioiden näkemyksiä siitä, jos muita ryhmiä äärioikeistosta tai yhtä lailla äärivasemmalta pääsee hallitukseen unionissa. Tämän pitäisi olla yhtenäisyyden ja solidaarisuuden Eurooppa. Käyttääkseni slangi-ilmausta, on "lintsausta" sanoa, että asia ei kuulu neuvostolle. Jonkun on tehtävä aloite tämän vakavan ongelman ratkaisemiseksi. Se on antanut auktoriteettia yksilölle, joka ei sitä ansaitse. Itse asiassa se on vahvistanut hänen asemaansa, ei heikentänyt sitä.

3-317

Seixas da Costa. – Hyvä jäsen, aloittaisin kysymyksen viimeisestä osasta sanomalla, että se, joka antoi tuon aseman sellaiselle henkilölle, joka ei sitä ansaitse, emme olleet me, vaan Wolfgang Schüssel, joka päätti liittoutua Jörg Heiderin puolueen kanssa. Vaalien tulosten osalta sanoin selkeästi, että kunnioitamme täysin Itävallan vaalitulosia. Itävalta on vapaa maa, se on maa, jossa vaalit järjestettiin kaikkien lakipykälien mukaan ja täyttä avoimuutta noudattaen. Ongelmana on se, että noiden vapaiden vaalien tulos oli se, mikä on sitä paitsi tapahtunut jo aiemmin toisissa maissa, että valtaan nousi tietty puolue. Jos ajattelette asiaa tarkemmin, huomaatte, että Itävallan sisäisessä tilanteessa on kaikesta huolimatta jotakin kummallista. Kuten tiedetään, eniten ääniä saanut puolue oli sosiaalidemokraattinen puolue, joka ei halunnut muodostaa hallitusta, mutta toiseksi eniten niitä sai Itävallan vapaamielinen puolue, jota ei pyydetty muodostamaan hallitusta. Tavallisia perustuslakiin kuuluvia määräyksiä ajatellen on hiukkasen outoa, että jossakin Euroopan maassa ei pyydetä toiseksi eniten ääniä saanutta puoluetta muodostamaan hallitusta ja sen sijasta siihen on pyydetty kolmanneksi eniten ääniä saanut puolue. Niinpä tässä ei enää olekaan kyse tavallisista toimintatavoista, vaan kyseessä on eräänlainen uuden arvion tekeminen Jörg Heiderin mahdollisesta kelpoisuudesta toimia Itävallan hallituksen esimiehenä.

Kuten sanoin, emme kyseenalaista Itävallan vaaleja emmekä itävaltalaisien oikeutta valita haluamansa hallitus. Kukaan ei kuitenkaan voi pakottaa meitä ylläpitämään suhteita hallitukseen, jossa toimii sellainen puolue, joka ei ole tähän päivään mennessä kiistänyt sitä, mitä se sanoi vaalikampanjassaan eikä sen vakavuutta. On valitettavaa, ettei tätä ole järjestelmällisesti painotettu: Heiderin puolueen ja Itävallan vapaamielisen puolueen vaalien aikana lausumien sanojen vakavuus on jotain sellaista, minkä pitäisi saada meidät kaikki ajattelemaan, kun otetaan huomioon Euroopan tulevaisuus, toisin sanoen niiden resististen ja ulkomaalaisvastaisten väitteiden vakavuus, joita tuo puolue järjestelmällisesti esitti ja joista se ei sanoutunut irti edes viimeisimmässä puoluekokouksessaan, sillä se ilmaisi tuntevansa ylpeyttä aiemmista lausunnoistaan silloin, kun sillä olisi nimenomaan ollut tilaisuus korjata nykyinen tilanne. Mikään ei saa meitä uskomaan, että olisi tapahtunut sellaista myönteistä kehitystä, joka oikeuttaisi Euroopan unionin uudelleenasettamisen ja erityisesti, että Euroopan unionissa syntyisi asiaa koskeva keskustelu. Meistä tämä kysymys ei kuulu Euroopan unionille, vaan se kuuluu yhä noille 14 jäsenvaltiolle, ja ne ovat tähän mennessä – saamme nähdä mitä tapahtuu lähiaikoina –

pysyneet kannassaan, jonka mukaan tilanne on huolestuttava ja sen on syytä muuttua; sen ei kuitenkaan ole välttämättä muututtava noissa 14 jäsenvaltiossa, sillä tällä hetkellä vallitsee melkein huomiota herättävä itsetyytyväisyys sen osalta, että juuri noiden 14 jäsenvaltion on muutettava suhtautumistaan. Miksi? Mikä Itävallan tilanteessa on muuttunut niin, että se saisi meidät muuttamaan suhtautumistamme? Aikako vain? Me olemme sitä mieltä, että ne, joiden on muututtava ja joiden on muututtava, jos ne haluavat, että me muutamme suhtautumistamme, ovat itävaltalaiset ja Itävallan hallitus ja siitä juuri onkin kysymys. Miksi osoittaa sormella 14:ää jäsenvaltiota? Miksi niiden on muututtava? Mitä sellaista uutta Itävallassa on tapahtunut, joka oikeuttaisi tuon muutoksen? On selvää, ettei tämä merkitse sitä, että me emme voisi harkita tulevaisuudessa toisia tapoja arvioida tämän tilanteen kehitystä, ja juuri se jää lähiaikojen asiaksi.

3-318

Puhemies. – Paljon kiitoksia, komission jäsen Seixas da Costa. Haluaisin kiittää teitä jatkuvasta läsnäolostanne, omistautumisestanne ja viisaista vastauksistanne sekä kärsivällisyydestänne, ja toivotamme teille paljon menestystä ministerinä samoin kuin menestystä puheenjohtajavaltio Portugalille, eli sellaista menestystä kuin Portugalin jalkapallomaajoukkue saavutti vuoden 2000 Euroopan mestaruuskilpailujen alkukierroksilla. Toivottavasti saatte paljon aikaan Euroopan hyväksi!

Koska neuvoston kyselytuntia varten varattu aika on päättynyt, kysymyksiin 15 ja 28 vastataan kirjallisesti.⁵

Julistan kyselytunnin päättyneeksi.

(Istunto keskeytettiin klo 19.35, ja sitä jatkettiin klo 21.00.)

3-319

ISTUNTO II KESKIVIKKONA 14. KESÄKUUTA 2000

3-320

PUHETTA RYHTYI JOHTAMAAN varapuhemies COLOM I NAVAL

3-321-750

Esityslistan muuttaminen

3-322

Puhemies. - Neuvoston ehdotuksesta ja työjärjestyksemme 111 artiklan nojalla ehdotan muutosta tämän istuntojakson esityslistaan. Neuvosto pyysi 8. kesäkuuta 2000 päivätyllä kirjeellään parlamenttia antamaan ennen Feirassa 19. kesäkuuta 2000 pidettävää Eurooppa-neuvoston kokousta lausuntonsa ehdotuksesta neuvoston asetukseksi, jolla muutetaan asetusta (EY) N:o 974/98 euron käyttöön otosta 2000/137(CNS), ja ehdotuksesta neuvoston asetukseksi, jolla muutetaan asetusta (EY) N:o 1103/97 tietyistä euron käyttöön ottamiseen liittyvistä säännöksistä 2000/134(CNS).

Talous- ja raha-asioiden valiokunta päätti soveltaa molempiin teksteihin työjärjestyksen 158 artiklan mukaista yksinkertaistettua menettelyä. Siksi ehdotan teille, että ne käsiteltäisiin ilman keskustelua.

Vastustaako joku ehdotusta? Jos näin ei ole, esityslistaa muutetaan vastaavasti ja määräaika tarkistusten jättämiselle on torstaina 15. kesäkuuta 2000 klo 10.00 ja äänestys toimitetaan perjantaina 16. kesäkuuta.

(Parlamentti hyväksyi ehdotuksen.)

3-323

Keski-Amerikan jälleenrakentaminen

3-324

Puhemies. – Esityslistalla on seuraavana keskustelu Marset Camposin laatimasta ulkoasioiden, ihmisoikeuksien sekä yhteisen turvallisuuden ja puolustuspolitiikan valiokunnan mietinnöstä (A5-0133/2000) komission tiedonannosta neuvostolle ja Euroopan parlamentille: Keski-Amerikan jälleenrakentamista koskeva yhteisön toimintasuunnitelma (KOM(1999) 201 - C5-0111/1999 - 1999/2114(COS))

3-325

Marset Campos (GUE/NGL), esittelijä - Arvoisa puhemies, pyörremyrsky Mitch aiheutti vuonna 1998 tuhoa Keski-Amerikassa (Hondurasissa, Nicaraguassa, El Salvadorissa ja Guatemalassa), ja sen vuoksi lähes 20 000 ihmistä sai surmansa ja vahingot on arvioitu yli 5 000 miljoonan euron suuruisiksi (10 prosenttia bruttokansantuotteesta näissä maissa, joita rasittaa myös ikuinen ulkomaanvelka). Pyörremyrsky aiheutti tuhoa viljelmille, asuntokannalle ja kaikenlaiselle infrastruktuurille ja asetti näiden kansojen tulevaisuuden vaakalaudalle.

⁵ Ks. liite "Kyselytunti"

Eurooppa osoitti välittömästi solidaarisuuttaan merkittävällä tavalla, joka liittyi Tukholmassa pidettyyn konferenssiin, ja Euroopan parlamentin ehdotuksesta avunanto sai vahvistusta komission aloitteen muodossa, jota ryhdymme nyt käsittelemään.

Haluaisiin korostaa neljää kysymystä. Ensimmäinen liittyy siihen, että kannamme vastuumme näistä katastrofeista. Siitä, miten taloudellinen toimintamme ja toisaalta saastumisen lisääntyminen sekä kasvihuoneilmiö siitä aiheutuvine ilmastomuutoksineen liittyvät toisiinsa, seuraa se, että meidän olisi vahvistettava välittömästi tätä ilmiötä aiheuttavien kaasujen vähentämistä koskevat Kioton pöytäkirjat. Lisäksi juuri meidän epätasaisen kehityksen mallimme ajaa näitä maita köyhyyteen ja velkaantumiseen.

On ristiriitaista kehottaa Keski-Amerikan jälleenrakentamista tapahtuvaksi ympäristöä kunnioittaen kestävä kehityksen mallin mukaisesti ja ylläpitää samalla näiden maiden kanssa entisenkaltaisia taloudellisia suhteita.

Toinen kysymys liittyy siihen, mitä kaiken kaikkiaan tavoittelemme solidaarisuustoimillamme. Komission ehdotus on järkevä siinä, että painopiste kohdistetaan kahdelle alalle: terveydenhuoltoon ja koulutukseen. Kuitenkin tavoitteet olisi asetettava korkeammalle, jotta alueella toteutettavat eri aloitteet voitaisiin koordinoida ja integroida kokonaisuutena. Tämä edellyttää merkittävää henkilöstön lisäystä, ja tälle toimenpiteelle parlamentti antaa tukensa. Tällä toimella mahdollistetaan synergia eri tukimuotojen välille, ja sillä taataan, ettei tehty työ rajoitu ainoastaan jälleenrakennukseen – sillä tässä tapauksessa kaikki jatkuisi samaan tapaan – vaan, että sillä luodaan mahdollisuus alueelliseen integraatioon sekä tasapainoiseen ja kestäväan kehitykseen, jolla synnytetään vaurautta ja yleistä hyvinvointia ja lujitetaan demokratiaa niissä maissa, joissa väkivallan ja yhteenottojen vuodet ovat juuri jääneet taakse.

Tässä mielessä olemme huolestuneita kahdesta seikasta. Uhka vihollisuuksien puhkeamisesta Nicaraguan ja Hondurasin välillä rajakiistojen vuoksi asettaisi tukemme mielekkyyden kyseenalaiseksi, ja siksi katsomme, että on sopivaa edellyttää kummaltakin maalta kansainvälisen tuomioistuimen päätösten noudattamista. Toisaalta huolestuttavaa on se, että Guatemalassa on nähty äskettäin taas poliittisia pidätyksiä, esimerkiksi professori Mayra Angelina Gutiérrez pidätettiin, ja poliittisia murhia, aluejohtaja José Amancio Mendoza murhattiin, tai lehtimiehiin kohdistuneita uhkailuja (yleisen syyttäjän toimet Gerardi-jutussa tai Rigoberta Menchúlle myönnetty Nobelin rauhanpalkinto). Jälleenrakennustukea voidaan antaa vain, jos Guatemalan hallitus antaa lujat ja toteen näytettävät takeet ihmisoikeuksien kunnioittamisesta.

Kolmas kysymys liittyy siihen, miten tuet, koordinointi ja alueellinen integraatio pannaan täytäntöön. Meistä on elintärkeää, että dynamisempi ja yhteiskunnan kannalta vastuullisempi rooli annetaan alkuperäisväestölle, samoin kuin se, että naiset ovat mukana täysimääräisesti ja laajasti sekä se, että yhteiskunnallista työtä tekevät järjestöt ovat tehokkaita ja solidaarisia ja lopuksi se, ettei tuen hoitamisessa ilmene väärinkäyttöä puolueiden taholta eikä petoksia. Tämän vuoksi on tarpeen suorittaa sisäisiä ja ulkoisia tarkastuksia myöntämämme tuen soveltamisesta.

Se, että lisäämme tehokkuuttamme Euroopan unionina, edellyttää myös sitä, että osallistumme virallisesti Tukholman seurantar ryhmään.

Neljäs ja viimeinen kysymys on tällä hetkellä kaikkein tärkein: tuen määrä. Vaikka se onkin huomattava, mielestämme komission osoittama määrä, 250 miljoonaa euroa, ei riitä, jos otetaan huomioon katastrofin laajuus ja jälleenrakennuksen hitaus. Tästä syystä Euroopan parlamentti ehdottaa merkittävää tuen lisäämistä.

Huolestuttavia ovat tällä hetkellä lehdistössä julkaistut uutiset, joissa viitataan siihen, että komissio olisi aikeissa vähentää kaikkia Euroopan unionin myöntämiä tukia ja muun muassa Latinalaiselle Amerikalle myönnettäviä tukia Kosovon sitoumusten vuoksi. Katsomme, ettei tällaista virheliikettä voida tehdä, sillä Eurooppa merkitsee Latinalaiselle Amerikalle merkittävää toivoa siitä, että maassa päästäisiin eroon aliehkittyneisyydestä ja voitaisiin vapautua Pohjois-Amerikan raskaasta ikeestä.

Euroopan parlamentti hyväksyi jo sen, ettei voida ryhtyä sellaisiin toimiin, jotka johtavat siihen, että muualle päin maailmaa myönnettäviä tukia leikataan. Siksi pidämme tiukasti kiinni siitä, että tämä kohta on ratkaisevan tärkeä ja avainasemassa. Tällaiset toimet meidän taholtamme mahdollistaisivat sen, että muut järjestelyt sekä Euroopan investointipankin että muiden rahoituslaitosten kanssa olisivat merkittäviä ja että niillä edistettäisiin hyväksytyjen ohjelmien välitöntä toteuttamista. Tämän lisäksi Euroopan parlamentille toimitettaisiin määrärajojen kertomus tavoitteeksi asetettujen tulosten kehittymisestä ja arvioinnista.

Lopuksi haluaisin korostaa sitä, miten lämpimästi ja erinomaisesti kaikki ulkoasioiden, ihmisoikeuksien sekä yhteisen turvallisuuden ja puolustuspolitiikan valiokunnan jäsenet sekä sihteeristö samoin kuin budjettivaliokunta ja teollisuus-, ulkomaankauppa-, tutkimus- ja energiavalioikunta ovat tehneet yhteistyötä.

mittakaavassa Keski-Amerikassa San Josén prosessiin edistääkseen rauhaa ja demokratiaa tällä alueella. Se oli prosessi, jossa myös menestyttiin. Muutama vuosi sitten tämä järkyttävä hirmumyrsky aiheutti kaikissa näissä maissa uudelleen paljon tuhoa, ja ne ovat kärsineet sen seurauksista tähän päivään asti.

Siksi on hyvä, että Eurooppakin ryhtyy nyt toimiin, tarjoaa apua ja on lisäksi mukana Keski-Amerikan jälleenrakentamisessa. Meidän pitäisi tehdä myös julkisesti selväksi, että Euroopan unioni antaa sentään 62 prosenttia julkisesta kehitysavusta Keski-Amerikassa. Se oikeuttaa Euroopan unionin myös näyttelemään poliittista roolia Keski-Amerikassa. Se ei ole pelkästään suuren naapurin asia, vaan myös Eurooppa voi edistää täällä rauhaa, demokratiaa ja myös jälleenrakentamista.

Me pidämme siksi myönteisenä sitä, mitä komissio ehdottaa meille. Budjettivaliokunta tukee ajatusta myöntää tälle alueelle 250 miljoonaa euroa vuosiksi 1999–2004. On myös hyvä, että tämä ajatus avustaa maiden velvoitteeseen tehdä yhteistyötä. Se oli myös eurooppalainen malli toisen maailmansodan jälkeen. Täällä Marshall-suunnitelman varoihin sidottiin velvoite yhteistoimintaan, yhteistyöhön ja rajojen voittamiseen. Vastaavasti se, mitä me annamme tältä osin jälleenrakennusapuna, sidotaan samoin rauhanomaisen rinnakkaiselon ja yhteistyön velvoitteeseen.

Olen myös täysin samaa mieltä mietinnön esittelijän kanssa: me emme saa sallia sitä, että Kosovon jälleenrakentamista rahoitetaan tavallaan Keski-Amerikalle varatuista budjettivaroista. Jos Kosovon jälleenrakentaminen on eurooppalainen tehtävä, josta päättää neuvosto, silloin neuvoston on myös hankittava siihen tarvittavat taloudelliset varat. Me päätämme siksi tänään parlamentissa rahasummasta suuntaviivana, josta oli päätetty jo ennen Kosovon konfliktia. Komission kertomus on vanhempi kuin Kosovon konflikti. Me emme ole muuttaneet siinä mitään. Me pidämme kiinni Keski-Amerikalle myönnettävästä summasta. Uskon sen olevan tärkeä viesti tänään.

(Suosionosoituksia)

3-327

Kreissl-Dörfler (Verts/ALE), *teollisuus-, ulkomaankauppa-, tutkimus- ja energiavaliokunnan lausunnon valmistelija*. - Arvoisa puhemies, meidän valiokuntamme puoltaa ehdottomasti käsiteltävänä olevaa kollega Marset Camposin mietintöä. Haluaisin silti viitata vielä muutamiin asioihin, jotka ovat meille aivan kansainvälisen avun prioriteettilistan kärkipäässä. Siinä yhteydessä on ehdottoman välttämätöntä, että kansainvälinen apu on koordinoitu hyvin. Komission on kehitettävä paikan päällä sopivia omia rakenteita. Sen on kuitenkin myös tehtävä mahdollisimman tehokkaasti yhteistyötä sellaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa, jotka ovat työskennelleet siellä paikan päällä jo useita vuosia.

Tämä koskee myös asianomaisen väestön ja erityisesti alkuperäisväestön ottamista mukaan yhteistyöhön. Näiden ihmisten kanssa on tehtävä yhteistyötä paikan päällä sekä suunnittelussa että toteuttamisessa, sillä se on meille asia, josta ei tingitä. Se ei säästä vain kustannuksia vaan parantaa myös tehokkuutta ja ehkäisee ennen kaikkea myös petoksia. Mehän tiedämme, että esimerkiksi El Salvadorissa silloinen Calderónin hallitus pimitti avustusrahoja miljoonan euron edestä saadakseen valitsijoiden ääniä oikeassa paikassa.

Hirmumyrskyn tuhoamien maiden todellinen auttaminen ei onnistu tietenkään muutamilla paikan päällä toteutettavilla avustushankkeilla. Sen me kaikki tiedämme liian hyvin. Ulkomaanvelkojen anteeksiantaminen sekä alueellisten ja ennen kaikkea myös kestävien rakenteiden kehittäminen ekologisessa sekä taloudellisessa mielessä on siksi meille ehdottoman välttämätöntä. Unionin on myös taattava maille mahdollisuus päästä unionin markkinoille tuotteillaan, joita on arvioitava sekä ekologisista että yhteiskunnallisista näkökohdista, sillä siitä on vain vähän apua, jos näille maille annetaan toisaalta avustusrahoja ja toisaalta ne suljetaan markkinoidemme ulkopuolelle.

Olen samaa mieltä kuin edellinen puhuja, että me emme voi hyväksyä sitä, että neuvosto perustelee, että rahoja pitäisi kierrättää nyt Keski-Amerikasta Kosovoon. Se, että yhdessä kohdassa otetaan jotakin pois avun tarpeessa olevien auttamiseksi toisessa paikassa, ei voi toki olla politiikkaa, päinvastoin! Silloin neuvoston, joka säilyttää komissiolle ja parlamentille yhä suuremman taakan, on huolehdittava myös siitä, että se voidaan rahoittaa, ja silloin neuvoston on myös varattava vastaavat rahat talousarvioon.

3-328

Fernández Martín (PPE-DE), *kehitysyhteistyövaliokunnan lausunnon valmistelija*. - Arvoisa puhemies, pyörremyrsky Mitch on pahin luonnonkatastrofi Keski-Amerikan historiassa, kuten esittelijä Marset Campos, jonka puheita ja mietintöä kannatamme, totesi.

Ihmishenkien menetykset nousevat yli 10 000 kuolleeseen; lähes 10 000 ihmistä on kateissa ja yli 2 miljoonaa ihmistä on joutunut kärsimään aineellisia vahinkoja; vahingot on arvioitu yli 5 000 miljoonan euron suuruisiksi, mikä tarkoittaa 10:tä prosenttia Keski-Amerikan bruttokansantuotteesta. Merkittävä osa taloudellista ja yhteiskunnallista infrastruktuuria tuhoutui, ja vähentymistä on tapahtunut merkittävässä määrin alueen tuotanto- ja vientikapasiteetissa sekä lyhyellä että keskipitkällä aikavälillä.

Kaikkein eniten vahinkoa kärsineet maat, Honduras ja Nicaragua, ovat alueen köyhimpiä. Pyörremyrsky Mitchin tuhoavuutta edisti metsien hävittäminen ja asianmukaisen tulvien valvontajärjestelmän puute, mikä osoittaa jälleen kerran, että ympäristön pilaantumisesta joutuvat kärsimään eniten kaikkein köyhimmät ja sen, miten läheisesti köyhyys ja ympäristön pilaantuminen liittyvät toisiinsa.

Kuten komissio totesi, pyörremyrsky Mitchin jälkiseuraukset vähentävät merkittävästi Euroopan unionin maassa viime vuosikymmenen aikana tekemien taloudelliseen elpymiseen tähtäävien ponnistelujen ja investointien tuloksia.

Huhtikuussa 1999 komissio hyväksyi 250 miljoonan euron suuruisen erityisen toimintasuunnitelman, jota parlamentti tukee täysin sovitussa muodossa. Mitä tulee tämän ohjelman toimeenpanotapaan, kehitysyhteistyövaliokunta antaa tukensa komission ehdotuksen 1 vaihtoehdolle. Ainoastaan jos tätä vaihtoehtoa ei voida toteuttaa pätevän henkilöstön puuttuessa, voidaan turvautua vaihtoehtoon 2 ottamalla palvelukseen erittäin päteviä eurooppalaisia asiantuntijoita.

Kehitysyhteistyövaliokunnan lausunnon valmistelijana en voi päättää puheenvuoroani pyytämättä jälleen kerran Keski-Amerikan maiden ulkoisen velan anteeksi antamista. Koko Euroopan unionin olisi otettava tämä aloite käsiteltäväksi koordinoitusti eikä niin, että ainoastaan jotkin jäsenvaltiot ryhtyvät omalla kohdallaan vastaaviin yksittäisiin aloitteisiin.

Lopuksi olisi mielestäni tarpeen pyytää myös sitä, että jälleenrakentamista koskevassa toimintasuunnitelmassa esitettäisiin toimenpiteitä Euroopan investointipankin myöntämien luottojen kasvattamiseksi alueella.

3-329

Salafranca Sánchez-Neyra (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, haluaisin ensiksi onnitella esittelijä Maset Camposia hänen meille esittelemästään erinomaisesta mietinnöstä.

Tähän mietintöön, muutoinhan asia ei voisikaan olla, ovat vaikuttaneet pyörremyrsky Mitchin traagiset seuraukset. Euroopan parlamentti – ja mielestäni on hyvä muistuttaa siitä – reagoi välittömästi kutsumalla koolle 4. marraskuuta 1998 ylimääräisen kokouksen, johon osallistuivat silloiset vastaavat komission jäsenet.

Euroopan parlamentti ilmaisi 19. marraskuuta antamassaan päätöslauselmassa, millaisin toimin Euroopan unionin olisi vastattava pyörremyrsky Mitchin aiheuttamaan tilanteeseen. Näihin toimiin olisi ryhdyttävä äärimmäisen tarmokkaasti ja ripeästi hyväksymällä strateginen suunnitelma aluetta varten mahdollisimman nopeasti. Muistan päivämääränkin: 18.–19. marraskuuta 1998.

On sanottava, että tähän Euroopan parlamentin pyyntöön ei ole ainakaan tarmon ja ripeyden osalta vastattu, ja siitä on oltava pahoillaan. Inhimillisten voimavarojen vähyyttä, jos se voikin olla syy hallinnollisesta näkökulmasta, ei voida pitää tekosyynä eikä sitä edes saisi pitää sellaisena pantaessa täytäntöön poliittisia painopisteitä varsinkaan niissä tapauksissa, joissa on kyse huomattavia katastrofeja kärsineiden maiden asukkaiden perustarpeista.

Tämän vastuun siirtäminen talousarviosta vastaavalle taholle ei ole oikein. Komission on kaikissa tapauksissa valvottava sitä, että voimavaroja osoitetaan asianmukaisesti omaksuttujen painopisteiden mukaisesti.

Arvoisa komission jäsen, tänä aamuna yhteisestä turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta käydyssä keskustelussa minulla oli tilaisuus ilmaista kollegallenne Pattenille, että minulla ei ole ollut, minulle ei ole nyt, eikä ole jatkossakaan mitään syytä olla tukematta määrätietoisesti komissiota sen toimivaltuuksien selventämisessä ja laajentamisessa, vaan aivan päinvastoin.

Kuitenkin, mitä muutkin kollegat ovat tämän keskustelun aikana kertoneet ja mikä minunkin oli mahdollista kertoa komission jäsen Pattenille talousarviosta käydyssä keskustelun aikana, minun on vaikea ymmärtää, että komissiolla ei ole vaikeuksia osoittaa vuoden 2001 alustavassa talousarvioesityksessä 800 miljoonaa euroa Balkanin hyväksi ja että sillä on kuitenkin vaikeuksia osoittaa Keski-Amerikkaa varten laaditussa jälleenrakennussuunnitelmassa sovitut 250 miljoonaa euroa näiden maiden hyväksi, vaikka rahoitus onkin jaettu neljäksi vuodeksi eikä vain vuodeksi.

Arvoisa komission jäsen, joka tapauksessa Keski-Amerikan maat eivät ole harjoittaneet kansanmurhaan ja etniseen puhdistukseen pyrkivää politiikkaa. Ne ovat sisällyttäneet toisin kuin muut alueet Euroopan unionin kanssa solmimaansa sopimukseen demokratialausekkeen, joka on kaikkien suhteiden olennaisena perustana ja pohjana. Keski-Amerikan maat ovat ryhtyneet varsin tuskallisiin rakenteellisiin uudistusprosesseihin, jotka ovat edellyttäneet yhteiskunnalta suuria uhrauksia. Nämä maat ovat suoriutuneet monenvälisten rahoituslaitosten niille asettamista velvollisuuksista, ja ne ovat noudattaneet tarkasti sitä, mitä Euroopan unionin on niiltä vaatinut.

Arvoisa puhemies, Euroopan kansalaisyhteiskunta on jo osoittanut, missä määrin se on rientänyt apuun Keski-Amerikan kansojen kärsimässä murhenäytelmässä. On jo aika, että tällaisen katastrofin edessä toimielimemme pystyvät näyttämään olevansa kansalaisyhteiskuntamme veroisia ja tilanteen tasalla.

3-330

Fava (PSE). – Arvoisa puhemies, Euroopan sosiaalidemokraattisen puolueen ryhmän puolesta haluan kiittää Marset Camposia erinomaisesta päätöslauselmaehdotuksesta ja myös siitä, että hän käsittelee erittäin selkeästi tämän päätöslauselman perusolemusta, jossa ei pidä rajoittua solidaarisuuteen vaan huomattavasti konkreettisempaan kykyyn tehdä poliittisia aloitteita.

En halua tehdä tiivistelmää tämän hirmumyrskyn seurauksiin liittyvistä luvuista; haluan yksinkertaisesti painottaa sitä, että yhteiskunnalliset ja ympäristölliset vahingot ovat paljon mittavampia kuin taloudelliset vahingot, ja juuri nämä vahingot huolestuttavat meitä ja aiheuttavat tällä alueella tuhoa. Ja koska vastoinkäymisiin ei koskaan liity oikeudenmukaisuutta erityisesti vastoinkäymisen seurausten jakautumisen kannalta, niistä joutuvat kärsimään, kuten aina, juuri köyhimmät yhteiskuntaluokat.

Haluaisin näin alkuun tuoda esille ristiriitaisen asian: samalla alueella, jonne tämä hirmumyrsky iski ja jonne näin voimakkaat hirmumyrskyt usein iskevät, sijaitsee myös Florida, jolle aiheutuneet vahingot ovat huomattavasti lievempiä, huolimatta siitä, että samat Keski-Amerikan ilmastollisten ilmiöt koettelevat usein myös sitä. Meidän pitää siis lähteä liikkeelle tästä: Keski-Amerikan ekologisesta ja sosiaalisesta haavoittuvaisuudesta, jotta ymmärtäisimme, että emme voi rajoittua harjoittamaan hätäapuun perustuvaa kulttuuria ja politiikkaa, ja tähän Euroopan unionin toiminnassa pitää keskittyä.

Tämän päätöslauselman valttina on, että siinä käsitellään muutakin kuin hätäapua. Yhteisön toimintasuunnitelma on tilaisuus asettaa jälleenrakentamisen rinnalle muutos, jota nämä maat todella tarvitsevat, ja panostaa uuteen taloudelliseen ja sosiaaliseen prosessiin, jossa kyetään asettamaan ensisijaisiksi tavoitteiksi terveys, koulutus ja palvelujen laatu, joka näissä maissa merkitsee välitöntä elämänlaatua, ja erityisesti demokratian laatua.

Kaikki tämä on mahdollista saavuttaa – asia selitetään päätöslauselmassa hyvin täsmällisesti – jos kaksi ehtoa vahvistetaan ja täytetään. Ensimmäiseksi meidän pitää panna täytäntöön valvonta- ja varmistusvälineet varojen tuhlauksen, laittomuuksien ja petosten välttämiseksi. Tässä mielessä päätöslauselmassa pyydetään, että Euroopan unioni olisi yksin vastuussa avustusten suunnittelusta, toteuttamisesta ja seurannasta. Se on pyyntö omaksua vastuu, ja haluamme esittää tämän pyynnön komissiolle ja uskomme sen olevan välttämätön, jotta avustuksia käytettäisiin oikein.

Toinen ehto on kuitenkin paljon tärkeämpi: komission taloudellisia ja ihmisvoimavaroja pitää vahvistaa. Myönnettyt varat eivät ole riittäviä, henkilökuntaa on ehdottomasti liian vähän. Sellaisella alueella, jota koettelevat voimakkaat poliittiset väkivaltaisuuksien, ei pelkäävät hätäapuun vaan myös demokraattisen kokonaisuuden jälleenrakentamiseen liittyvät toimet määräävät ja edellyttävät laadukasta valmistelua ja huomattavasti suurempia inhimillisiä voimavaroja kuin tähän asti on kaavailtu. Mielestämme yhteistyötä on hyödynnettävä enemmän ja paremmin niiden kansalaisjärjestöjen kesken, jotka tarjoavat alueelle merkittäviä kokemusvoimavaroja ja suurta uskottavuutta sekä erityisesti todellisia voimavaroja, jotka antavat meille mahdollisuuden tuoda enemmän pontta ja suurempaa tehokkuutta toimillemme.

Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, arvoista komission ja neuvoston edustajat, uskon toisin sanoen, että Euroopan unionin pitää nyt jättää taakseen suureen ääneen julistettu solidaarisuus ja harjoittaa todellista oikeudenmukaisuutta, tuntuvaan oikeudenmukaisuutta. Tämän suunnitelman ainoana tarkoituksena ei ole pelkäävät tarjota välittömiä ratkaisuja hirmumyrskyn aiheuttamiin vahinkoihin, vaan myös jakaa voimavarat uudelleen ja palauttaa mahdollisuudet tälle maalle. Tätä linjaa noudatti myös päätöslauselma, jonka Euroopan parlamentti hyväksyi marraskuussa 1998 ja jossa viitattiin ulkomaanvelan anteksi antamiseen – 17 miljardia dollaria – tämän alueen maiden kohdalla.

Päättän puheenvuoroni vahvistamalla kehotuksen komissiolle ja neuvostolle tukea ulkomaanvelan täydellistä ja välitöntä anteksi antamista, kuten tässä päätöslauselmassa ilmaistiin.

3-331

Knörr Borrás (Verts/ALE). - Arvoisa puhemies, keskustelun ollessa tässä vaiheessa on vaikea enää lisätä mitään varsinkaan kollega Marsetin erinomaisen mietinnön jälkeen, johon yhdyin viimeistä riviä myöten. Kuitenkin haluaisin painottaa muutamia hänen mainitsemiaan seikkoja.

On varsin tärkeää puhua solidaarisesta avunannosta – on puhuttu järkevästä avunannosta – jossa keskitytään ennen kaikkea koulutusta ja terveydenhuoltoon koskeviin ohjelmiin, kuten mietinnössä mainitaan, lisäksi on puhuttu koordinoinnista ja henkilöstötarpeista.

Meidän kohdallamme, jotka olemme olleet Kosovossa vain muutama päivä sitten, on välttämätöntä painottaa nimenomaan sitä, minkä monet valtuuskunnan vierailijoista ovat sanoneet toisin kuin muissa puheenvuoroissa, että Kosovossa toteutettuja toimia kuvaa ennen kaikkea se, että ne on pantu täytäntöön yhtenäisellä ja täydellisesti koordinoitulla johtamisella, mikä lisää toimimme tehokkuutta.

Toisaalta, minkä jäsen Salafraanca otti hyvin esiin, yhdyin täysin niihin soraääniin, joissa ei puututa ainoastaan budjetin rajallisuuteen, vaan myös siihen, miten vaikeaa on ymmärtää sitä, että Keski-Amerikan maiden kaltaisten maiden kohdalla,

joiden kanssa tehtyihin sopimuksiin on sisällytetty tiettyjä lausekkeita, asioita vaikeutetaan, vaikka näin ei toimita muualla pään maailmaa.

Niille meistä, joille solidaarisuus on poliittisia toimia ohjaava johtotähti, solidaarisuus on tärkeää, mutta myös tehokkuus, ohjelmien kestävyys ja politiikkojen toteuttaminen siellä, missä toimimme, on tärkeää. Näillä kaikilla edistetään sitä, että nämä rakkaat Latinalaisen Amerikan yhteiskunnat pääsevät korkeammalle tasolle kehityksellä ja sosiaalisella oikeudenmukaisuudella mitattuna.

Arvoisa puhemies, lopetan seuraavalla lainauksella: "Meidän on oltava kapinallisia, mutta myös asiantuntevia". Toisin sanoen: olkaamme solidaarisia, mutta tehokkaita.

3-332

Liese (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, hyvät kollegat, uskon, että tästä hirvittävästä hirmumyrsky Mitchin aiheuttamasta katastrofista seuraa eurooppalaiselle politiikalle ennen kaikkea kolme haastetta: meidän on ensinnäkin autettava maiden jälleenrakennuksessa. Komission asiakirja tarjoaa siihen hyvän perustan. Jotakin siitä, mitä siihen on kirjoitettu, on kuitenkin pantava vielä toimeen. Pidän erityisen tärkeänä, että eurooppalaisten järjestöjen ja jäsenvaltioiden järjestöjen taitotietoa hyödynnetään jälleenrakentamisessa ja että myös kansalaisjärjestöt ja asiantuntijat paikan päällä otetaan siihen mukaan. Uusien lisävirkojen vaatiminen Euroopan yhteisöjen komissiossa haasteiden ilmetessä ei ole mielestäni aina oikea vastaus. Ehkä myös uudelleenmiehitykset ovat mahdollisia komissiossa.

Toiseksi: meidän on mahdollistettava aiempaa voimakkaammin näille kohtalon ravistelemille maille pääsy eurooppalaisille markkinoille. Pidän paradoksina sitä, että Nicaraguua ja Hondurasia, jotka kuuluivat jo ennen hirmumyrsky Mitchiä vähiten kehittyneisiin valtioihin, kohdellaan huonommin kuin monia muita valtioita, esimerkiksi AKT-valtioita, joita me kohtelemme hyvistä syistä hyvin. Mutta miksi me kohtelemme Nicaraguua ja Hondurasia edelleen huonommin, se on minulle epäselvää. En halua myöskään mainita taas iänikuista banaani-esimerkkiä – sehän sisältyy mietintöön. Tuen sitä käsittelevää kohtaa ja myös sitä, mitä jäsen Kreissl-Dörfler sanoi. Haluan mainita kerran sokeri-esimerkin. Sokerin, joka on tärkeä tuote Nicaragualle, mahdollisuudet päästä eurooppalaisille markkinoille ovat pienet. Siitä saattaisi olla apua, jos me helpottaisimme tältä osin sen pääsyä eurooppalaisille markkinoille.

Kolmas haaste on, että meidän on taisteltava sellaisten katastrofien syitä vastaan. Olen hyvin tietoinen siitä, että me emme voi yksinkertaisesti sanoa, että kasvihuonekaasujen lisääntyminen on aiheuttanut hirmumyrsky Mitchin. On kuitenkin monia tutkijoita, jotka lähtevät siitä, että näin todennäköisesti tapahtui. Me emme vain voi sanoa sitä vielä varmasti. Kaikki tieteelliset elimet ovat kuitenkin samaa mieltä siitä, että tämäntyyppiset katastrofit tulevat lisääntymään erittäin jyrkästi, jos me teollisuusmaina puhallamme ilmaan edelleen yhtä paljon kasvihuonekaasuja. Katastrofit tulevat koskettamaan tosin meitä kaikkia, mutta aina ja ennen kaikkea köyhiä ihmisiä, ja siksi meidän on toimittava tältä osin viimeinkin päättäväisemmin.

3-333

Linkohr (PSE). - Arvoisa puhemies, haluaisin jatkaa siitä, mitä jäsen Liese sanoi lopuksi, nimittäin ilmastonmuutoksesta. Myös jäsen Maset Campos viittasi siihen. Ei ole ehkä sattuma, että meillä on ollut Keski-Amerikassa, Venezuelassa, Mosambikissa – myöskään Eurooppaa unohtamatta – suuria tuhoja, jotka tulevat oletettavasti lisääntymään. Lähellä on sellainen oletamus, että tässä ei ole kyse sattumanvaraisista kasaantumista vaan että kyseessä on todellakin ihmisen aiheuttaman ilmastonmuutoksen seurauksena syntynyt kehitys. Toivon siksi, että me voimme luoda yhteyden näiden katastrofien tarkastelun ja energiapolitiikan välille. Siinä on todellakin olemassa yhteys, johon haluaisin kiinnittää huomiota. Toivoisin olevani väärässä.

Toinen asia, jota halusin käsitellä, on se, että apua pitäisi käyttää Keski-Amerikan integroimiseksi. Se on Euroopan parlamentin vanha toive. Me olemme vaatineet sitä usein. Keskiamerikkalaisten on tietysti tehtävä se viime kädessä itse. Mutta ehkä tämä hirmumyrsky Mitchin laukaisema šokki on kuitenkin syy voittaa yksittäisten maiden väliset vihollisuudet ja vaikeudet. Ihmiset olisivat joka tapauksessa kiitollisia. Ja muuten, meidän apumme olisi täysin arvotonta, jos tämä yhdentyminen ei edistyisi.

Kolmas asia, jota haluaisin käsitellä, koskee tämän avun toteuttamista. En kadehdi komissiolta tätä tehtävää, sillä tiedän jo, että meillä on muutaman vuoden kuluttua täällä käsiteltävänä jonkinmoinen mietintö, joka käsittelee oletettuja tai oikeutetusti kritisoituja varojen käyttämiseen kohdistuneita väärinkäytöksiä, missä yhteydessä haluaisin viitata siihen, että näiden varojen valvonta aiheuttaa joskus paljon enemmän kustannuksia kuin mitä niillä voitetaan. Toivon, että me annamme komissiolle myös tiettyä liikkumavaraa näiden varojen käyttämisessä, sillä ohjelmien toteuttamisen nopeus on usein paljon ratkaisevampaa kuin konkreettinen viimeisen pennin tilittäminen. Tiedän, että tämä on huomio, jota parlamentaarikon ei pitäisi tehdä tänään, mutta teen sen siitä huolimatta, sillä se on osuva.

Lopuksi haluaisin viitata siihen, että hirmumyrsky kulki Keski-Amerikan yli lokakuussa 1998. Nyt me olemme kesäkuussa 2000. Eli me olemme itse oikeastaan myös erittäin kankea koneisto, ja meidän pitäisikin ehkä pohtia itse sitä, miten me voimme nopeuttaa tätä prosessia. Vaikka me päätämme tänään jotakin, se ei tarkoita vielä pitkään aikaan, että maa on

rakennettu uudelleen, vaan se kestää useita vuosia, ja silloin elää ehkä jo taas uusi sukupolvi. Pidän sitä aivan liian pitkänä aikana.

3-334

Vitorino, komissio. – Arvoisa puhemies, haluaisin aloittaa kiittämällä komission puolesta Euroopan parlamenttia tämän mietinnön tasokkuudesta ja onnitella esittelijä Maset Camposia mietinnöstä, jonka hän teki komission tiedonannosta, joka käsittelee Keski-Amerikan jälleenrakentamista koskevaa toimintasuunnitelmaa. Olen myös kiitollinen tuesta ja luottamuksesta, jota parlamentti on osoittanut komissiolle tämän yhteisön tärkeän toimintasuunnitelman toteuttamisessa.

250 miljoonan euron alueohjelma Keski-Amerikan jälleenrakentamiseksi – ja summa jakautuu neljälle vuodelle – tukee jälleenrakentamista ja kehitystä neljässä maassa, joita hirmumyrsky Mitch tuhosi pahiten – Hondurasissa, Nicaraguassa, El Salvadorissa ja Guatemalassa.

Ohjelma perustuu kestävän kehityksen periaatteeseen, kuten useat puhujat ovat korostaneet. Siinä tuetaan koulutusta, ammatillista koulutusta, terveydenhoitoa ja yhteiskunnan tukemien asuntojen rakentamista. Ensisijaisina avunsaajina ovat ne, jotka asuvat äärimmäisen epäsuotuisilla maaseutualueilla, joissa katastrofin seuraukset ovat ankarimmat. Erityisesti kiinnitetään huomiota alkuperäiskansoihin ja tämän kaltaisen katastrofin tuho vaikutusten vähentämiseen tulevaisuudessa.

Komissio on tietoinen siitä, että tällaisen kunnianhimoisen ja monimutkaisen ohjelman onnistuminen riippuu myös mukana olevien toimijoiden koordinoinnin tasosta. Komission ja jäsenvaltioiden koordinoitua ryhmää perustetaan.

Toinen tärkeä tekijä tulee olemaan Tukholman seurantaryhmä. Tähän mennessä komissio on aina ollut epävirallisesti mukana tämän ryhmän toiminnossa.

Varmistaakseen suurimman mahdollisen avoimuuden komissio jättää vuosittaisen selvityksen Keski-Amerikan jälleenrakentamista koskevan yhteisön toimintasuunnitelman (RPRCA) edistymisestä jäsenvaltioille ja parlamentille. Ensimmäinen komission tekemä selonteko on jaettu teollisuus-, ulkomaankauppa-, tutkimus- ja energiavaliokunnalle.

Hätäavun ja muun hirmumyrsky Mitchin jälkeisen avun jälkeen me valmistelemme nyt aktiivisesti tämän jälleenrakennusohjelman toteuttamista. Ohjelman keskitettyyn johtoon ja toteuttamiseen välttämättömästi tarvittavan hallinnollisen henkilökunnan mobilisointi varmasti viivytti ohjelman nopeaa käynnistämistä, kuten useat puhujat painottivat. Nämä ongelmat on nyt voitettu. Ensimmäinen virkamies saapuu Managuaan 17. heinäkuuta ja loput virkamiehet seuraavina viikkoina. Lisäviivästyksiä ei ole odotettavissa tässä vaiheessa. Komissio tekee kaiken tarvittavan, jotta ohjelma on kunnossa ja toiminnassa seuraavien kolmen kuukauden kuluessa.

Ymmärrän täysin jäsen Salafrancan esiintuomat argumentit henkilöresurssista. Kuten tiedätte, se ei ole aihe, joka koskee vain tätä keskustelua. Teidän pitäisi kuitenkin muistaa, että Kosovo-ohjelmaa varten me perustimme erityisen viraston. Tämän ohjelman kohdalla meidän oli toimittava käytettävissä olevalla henkilöstöllä henkilöresurssien rajallisuuden vuoksi.

Sallikaa minun painottaa, että – ja yhden jäsen Salafrancan ja muiden näkemykseen – tämän avun alueelle saamiseen käytetty aika on sietämättömän pitkä. Me mainitsimme sen esimerkkinä äskettäisissä ehdotuksissamme ulkoisen avun ohjelmien kokonaisuudistuksesta. Se on vielä lisäsyys siihen, miksi komissio ja erityisesti komission jäsen Patten on niin varma siitä, että meidän pitäisi ajaa noita uudistuksia eteenpäin, jotta lopetamme toisten ja itsemme pettämisen tällä tavalla.

Koska useimmat puhujat ovat ottaneet asian esille, haluaisin käyttää tämän tilaisuuden hyväkseni luvatakseni, että Kosovon rahoitus ei häiritse Latinalaiseen Amerikkaan suunnattuja varoja eikä etenkään tämän erityisen ohjelman rahoittamista.

Komissio on hyväksynyt lisätoimenpiteitä yhteisön toimintasuunnitelman puitteissa. Näihin kuuluu Euroopan yhteisön tuki voimakkaasti velkaantuneiden maiden (HIPC) velka-aloitteen osalta ja Keski-Amerikan parannetun vientituotteiden etuuskohtelun hyväksyminen sekä se, että neuvoston 21. joulukuuta 1998 antamaa säädöstä, jolla määrätään monivuotisen järjestelmän yleisistä tullitariffisuosituksista, on pidennetty 31. joulukuuta 2001 saakka. Lisäksi komissio on mukana HIPC-velka-aloitteessa tukemalla 50 miljoonalla eurolla sekä Hondurasia että Nicaraguaa.

3-335

Puhemies. – Julistan keskustelun päättyneeksi.

Äänestys toimitetaan huomenna klo 12.00.

3-336

Turvapaikkamenettelyt

3-337

Puhemies. – Esityslistalla on seuraavana keskustelu Schmittin laatimasta kansalaisvapauksien, ja oikeuksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnöstä (A5-0123/2000) komission valmisteluasiakirjasta: Kohti turvapaikkamenettelyjen yhteisiä vaatimuksia ((SEC(1999) 271 - C5-0157/1999 - 1999/2148(COS))

3-338

Schmitt (PPE-DE), esittelijä. - Arvoisa puhemies, hyvät parlamentin jäsenet, Amsterdamin sopimus tasoitti tietä yhteisen toiminnan mahdollistamiselle viimeinkin myös turvapaikka-asioita koskevan lainsäädännön sekä pakolais- ja maahanmuuttopolitiikan alalla. Tämän olisi pitänyt tapahtua minun nähdäkseni jo aikoja sitten, sillä päätös puhtaan talousyhteisön kehittämisestä edelleen kohti poliittista unionia oli tehty jo kauan sitten. Siksi oli sitäkin tärkeämpää, että Amsterdamin sopimus avasi tämän tien. Tämä tapahtui kuitenkin valitettavasti muodossa, jonka mukaan parlamentilla on vastaavien oikeusalojen kehittämisessä vain kuulemisoikeus. Ilmaisen siksi tässä yhteydessä painokkaasti odotukseni, että komissio nivoo parlamentin pysyvästi mukaan juuri tälle alalle myös jatkossa annetusta pelkästä kuulemisoikeudesta huolimatta.

Siitä riippumatta yhden asian on kuitenkin oltava myös selvää: hetkellä, jolloin meille kuuluu virallisesti vain kuulemisoikeus, me voimme vaikuttaa asianmukaisen tehokkaasti komissioon ja vastaavien säännösten kehittämiseen ainoastaan silloin, jos me onnistumme parlamenttina sopimaan yhteisistä periaatteista ja luopumaan yksittäisten poliittisten tavoitteiden 100-prosenttisesta toteuttamisesta.

Uskon, että valitsimme viime kuukausina komission tätä aihetta koskevasta valmisteluasiakirjasta käydyn keskustelun vuoksi hyvän lähtökohdan. Tiedän omasta ryhmästäni, että – se minun on lisättävä – tämä mietintö on muotoiltu niin, että tuskin yksikään täällä salissa tukee sitä 100-prosenttisesti. Sellaista se on, kun tehdään kompromisseja ja pyritään yhteisymmärrykseen. Suurimman osan nähdään toteutuvan, mutta ei aina 100-prosenttisesti.

Sallikaa minun korostaa ehkä niitä ydinasioita, jotka ovat minun nähdäkseni merkityksellisiä tulevan turvapaikkamenettelyn kannalta.

Ensinnäkin: meidän on onnistuttava keräämään tarvittava voima erottaaksemme toisistaan kolme suurta ryhmää, eli toisaalta turvapaikka-asiat, toisaalta kriisialueilta tulevien pakolaisten väliaikaisen vastaanoton, mutta myös maahanmuuttopolitiikan aiheen.

Toiseksi: meidän on ajettava läpi se, että myöntämismenettelyä lyhennetään ja yksinkertaistetaan. Samalla meidän on kuitenkin myös taattava, että myöntämismenettely on riittävän huolellinen ja laadukas.

Kolmanneksi: tavoitteena on oltava, että turvapaikanhakija saa tehdä enää vain yhden turvapaikkahakemuksen EU:n alueella. Se edellyttää kuitenkin, että me varmistamme, että kaikkialla ei ole vain voimassa sama prosessioikeus vaan että tätä prosessioikeutta sovelletaan myös samalla tavalla. Eli henkilöstön, joka vastaa käsittelystä, on oltava laadullisesti korkeasti koulutettua. Tälle henkilöstölle on annettava mahdollisuus saada käyttöönsä tietoja rajojen yli. Ja meidän on myös varmistettava, että turvapaikanhakijoilla on samat olosuhteet, jättivät he sitten hakemuksensa missä tahansa. Tämä kattaa myös terveydenhoidon, majoituksen jne. Hakijan on kohdattava periaatteessa aina samat muodollisuudet, jättää hän sitten hakemuksensa Espanjassa, Saksassa tai Englannissa. Jos me varmistamme sen, silloin myös johtopäätöksessä, jonka mukaan tiettyä säännöstä ei voida soveltaa laissa mainitsemattomiin tapauksiin, on vain johdonmukaista määrätä, että hakija saa tehdä vain yhden hakemuksen.

Neljänneksi: minusta EU:n jäsenvaltiot on velvoitettava laatimaan yhtenäinen ja sitova luettelo, jossa mainitaan toisaalta viisumipakon alaiset maat ja toisaalta myös turvalliset kolmannet maat ja kotimaat. Tiedän, että yksi jos toinenkin tarkastelee sitä kriittisesti. Minun nähdäkseni se on kuitenkin ainoa tapa antaa toisaalta viranomaisille mahdollisuus tehdä päätös samojen kriteerien perusteella ja toisaalta myös luoda hakijalle oikeusturvaa jäsenvaltioissa.

Vielä yksi tärkeä asia, jota haluan käsitellä, on se, että me olemme selventäneet mietinnössä useaan otteeseen, että valtioiden on jaettava rasitukset. Varmaankin on vielä keskusteltava siitä, miltä tämän rasituksen jakamisen pitäisi yksityiskohtaisesti näyttää. Mutta yksi asia on selvää: ei voida jättää edelleenkään kohtalon huomaa sitä maata, missä turvapaikanhakijoiden tai pakolaisten enemmistö juuri kolkuttaa ovea. Tämä valtio ei saa joutua kantamaan koko rasitusta yksinään.

Tiedän, että turvapaikka-oikeus on erittäin vaikea ja poliittisesti tulenarka aihe. Me olemme kuitenkin saaneet nähdäkseni viime kuukausina valiokunnan keskustelussa aikaan alun. Me keskustelimme siellä erittäin rakentavasti ja reilusti. Tämä keskustelu on rohkaissut minua, ja olen nyt vakuuttunut siitä, että me pystymme parlamenttina yhdessä seuraamaan uutta lakialoitetta ja keskustelemaan rakentavasti mahdollisesti myös muista vaikeista aiheista, kuten maahanmuuttolaista.

(Suosiosoituksia)

3-339

Echerer (Verts/ALE), oikeudellisten ja sisämarkkina-asioiden valiokunnan lausunnon valmistelijä. - Arvoisa puhemies, haluaisin kiittää aluksi jäsen Schmittiä ei vain hänen mietinnöstään vaan myös hyvästä yhteistyöstä ja niistä sanoista, jotka hän sanoi meille juuri äsken. Voin yhtyä täysin hänen sanoihinsa. Yhteiset periaatteet olivat jopa tärkeämpiä kuin yksittäiset poliittiset tavoitteet. Haluaisin myös kiittää lyhyesti valiokuntaani, oikeudellisia asioita käsittelevää valiokuntaa, siitä luottamuksesta, jota kesken kaiken mukaan tullee, uudelle poliitikolle on osoitettu uskomalla hänelle tämä arkaluonteinen aihe.

Oikeus turvapaikkaan on kirjattu eri sopimuksiin, jolloin kansallisten tuomioistuinten eri määritelmät ja tulkinnat johtavat siihen, että oikeus myönnetään eri laajuudessa. Tämä on tietysti ristiriidassa EY:n perustamissopimuksen periaatteiden ja tavoitteenasettelujen kanssa, jonka IV osastossa turvapaikkapolitiikka mainitaan yhdeksi merkittäväksi toimeksi vapautteen, turvallisuuden ja oikeuteen perustuvan alueen toteuttamisessa. Yhteisön yksi tavoite on siksi yhtenäisen turvapaikkaoikeutta koskevan lainsäädännön ja yhdenmukaistettujen toteuttamista koskevien määräysten luominen.

Komission esittämässä asiakirjassa valotetaan ensinnäkin oikeudellisesti sitovien välineiden hyväksymisen välttämättömyyttä turvapaikkamenettelyn yhteydessä. Siinä käsitellään konkreettisesti kahdeksaa asiaa: Dublinin järjestelmän sisällyttämistä yhteisön oikeuteen kuuluvaan välineeseen, Eurodacia, vähimmäisvaatimuksia turvapaikanhakijoiden vastaanotosta, vähimmäisvaatimuksia menettelylle pakolaisaseman myöntämisestä, pakolaisaseman myöntämiseen tai peruuttamiseen liittyvää menettelyä, suojelua muista kuin pakolaisasemaan perustuvista syistä, tilapäistä suojelua kotiseudultaan siirtymään joutuneille henkilöille ja viimeisenä, mutta ei vähäisimpänä, rasisusten tasapuolista jakaantumista.

Me pääsimme oikeudellisia asioita käsittelevässä valiokunnassakin tältä osin yhteisymmärrykseen konsensusasiakirjasta, josta olen hyvin iloinen, myöskään tältä osin ei taktikoitu ensisijaisesti yksittäisin poliittisin tavoitein, vaan me laadimme hyvän lausunnon, josta oli hyötyä esittelijä Schmittin mietinnölle. Olen kuitenkin sitä mieltä, että meillä on huomenna hyvin tavoitekeskeinen äänestys yhteisen ideaalimme hyväksi. Toivon meille kaikille voimaa ja rohkeutta viedä edelleen eteenpäin sitä, mistä te puhuitte lopuksi.

3-340

Pirker (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, arvoisat parlamentin jäsenet, haluaisin nostaa esille myönteisessä mielessä kaksi asiaa. Ensimmäinen on valmisteluasiakirja, jonka komissio esitti ja joka muodosti mietinnön lähtökohdan. Se on erittäin sopiva perusta täällä aloitettavalle keskustelulle, jonka on määrä johtaa joskus säädökseen, jossa sitten määritetään turvapaikkamenettelyjen yhteiset vaatimukset.

Toinen on mietintö, jota haluaisin korostaa aivan erityisesti, koska mietinnön esittelijä on onnistunut löytämään todellakin kaikkien poliittisten ryhmien laajan yhteisymmärryksen erittäin arkaluonteisessa aiheessa. Se on äärimmäisen vaikeaa, ja me olemme jo kokeneet täällä aivan toisenlaisia tilanteita. Siksi se on erinomaista työtä! Haluaisin poimia kolme asiaa, jotka tuntuvat minusta erityisen olennaisilta, ja myös pyytää, että ne päätyvät sitten komission pohdintoihin.

Ensimmäinen asia on rasisuksen jakaminen. Sitä käsiteltiinkin jo. Pohdintojen ei pitäisi kohdistua vain yhteen suuntaan vaan pysyä aina avoimina myös henkilökohtaisen rasisuksen jakamisen suuntaan. Jos katsomme pakolaisvirtoja, voimme todeta, että ne kohdistuvat aina samoihin maihin. Esimerkiksi minun kotimaani Itävalta on aina kärkipäässä, kun on kyse tilapäisten pakolaisten vastaanotosta samoin kuin turvapaikanhakijoiden vastaanotostakin. Se voidaan rinnastaa Luxemburgiin, Belgiaan ja Alankomaihin. Muiden kannettavana oleva rasisus on huomattavasti pienempi. Tältä osin vaaditaan voimakkaammin jäsenvaltioiden solidaarisuutta.

Haluaisin nostaa esille myöntämismenettelyn lyhentämisen ja yksinkertaistamisen – ja se on olennainen asia – käsittelyn huolellisuudesta tinkimättä. Se on olennainen asia, sillä turvapaikanhakijoilla on oikeus heidän tulevaa asemaansa koskevaan nopeaan päätökseen ja nopeaan vastaukseen.

Kolmas asia on se, että oikeusturva antaa ja auttaa samansuuntaisten päätösten tekemistä täytäntöönpanossa kaikissa jäsenvaltioissa. Tässä meidän pitäisi ottaa käyttöön luettelot – jotka ajantasaistetaan jatkuvasti – turvallisista kolmansista maista ja kotimaista. Siitä on valtavasti apua, jos me onnistumme laatimaan nämä luettelot. Asiasta vallitsi laaja yhteisymmärrys, mutta pelkään, että tätä yhteisymmärrystä ei voida ehkä säilyttää, jos kaikki vihreiden esittämät tarkistusehdotukset todellakin sisällytetään mietintöön. He pyrkivät moniin myönteisiin asioihin, mutta he pyrkivät toteuttamaan joitakin asioita niin totaalisesti, kuten jäsen Merkel kerran huomautti. Jos he esimerkiksi haluavat toteuttaa pakolaiskäsitteen totaalisen laajentamisen tai antaa turvapaikanhakijoille täydet mahdollisuudet päästä työmarkkinoille tai työskennellä todistustaakan kääntämisen suuntaan, se uhkaa silloin vaarantaa yhteisymmärryksen, joka saatiin aikaan valiokunnassa heidän tuellaan. Vetoan heihin, että he harkitsisivat näiden tarkistusehdotusten peruuttamista, jotta laaja yhteisymmärrys voidaan säilyttää edelleenkin.

3-341

Schulz (PSE). - Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, jäsen Pirker käsitteli yhtä takanamme olevan keskustelun tärkeää näkökohtaa, nimittäin sitä tosiasiaa, että me olemme käyneet poliittisella kentällä, jolla me olemme kokeneet todellakin vain vaikeuksia siitä lähtien, kun minä olen ollut täällä parlamentissa, ensimmäistä kertaa kuukausiin olemme käyneet

keskustelua, jota leimasi molemminpuolinen halu kompromisseihin, ja mikä on vielä paljon tärkeämpää, myös molemminpuolinen kyky kompromisseihin.

Jäsen Schmitt, siksi haluan sanoa aivan aluksi, että te olette tehnyt mielestäni esikuvallista työtä. Esittelijän kiittäminen on täällä jo rituaali, mutta tässä tapauksessa haluan tehdä sen erityisellä tavalla, nimittäin sanomalla teille, että te olette hämmästyttäneet meidät kaikki, jotka istumme tämän parlamentin vasemmalla puolella. Berliinin CDU-puolueen, joka on sentään yksi merkittävä Saksan kristillisdemokraattisen unionin osavaltio, pääsihteeri, joka ilmaisee täällä esitetyllä hänen nimeään kantavalla mietinnöllään hyvin selvästi kannattavansa yksilön turvapaikkaoikeuden säilyttämistä perusoikeutena – bravo, voin vain sanoa siihen saksalaisena sosiaalidemokraattina! Heidän puoluejohtonsa Berliinissä – tarkoitan liittotasolla, en heidän kaupunkinsa puoluejohtoa – on aivan vastakkaista mieltä, nimittäin sitä mieltä, että tarvitaan maahanmuuttolaki ja siksi yksilön suojelu-oikeus voisi raueta. Ajakaa näkemyksenne läpi puolueessanne! Takaan teille ainakin saksalaisten sosiaalidemokraattien tuen.

Jäsen Pirkerin sanat ovat osoittaneet, että hän toimi ilmeisesti todellakin lähetysaarnajan tavoin poliittisessa ryhmässään, mutta hyviä tekoja pitää myös ylistää. Me – ja kollega Pirkerhän osoittaa valmiutta hyväksyä sen – olemme aikaansaaneet mietinnön, joka käsittelee vaatimuksia, joita on määrä soveltaa turvapaikkamenettelyssä. Täten Euroopan unionissa on määrä luoda yhtenäisesti kaikkialla, joka paikkakunnalla, samanlaiset edellytykset ja ehdot, joilla turvapaikkaa voi hakea ja vaatia.

Kun puhutaan vaatimuksista, puhutaan muodollisista menetelmistä, menettelytapoihin liittyvistä menetelmistä. Siinä yhteydessä pitäisi pyrkiä välttämään mahdollisuuksien mukaan asioiden ylikuormittamista ideologisin panoksin tai asioiden ylikuormittamista periaatteellisin, poliittisin ja pitkän aikavälin kysymyksin. Se on yksi niistä syistä, jonka vuoksi me Vihreät / Euroopan vapaa allianssi -ryhmän kollegat ilmoitamme hylkäävämmme tarkistusehdotuksenne yhtä lukuun ottamatta. Tämä yksi tarkistusehdotus, joka käsittelee karkotusta edeltävää vankeutta, josta me olemme tosiaankin itsekin sitä mieltä, että se on tutkimisenarvoinen väline. En arvioi sitä. Me tulemme torjumaan tarkistusehdotuksenne, koska meidän täällä parlamentissa pitäisi oppia lainsäätäjänä, että meidän on käsiteltävä ja pitäisi käsitellä lainsäädäntömenettelyissä aihepiiriä, joka on parhaillaan muokattava laiksi. Tässä ei ole kuitenkaan kyse aineellisesta turvapaikka-oikeudesta vaan muodollisesta. Siinä on ratkaiseva ero. Vihreiden tarkistusehdotukset sisältävät kuitenkin keskustelun turvapaikka-oikeudellisesta sisällöstä eikä muodosta.

Me emme ole kuitenkaan, kuten tulette varmasti huomaamaan, esittäneet sosiaalidemokraattisena ryhmänä täysistunnolle yhtään uutta tarkistusehdotusta. Meidän ei myöskään tarvitse tehdä sitä, sillä hyvin suureksi osaksi se, mitä jäsen Schmittin mietintö on saanut aikaan valiokuntamuodossa, vastaa sitä, mitä me sosiaalidemokraatteina kuvittelemme: perustuslaissa vahvistettu oikeus, jonka mukaan pääsy menettelyyn taataan jokaiselle, joka haluaa vaatia menettelyä.

Meille on tärkeää tae siitä, että menettelyssä annetaan oikeusapua sellaisessa muodossa, että ennen kaikkea – sitä me pidämme erittäin suurena edistysaskeleena – menettelyyn osallistuvat saavat kieliapua, eli että heille annetaan tukea, jotta he voivat myös ymmärtää menettelyn, voivat vaatia kaikissa tapauksissa oikeudenkäyntiavustajaa ja tehdä valituksen hallintopäätöksestä ensimmäisellä menettelykerralla, ja ratkaisevana asiana meille, jotta – muistutan saksalaisia kollegoita Saksan sisäisestä keskustelusta – tällä valituksella on lykkäävä vaikutus. Tämä on hyvin laajakantoinen askel meille. Se sisältää muuten – sitä me käsitelimme hyvin keskeisesti keskusteluosuudessaamme valiokunnassa – sen, että tämä hakijan oleskeluluvan käsittely vetoamusmenettelyssä ei saa kestää vuosia vaan että on olemassa nopeutettu menettely, sillä julkisuudella ja hakijalla on oikeus menettelyn nopeaan täytäntöönpanoon.

Kollega Schmitt on esittänyt kaiken kaikkiaan mietinnön, jota me Euroopan sosiaalidemokraattisen puolueen ryhmänä voimme puoltaa, ja olen melko varma, että tämä mietintö saa sen, minkä se ansaitsee, nimittäin laajan enemmistön.

Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, muutama sana omassa asiassa: tämä tämänpäiväinen istunto on minulle viimeinen istuntoni Euroopan sosiaalidemokraattisen puolueen ryhmän koordinaattorina. Omistaudun lähiaikoina hoitamaan toista tehtävää ryhmässäni. Käytän siksi tilaisuutta hyväkseni kiittääkseni sydämellisesti kaikkia kollegoita, jäsen Wiebengaa, jäsen Pirkeriä, jäsen Ceyhunia, kollega Palacio Vallelersundia, joiden kanssa olen voinut tehdä viime vuosina tässä tehtävässä tiivistä yhteistyötä, aina oikeudenmukaisesta ja luottamuksellisesta yhteistyöstä!

(Suosiosoituksia)

3-342

Wiebenga (ELDR). – Arvoisa puhemies, liberaaliryhmä tulee kaipaamaan suuresti kollega Schulzin selkeää ja demokraattista panosta tällä poliittikan alueella. Se on valitettavaa, mutta onnea uudessa työssäsi. Tämä oli puheenvuoroni miellyttävä osa.

Mikä on Euroopan unionin turvapaikkapolitiikan tilanne? Sitä on vaikea sanoa, sillä ei oikeastaan ole olemassa eurooppalaista turvapaikkapolitiikkaa. Parlamentti, nykyiset kollegani ja heidän edeltäjänsä, me kaikki olemme yrittäneet jo vuosia saada asian oikeaan suuntaan. Komissio, mukaan lukien nykyisen komission jäsenen edeltäjä, ei saanut aikaan

edistystä, mutta sillä ei ollut ennen Amsterdamin sopimuksen voimaantuloa paljonkaan sanottavaa. Edellinen komissio halusi kyllä, mutta sillä ei ollut valtuuksia. Pullonkaula, kuten totesimme useasti, oli neuvostossa. Myös useimmat hallitukset olivat halukkaita, mutta niiltä vaadittiin yksimielisyyttä. Sitten pidettiin Tampereen huippukokous. Siellä koottiin yhteen kymmeniä ehdotuksia, myös tällä politiikan alueella. Monet toimittajat uskoivat asian sujuvan hyvin. He olivat vain unohtaneet, että lamauttava yksimielisyysperiaate on yhä voimassa. Tulostaulun toteuttaminen ei todennäköisesti voi saada tuota poliittista lamaantumista purettua. Muulle maailmalle tulee vain selväksi, mikä elin ja mikä valtio saavat aikaan politiikan lamaantumisen.

Mitä on tehtävä nyt? Monia asioita. Liberaaliryhmä on sitä mieltä, että komission työasiakirja ja tänään käsiteltävä kollega Schmittin mietintö ovat hyvä askel seuraavaan vaiheeseen ja olemme myös sitä mieltä, kuten muutkin puhujat, että Schmittin mietintö sisältää tasapainoisen lähestymistavan. Äänestämme mietinnön hyväksymisen puolesta. Tuemme sitä.

3-343

Ceyhun (Verts/ALE). - Arvoisa puhemies, Amsterdamin sopimuksesta lähtien yksi asia on ollut selvä: yhteistä turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikkaa ei voi välttää! Euroopan unionin perheiden yhdistämistä koskevat aloitteet, syrjinnän torjumista käsittelevä toimenpidepaketti, sotapakolaisten tilapäinen suojelu ja lopuksi tavoitteena oleva turvapaikka-asioita koskevan lainsäädännön yhdenmukaistaminen tekevät tämän hyvin selväksi.

Käsiteltävänä olevan kollegani Schmittin mietinnön myötä – muuten kiitän teitä kovasti myös vihreiden koordinaattorin ominaisuudessa – edessämme on ensimmäistä kertaa selkeä Euroopan parlamentin lausunto, vaikka muutamia mielekkäitä tarkistusehdotuksia – meidän ehdotuksiamme, joita Yhdistyneiden Kansakuntien pakolaisjärjestö UNHCR muuten suositti meille – hylättiin. Jäsen Pirker, en näe siinä myöskään mitään ongelmaa – te voitte hylätä ne taas huomenna. Me tulemme joka tapauksessa puoltamaan jäsen Schmittin mietintöä. Nämä ovat ne tavalliset parlamentaariset pelisäännöt, joiden kanssa me kaikki voimme elää yhdessä onnellisina – siitä lähdän.

Aika rientää! Meidän on pantava Amsterdamin sopimus toimeen vuoden 2004 loppuun mennessä. Vaikeudet ovat kuitenkin päivänselviä. Kansallisvaltiot eivät ole useinkaan vielä valmiita osallistumaan eurooppalaiseen sääntönsä. Se ei saa kuitenkaan estää meitä. Kollega Schmittin mietintö etenee oikeaan suuntaan. Siinä vaaditaan komissiota ottamaan konkreettisia askelia lakiehdotuksen mielessä. Toivon, että me voimme välittää lähtökohtamme jäsenvaltioille.

3-344

Angelilli (UEN). – Arvoisa puhemies, Schmittin mietinnössä parlamentin huomio kiinnitetään erittäin ajankohtaiseen kysymykseen, eli turvapaikka-asioita koskevan lainsäädännön yhteisten ja selkeiden vaatimusten määrittelyyn, ei pelkästään oikeudellisia ja hallinnollisia vaatimuksia varten, vaan myös ja ennen kaikkea turvapaikanhakijoiden ihmisarvon säilyttämiseksi.

Asiaa koskevat varmat ja selvät säännöt ovat välttämättömiä, jotta voitaisiin myös välttää turvapaikka-asioita koskevan lainsäädännön sekoittaminen maahanmuutto-ongelmaan. En käyttänyt sattumalta sanaa ”ongelma” nimenomaan siksi, että selkeän maahanmuuttoa koskevan politiikan puuttuminen on saanut aikaan sen, että usein kansalaiset mieltävät maahanmuuton ongelmaksi kaikissa sen eri muodoissa, rasitteena ja jopa vaarana enemmän kuin sosiaalisena ja taloudellisena voimavarana ja kulttuurillisena rikkautena.

Esimerkiksi Italiassa liian usein hallitsematon tai vielä pahempi luvaton maahanmuutto liitetään järjestäytyneeseen rikollisuuteen. Tässä sekavassa kehyksessä, jossa laittomuus on yhä yleisempää, säännöt ja varmuus puuttuvat, ja ennen kaikkea puuttuu todellinen oikeuksien suojelu sekä Euroopan kansalaisten että maahanmuuttajien kohdalla.

Tästä syystä on kiire määrittellä maahanmuuttoa koskeva politiikka ja siten myös vastaanottoa koskeva politiikka ja muuttovirtausta koskeva säännöstelypolitiikka, sellainen politiikka, jossa otetaan huomioon nykytodellisuus ja sosiaalisten ilmiöiden konkreettisuus ja jossa ideologiat sen sijaan pidetään mahdollisimman kaukana. Turvapaikkaoikeus on liitettävä asianmukaisesti juuri tähän kehykseen, ja se on ansaittu oikeus, jonka kunnioittamista pitää varjella jokaisessa siviiliyhteiskunnassa.

3-345

Krarup (EDD). – Tämä komissiolta saatu paperihan enteilee sitovan EU:n lainsäädännön toteuttamismahdollisuuksien huomattavaa laajentumista. Se vie unionin kehitystä askeleen eteenpäin, ja haluaisin sen vuoksi muistuttaa yhdestä perusasiasta, nimittäin siitä, että turvapaikkaongelman ytimen muodostavat EU:n lähialueilla tapahtuneet yhteiskunnalliset romahdukset. EU:n rajojen itä- ja erityisesti eteläpuolella kasvava väestöjoukko, joka elää sosiaalisen kurjuuden ja poliittisen siron suossa, ja juuri se aiheuttaa turvapaikkaongelman. EU on alueen suurvalta – taloudellisesti, poliittisesti ja sotilaallisesti. Balkanin ja Pohjois-Afrikan naapurivaltioidemme poliittinen romahtaminen on EU:n vastuulla. Kyse ei ole pelkästään passiivisuuden ja laiminlyöntien aiheuttamista synneistä. Kyse on siitä, että EU ja sen jäsenvaltiot ovat taloudellisen herruuden, poliittisen hallinnan ja sotilaallisen vallan avulla aktiivisesti edistäneet niitä sosiaalisia romahduksia, jotka tekevät lähimmäisistämme pakolaisia. Onko niin, että EU:n toimielimet ja jäsenvaltiot haluavat nyt muuttaa näitä perusoloja? Ei. Niinhän EU:ssa ajatellaan. Onko puhe siitä, että komission työasiakirjan ja käsiteltävän mietinnön tärkein viesti on se, että ydinongelmaan halutaan puuttua? Ei. Kantavana voimana ei ole myöskään kristillinen

lähimmäisenrakkaus ja inhimillinen huolehtiminen tai vain yleinen kohtuullisuus. Tämä asiakirja on edelleen yksi rakennuskivi – tärkeä rakennuskivi – siihen Eurooppa-linnoitukseen, jota kaikin keinoin rakennamme, pitääksemme etäisyyttä kurjiin naapureihimme. Siinä ei mainita sitä, että meidän on varmistettava lähimmäistemme oikeusturva. Siinä mainitaan, että meidän on harjoitettava oikeudenmukaisuutta jakamalla rasitus oikeudenmukaisesti, toisin sanoen, että rikkaat valtiot antavat rahaa mahdollisuuksiensa mukaan. Meidän ei pidä tarkastella pakolaisia ikään kuin he olisivat asianosaisia, ja lisäksi on otettava huomioon, että kyse on rajallisesta pakolaisvirrasta.

3-346

Palacio Vallelersundi (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, arvoisa esittelijä, sallinette sen, että ensimmäiseksi antaisin tunnustusta jäsen Schulzille. Arvoisa Schulz, sanoisin teille täydestä sydämeistäni jotakin, josta toivoisin, että jokin kerta minustakin sanottaisiin niin: te olitte hyvä vastustaja, eli luja, joka kerta selkeä, ehdoton ja usein hankala vastustaja ja kuinka tulemme kaipaamaan teitä.

Arvoisa puhemies, nyt voin mennä itse asiaan ja todeta, että minusta vaikuttaa siltä, että kyseessä on tärkeä komission asiakirja, sillä siinä todellakin aloitetaan keskustelu aiheesta, joka on sisältynyt moniin aiempiin asiakirjoihin varsinkin Tampereen kokouksen loppupäätelmiin, mutta jonka kohdalla keskustelua oli sisällöllisesti selvennettävä. Ei ole epäilystäkään, etteikö meillä olisi suuri tarve selvittää vallitsevia näkemyseroja, jotka koskevat turvapaikkamenettelyjä, vastaanotto-oloja, pakolaismäärityksen tulkintaa ja sitä, miten turvapaikkamenettelyt ja "Dublinin järjestelmää" koskevat menettelyt ja muut suojelumuodot liittyvät toisiinsa, ja tässä mielessä tämä mietintö ohjaa keskustelua erinomaisesti. En aio ottaa esiin kaikkia niitä seikkoja, joita muut puhujat ovat painottaneet, mutta haluaisin korostaa erityisesti kahta seikkaa.

Ensinnäkin uskon, että komissio yhdistää turvapaikkamenettelyihin liittyvät kysymykset, joista annetaan tulevaisuudessa direktiivi, onnistuneesti Dublinin sopimusta koskevan menettelyn ja kolmannen turvallisen maan käsitteen kanssa. Ja tämän osalta on sanottava, että olen esittänyt tarkistuksen, jossa vastustetaan luettelojärjestelmää. Tämä on menettelyongelma. Fidzi oli turvallinen maa vielä pari päivää sitten, ja yhdessä yössä se lakkasi olemasta sellainen. Jos noudatamme suljettua luetteloa, näiden luetteloiden toteuttamisessa ilmenee varmasti ongelmia, joista aiheutuu suurta vahinkoa.

Toinen allekirjoittamani tarkistus koskee rasiutusten jakautumista. Tiedämme kaikki, että solidaarisuusperiaate edellyttää nykyisestä epätasaisesta turvapaikkojen hakemisesta johtuvien seurausten jakamista tasaisemmin. Ensinnäkin asiasta on sanottava, että myös hakemisesta tulee yhtenäisempää, jos onnistumme turvapaikkamenettelyjen yhdenmukaistamisessa. Ja toiseksi haluaisin sanoa, että tämän mietinnön hyvänä puolena on, että – jonka ottaisin muun muassa esiin, vaikka olenkin ollut kriittinen tiettyjen seikkojen kohdalla – siinä korostetaan paljon oikeusturva: oikeudenkäyntien oikeusturva, turvapaikan hakijan puolustautumisoikeutta ja varsinkin kaikkia 4 kohtaan sisältyviä asioita, ja tietenkin kaikkea sitä, mikä liittyy oikeusapuun ja mahdollisuuteen liittää kansalaisjärjestöt tai UNHCR (Yhdistyneiden Kansakuntien pakolaisjärjestö) mukaan. On ilmeistä, että tämä sopii varsin huonosti kiintiöoperusteiseen jakamiseen, josta tulee heti mieleen pakkosiirrot. Arvoisa puhemies, siksi toivoisin, että jotkin ryhmät ja varsinkin PPE-ryhmä harkitsisivat uudelleen tätä tarkistusta, joka vastaa tekstinsä puolesta vihreiden ryhmän tarkistusta. Eihän kyseessä toisin sanoen ole konservatiivien esittämä tarkistus eikä maantieteellisesti painottunut tarkistus. Siihen sisältyy vihreiden tarkistus, joka ei mennyt valiokunnassa läpi ja jolle parlamentin olisi mielestäni annettava tukensa.

3-347

Echerer (Verts/ALE). - Arvoisa puhemies, me kuulumme nyt kehuja, me vihreät, mutta meitä myös moitittiin hieman. Te olette ehkä myös oikeassa, kollega Pirker, moitteillanne, kun me ajattelemme hieman pitemmälle kuin tässä asiakirjassa oli ehkä suunniteltu. Näin on esimerkiksi työmarkkinoille pääsyn osalta, mutta ryhmänne kollega, jos muistan oikein, meidän uusi sisäministerimme, ilmaisi kerran ääneen samantapaisen ajatuksen. Me ajattelemme siinä yhteydessä myös turvapaikanhakijoiden itsenäisyyttä ja myös yhteiskunnallista todellisuutta. Myös jäsen Schulz esitti tämän moitteen meitä vihreitä kohtaan.

Kuten sanottua, te olette ehkä oikeassa, mutta kun on kyse yksilön oikeudesta turvapaikkaan, silloin se tarkoittaa myös sitä, että erityistapauksissa hakemus on käsiteltävä yksilöllisesti. Se on myös osa oikeudellista kehystä. Ei voi toki olla niin, että meitä kiinnostaa vain se, mitä tapahtuu tämän EU:n sisällä, ja että meitä ei enää koske se, mitä turvapaikanhakijalle tapahtuu sen ulkopuolella. Se ei ole enää meidän aluettamme. Siksi tämä yksi tarkistusehdotus on meille äärimmäisen tärkeä ja merkittävä sen varmistamiseksi, että EU:n alueella olevalla, ei-hyväksytyllä turvapaikanhakijalla ei ole pelättävissä vainoa kotimaassaan ja että turvapaikanhakija nauttii siinä kolmannessa maassa, johon hänet on määrää karkottaa, tehokasta suojaa palauttamiselta. Tämä on se vastuu, jonka me haluamme yksinkertaisesti ottaa, kun me olemme viimeinkin valmiita käymään tätä keskustelua, joka – siinä myönnän teidän olevan oikeassa – vaatii vielä uusia keskusteluja ja jota on vielä syvennettävä erittäin paljon. Me olemme alussa, hyvässä alussa, jota me kuljemme yhdessä. Olen iloinen, kun pääsemme millimetrin eteenpäin.

3-348

Coelho (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, hyvät kollegat, haluaisin aloittaa onnittelemalla esittelijää, jäsen Ingo Schmittiä, hänen meille esittelemästään loistavasta mietinnöstä ja niistä ehdotuksista, jotka koskevat

komission ehdotusten järkevöittämistä. Sisärajojen poistuminen ja vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen luominen pakottavat meidät todellakin ponnistelemaan turvapaikka- sekä maahanmuuttopolitiikkojen lähentämiseksi ja ulkorajojen tarkastusten vahvistamiseksi.

Kuten jo kerran sanoimme, tämän ongelman tarkasteleminen vakavasti velvoittaa meidät pitämään selvästi erillään pakolaisten oikeusasemaa koskevassa Geneven yleissopimuksessa tarkoitettujen turvapaikanhakijoiden maahantulon, taloudellisiin tai muihin syihin perustuvan maahanmuuton ja kriisialueilta tulevien pakolaisten tilapäisen vastaanoton, jotka ovat kaikki erilaisia itsenäisen käsittelyn ansaitsevia tilanteita.

Arvoisa puhemies, turvapaikkahakemukset eivät ole jakautuneet tasaisesti, kuten jäsen Pirkerillä oli jo tilaisuus painottaa: kussakin jäsenvaltiossa kirjattujen turvapaikkahakemusten jakautumisessa vallitsee selvästi epätasapaino. Tuo epätasapaino on kokonaisuudessaan kielteinen Euroopan unionille, koska se ruokkii jäsenvaltioiden eriarvoisuutta. Näin ollen on yhdenmukaistettava pakolaisen oikeusaseman myöntämiseen liittyvät menettelyt sekä myös turvapaikanhakijoiden vastaanotto-olosuhteet, jotta turvapaikanhakijoiden suojelun olosuhteet saataisiin samanlaisiksi. On myös luotava politiikka rasisitusten jakamiseksi. Yhteisvastuun on kuuluttava kaikille.

On välttämätöntä ottaa käyttöön yhteiset säännökset, jotka koskevat turvapaikanhakijoiden vastaanottoa, pakolaisaseman saamisen edellytyksiä ja kyseisen aseman myöntämiseen tai epäämiseen liittyvää menettelyä, jossa on erityisesti välttävä sitä, että turvapaikkahakemuksia esitettäisiin yhtä aikaa useissa eri jäsenvaltioissa.

3-349

Fatuzzo (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, tänään olemme aloittaneet toisen toimikautemme Euroopan parlamentin jäsenenä. Niinpä toivon meidän kaikkien puolesta, että neljä seuraavaa vuotta ovat parempia ja hedelmällisempiä. Sanoisin kuitenkin, että olemme aloittaneet oikein hyvin tämän toisen parlamentin toimintavuotemme keskustelemalla ja hyväksymällä uskoakseni huomenna tämän tärkeän aloitteen, joka koskee turvapaikkamenettelyjen yhteisten vaatimusten määrittelyä. Mikään ei voisi olla tämän eurooppalaisempaa, ja siitä syystä kiittelen tätä Schmittin mietintöä, jonka hyväksyn ja allekirjoitan ensimmäisestä viimeiseen sanaan.

Eräs eläkeläisten puolueen eläkeläisedustaja, joka saattaa minut aina Bergamon lentokentälle tullessani tänne Strasbourgin, sanoi minulle, että hänenkin mielestään maasta karkotettujen pitää saada turvapaikka, että omasta maastaan pakenevilla pakolaisilla pitää olla oikeus turvapaikkaan, mutta että hän elää 700 000 liiralla kuukaudessa ja että se on puolitoista kertaa minun päivärahani suuruinen summa; hän kysyi, kuka häntä sitten auttaa? Hän sanoi kannattavansa turvapaikanhakijoiden auttamista ja jopa heidän vastaanottamistaan. Minä kehotin häntä pysymään rauhallisena, sillä komissio varmasti huolehtii siitä, että maahamme vastaanotettavat vailla työtä olevat laitetaan auttamaan niitä vanhuksia, jotka eivät tule toimeen omillaan ja jotka tarvitsevat apua.

Tämän toiveen lisäksi uskon, että olisi oikein vihdoin jakaa turvapaikkojen tuoma rasitus kaikkien Euroopan unionin 15 jäsenvaltion kesken. Toivon, että komissio aloittaa tämän toteuttamisen Kosovon tapahtumista lähtien ja että ne, joille koskovaisten turvapaikkojen aiheuttama rasitus on ollut suurin, saisivat korvausta kaikilta valtioilta.

3-350

Banotti (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, koska olen vuosien kuluessa nähnyt hyvin vaikeita tätä asiaa koskevia keskusteluita parlamentissa, minulla on todella ilo tänä iltana nähdä, kuinka laajasti tätä mietintöä tuetaan. Yksimielisyyden tunne on hyvin tervetullut. Se on hyvä valmisteluasiakirja, ja meillä on hyvä pohja työn aloittamiselle, joten onnitelen myös komissiota.

Ottaen huomioon, että Irlanti on Dublinin yleissopimuksen kotimaa ja että se on vasta hyvin äskettäin alkanut ottaa tuntuvia määriä pakolaisia ja turvapaikanhakijoita, olen hieman kiusaantunut siitä, että valitettavasti Dublinin yleissopimus ei toimi kovinkaan hyvin. Noin 85:tä prosenttia Irlantiin tulevista ihmisistä ei ole pysäytetty siellä, mihin he ovat alun perin saapuneet, tai heidän asiaansa ei ole käsitelty siinä yhteisön maassa, minne he alun perin saapuivat. Vaikka ymmärrän täysin asian ja tunnen suurta myötätuntoa niiden kollegojeni huolta kohtaan, jotka vaativat rasisitusten jakamista, joka tapauksessa tällä hetkellä rasituksia jaetaan epävirallisesti jo aika paljon. Vastaanottavat maat sulkevat silmänsä epäröimättä heidän maidensa kautta kulkevilta ihmisiltä, jotka ovat matkalla kolmansiin maihin. Olen silti sitä mieltä, että meidän on yhdenmukaistettava lainsäädännöllisiä menettelyjä, jotta voimme tarjota turvan niille lukuisille ihmisille, jotka etsivät turvapaikkaa yhteisössä, ja myös, jotta meillä olisi inhimillinen ja välittävä vastaanottomenettely, joka olisi yhtenäinen kaikkialla yhteisössä.

Juuri tällä alalla tekemäni työn takia olen hyvin huolissani joidenkin turvapaikanhakijoiden rikollisista toimista, sillä he käyttävät omien yhteisöjensä ihmisiä hyväkseen kauppaamalla naisia ja nuoria ihmisiä. Yhteistyön sellaisten poliisivoimien välillä, joilla on paljon tietoa nuorten tyttöjen prostituutiosta jäsenvaltioissa, on valitettavasti oltava olennainen osa turvapaikkapolitiikkaamme. Erityisesti omassa kotimaassani on selvää, että meidän täytyy tarttua hälyttävään rasismin ja muukalaispelon nousuun yhteisössämme. Se on erittäin huolestuttava ilmiö maassani. Me tarvitsemme hyvien, inhimillisten lakien selkeää täytäntöönpanoa ja me kaikki tulemme hyötymään niistä.

3-351

Vitorino, komissio. – Kiitän parlamentin tuesta tätä valmisteluasiakirjaa kohtaan. Erityisesti esittelijä Schmittiä ja lausunnon valmistelija Echereriä, heidän erinomaisista töistään. Haluaisin pyytää teitä välittämään toivotukseni jäsen Schulzille, joka ei ole enää täällä. Olen varma, että hän palaa tähän keskusteluun, vaikka hänellä ei olisikaan toiminnallisia velvollisuuksia, innostuksen vuoksi.

Komissio on nyt saanut palautetta tästä valmisteluasiakirjasta useilta jäsenvaltioilta ja monilta kansalaisjärjestöiltä, ja tämän parlamentin mietinnön avulla se pystyy täyttämään yhden tulostaulun sitoumuksista, eli esittämään direktiivin turvapaikkamenettelyjen vähimmäisvaatimuksista. Tarkoituksenani on esittää direktiiviehdotus syksyllä 2000.

Haluaisin muistuttaa parlamenttia siitä, että komissio ehdotti Tampereen Eurooppa-neuvostolle, että se hyväksyisi Euroopan yhtenäisen turvapaikkamenettelyn. Eurooppa-neuvoston päätös Tampereella oli kuitenkin kannattaa näkemystä, joka perustuu yhteisiin vähimmäisvaatimuksiin. Näin ollen direktiivi on mielestäni asianmukaisin väline puuttuessa näihin turvapaikkamenettelyjä koskeviin vähimmäisvaatimuksiin, joiden on heijastettava Euroopan unionin politiikan kulmakiviä turvapaikkakysymyksissä, kuten Tampereen Eurooppa-neuvostossa korostettiin; näitä ovat täydellinen kunnioitus turvapaikan anomisoikeutta kohtaan, Geneven sopimuksen kokonaisvaltainen ja täydellinen soveltaminen pakolaisten oikeudellisen aseman osalta ja periaate epäamiskiellosta.

Komissio pitää myönteisenä Euroopan parlamentin lähestymistapaa päätöslauselmaesityksen useissa eri kohdissa. Komissio vahvistaa johdanto-osan kappaleen, jossa vaaditaan sitä, että turvapaikkapolitiikkaa toteutettaisiin mahdollisimman objektiivisesti. Olemme täysin samaa mieltä parlamentin kanssa siitä, että turvapaikkamenettelyjen yhteisten vaatimusten ei pitäisi perustua pelkästään oletukseen siitä, että hallinnollisia ja oikeudellisia toimia on nopeutettava, vaan niissä pitäisi ottaa huomioon tarve säilyttää turvapaikanhakijoiden ihmisarvo. Meidän on huomioitava, että tasapainoisen ratkaisun löytäminen toimien yksinkertaistamisen ja toisaalta turvapaikanhakijoiden oikeuksien kunnioittamisen ja lainturvan säilyttämisen välillä ei ole helppo tehtävä. Mutta me olemme päättäneet löytää ratkaisun, jota voidaan pitää laajan yksimielisesti tasapainoisena ratkaisuna.

Komissio on parlamentin kanssa samaa mieltä siitä, että turvapaikanhakijoiden maahantulo, taloudellisiin tai muihin syihin perustuva maahanmuutto sekä kotinsa jättämään joutuneiden henkilöiden ja joukoittain saapuvien pakolaisten tilapäinen vastaanotto ovat aivan erillään pidettäviä asioita.

Päätöslauselmassa vaaditaan päätöstä tilapäisestä suojelusta kolmen vuoden kuluessa. 24. toukokuuta 2000 komissio hyväksyi direktiivin, joka koskee kodeistaan joukoittain siirtymään joutuneiden henkilöiden tilapäisen suojelun vähimmäisvaatimuksia ja toimia, jotka tasapainottavat jäsenvaltioiden välisiä rasituksia näiden henkilöiden vastaanottamisessa sekä siitä aiheutuvia seurauksia. Me olemme jo lähettäneet sellaisen ehdotuksen Euroopan parlamentin kuulemistä varten.

Haluaisin sanoa, että tämä ehdotus tilapäisestä suojelusta liittyy nimenomaan kysymykseen, jonka monet puhujat esittivät rasitusten jakamisesta, sillä me hyväksyimme näkemysten rasitusten jakamisesta ehdotuksessa, jonka me toimitimme jo Euroopan pakolaisasioiden neuvostolle. Haluaisin siis painottaa, että ehdotusta ei voi pitää erillisenä muista ehdotuksista, jotka on jo esitetty, ja että niissä otetaan huomioon arkaluontoinen kysymys jäsenvaltioiden välisestä solidaarisuudesta.

Haluaisin muistuttaa parlamenttia siitä, että turvapaikkakysymyksessä saavutetut tulokset heijastelevat Tampereen huippukokouksen päätelmiä, joissa valtioiden päämiehet hyväksyivät kaksivaiheisen lähestymistavan. Ensimmäinen vaihe koskee turvapaikka- ja suojelumenettelyn yhdenmukaistamista, ja toinen vaihe on itse turvapaikka-asioita koskevan yhteisen menettelyn luominen. Toteuttaakseen ensimmäisen vaiheen, komissio ei tee pelkästään ehdotusta direktiiviksi oikeudenmukaisten ja tehokkaiden turvapaikkamenettelyiden yhteisistä vaatimuksista, joista me nyt keskustelemme, vaan esittää myös muun muassa ja niin pian kuin mahdollista ehdotuksia siitä, miten määräytyy valtio, jonka vastuulla on turvapaikanhakijoiden vastaanotto, sekä yhteisistä vähimmäisvaatimuksista turvapaikanhakijoiden vastaanotossa.

Haluaisin muistuttaa parlamenttia siitä, että – kuten olen jo sanonut – me olemme jo antaneet jäsenvaltioiden konsultoitavaksi valmisteluasiakirjan, jonka tarkoituksena on korvata Dublinin yleissopimus yhteisön lainsäädännöllä siten, että otetaan huomioon konkreettiset kokemukset sekä heikot kohdat ja puutteet, jotka ovat tulleet esille Dublinin yleissopimuksen soveltamisessa.

Mitä tulee toiseen vaiheeseen, Tampereen päätelmissä kehoitettiin komissiota esittämään julkilausuma yhteisestä turvapaikkamenettelystä ja koko unionissa voimassa olevasta yhtenäisestä asemasta turvapaikan saaneille. Tarkoituksenani on, että tämä julkilausuma julkistetaan vuoden 2000 loppuun mennessä.

Komissio mainitsee, kuten useimmat puhujat ovat painottaneet, että Euroopan parlamentilla on yleinen kanta turvapaikka-asioita koskevien yhteisön säädösten järjiperaistamisestä tässä päätöslauselmassa. Komissio ei pelkästään tutki hyvin huolellisesti päätöslauselmaa valmistellaakseen ehdotusta direktiiviksi, joka koskee yhteisiä turvapaikkamenettelyjä – joka, toistan, esitetään tämän vuoden syksyllä – vaan se ottaa myös ne huomioon valmistellessaan tämän vuoden loppuun

mennessä esitettävää tiedonantoa yhteisestä turvapaikkamenettelystä pitkällä aikavälillä. Minua todella rohkaisee, että tiedonannolla on niin laaja tuki parlamentissa. Kun me molemmat, komissio ja parlamentti, sitoudumme näin asiaan, toivon todella, että me onnistumme.

3-352

Puhemies. – Paljon kiitoksia, arvoisa komission jäsen.

Julistan keskustelun päättyneeksi.

Äänestys toimitetaan huomenna klo 12.00.

3-353

Rikoksen uhrin Euroopan unionissa

3-354

Puhemies. – Esityslistalla on seuraavana keskustelu Sörensenin kansalaisvapauksien ja -oikeuksien ja sisäasioiden valiokunnan laatimasta mietinnöstä (A5-0126/2000) komission tiedonannosta neuvostolle, Euroopan parlamentille ja talous- ja sosiaalikomitealle: Rikoksen uhrin Euroopan unionissa – Normit ja toiminta (KOM(1999) 349 - C5-0119/1999 - 1999/2122(COS))

te

Sörensen (Verts/ALE), esittelijä. – Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, hyvät kollegat, tietenkin komissio on osoittanut tämän tiedonannon myötä valmiutensa tehdä todella jotakin rikoksen uhrien aseman parantamiseksi. Komissio muistuttaa siitä, että Euroopan unionin vapauden, turvallisuuden ja oikeuteen perustuvalla alueella kansalaisten pitää voida vaatia asianmukaista oikeusturvaa.

Komissio haluaakin käynnistää keskustelun uhrien kohtelusta ja se haluaa, että toteutetaan toimia uhrien aseman parantamiseksi. Kansalaisvapauksien ja -oikeuksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mielestä osa ehdotetuista toimita on liiaksi riippuvaisia jokaisen erillisen jäsenvaltion hyvästä tahdosta. Valiokunta vaatii säännöksiä Euroopan unionin tasolla. Miksi tämä on välttämätöntä? Lukuisat esimerkit uhrien kohtelusta viime vuosien ajalta ovat meille tuttuja: lastenryöstöt, uhreiksi joutuneet vanhukset ja perheenjäsenet, terroristi-iskujen uhrin, järjestäytyneen rikollisuuden uhrin, murrot, ryöstöt ja muut vastaavat, häirintä, puhumattakaan pelottelusta. Uhreista ei saa kuitenkaan tulla kaksinkertaisia uhreja, ensin rikosten ja sitten vielä järjestelmän. Tarvitaan selvyyttä uhrien oikeuksista ja avoimuutta heidän asemaansa.

Komission tiedonannossa ehdotetut toimet näyttävät olevan tarkoitettu koskemaan vain jäsenvaltioiden uhreja tai kolmansista maista tulevia uhreja, jotka oleskelevat laillisesti jossakin jäsenvaltiossa. Suunniteltaessa toimia on kuitenkin otettava huomioon myös jäsenvaltioiden kansalaiset, jotka joutuvat uhreiksi kolmansissa maissa ja kolmansista maista tulevat uhrin, jotka oleskelevat laittomasti jossakin jäsenvaltiossa.

Uhrin asema ei saa vaikuttaa hänen oikeuksiinsa eikä mahdollisuuksiin käyttää näitä oikeuksia. Myös Euroopan unionin laajentumisen puitteissa on kiinnitettävä erityistä huomiota uhrien kohteluun ehdokasvaltioissa.

Perussopimukset tarjoavat Euroopan unionille, sekä siviili- että rikosprosessioikeudessa, keinot vahvistaa rikosten uhrien suojelua omalla alueellaan.

On kuitenkin valitettavaa, että tässä vaaditaan yksimielisyyttä. Komission käyttöön ottamaa tulostaulua vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen toteuttamisessa tapahtuvasta edistyksestä pitää selkeyttää kyseisen direktiivin laillisen toteuttamisen takaamiseksi ja nopeuttamiseksi. On kylläkin huolestuttavaa, että tällä tulostaululla ei ehdoteta rikosten uhreille annettavaan apuun liittyvien toimien toteuttamista ennen vuotta 2004. Emme voi antaa uhrien odottaa tähän päivämäärään saakka. Toteuttamalla toimet vuonna 2001 uhrin voivat lopultakin odottaa oikeudenmukaista kohtelua. Uhrien ymmärtävällä ja ihmisarvoisella kohtelulla on myöskin ennalta ehkäisevä vaikutus. Uhrien hyvä kohtelu vähentää uhrin leimaantumista ja korostaa sen merkitystä viestinviejänä.

Annettaessa apua uhreille on tärkeää, että apu ei ole vain taloudellista ja oikeudellista, vaan että toteutetaan myös toimia, jotka liittyvät uhrien nimettömyyteen, yksityisyyteen ja turvallisuuteen, uskonnollisiin ja kulttuurisiin seikkoihin, uhrien perheen tunnustamiseen uhreiksi ja hyväksymiseen todistajiksi, oikeuteen saada tulkkausta ja myös oikeuteen tulla kuulluksi omalla äidinkielellään ja lääketieteelliseen, psykologiseen ja sosiaaliseen apuun. On kehitettävä erityinen järjestelmä kotiväkivallan, häirinnän ja sukupuolielinten silpomisen uhrien oikeudellista, psykologista ja fyysistä suojelua varten.

Tarvitaan erityisesti myös ylimääräisiä toimia alaikäisiä varten. Sitä varten on rakennettava erityislaitteilla varustetut kuulusteluhuoneet, joissa uhrien kertomus voidaan nauhoittaa videolle, jotta heidän ei tarvitse käydä läpi tätä traumaattista kokemusta uudelleen. Materiaalista, lääketieteellistä, psykologista ja sosiaalista apua on annettava välittömästi ja sen on oltava uhrille ilmaista.

Uhreille on myös kerrottava erilaisten avustusmuotojen saatavuudesta. On erittäin tärkeää, että tarjotaan erikoistunutta apua rikoksen laadusta riippuen. Tässä yhteydessä on tärkeää, että joistakin asiaan liittyvistä ennakkoluuloista päästään eroon, joihinkin rikoksiin suhtaudutaan nimittäin eri tavalla eri maissa.

Lisäksi todetaan, että uhreihin suhtaudutaan syrjivästi heidän ilmoittautuessaan. Jäsenvaltiot pitää velvoittaa perustamaan erityiset poliisiyksiköt rikosten uhreja varten.

Lisäksi on tärkeää, että on olemassa oikeusperusta ja että uhrien suojeluun liittyvät toimet yhdenmukaistetaan. An Wergensin Grotius-ohjelman puitteissa tekemä tutkimus tarjoaa tähän tarvittavat perustiedot. Joissakin jäsenvaltioissa saatavilla olevat hyödylliset tiedot toteutettavista toimista voivat olla merkittävässä osassa toimien yhdenmukaistamisessa tai yhteisten toimien suunnittelussa. Tällainen aloite on ensimmäinen askel kohti rikosten torjuntaa. Kun otetaan huomioon se, että järjestäytyneet rajat ylittävät rikollisuus lisääntyy, aloitteen pitäisi johtaa yhteisen torjuntaohjelman aikaansaamiseen eurooppalaisella ja kansainvälisellä tasolla.

Lopuksi, odotellessaan yhdenmukaistettua välinettä uhrien rajat ylittävään suojeluun jäsenvaltioiden ja ehdokasvaltioiden pitäisi parantaa uhrien suojelua yhteistyössä kansalaisjärjestöjen kanssa. Rikosten torjunnassa on tärkeää, että myös kaupunkisuunnittelun ja aluesuunnittelun yhteydessä kiinnitetään huomio turvallisuusseikkoihin.

3-356

FIGederschiöld (PPE-DE), *oikeudellisten ja sisämarkkina-asioiden valiokunnan lausunnon valmistelija*. – Arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, sitkeät kollegat!

Puhe rikoksen uhrien aseman parantamisesta on kuin pienen onnellisen tarinan kertomista. Aluksi useat tahot vastustivat meitä selvästi, mutta nyt useimmat ovat samaa mieltä siitä, että tämä on hyvä ja tärkeä asia. Tämä koskee kaikkia eurooppalaisia toimielimiä.

Meidän on keskityttävä uhrien näkökulmaan ja heidän oikeuksiensa vahvistamiseen unionissa. Ihmisten, jotka käyttävät hyväkseen vapaata liikkuvuutta, ei tarvitse joutua rikoksen uhreiksi. Jos he kuitenkin joutuvat rikoksen uhreiksi, heidän ei ainakaan pidä joutua kärsimään kahta kertaa eivätkä he saa joutua huonompaan asemaan kuin kyseisen maan omat kansalaiset joutuvat rikoksen uhreina. Tämä koskee kaikkia rikoksia. Rikoksen uhrien asemaa pitää sen vuoksi vahvistaa useilla alueilla.

Emme voi puhua rikoksen uhrien aseman parantamisesta, jos emme puhu rikosten ehkäisystä. Marraskuussa 1997 teimme parlamentissa aloitteen ja vaadimme rikosten ehkäisyä koskevaa toimintasuunnitelmaa. Tällainen toimintasuunnitelma hyväksyttiin neuvostossa joulukuussa 1998. Näitä kysymyksiä korostettiin jälleen Tampereella syksyllä 1999. Olemme aloittaneet uuden prosessin.

Paras tapa auttaa rikoksen uhreja on todellakin huolehtia siitä, että rikoksia ei tehdä, mutta se ei todellisuudessa kuitenkaan aina onnistu. Paras tapa rikosten ehkäisemiseksi on tiedon levittäminen. Tehokkaan rikoksia ehkäisevän strategian laatimiseksi meidän on todellakin tiedettävä, mistä puhumme. Rikoksen uhrin ja järjestäytyneen rikollisuuden käsitteitä ei ole esimerkiksi vielä määrätty.

Rikosten ehkäisemiseen tähtäävien toimien lisäksi rikoksen uhrien asemaa on vahvistettava konkreettisemmin, kun kyse on rikoksen jälkeisestä tilanteesta. Kyse on muun muassa siitä, että ihmiset tehdään entistä tietoisemmiksi asioista. Rikoksen uhrien pitää lisäksi tietää, millaisia oikeuksia ja mahdollisuuksia heillä itse asiassa on avunsaantiin. Useimmissa jäsenvaltioissa on saatavilla jonkinlaista rikoksen uhreille tarkoitettua ensiapua. Matkailijat saattavat joskus tarvita enemmän tukea kuin paikallinen väestö. Kyse voi olla erityistoimista, joihin kuuluvat tulkkia apu sekä psykologinen tuki. Apua tarjoavat tietenkin poliisi, sosiaalipalvelut ja erilaiset kansalaisjärjestöt. Euroopan laajuinen yhteistyö on todellakin jo päässyt alkuun ja sitä lisätään. Erityisesti "*European Forum for Victim Services*" -järjestö on laatinut hyviä rikoksen uhrien asemaa koskevia suuntaviivoja.

Komission ehdotus merkitsee uhreille tarvittaessa tarjottavan tiedon ja tuen vähimmäisnormien luomista. Se on erinomaista. Poliisi on tärkeässä asemassa, koska se on ensimmäinen kontakti, ja tässä tarvitaan usein erityiskoulutusta. Ulkomaisten uhrien on vaikea seurata oikeuskäsittelyä kaukaa, ja senkin vuoksi tarvitaan erityistoimia ulkomaisten uhrien oikeusaseman takaamiseksi.

Keskustelu tästä kysymyksestä aloitettiin komissiossa viime kaudella ruotsalaisen komission jäsen Gradinin aloitteesta. Kysymys otetaan esiin uudestaan Ruotsin puheenjohtajakauden aikana. Kyse on todellakin tietyssä määrin onnellisesta asiasta, koska päämäärinä ollaan melko samaa mieltä. Eurooppalainen ajattelu merkitsee usein Euroopan kehittämistä. Tässä tapauksessa edut ovat samat puolue- ja kansallisuusrajoista riippumatta. Eurooppalaiseen ajatteluun pitäisi siis olla hyvät mahdollisuudet.

Täten pidän myönteisenä komission tiedonantoa, ja haluan tietenkin esittää erityiskiitokset jäsen Sörensenille siitä työstä, jota hän on tehnyt tämän mietinnön parissa – mietinnön, jota tuemme täysin. Seuraavaksi haluamme kehottaa komissiota laatimaan direktiivin. Toivomme jatkossa konkreettista toimintaa. Tarvittavat edellytykset ovat todellakin olemassa.

3-357

Coelho (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, hyvä komission jäsen, hyvät kollegat, näitä kysymyksiä käsiteltäessä on tavallista, että julkinen valta on enemmän huolissaan rikoksista pois ohjaamiseen ja turvallisuuteen liittyvistä näkökohdista, rikollisuuden ehkäisemisestä, rangaistusmuotojen hyväksymisestä sekä poliisivoimien ja oikeuskoneiston toiminnasta. On kuitenkin kiireellistä alkaa huolehtia myös niistä henkilöistä, joita rikokset eniten koskevat: niiden uhreista. Kuka tahansa uhri onkaan, emme voi sallia hänen olevan sitä kaksinkertaisesti, ensiksi rikoksen uhrina ja toiseksi järjestelmän uhrina. Euroopan unionin rikoksen uhreille on taattava riittävä suoja, jossa olennaista on se, että heille taataan myös tasapuolinen kohtelu niin oikeusistuimessa kuin hallinnossakin, samoin kuin se, että heitä varten kehitetään aktiivisia tukitoimia. Tässä unionissa, jota me rakennamme askel askeleelta ja joka perustuu oikeuksien ja vapauksien kunnioittamiseen, ihmisten ja heidän omaisuutensa turvallisuuden takaamiseen ja tehokkaaseen oikeudelliseen valvontaan, eli nykyaikaisten demokratioiden arvoille perustuvassa unionissa, on kunnioitettava uhrin ihmisarvoa ja hänen ja hänen perheensä turvallisuuden ja yksityisyyden säilymistä.

Siksi kiitämme komission aloitetta, joka niveltyy hyvin ponnisteluihin vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen luomiseksi. On olennaista, että rikoksen uhrien suojaamiseksi on olemassa vähimmäisvaatimukset, joilla varmistetaan asianmukainen oikeusapu valtioiden rajat ylittävissä tapauksissa koko unionin alueella, erityisesti sellaisissa kysymyksissä kuin oikeussuojan saatavuus, uhrien oikeuksien toteutuminen oikeuskäsittelyn aikana, eli heidän oikeutensa ottaa siihen osaa, vastaanottaa tarvittavaa apua, saada ja antaa tietoa, tehdä itsensä ymmärretyksi ja tulla ymmärretyksi jne. Myös uhrien oikeus saada vahingonkorvauksia, oikeudenkäyntikulut mukaan lukien.

3-358

Evans, Robert (PSE). – Arvoisa puhemies, haluaisin onnitella esittelijää hänen laatimastaan mietinnöstä. Asia on hyvin tärkeä, ja hän on aivan oikein kiinnittänyt huomionni siihen. Se koskee yhteisön uusia toimivaltuuksia parin viime vuoden aikana: turvapaikkaoikeuksia, siirtolaisuutta ja yleistä yhteistyötä siviiliasioissa. Sen takia on hyvin tärkeää, että käytämme näitä toimivaltuuksia parantaaksemme rikosten uhrien asemaa.

Rikoksen sattuessa – erityisesti henkilöön kohdistuvan, fyysisen tai väkivaltarikoksen kohdalla – monet uhrit, elleivät kaikki, ovat haavoittuvia, ahdingossa, järkyttyneitä, luultavasti vihaisia ja tarvitsevat epätoivoisesti tukea. Kuten esittelijä sanoi, heidän ei pidä joutua toista kertaa uhriksi. Eikä heidän pidä tuntea, että heitä itseään pidetään melkein rikollisina. Meidän on varmistettava, että – ja tämä mietintö vie pitkälle siinä – asian käsittelyssä ei kielletä tilannetta tai tehdä sitä pahemmaksi vaan pikemminkin tuetaan ja autetaan uhreja.

Esittelijä sanoi myös, että on taattava uhrien yksityisyyden loukkaamattomuuden säilyttäminen. Meidän on erityisesti kiinnitettävä huomiota lehdistön taholta tulevaan yksityisyyden loukkaamiseen tai sen mahdollisuuteen. Olen erityisen tyytyväinen siitä, että tässä mietinnössä käsitellään rikoksen uhrin tukemista tämän omalla kielellä tai murteella, koska joskus tätä asiaa ei oteta huomioon.

Sama pätee poliisivoimien ja muiden viranomaisten koulutuksen tarpeellisuuteen. Etniset vähemmistöt, hyvin usein naiset ja lapset – jotka joskus kokevat järjestelmän vaikeaksi – ovat riskialttiimpia tällaisessa tilanteessa. Erityisen haavoittuvaisia ovat ne, jotka mahdollisesti pelkäävät viranomaisia.

PSE-ryhmä tukee mielellään tätä mietintöä ja onnittelee esittelijää. Ei kuitenkaan liene hämmästyttävää, että hylkäämme TDI-ryhmän tiettyjen jäsenten nimissä esitetyt tarkistukset. Esitetyt tarkistukset eivät paranna tätä mietintöä; pikemminkin ne ovat karkeita yrityksiä lisätä tarkistukset allekirjoittaneiden ennakkoluuloisia, vääristyneitä ja rasistisia kannanottoja mietintöön. Onnittelen esittelijää hänen työstään. Onnittelen komissiota siitä, että se toi asian esille, ja toivon sille kaikkea menestystä jatkossa.

3-359

Watson (ELDR). – Arvoisa puhemies, haluaisin osoittaa tukeni liberaali- ja demokraattipuolueen ryhmän puolesta tälle mietinnölle ja kiittää jäsen Sörenseniä erinomaisesta työstä näin tärkeän asiakirjan laadinnassa.

Tuen sen pohjana olevaa komission tiedonantoa, mutta sanoisin ryhmäni puolesta, että pahoittelemme sitä, että tämä tiedonanto ei ollut paljon painokkaampi. On aivan selvää, että perustamissopimus antaa unionille tarvittavat keinot rikosten uhrien suojelun parantamiseksi. Mieleeni tulee esimerkiksi joitakin Wergenin mietinnön johtopäätöksiä, ja me olisimme odottaneet komissiolta enemmän kuin ehdotuksia laajemmasta vuoropuhelusta ja tietojen vaihtoa parhaista käytännöistä. Me tarvitsemme selkeitä toimia, joilla autetaan uhreja saamaan apua, oikeutta ja korvausta.

Kuitenkin on sanottava, että vaikka meidän mielestämme komissiokin voisi tehdä enemmän, suurimpana ongelmana ovat kuitenkin jäsenvaltiot. Meistä vaikuttaa uskomattomalta, että seitsemän jäsenvaltiota ei ole vielä ratifioinut 1983 tehtyä yleissopimusta väkivaltarikosten uhreille suoritettavista korvauksista ja että oikeusstandardit ovat vielä niin alhaisia

monissa jäsenvaltioissa. Annan vain pienen esimerkin omasta vaalipiiristäni. Rekkakuski Pike vaalipiiristäni joutui äskettäin työnantajansa päällekkarkauksen uhriksi Hollannissa. Pike ei ole varakas mies, ja korvauksen hankkiminen on kallista. Hän ei saa oikeusapua Britanniassa, koska hänen on palkattava lakimies auttamaan häntä Hollannissa. Hän ei ole oikeutettu lakiapuun Hollannissa. Hän ei saa minkäänlaista korvausta kärsimyksistään tai itse asiassa mitään oikeutta.

Jos emme pysty yhteisönä auttamaan tämänkaltaisissa melko selvissä ja yksinkertaisissa tilanteissa, kansalaisemme eivät luota yhtenäismarkkinoihin eivätkä tunne olevansa osa Euroopan unionia. Toivon, että voimme toteuttaa joitakin tämän mietinnön esittämiä ajatuksia parantaaksemme heidän tilannettaan.

3-360

Ortuondo Larrea (Verts/ALE). - Arvoisa puhemies, ensinnäkin haluaisin onnitella esittelijä Patsy Sörenseniä hänen huolellisesta ja onnistuneesta mietinnöstään.

Toisaalta haluaisin keskittyä esittelemään tekstiluonnokseen tehtyjä useita tarkistuksia terrorismin uhrien sisällyttämiseksi Euroopan unionissa rikosten uhreihin.

Voin yhtyä tähän täysin, kuten siihenkin, että on olemassa tiettyjä ryhmiä, jotka turvautuvat väkivaltaan saadakseen omat tavoitteensa toteutetuiksi. Arvoisa puhemies, vaadin siis sitä, että puhuttaessa pakottamisesta ja uhreista emme saa viitata ainoastaan terroristijärjestöihin, joita ei tarvita ja jotka on saatava häviämään sellaisesta demokraattisesta järjestelmästä, jota haluamme Eurooppaan.

Tässä mielessä meidän on torjuttava ja tuomittava myös sellainen pakottaminen ja väkivalta, joita joissakin tapauksissa harjoitetaan valtion toimesta ja valtiokoneiston kautta, kuten Espanjan valtion kohdalla tapahtui GAL-tapauksen ja muiden aiempien tapausten yhteydessä.

Demokratiassa oikeudenmukaisuuden pitää koskea poikkeuksetta kaikkia, samoin kuin moraalisten korvausten sekä aineellisen, lääketieteellisen, psykologisen ja sosiaalisen jne. tuenkin on ulotuttava kattamaan kaikki terrorismin uhrin poikkeuksetta ja niin, että niihin sisältyvät miksipä ei myös äsken mainittujen valtiokoneistojen uhrin.

Ainoastaan näin eli toimimalla oikeudenmukaisesti saavutamme sen, että Euroopassa voidaan nauttia rauhasta ja vauraudesta, mikä oli innoittajana yhteisöämme luotaessa ja jonka uskoisin edelleen olevan tärkein päämäärämme.

3-361

Matikainen-Kallström (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, kiitän mietinnön esittelijää arvokkaasta työstä. Komissio on tiedonannossaan tarttunut erittäin tärkeään asiaan. Kysymys rikosten uhrien nykyistä tehokkaammasta auttamisesta ei ratkea pelkästään lainsäädäntöä kehittämällä. Vain laajapohjaisen kansalaisjärjestö- ja viranomaisasot yhteentuovan keskustelun avulla voimme saavuttaa pysyviä parannuksia. Viranomaisiin verrattuna kansalaisjärjestöillä on usein käytössään joustavampia ja monipuolisempia ongelmanratkaisumalleja. Esimerkiksi vapaaehtoisvoimin toimivia Internet-pohjaisia infopankkeja ja palvelupuhelimia voitaisiin kehittää rinnakkain viranomaispalveluiden kanssa. Tuomioistuinkäsittelyn kankeus ja etenkin siitä koituvat korkeat kulut estävät usein rikoksen uhria peräämään oikeuksiaan. Tilanne on kestävässä ristiriidassa EU:n oikeusvaltioperiaatteiden kanssa. Todellista oikeutta on saatava myös ilman rahaa. EU:n jäsenvaltioissa oikeusturvan minimitaso ei saa valua Yhdysvaltojen tasolle.

EU:n ja sen jäsenvaltioiden pitää myös varmistaa, että rikosten uhrin eivät joudu kahta kertaa kärsimään kokemaansa vääryyttä. Etenkin järjestäytyneen rikollisuuden ollessa kyseessä moni rikoksen uhri luopuu oikeudenkäynnistä painostuksen vuoksi tai koston pelossa. EU:n jäsenvaltioiden on kehitettävä nykyistä tehokkaampaa viranomaisyhteistyötä oikeudenkäyntien jälkihoidon osalta muun muassa asianomistajien ja todistajien suojelussa. Myös Europolin tuomaa lisäarvoa on tässäkin prosessissa tarkkaan selvitettävä.

3-362

Cerdeira Morterero (PSE). - Arvoisa puhemies, suhtaudun myönteisesti komission tiedonantoon rikoksen uhreista Euroopan unionissa, koska sen pyrkimyksenä on syventää yhteisten politiikkojen laatimisprosessia sekä lisätä yhteistyötä jäsenvaltioiden välillä, kun kerran olemme kaikki tietoisia, kuten tietysti parlamenttikin, yhteisöllistämisen tarpeellisuudesta.

Jos otetaan huomioon, miten valtava määrä unionin kansalaisia joutuu kärsimään vahinkoa rikollisuuden ja varsinkin terrorismin vuoksi, olen iloinen tästä mietinnöstä, josta tänään keskustelemme, koska siihen sisältyy mielestäni tiettyjä erityisen merkille pantavia kohtia.

Yksi näistä on sen huomioon ottaminen erityisesti, että tietyt sosiaaliset ryhmät – naiset, lapset, siirtolaiset, homoseksuaalit – ovat muuta väestöä haavoittuvampia samoin kuin sen myöntäminen, että on olemassa tiettyjä ryhmiä, jotka eivät välitä perusluonteisimmistakaan demokratian periaatteista ja turvautuvat mieluummin väkivaltaan tavoitteidensa läpiviemiseksi.

Aluksi on löydettävä yhteinen määritelmä uhrin käsitteelle, johon sisällytettäisiin myös perheet ja heistä riippuvuussuhteessa olevat henkilöt, sillä myös nämä joutuvat kärsimään rikoksen seurauksista.

Toisaalta yhdyin täysin siihen näkemykseen, että kaikki unionin alueella oleskelevat henkilöt sisällytetään selkeästi mukaan, jotta he voivat päästä osallisiksi niistä eri toimista, joista tänään keskustelemme heidän asemastaan riippumatta.

Kuitenkin on pahoiteltava sitä, että ehdotettujen toimien toteuttamista lykätään vuoteen 2004, sillä mielestäni ne olisi tarpeen toteuttaa mahdollisimman nopeasti.

Jos katsotaan asiaa toiselta kannalta ja otetaan huomioon tiedotusvälineiden yhä lisääntyvä merkitys ja vaikutusvalta yhteiskunnassamme, on välttämätöntä kiinnittää erityistä huomiota siihen, millainen kuva tiedotusvälineissä näistä henkilöistä annetaan, sillä yksilöiden oikeuksia ei aina kunnioiteta varsinkaan nuorten kohdalla, olivatpa he uhreja tai rikollisia.

On myös välttämätöntä soveltaa näihin henkilöihin tiettyjä toimia, jotta he voivat aloittaa uuden elämänsä asianmukaisesti myös psykologisen, oikeudellisen, lääketieteellisen ja sosiaalisen tuen näkökulmasta eikä ainoastaan taloudellisessa mielessä. On siis niin, että heille on taattava kattava turva, ja siksi olen vakuuttunut siitä, että yhteistyötä tarvitaan ehdottomasti jokaisessa jäsenvaltiossa kansalaisjärjestöjen ja alan järjestöjen kanssa.

En voi olla painottamatta lopuksi sitä, miten syvästi huolissani olen siitä, pystytäänkö terrorismin uhrin ottamaan huomioon asianmukaisesti, sillä on kyse henkilöistä, jotka ovat joutuneet kärsimään äärimmäisen vakavasta ja erityisluonteisesta rikollisuudesta, jota ei ikävä kyllä esiinny ainoastaan omassa kotimaassani Espanjassa ja joka merkitsee uhkaa demokraattiselle yhteisölle ja vapaudelle.

3-363

Palacio Vallelersundi (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, kuten komissio toteaa tiedonantonsa ensi lehdellä, emme voi puhua vakavissamme kansalaisten Euroopasta, elleimme huolehdi uhrien oikeuksista. Ja haluaisin omasta puolestani yhtyä siihen, minkä muut puhujat ovat sanoneet siitä, että toivoisimme, että komissio olisi tavoitteellisempi kuin tiedonannosta käy ilmi. Myös minä kannustaisin komissiota olemaan tavoitteellisempi.

Arvoisa puhemies, nyt varmaan sallitte minun keskittyä terrorismin uhrien ongelmiin. Ja minun on aloitettava valittelemalla sitä, että joku minua ennen puheenvuoronsa pitänyt kollega antoi ymmärtää, että hän hyväksyy terrorismin uhrien tärkeyden vastahakoisesti, ja siirtyi sen jälkeen muihin asioihin.

Kuitenkin haluaisin korostaa tämän mietinnön sekä esittelijä Sörensenin kanssa tehdyn yhteistyön merkitystä. On kyse tasapainoisesta mietinnöstä, jossa on otettu huomioon terrorismin uhrin, sillä jos meidän olisi otettava kolme uhrien ryhmää erityisesti huomioon, ne olisivat, kuten perustamissopimuksessa sanotaan, ihmisillä käytävän kaupan uhrin, lapsiin kohdistuvien rikosten uhrin ja terrorismin uhrin.

Tästä syystä minun on onniteltava esittelijä Sörenseniä, sillä hän on nostanut kissan pöydälle korostaessaan sitä, että tietyt ryhmät tarvitsevat erityistä huomiota. Eikä saada unohtaa sitä, että huomioon ottaminen ei ole täydellistä, jos se ei ole myös psykologista. Eikä huomioon ottaminen ole täydellistä myöskään, jos uhrin käsitteeseen ei lasketa mukaan lähisukulaisia. Nämä asiat ovat erityisen tosia terrorismin kohdalla.

Arvoisa puhemies, siksi tämä on mielestäni se askel, jolla toivomme antavamme pontta komissiolle, jotta se ryhtyy Amsterdamin sopimus kädessään kunnianhimoisempiin toimiin tällä alalla, josta komissio on osuvasti sanonut, että kyseessä on meidän kaikkien velvollisuus, jos haluamme, että voimme puhua ylpeinä kansalaisten Euroopasta.

3-364

Vitorino, komissio. - Arvoisa puhemies, haluaisin ensinnäkin puheenvuoroni alustuksena palauttaa mieliin jäsen Cederschilöldin puheenvuoron. Uhrien suojelua on perinteisesti se, että he saavat korvausta kärsimyksistään. On syytä panna merkille, että tämä komission tiedonanto on poikkeava siinä mielessä, että siinä käsitellään kokonaisvaltaisesti rikoksen uhrien suojelua Euroopassa. Haluan korostaa edeltäjäni Anita Gradinin roolia näiden kysymysten sisällyttämisessä komissiossa ja Euroopan toimielimissä käytäviin keskusteluihin.

Kokonaisvaltaisen lähestymistavan mukaan uhrien suojeluun on liitettävä myös rikosten ennaltaehkäisy, tiedottaminen, uhrien auttaminen ja heidän asemansa parantaminen rikosoikeudellisessa menettelyssä. Haluan korostaa, että tämä kokonaisvaltainen lähestymistapa hyväksyttiin Tampereen Eurooppa-neuvostossa. Sen vuoksi siellä todettiin, että olisi unionin etujen mukaista ottaa käyttöön rikoksen uhrien suojaa koskevat vähimmäisnormit, erityisesti sellaiset, jotka koskevat heidän oikeussuojansa saatavuutta sekä oikeuksia saada vahingonkorvauksia, oikeudenkäyntikulut mukaan lukien. Sen lisäksi, että kysymystä käsitellään Euroopassa, Tampereen Eurooppa-neuvosto suositteli kansallisten ohjelmien laatimista, jotta voidaan rahoittaa sekä julkisia että yksityisiä toimia uhrien avustamiseksi ja suojelemiseksi.

Tämän vuoksi komissio iloitsee esittelijä Sörensenin loistavasta mietinnöstä, josta onnittelen häntä. Olemme täysin valmiita työskentelemään mietinnössä esitelyjen yleisten laajojen suuntaviivojen perusteella. Komissio on täysin samaa mieltä ajatuksesta, että on tarpeen kehittää uhrien tukiverkostoja ja varsinkin heidän tukemistaan kieliongelmissa. Olemme samaa mieltä esittelijän kanssa myös siitä, että varsinkin ulkomaalaiset, alaikäiset, seksuaalisen hyväksikäytön tai ihmiskaupan sekä terrorismin uhrit vaativat erityistä huomiota. On myös tärkeää parantaa uhrien kanssa mahdollisesti työskentelevien henkilöiden ammatillista koulutusta.

Sanalla sanoen parlamentti korostaa myös täysin oikeutetusti uhrien ja todistajien yksityisyyden ja nimettömänä pysymisen suojelua varsinkin tiedotusvälineissä. Tämä on hankala kysymys, jota haluamme kuitenkin tukea, sillä se on elintärkeä rikoksen uhrien ihmisarvon turvaamisen kannalta.

Mitä rikoksen uhrien hyväksi nykyisin tehdään? Komissio on kerännyt kansalaisjärjestöjen mielipiteitä, ja meille olisi erittäin tärkeää, että saisimme parlamentin lausunnon asiasta. Seuraamme parhaillaan erittäin tarkoin rikoksen uhrien suojelusta Euroopassa laadittua puitepääotosesitystä, joka on jo neuvoston käsittelyssä. Kyse on puheenjohtajavaltio Portugalin esityksestä, jonka yleisestä sisällöstä olemme samaa mieltä. Tuossa puitepääotosuosituksessa – joka on, kuten tiedätte, erityinen lainsäädäntöväline kolmanteen pilariin kuuluvissa asioissa – kehoitetaan kehittämään kaikkia uhrien auttamismenetelmiä, helpottamaan syrjäseuduilla asuvien uhrien osallistumista rikosoikeudenkäyntiin toteuttamalla joko kirjallisia tai videoituja todistamisjärjestelmiä, sekä parantamaan uhrien erillisiä odotushuoneita siten, että minimoidaan uhrien mahdollisuus joutua silmätysten rikoksen tekijän kanssa. Me toimimme kuitenkin jo tuon puitesopimuksen valmistelun ohella.

Kuten esittelijä Sörensen korosti, komissio haluaa käyttää kaikkia EY:n perustamissopimuksen tarjoamia toimintakeinoja rikoksen uhrien suojan parantamiseksi. Tarkoitin sekä EY:n perustamissopimuksen 65 ja 66 artiklaa että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 31 artiklan e kohtaa.

Uhrien tukitoimenpiteiden järjestäminen eli normit, joihin tukipalvelut voisivat perustua, päivystävien tukipuhelimien perustaminen uhreja varten ja kaikki rikoksen uhreille tiedottamiseen ja heidän tulkkaukspalvelujensa järjestämiseen liittyvät kysymykset ovat nimittäin sellaisia, jotka komission mielestä pitäisi hoitaa ensimmäiseen pilariin kuuluvien välineiden avulla.

Sama pätee korvausrahastojen mahdollisia interventiokeinoja. Tämä koskee yhteisiä sääntöjä, rahastojen tukikelpoisuusehtoja, ennakkokorvausmahdollisuuksia, niveltämistä vakuutusjärjestelmiin sekä uhrien kansallisten korvausrahastojen välistä yhteistyötä.

Luomme jo nyt yhteyksiä tulevaan puheenjohtajavaltioon Ruotsiin, joka järjestää tämän vuoden syksyllä Grotius-ohjelman tuella korvausjärjestelmiä käsittelevän erityisseminaarin. Komissio on myös päättänyt tutkia erittäin konkreettisesti ilmaisen ja monikielisen puhelinpalvelun muodossa toteutettavan uhrien eurooppalaisen tukijärjestelmän toteuttamiskelpoisuutta.

Useat parlamentin jäsenet ovat pahoitelleet sitä, että komission tulostaulussa, *score board*, rikoksen uhrien auttamiseen liittyviä toimia ei ole suunniteltu toteutettavaksi ennen vuotta 2004. Kuten minulla on ollut tilaisuus selittää jo useaan kertaan, tuo vuosi 2004 on itse asiassa Wienin toimintasuunnitelman mukainen viimeinen määräaika. Kuten voitte huomata, komissio haluaa jo nyt työskennellä tämän Euroopan kansalaisille tärkeän asian parissa, ja toivon, että voimme tehdä konkreettisia johtopäätöksiä jo ennen vuotta 2004.

3-365

Puhemies. – Kiitos, komission jäsen. Sallinette minun sanoa, että minun tekisi mieli lyödä vetoa siitä, mikä on teidän seuraava kielenne täysistunnossa.

Keskustelu on päättynyt.

Äänestys toimitetaan huomenna klo 12.00.

3-366

Kaupallisissa toimitissa tapahtuvien maksuviivästysten torjuminen

3-367

Puhemies. – Esityslistalla on seuraavana keskustelu Murphyn laatimasta parlamentin sovittelukomiteavaltuuskunnan mietinnöstä (A5-0154/2000) sovittelukomitean hyväksymästä yhteisestä tekstistä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi kaupallisissa toimitissa tapahtuvien maksuviivästysten torjumisesta. (C5-0225/2000 - 1998/0099(COD))

3-368

Linkohr (PSE), esittelijän sijainen. - Arvoisa puhemies, jäsen Murphy ei voi valitettavasti olla läsnä tänä iltana. Siksi minulla on kunnia edustaa häntä täällä tänään. Minussa on kuitenkin yksi huono puoli. En nimittäin osallistunut

sovittelukomitean työhön, mutta olen kuitenkin käsitellyt aihepiiriä. Antakaa minulle siis anteeksi, kun minulla ei ole kaikkea sitä tietämystä, jota sovittelumenettelyssä mukana olleilla jäsenillä on!

Haluaisin muuten kiittää heitä lämpimästi, sillä voin sanoa, että direktiivi on merkittävä, myös sellaisena henkilönä, joka ei ole osallistunut sovittelumenettelyyn. Se on merkittävä pienille ja keskisuurille yrityksille, se on merkittävä julkiselle sektorille ja se on todennäköisesti hyvin paljon tärkeämpi väline työllisyyden edistämiseksi kuin monet muut asiat, joista me muutoin päätämme täällä.

Muistan aiemmat keskustelut: maksuviivästys on sopimusrikkomus, ja tällä direktiivillä säädetään, että ostajan on maksettava koko kauppahinta 30 päivän kuluttua siitä päivästä, jona hän on vastaanottanut tuotteet. Muuten hän joutuu maksamaan sakkoa korkojen jne. muodossa. Kiistassa neuvoston kanssa oli lukuisia ongelmia, jotka säänneltiin nyt useampien kokousten jälkeen. Kyse oli erityisesti esimerkiksi omistusoikeuden sääntelemisestä niin, että tuotteet pysyvät myyjän omaisuutena kunnes kauppahinta on kokonaisuudessaan maksettu. Lisäksi säänneltiin, että niin sanotun väärinkäytön estämistä koskevan lausekkeen vaikutusta ei voida rajoittaa vetoamalla sopimusvapauteen. Me löysimme tältä osin selkeän sääntelyn, joka palvelee sitä, että velallinen ei voi lisätä maksuvalmiuttaan tai hankkia lisätua velkojan kustannuksella.

Sen lisäksi – ja se oli olennainen asia – nyt tunnustettiin tasa-arvoisen kohtelun periaate yksityisen ja julkisen sektorin välillä. Koroista sovittiin neuvoston ehdottaman 6 prosentin ja parlamentin ehdottaman 8 prosentin välisestä arvosta. Sovittelumenettelyssä koron suuruudeksi sovittiin 7 prosenttia.

Se on kaiken kaikkiaan järkevä ratkaisu, ja toistan vielä kerran, että se on ratkaisu, joka auttaa ennen kaikkea pieniä ja keskisuuria yrityksiä unionissa. Olin itse yllätynyt lukiessani, että maksuviivästys kuuluu maksukyvyttömyyden pääsyihin Euroopassa. Sen seurauksena EU:ssa menetetään vuosittain noin 450 000 työpaikkaa. Me käytämme nyt paljon pienempään määrään työpaikkoja usein hyvin paljon enemmän rahaa. Tässä tapauksessa me saamme toivotun vaikutuksen niin sanoakseni ilmaiseksi – uskon, että parlamentin pitäisi sanoa ehdottomasti myös ulospäin, että se on myötävaikuttanut tältä osin suuresti työpaikkojen turvaamiseen.

Sallikaa minun kuitenkin todeta lopuksi vielä jotakin komissiota koskevaa. Maksuviivästys on myös sopimusrikkomus, jos komissio aiheuttaa sen! Se ei ole tosin osa tätä direktiiviä, mutta kokemukseni parlamentin jäsenenä on se, että meille muistutetaan usein vieraillessamme pienissä ja keskisuurissa yrityksissä mutta myös suuremmissa yrityksissä, että komissio noudattaa aivan liian myöhään omia maksuvelvoitteitaan, joihin se on sitoutunut esimerkiksi tutkimuksen edistämiseksi tai muilla aloilla.

Toivon, että komissio ottaa tämän direktiivin hengen esikuvakseen suorittaakseen myös omat maksunsa ajoissa, sillä myös tässä tapauksessa – toistan sen vielä kerran – kyse on sopimusrikkomuksesta.

Vielä kerran oikein sydämellinen kiitos kaikille, jotka ovat myötävaikuttaneet tähän, ja toivon, että parlamentti hyväksyy tämän kompromissin huomiossa äänestyksessä.

3-369

Folias (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, noin 4-5 vuotta sitten silloinen komission jäsen, Hristos Papoutsis, sanoi minulle eräässä tapaamisessa: "Olen ajatellut yrittää saada maksuviivästyksiä järjestykseen." Minä hymyilin ja sanoin: "Kunpa niin kävisikin, se helpottaisi miljoonien pk-yritysten tilannetta, mutta luulen, että se on hyvin vaikeaa." Olen iloinen, että meillä on jo tänään edessämme direktiivi, joka tekee tästä toiveesta totta.

Olemme kuulleet ja tiedämme, mitkä ovat kustannukset pk-yrityksille, mitkä ovat kustannukset Euroopan taloudelle, mitkä ovat kustannukset työntekijöille, kun sellaiset yritykset, jotka voivat hyödyntää omia taloudellisia voimavarojaan ja kulutuspotentiaaliaan, tai julkiset tahot, jotka myös voivat hyödyntää omia voimavarojaan, onnistuvat saamaan lisää maksuvalmiutta ilmaiseksi kustannuksitta, ennen kaikkea pk-yritysten kustannuksella. Noin puoli miljoonaa työntekijää on menettänyt työpaikkansa ja joka neljäs yritys on velkaantunut, koska suuremmat ja voimakkaammat eivät ole onnistuneet maksamaan ajoissa.

Tänään olemme siirtymässä uuteen aikaan, joka koittaa tietenkin kahden vuoden päästä sen jälkeen, kun kansallisiin lainsäädäntöihin on otettu mukaan tämä direktiivi, joka antaa pk-yrityksille mahdollisuuden tarkastella tulevaisuutta uudella tavalla, uudessa valossa. Se antaa uskoa, että myös niillä on mahdollisuus toimia tasa-arvoisessa kilpailuympäristössä. Tämä on puuttunut kaikki nämä vuodet, ja tähän ovat Euroopan unionin pk-yritykset turhaan pyrkineet. Tiedätekö, kuinka kurjaa on, kun pienyrityksen, jonka mahdollisuudet saada rahoitusta pankkijärjestelmästä ovat hyvin rajalliset, pitää rahoittaa niitä yrityksiä, joilla on erittäin suuri maksuvalmius, tai jonkin maan jättiläismäistä julkista sektoria? Tätä on vaikea kenenkään hyväksyä.

Minä voin sanoa, että neuvottelut, joita Euroopan parlamentti kävi neuvoston kanssa, olivat todella hieno taival. Voin sanoa näin, koska lopputulos oli parlamentin kannalta hyvin myönteinen. Eikä ole liioittelua sanoa, että parlamentti oli se

taho, se Euroopan unionin toimielin, joka käsitti selvästi, mikä on eurooppalaisen yhteiskunnan ja yrityselämän etu. Tästä syystä valjastimme kaikki voimamme ja vaikutusvaltamme saadaksemme neuvoston vakuuttumaan, että Euroopan parlamentin tarkistukset olivat kokonaisuudessaan oikeasuuntaisia. Minun täytyy tietysti lausua kiitokset pk-yrityksille, parlamentille ja komissiolle, joka sekin edisti tämän hyvän lopputuloksen syntymistä.

Lopuksi haluaisin sanoa, että Euroopan unionin kaikki pk-yritykset ja kaupallisten, teollisten ja ammatinharjoittajayritysten miljoonat työntekijät katsovat huomenna meihin, Euroopan parlamentin Strasbourgin täysistuntoon osallistuviin, siinä uskossa, että nyt heille koittaa uusi päivä.

3-370

Thyssen (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, olen saanut jo monia reaktioita pk-yrityksiltä siihen tekstiin, jonka hyväksymme huomenna, ja haluan onnitella esittelijää tehdystä työstä myös näiden pk-yritysten puolesta ja toivon, että Linkhorn välittää nämä onnittelet kollega Murphylle. Haluan kiittää myös komissiota jatkuvasta rakentavasta yhteistyöstä. Se yhteinen teksti, jonka hyväksymme huomenna ja jonka sovittelukomitea hyväksyi, on hyvä. Siinä säädetään kaikesta, mikä pitää säätää. Ei enempää eikä vähempää. Siinä säädetään ne asiat, jotka pitää säätää Euroopan unionin tasolla, ei myöskään enempää eikä vähempää. Siinä säädetään asioista oikeudellisesti hyvin järjestetyllä tavalla. Voimme puolustaa sitä kaikin tavoin sekä myyjien välisten kaupallisten toimien että myyjien ja valtion välisten kaupallisten toimien osalta.

Arvoisa puhemies, parlamentti pyysi jo vuonna 1993 sisämarkkinoiden varhaisessa vaiheessa, komissiolta ehdotusta maksuviivästyksen säätelyksi. Komissio on reagoinut tähän, ensin varovasti antamalla suosituksen ja sitten tiukemmin tekemällä ehdotuksen sitoviksi säännöksiksi. Me kaikki olemme kuluttaneet kaksi vuotta tehdäksemme poliittiset valinnat ja muotoillaksemme ne teknisesti oikein. Nyt merkkipaalut on asetettu ja vain toteutus puuttuu. Jäsenvaltioillekin on annettu siihen kaksi vuotta. Toivokaamme, yhdessä tuhansien pk-yritysten kanssa, joille asia on tärkeä, että jäsenvaltiot noudattavat ylimenokautta, paremmin sanottuna rohkaiskaamme jäsenvaltioita nopeampaan toimintaan.

Minun puolestani, arvoisa puhemies, Eurooppa-pokaali voidaan myöntää jäsenvaltiolle, joka on suoriutunut tehtävästään ensimmäisenä.

Haluan esittää vielä yhden kysymyksen komissiolle. Haluaisin mielelläni tietää, aikooko komissio tehdä ehdotuksia perintätoimistojen perustamiseshdoista, joka on yksi niistä kysymyksistä, joista me keskustelimme hyvin pitkään valmistelevalan työn yhteydessä, mutta jonka jätimme viisaasti tämän direktiivin ulkopuolelle. Kysymykseni kuuluu, aikooko komissio tehdä asiaan liittyviä ehdotuksia myöhemmin ja jos, niin milloin?

3-371

Rübig (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, arvoisat parlamentin jäsenet, käsiteltävänä oleva direktiivi on nähdäkseni varmasti tärkein direktiivi Euroopan pienten ja perheyriyten kannalta. Kun on tehnyt töitä, on oikeus oikeudenmukaiseen palkkioon. Se on antanut odottaa itseään osittain erittäin kauan. Mitä vahvempi kumppani, sitä suurempi valta tällä on antaa yrityksen odottaa. Tältä osin tulee ensimmäistä kertaa voimaan säätely, joka huolehtii siitä, että yrityksen maksuvalmius on turvattu myös pian tehdyn suorituksen jälkeen. Minua ilahduttaa, että tänään keskustellaan pienessä piirissä, koska nähdään, että tämä direktiivi on täysin kiistaton ja Euroopan parlamentti seisoo täysin tämän direktiivin takana.

Me tiedämme, että viivästyneiden maksujen vuoksi menetetään vuosittain noin 450 000 työpaikkaa. Kun me puhumme tänään uusien työpaikkojen luomisesta ja turvaamisesta, tämä on erittäin tärkeä ja keskeinen direktiivi, joka auttaa meitä turvaamaan Euroopassa vuosittain 450 000 työpaikkaa. Se olisi oikeastaan monien sanomalehtien etusivun arvoinen, mutta nähdään, että taistelusta työpaikoista on tullut oikeastaan jo itsestään selvä asia. Olen ylpeä siitä, että Euroopan parlamentti antaa siihen näin tärkeän panoksen. Tätä aloitetta edistivät intensiivisesti ensisijaisesti esimerkiksi Marianne Thyssen, jäsenet Folias ja Murphy, ja me olemme ylpeitä siitä, että meillä on tuomisinaamme näin hyvä tulos: maksu 30 päivän kuluessa, ennalta ehkäisevät toimet, jotta maksu todellakin suoritetaan, ja yritys saa maksun 90 päivän kuluessa. Se on sensaatiomaista! Onniteluni! Olen ylpeä saadessani olla tässä parlamentissa!

3-372

Palacio Vallelersundi (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, sallinette minun aluksi onnitella kaikkia niitä, jotka ovat olleet mukana tämän direktiivin luomisessa, ja varsinkin niitä, jotka ovat ponnistelleet sovittelumenettelyssä käytyjen neuvottelujen hyväksi, joista tiedän, että ne olivat vaikeat, vaikka en itse ollutkaan mukana – olen ollut mukana kahdessa käsittelyssä, mutta en tässä kolmannessa käsittelyssä.

Sillä, kuten arvoisa jäsen Thyssen sanoo, tässä direktiivissä käsitellään sitä, mitä täytyy ja voidaan käsitellä, eikä yhtään sen vähempää. Minusta tämä on erinomainen määritelmä.

Komission ensimmäinen ehdotus oli tosiaankin paljon kunnianhimoisempi, mutta meidän liikkeessamme tällä sisämarkkinoiden raja-alueella – tällä alueella, jolla käsitellään yhä jäsenvaltioiden toimivaltaan kuuluvia asioita, eli menettelysääntöjä ja siviilioikeuden sääntöjä, omistusoikeuden siirtymisen lykkäämistä tai ei-riitautettujen velkojen

perintämenettelyjä koskevaa 5 artiklaa jne. – komission ehdotus ei ollut perustamissopimuksen mukainen, sillä meillä ei ollut oikeusperustaa.

Nykyinen ehdotus ei ole oikeastaan niin täydellinen, mutta se ei jää jälkeen tehokkuudessa. Mielestäni sen vaikutukset – aiemmat puhujat ovat panneet sen merkille – ovat merkittäviä. Ja ennen kaikkea otan esiin vielä yhden seikan, eli sen, että teemme tietä sille, että voimme ottaa vakavasti huomioon tarpeen päästä toimimaan täysimääräisesti tällä rajat ylittävällä alueella. Tällä hetkellä on yhä olemassa todellisia esteitä sisämarkkinoiden täydelliselle toiminnalle, ja esteitä perustamissopimuksessa asetettujen neljän vapauden osalta juuri siksi, ettei meillä ole selkeää oikeusperustaa. Nythän voimme Amsterdamin sopimuksen myötä saada selkeämmän oikeusperustan, mutta meidän on ponnisteltava lujasti, jotta pääsemme siihen, että koordinointi on varmaa ja yhdenmukaistaminen on luotu kaikilta osin.

3-373

Costa, Raffaele (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, hyvät kollegat, uskon, että harvoin jokin direktiivi on yhteiskunnalliselta kannalta niin kiinnostava kuin tämä keskustelemamme toimenpide. Se koskee vielä epäsuorasti miljoonia pieniä yrityksiä, miljoonia yksittäisiä henkilöitä, jotka harjoittavat taloudellista toimintaa. Minusta tuntuu siltä, että neuvoston ja parlamentin välisen väittelyn lopussa tehty ennuste on paikkansapitävä ja etupäässä moitteeton. Onnistuimme saavuttamaan tasapainopisteen, joka varmasti vaikuttaa huomattavasti ostajien ja myyjien suhteisiin. Tämä toimenpide on eduksi markkinoille eikä rajoita niitä siitä huolimatta, että se on toimenpide, jolla määrätään sääntöjä – toisinaan sääntöjä pitää ehdottomasti olla olemassa markkinavapauden ylläpitämiseksi – eli se on myönteinen ehkäisevä toimi, jolla heikointa osapuolta voidaan suojella oleellisesti: heikompa osapuolta taloudelliselta ja sosiaaliselta kannalta.

Eräillä Euroopan alueilla, esimerkiksi eräillä minun kotimaani alueilla jokin vahva yritys vaikuttaa huomattavasti, päättäväisesti, yksiselitteisesti ja sanoisin miltei yksinoikeudella markkinoihin. Tämä yritys ei selvästikään määrää pelkästään hintoja vaan myös ehdot, kuten esimerkiksi maksuehdot: toisinaan tämä on haitallista niiden kannalta, joiden pitää työtä tehdäkseen olla väistämättä yhteydessä tähän yritykseen.

Kyse on julkisen ja yksityisen sektorin tasa-arvoisesta kohtelusta, johon suhtaudun myönteisesti ja joka vaikuttaa tai pikemmin kehittyä myönteiseen suuntaan myös julkisen talouden kannalta. Sitten tiedetään, että julkinen taho maksaa tiettyyn aikarajaan mennessä ja siten julkisen tahon kanssa kauppaa tekevä yksityinen osapuoli ei voi enää määrätä liiallisia ja tuntuja rasitteita julkiselle taholle. Näin ollen myös julkiset menot vähenevät.

3-374

Ebner (PPE-DE). - Arvoisa puhemies, on osittain myös ilahduttavaa, että julkisuus 15:ssä Euroopan valtiossa ei pane meidän toimintaamme liioitellusti merkille ennen kaikkea sellaisina iltoina kuin tänään, jolloin te, arvoisa puhemies, arvoisa komission jäsen, seitsemän kollegaa ja asianmukainen määrä virkamiehiä joudutte kestäämään loppuun saakka. Kyse on aiheesta, joka on näennäisesti merkityksetön, mutta koskee todellisuudessa kuitenkin muutamia miljoonia yrityksiä – minulla itselläni on keskisuuri yritys – ja kymmeniä miljoonia kuluttajia.

Italian kielessä on yksi sanonta: *non e mai troppo tarde* – koskaan ei ole liian myöhäistä! Monien pienten ja keskisuurten yritysten, perheyriyten ja nuorten yrittäjien yritysten kannalta on kuitenkin liian myöhäistä. Monet yritykset eivät selviä hengissä ajasta, joka on vielä odotettava kunnes se, mitä me päätämme huomenna toivottavasti suuressa yhteisymmärryksessä, voidaan muuntaa tosiasialliseksi oikeudeksi. He eivät voi valitettavasti enää nähdä myönteisesti yrittäjinä tätä myönteistä askelta oikeaan suuntaan. Tämä auttaa pieniä ja keskisuuria yrityksiä, parantaa oikeusturvaa, parantaa omaisuudensuojaa, on viime kädessä työllisyysohjelma, auttaa ennen kaikkia nuoria yrityksiä ja perheyriyksiä, mutta on myös kuluttajansuojaa. Uskon, että tätä näkökohtaa ei voi korostaa riittävästi.

Tehtäväkseni jää enää vain esittää kiitokseni kaikille osallisille, jotka ovat tulleet tähän tulokseen vuosikausia kestäneissä ponnistelussa, ja toivon, että ne, joiden on tarkoitus hyötyä tästä, pääsevät myös nauttimaan näistä eduista mahdollisimman nopeasti.

(Suosionosoituksia)

3-375

Vitorino, komissio. - Arvoisa puhemies, sanoisin, että komissio käyttää tällä hetkellä puheenvuoron ainoastaan tervehtiäkseen ja onnitellakseen Euroopan parlamenttia ja aivan erityisesti sen esittelijää, jäsen Simon Francis Murphyä, siitä erittäin myönteisestä tuloksesta, joka saatiin aikaan sovittelukomiteassa ja jonka avulla mahdollistettiin kovan neuvottelun jälkeen, mitä kaikki hyvät neuvottelut ovat, tämän direktiivin hyväksyminen. Kuten useat puhujat painottivat, tämä direktiivi on erityisen tärkeä eurooppalaisille yrityksille siinä mielessä, että se vaikuttaa kaikkiin kaupallisiin toimiin yritysten ja viranomaisten välillä niin julkisella kuin yksityiselläkin sektorilla. Luulen, että näin vastaan myös jäsen Rolf Linkohrin esittämään huomautukseen.

Toivomme ja olemme varmoja siitä, että direktiivillä on myönteinen vaikutus kaikkien yritysten jokapäiväisiin kaupallisiin toimiin, olipa kyse sitten suurista monikansallisista yrityksistä tai pienistä ja keskisuurista yrityksistä. Kaikkein alkeellisimman oikeudentajun osoituksena on kuitenkin painotettava, että erityisen oikeutettu tämä direktiivin olemassaolo

on pienien ja keskisuurien yritysten kannalta, koska markkinoiden toiminnan omien lakien mukaisesti juuri niiden kohdalla maksuviivästyksiä koskevan direktiivin tehokkuudella on toivomme mukaan kaikkein myönteisin vaikutus.

Olen vakuuttunut siitä, että tällä tavoin otamme käyttöön sellaisen oikeudellisen kehyksen, joka on samanaikaisesti vakavasti otettava, täsmällinen ja tehokas; komissio tekee kaiken mahdollisen niin varmistaakseen tämän direktiivin siirtämisen valtioiden sisäiseen oikeusjärjestykseen kahden seuraavan vuoden aikana kuin myös arvioidakseen mahdollisesti uudelleen viivästyneitä maksuja koskevan tilanteen, jotta direktiivi toimeenpantaisiin myös käytännössä.

Siksi haluaisin päättää puheenvuoroni onnittelemalla vielä kerran jäsen Simon Francis Murphyä ja parlamenttia siitä päätöksestä, jonka ne aikovat tehdä.

3-376

Thyssen (PPE-DE). – Arvoisa puhemies, tein komissiolle kysymyksen siitä, aikooko se tehdä ehdotuksen perintätoimistojen perustamishoidoista ja molemminpuolisesta tunnustamisesta Euroopassa. Voin hyväksyä sen, että tämä asia ei kuulu komission jäsenen toimivaltaan ja että hän ei voi vastata siihen nyt. Haluaisin vastauksen kuitenkin myöhemmin, sillä aikaisemmissa kokouksissa tästä aiheesta on keskusteltu hyvin paljon.

3-377

Vitorino, komissio. - Arvoisa puhemies, sen vastaansanomattoman tosiasian lisäksi, ettei kysymys kuulu minun vastuualueelleni, voin sanoa jäsenelle sen, että panin esittämäne kysymyksen tarkasti muistiin, ja komissio luonnollisesti vastaa suoraan teille, kuten on tapana.

3-378

Puhemies. – Julistan keskustelun päättyneeksi.

Äänestys toimitetaan huomenna klo 12.00.

(Istunto päättyi klo 23.30.)⁶

⁶Seuraavan istunnon esityslista: ks. pöytäkirja

SISÄLTÖ

ISTUNTO KESKIVIikkONA 14. KESÄKUUTA 20005	
Puhemiehen tiedonanto . Error! Bookmark not defined.	
Päätös kiireellisestä menettelystä	7
Euroopan poliittiset puolueet.....	8
Turvallisuus ja puolustus.....	16
Tervetuloitotukset.....	33
ÄÄNESTYKSET	34
Yhdistyneiden kansakuntien erityisistunto "Naiset 2000"47	
Tunisia - Ihmisoikeudet Tunisiassa - EU:n jaTunisian välinen sopimus	57
Kiinan liittyminen WTO:hon	68
Kyselytunti (neuvosto)	76
ISTUNTO II KESKIVIikkONA 14. KESÄKUUTA 2000	92
Keski-Amerikan jälleenrakentaminen	92
Turvapaikkamenettelyt.....	98
Rikoksen uhrin Euroopan unionissa.....	106
Kaupallisissa toimissa tapahtuvien maksuviivästysten torjuminen	111